Prof. Aurel Carasel

Prof. Dan Mihailescu

OZN

trecut, prezent, viitor

Editura Karmat Press
Colecţia Noi Frontiere

Prof. Aurel Cărăşel • Prof. Dan Mihăilescu

OZN — Prezent, trecut, viitor

Prof. Aurel Cărăşel • Prof. Dan Mihăilescu

OZN

Prezent, trecut, viitor

EDITURA KARMAT PRESS
BUCUREŞTI — 1995

Editor: MARIAN IRIMIA
Consilier editorial: MIHAIL GRĂMESCU
Tehnoredactare computerizată:
Tipografia ROMCART — Bucureşti

© 1994 Aurel Cărăşel
Dan Mihăilescu
© 1995 SC Karmat Press SRL

Toate drepturile asupra acestei lucrări aparţin SC KARMAT PRESS SRL — Ploieşti. Reproducerea integrală sau parţială prin orice mijloace prezente sau viitoare este permisă numai cu aordul scris al editorului.

ISBN 973-97067-4-6

Colecţia EDITURA KARMAT PRESS 1995
Difuzorii şi cititorii pot comanda această carte folosind adresa: OP 13, CP 14, Ploieşti-2 000, jud. Prahova.

CUPRINS

PARTEA I: **Lumile de dincolo**

CAPITOLUL 1: **Origini** 11

• Civilizaţiile extraterestre/paleoastronautica/obiecte zburătoare neidentificate — păreri şi păreri.. • Civilizaţiile enigmatice şi OZN-urile • Paradoxul Stormer • Sirius B şi dogonii — sau despre un contact de gradul trei ce ar fi putut să aibă loc acum 1700 de ani.

CAPITOLUL 2: **Amprente de neşters** 28

• Urme ale trecerii LOR... • Pete luminoase pe Lună • Sculpturi megalitice pe Marte şi Lună • OZN-uri in al doilea război mondial • Dialogul galactic • Întâmplări radiofonice stranii cu Tesla şi Marconi • Părul ingerilor • Fenomenul Tungus.

CAPITOLUL 3: **Prezenţe cosmice stranii** 62

• Cazul din Banat — 29—31 martie 1968 • Triunghiul zburător al Transilvaniei • 19 septembrie 1968 • 23 de întâmplări cu OZN-uri de forma triunghiulară • „Triunghiurile zburătoare" baloane tetraedice? • Luna — o navă galactică?

CAPITOLUL 4: **Contacte cu alte civilizaţii** 120

• Întâlniri cu extratereştrii • Cine sunt ei? • Întâlniri de gradul IV şi invers • Kiddnaping-uri ozenautice • „Omuleţii verzi"... o simplă poveste? • Cum îi vedem noi pe ei... • ...şi cum ne văd ei.

CAPITOLUL 5: OZN — **O problemă personală**..... 160
• Ufolatria • De ce nu trebuie să credem în OZN-uri • Trei cazuri... personale.

PARTEA a II-a: **Istoria, altfel**

CAPITOLUL 6: **Locuri stranii pe Terra**..... 177
• Atlantida — O lume dispărută? • Misterul din Triunghiul Bermudelor • Triunghiul Bermudelor şi curbura timpului.

CAPITOLUL 7: **Tehnologii străine în mâinile noastre**..... 189
• Tehnologii uitate • Grefe de cord în preistorie • Instrumentele electrice ale pre-Antichităţii • Un reactor atomic natural în preistorie? • Experimentul Philadelphia • Migrarea spre stele • Drumul spre stele.

CAPITOLUL 8: **Capacităţi umane degradate?**..... 209
• Moduri de comunicare uitate — I • Moduri de comunicare — II • Levitaţia — o forţa arhaică a creierului uman.

CAPITOLUL 9: **Pragul civilizaţiei**..... 219
• Dinozauri în Africa? • Dispariţia dinozaurilor se datorează unor cauze naturale? • Omul zăpezilor — o fosilă vie?

CAPITOLUL 10: **Introducere la o preistorie neconvenţională**..... 230
• Misterul extraterestru s-ar putea numi Palenque • Statuile din Insula Paştelui • Giganţii preistoriei — Terasa de la Baalbek • Desenele uriaşe de la Nazca şi piramidele egiptene • Ciudatele hărţi ale lui Piri Reis • Oul lui Columb era, de fapt, o... pară! • Craniul de cristal — o sfidare pentru raţiune • Binecuvântaţi strămoşii coborâţi din stele... • În loc de încheiere.

Cuvânt înainte

Căutarea civilizaţiilor extraterestre reprezintă una dintre cele mai fascinante probleme ale tuturor timpurilor. Pentru că, se pare, existenţa umană s-a împletit încă de la începuturi cu forţe stranii, care au călăuzit-o, prin negura începutului, către un ţel încă necunoscut.

Istoria, aşa cum o cunoaştem din cărţi şi din muzee, este şi ea fascinantă. Mai pasionantă însă este istoria nescrisă, ajunsă până la noi sub forma unor artefacte bizare, precum cubul metalic descoperit într-un strat de antracit în Germania, tecutele africane, capetele uriaşe, dotate cu căşti din piele şi ochelari, de natură presupus olmecă, basorelieful de la Palenque, piramidele egiptene, statuile din insula Paştelui, Poarta Soarelui de la Teotihuacan ş.a.

Ne-am chinuit multe secole minţile pentru a descifra „taine" arhicunoscute, dar provenind din timpuri imemoriale, unde nu aveau ce căuta. Un exemplu concludent este harta lui Piri Reis. Conturul Americii încă înainte de descoperirea sa? Conturul Polilor, aşa cum arătau ei acum 100.000 de ani? Sau, de ce nu, celebra pilă voltaică, funcţionând cu must, descoperită în pământul plin de miracole al Arabiei. Până unde să împingem înapoi limitele civilizaţiei umane? Cunoşteau preincaşii arta zborului, de vreme ce şi-au construit, la Valle de Palpa, acea impresionantă „pânză" cu desene uriaşe de zeci de metri, reprezentând tot felul de vieţuitoare, vizibile numai de la înălţime? Aveau înaintaşii noştri de acum 40 000 de ani cunoştinţe înaintate de chirurgie cerebrală şi cardiacă, aşa cum reiese din desenele gravate pe miile de bucăţi plate de piatră din Peru?

Istoria prezentă, cea care se scrie sub ochii noştri, este încă şi mai încărcată de mister şi de neprevăzut. Cine sunt cei care au provocat dezastrul navei „Apollo 13", la 300.000 de kilometri de

Terra? Dar cei care au realizat imensele piramide de pe Marte şi sculpturile cu profil uman de pe Lună? Ce anume a explodat în Siberia, la începutul secolului, provocând efecte asemănătoare unei deflagraţii atomice? Ce reprezintă, în realitate, sutele de mii de descrieri de OZN-uri? Triunghiul Bermudelor este o zonă normală, cu un procentaj de risc mai ridicat, datorat anomaliilor fizice prezente aici, sau este o poartă către un spaţiu paralel? Către un timp paralel/viitor?

Unii savanţi, deloc nebuni, afirmă că există, la nivel cosmic, un mare Plan de Însemînare a Vieţii în întregul Univers şi că noi am apărut aici graţie lui. Că, la rândul nostru, după ce vom fi depăşit faza de „grădiniţă" şi vom scăpa de Supraveghetori, vom porni să facem acelaşi lucru.

Alţii susţin lucruri mult mai „paşnice": civilizaţiile sunt structuri evolutive numai aparent, în realitate dovedindu-se ciclice. După naştere, creştere şi dezvoltare, urmează inevitabila dispariţie. Toate întrebările pe care le-am pus mai înainte şi alte câteva mii, pe care nu le-am scris din lipsă de spaţiu, îşi găsesc răspunsurile în această idee. Ceea ce descoperim, întâmplător sau nu, şi nu are ce căuta în logica istoriei normale, reprezintă, de fapt, urme *pe care Timpul nu a reuşit încă să le distrugă. Urme atestând că suntem, şi noi, o civilizaţie pieritoare.*

S-a vorbit mult despre atlanţi şi despre ce ne-au lăsat moştenire ei. Dar numai atlanţii să fi fost singurii predecesori? Cum se explică atunci tulburătoarele urme de picior uman, întipărite în cenuşa vulcanică fierbinte, peste urma unui dinosaur? Cum se explică facultăţile parapsihologice, cu care sunt dotaţi unii dintre semenii noştri, şi despre care se afirmă, cu tot mai multă certitudine, că reprezintă relicve ale unui trecut uitat?

La urma-urmei, cât suntem de bătrâni ca specie?

Cartea de faţă nu se doreşte a se constitui în răspunsuri la aceste necunoscute, ci are rolul numai de a incita la gândire, pe marginea lor. La altfel de gândire. La acest act raţional ce l-a determinat pe Pascal să concluzioneze că omul „este o trestie gânditoare". Numai aşa vom reuşi să ieşim din izolarea în care ne credem cufundaţi de milioane de ani.

Autorii

PARTEA I

LUMILE DE DINCOLO

CAPITOLUL 1 — ORIGINI

Civilizaţii extraterestre/paleoastronautică/ obiecte zburătoare neidentificate — păreri şi... păreri.

Desigur, în societăţile care se respectă respectându-şi membrii, omul şi-a câştigat dreptul la opinie. Foarte bine, atâta timp cât opiniile unora nu influenţează negativ soarta altora, care nu au nici în clin, nici în mânecă cu elucubraţiile primilor. Dacă aiureala pe post de opinie este „emanată" de un „simplu cetăţean", treaba lui, cel mult auditorii politicoşi îl ascultă şi trec pe lângă prostie, fără ripostă (intelectuală). Singulară, o astfel de opinie poate fi admisă ca o „rătăcire", şi să recunoaştem, nimeni nu este scutit de „confecţionarea" unor „perle" de gândire plată. Insistând pe opinie şi lăsându-l să-şi dezvolte gândirea strâmbă, „emanantul" devine periculos, putând altera bunul simţ al unora dintre semeni, oamenii întrebându-se, pe bună dreptate, de ce nu este „contrat" „gânditorul", deci, s-ar putea să aibă dreptate. Şi elucubraţia va prinde, şi aşa se formează prozeliţi, unii mai catolici decât papa, curente, secte şi alte asemenea, bazate pe valori false. Calea spre nonvaloare se deschide. Şi atunci ce-i de făcut pentru protecţia adevărului? Poate că emitentul de inepţii este de bună credinţă şi atunci nu este culpabil. Evident, soluţia se află în schimbul de opinii, în argumentări şi contra-argumentări, dezbateri în care oamenii de ştiinţă au un

cuvânt greu de spus, uneori decisiv, pentru că de la ei se aşteaptă adevărul, soluţiile enigmelor... Grav este când tocmai aceşti oameni, respectaţi şi ascultaţi pentru cunoştinţele lor de excepţie, abdică de la poziţia de cercetător, fie din comoditate (mai rar), fie din teama de a nu deveni ridicol în faţa opiniei publice şi a colegilor, pentru că se ocupă de studiul unor „trăsnăi", fie că fac jocul cuiva. Se uită de probitatea profesională, se uită de curiozitate... Situaţia este întâlnită destul de frecvent când se discută despre posibilele civilizaţii extraterestre, paleoastronautică şi obiecte zburătoare neidentificate. Totuşi, pe măsură ce probele materiale şi mărturiile s-au acumulat în seifuri oficiale şi arhive particulare, frecvenţa cuvintelor „imposibil" şi „confuzie" din textele şi explicaţiile oficiale a scăzut simţitor, luându-le locul tăcerea. Este un pas înainte...

Opinii şi... opinii...

• „Primul lucru care se cere unui om de ştiinţă este să fie curios" — *Erwin Schödinger,* pionier al mecanicii cuantice.

• „Ceea ce fac oamenii de ştiinţă nu este întotdeauna ştiinţă" — doctor în astronomie *J. Allen Hynek,* director al Centrului de cercetări astronomice *Lindheimer* şi şeful catedrei de astronomie de la *Northwestern University,* etc., consultant ştiinţific al Forţelor Aeriene ale Statelor Unite, în problema Obiectelor Zburătoare Neidentificate.

• „Un veritabil om de ştiinţă trebuie să aibă marea calitate de a şti să viseze cu ochii deschişi" — Henri Coandă, renumit om de ştiinţă român, creator al primului avion propulsat reactiv, descoperitor al efectului ce îi poartă numele, etc., distins cu numeroase ordine şi titluri ale unor instituţii de specialitate din ţară şi străinătate.

• „Nu am nici un dubiu asupra faptului că originea vieţii pe Pământ este o mostră a unui fenomen care s-a produs pe multe planete. Putem fi siguri că nu suntem singuri în Univers" — academicianul sovietic *Aleksandr I. Oparin.*

• „Farfuriile zburătoare există şi vin din Cosmos. Ele aparţin unui popor de oameni plecaţi de pe Terra acum 20.000 de ani" — *Albert Einstein.*

• „Aceste obiecte (OZN) sunt concepute şi dirijate de fiinţe inteligente care au atins un nivel de dezvoltare foarte înalt. Este probabil că ele nu vin din sistemul nostru solar, şi poate nici din Galaxia noastră" — profesor doctor *Herman Oberth,* părintele rachetelor *Apollo,* coordonator al comisiei de cercetare a OZN, din fosta Germanie de Vest.

• „În mod cert, oamenii au văzut ceva; ce este, nu ştiu şi nici nu sunt un mod special atât de curios asupra acestui fapt" — *Albert Einstein.*

• „În problema OZN adevărul trebuie căutat aşa cum îl caută ştiinţa în toate cazurile neclare: cu calm, cu obiectivitate, fără zarvă menită să provoace senzaţie, cumpănind cu luciditate toate argumentele pentru şi contra, acumulând materialul faptic, întreprinzând tentativa de a modela fenomenul, construind ipotezele necesare" — profesor doctor în ştiinţe fizico-matematice *V. V. Dobronravov.*

• „Din toate încercările de a explica ce se întâmplă, singura ipoteză ce nu a putut fi combătută este aceea că OZN-urile sunt nave spaţiale provenind din alte lumi, de pe alte planete. Prin această afirmaţie, desigur, nu se poate spune că explicaţia trebuie să fie şi neechivocă. Poate fi vorba de ceva atât de deosebit, încât nici nu putem presupune ce se întâmplă în realitate" — dr. *Herman Oberth.*

• „Nu există aşa ceva — farfurii zburătoare — absolut niciuna" — dr. *Hugh Dryden,* director al Comitetului Consultativ de Aeronautică — la 19 februarie 1957 (S.U.A.).

• „Domnilor, regret că am făcut această declarație... cu privire la farfuriile zburătoare. N-a fost decât o părere personală, nimic mai mult" — dr. *Hugh Dryden,* la conferința de presă din 24 februarie 1957.

• „Drăcia dracului! aș vrea să știu ce fel de nave sunt acelea care au aselenizat înaintea mea pe cealaltă parte a craterului" — *Neil Armstrong,* primul om care a pășit pe Lună — raport transmis în clar prin radio, înainte de aselenizare.

• „Reacția emoțională mult exagerată, manifestată în general de oamenii de știință la orice menționare a OZN-urilor, ar putea prezenta un considerabil interes pentru psihologi" — dr. *J. Allen Hynek.*

• „Voi crede în farfuriile extraterestre când voi fi văzut una, când voi fi pătruns în ea, când o voi fi remorcat până la laborator și când voi fi obținut sprijinul persoanelor competente pentru a o examina, împreună cu mine" — dr. *Edward Uhler Condon,* profesor de fizică și astrofizică la Universitatea din Colorado, director științific al Proiectului Colorado (Comitetul Condon), destinat studiului fenomenului OZN.

• „Studiul nostru va fi condus aproape exclusiv de sceptici care, neputând probabil să demonstreze un rezultat negativ, vor putea produce și vor produce probabil o serie de probe arătând în mod frapant că nu există nici o realitate în observații. Trucul va consta, cred eu, în a descrie Proiectul (Colorado) într-o astfel de manieră, încât să apară în ochii publicului ca un studiu absolut obiectiv și care să ofere în ochii comunității științifice imaginea unui grup de sceptici care vor face totul pentru a fi obiectivi, dar neavând aproape nici o speranță de a descoperi vreo farfurie. O cale ar fi aceea de a orienta cercetarea nu spre fenomenele fizice, ci mai curând spre oamenii care le observă — psihologie și sociologia persoanelor și grupurilor care raportează că au văzut OZN-uri. Dacă s-ar da importanță

mai mult acestui aspect decît vechii probleme a realităţii fizice a farfuriilor cred că comunitatea ştiinţifică ar accepta repede mesajul" — dr. *Robert Low* de la Universitatea Colorado (coordonator al Proiectului, în colaborare cu dr. E. Condon) — extras din oferta pe baza căreia s-a contractat studiul solicitat de Forţele Aeriene ale Statelor Unite (textul „ofertei" a fost descoperit printre actele Comisiei şi divulgat în mod public de revista americană *„Look"* (nr. 10/14 mai 1968) şi preluat de presa mondială, stârnind oprobiul public; „Raportul Condon", „produsul" final al Proiectului, pe lângă faptul că, prin glasul „autorizat" al sociologului dr. *D. I. Warren,* a calificat observatorii de OZN-uri drept dezechilibraţi mintali, a urmărit un scop mai „înalt": demobilizarea oamenilor de ştiinţă de la cercetarea autentică a fenomenului OZN).

• „Mai mulţi oameni de ştiinţă mi-au spus că studierea Raportului Condon a fost ceea ce i-a făcut să-şi dea seama că problema OZN merită să fie cercetată" — dr. *J. Allen Hynek.*

• „Cred că un efort serios şi hotărât din partea Naţiunilor Unite pentru strângerea de informaţii asupra acestei probleme şi pentru a încuraja considerarea ei ştiinţifică imediată ar fi un pas considerabil către suprimarea acestui „înveliş de ridicol" care actualmente se opune atât de puternic publicării numeroaselor observaţii realizate asupra obiectelor. Multe alte acţiuni ar putea şi ar trebui să fie întreprinse de ONU, în vederea stimulării interesului manifestat în lumea ştiinţifică pentru problema UFÒ (OZN)" — dr. *James Mc Donald,* profesor de fizică atmosferică, Universitatea din Arizona — extras din scrisoarea către U Thant, secretar general al ONU.

• „Comisia politică specială recomandă Adunării generale adoptarea consensului următor: Adunarea generală invită Statele Membre interesate să ia dispoziţiile dorite pentru a coordona la scară naţională cercetarea ştiinţifică

şi anchetele privitoare la viaţa extraterestră, inclusiv obiectele zburătoare neidentificate, şi să informeze pe Secretarul general despre cazurile observate, despre cercetarea şi evaluarea acestor activităţi (...)" — Extras din Hotărârea adoptată de Comisia politică specială a Orgnizaţiei Naţiunilor Unite, în cadrul şedinţei din 8 decembrie 1978.

• „(...) mitul vizitatorilor interstelari, al „paleoastronauticii" este doar fructul ignoranţei, al imaginaţiei fără margini, sau al relei credinţe patente (...) Este cu totul regretabil că astfel de cărţi (despre paleoastronautică), ca şi cele despre OZN, sunt tipărite şi difuzate în masă, sunt prezentate în reviste de mare tiraj şi la televiziune, ducând la dezinformare, la confuzie şi răspândind idei mistice reanimate (sfinţii cu aureolele lor ar fi cosmonauţi din alte lumi, ca şi eroii legendari şi creatorii de religii; oamenii ar fi rezultatul împerecherii maimuţelor cu paleocosmonauţi — şi câte alte nerozii...)" — prof. dr. docent *Călin Popovici*, Preşedinte al Comitetului Naţional Român de Astronomie.

• „Am început să simt că există o tendinţă a ştiinţei secolului al XX-lea de a uita că va exista o ştiinţă a secolului al XXI-lea sau chiar al XXX-lea la al cărei nivel, cunoştinţele noastre despre Univers, vor apărea probabil cu totul altfel decât în ochii noştri" — dr. *J. Allen Hynek*.

• „Va veni o vreme când aceste lucruri, care astăzi sunt necunoscute, vor ieşi la lumină prin trecerea timpului şi printr-o cercetare perseverentă. Urmaşii noştri se vor mira cum eram atât de neştiutori în lucruri atât de clare" — *Seneca* („Quaestiones Naturales" — VII).

Civilizaţiile enigmatice şi OZN-urile

Fenomenul OZN, în accepţiunea pe care o acordau astăzi termenului (adică de fenomene / obiecte zburătoare neidentificate) este semnalat încă de multe secole, fie prin

mărturii scrise (începând cu legendara Biblie), fie gravate, desenate sau pictate pe ziduri de mănăstiri, de peşteri sau pe pânze ale unor artişti cunoscuţi. Încercările de identificare ale sale, în vremurile vechi s-au rezumat la acceptarea ideii că ar avea esenţă divină. Este celebru cazul lui Moise şi al poporului evreu condus prin deşert de un stâlp de foc. Încercările moderne, bazate şi pe argumente ştiinţifice, au condus la mai multe explicaţii, imposibil de fixat în lipsa probelor materiale.

O primă ipoteză presupune că pe Terra au existat civilizaţii cu mult mai avansate decât a noastră, care au dispărut lăsând numai vagi urme materiale ale existenţei lor şi un folclor ceva mai bogat, pe baza căruia s-au putut face anumite identificări. În această secţiune, există două concluzii, pe baza cărora s-au avansat diferitele păreri şi controverse: civilizaţia / civilizaţiile care ne-au precedat a descoperit zborul spre stele şi a părăsit Terra în urmă cu multe milioane de ani, dar a menţinut legăturile cu leagănul natal prin aceste OZN-uri, pe care le expediază periodic încoace. La Tiahuanaco, străbuni necunoscuţi ai populaţiei incă au sculptat pe picioarele impresionantei „Porţi a Soarelui" o navă cosmică care se ridică de pe Terra. O linie-săgeată indică traseul pe care îl va parcurge către planeta Venus. Nu există, până în prezent, nici o interpretare mitologică adecvată, care să explice satisfăcător bazorelieful.

A doua concluzie este aceea că respectiva civilizaţie a rămas în continuare pe Pământ, unde s-ar mai afla şi azi, dar că s-a retras în interiorul său, imaginat gol, asemenea unei mingi. În ciuda evidenţelor geologice actuale, credinţa unui sferoid locuibil în interior s-a menţinut la diferite popoare primitive, ba chiar, uneori, a fost acceptată de oameni de cultură, care s-au străduit să-i facă publicitate. Să ne amintim că, nu mai târziu de sfârşitul secolului trecut, uluitorul anticipator care a fost Jules Verne, scria în romanul „O călătorie spre centrul Pământului" că

temperatura nu creşte cu 33 de grade la fiecare o sută de metri adâncime decât în anumite zone ale scoarţei, explicând asta prin anumite concentrări în acele zone a potasiului şi fosforului. Aventura subterană a profesorului Otto Lidenbrock este deja mult prea cunoscută pentru a mai insista asupra ei.

O ipoteză derivată din acestea vorbeşte despre o civilizaţie ce ar fi părăsit Terra din cauza unor dezastre naturale imposibil de prevenit şi care doreşte să se reîntoarcă acasă acum, spionând prin emisarii lor automaţi, OZN-urile, civilizaţia noastră. Folclorul mai multor popoare ale lumii pomeneşte despre uluitoare civilizaţii distruse odată cu scufundarea unor continente sau a unor insule uriaşe, de tipul Atlantidei, Pacifidei sau a uitatului continent Mû.

O a doua ipoteză arborescentă o reprezintă aceea care prezintă fenomenul OZN ca pe o realizare deosebită a urmaşilor noştri: călătoria în timp. Faptul că pot să atingă incredibile viteze în spaţiul terestru (s-a vorbit chiar de înregistrări pe radar á unor viteze de 40 000 până la 70 000 km/h), că pot să realizeze viraje bruşte în unghiuri de 90 de grade, că pot apărea şi dispărea fără urmă de pe ecranele aparatelor de urmărire, a condus la ideea că deplasarea lor prin spaţiu este dublată de una prin timp. Teoria a fost întărită şi de lipsa contactelor cu oamenii: conform unor legi draconice, misionarii temporali nu au dreptul decât să observe dezvoltarea noastră, nu să şi intervină. Unii imaginează timpul ca pe o spirală, de pe care, în anumite condiţii, s-ar putea sări de pe o spiră pe alta şi astfel s-ar putea explica diversitatea mare de tipuri de OZN-uri observate: ele ar aparţine mai multor epoci diferite.

În fine, ultima ipoteză şi cea mai îndrăgită este aceea a provenienţei extraterestre a OZN-urilor. Pe lângă explicaţia logică, mai accesibilă păturilor medii care o susţin, întâlnim şi una, evident, sentimentală: dorinţa de a nu fi singuri în

nesfârşirea Cosmosului. Cel mai adesea, s-a acceptat ideea de lucru conform căreia ele aparţin unei civilizaţii de tip galactic, singura în stare să străbată enormele distanţe cosmice, măsurate în mii de ani-lumină. Folosind ecuaţia lui F. Drake, cunoscutul Carl Sagan a calculat posibilitatea ca în Galaxia noastră să existe circa *o mie* de civilizaţii străvechi, care vor fi rezolvat demult deplasarea pe distanţe lungi, prin intermediul sub-spaţiului, a hiper-spaţiului sau a găurilor negre.

Paradoxul Störmer

Secolul XX a adus cu el, printre altele şi comunicarea prin unde radio. Gugliemo Marconi a arătat că se poate şi o mulţime de savanţi s-au aplecat asupra fenomenului. Scepticii au replicat: dacă undă radio este, ca şi lumina, de natură electromagnetică, atunci, ca şi lumina, ea nu se poate abate de la traiectoria rectilinie şi deci nu va putea urmări suprafaţa curbă a Terrei. Experienţele au demonstrat însă că undele radio cu lungime de undă mare pot să ocolească globul în virtutea faptului că orice punct atins de undă poate deveni, la rândul său, izvor de unde noi, fenomen ce duce la regenerarea undei purtătoare de informaţie. Pentru undele scurte, fenomenul s-a dovedit mai complex: cercetătorii au presupus că ele se vor reflecta pe de o parte de suprafaţa oceanului, iar pe de alta de straturile superioare ale atmosferei.

Teoria a fost confirmată de practică. Semnalul radio emis era captat după ce se oglindea pe straturile din atmosfera înaltă, bune conducătoare de electricitate. Reflectarea se producea la o altitudine de cca 100 km. Unda reflectată putea fi interpretată ca un fel de ecou. Întârzierea ecoului atingea câteva miimi de secundă (pentru a ajunge pe Lună, undei îi trebuie o secundă şi un sfert).

În jurul anului 1927, radioastronomii americani A. Taylor şi L. Young subliniază prezenţa indiscutabilă *a două ecouri* pentru undele scurte: unul cu întârziere mică, reflectat de ionosferă, şi altul... paradoxal, recepţionat după mai multe secunde, de parcă ar fi fost reflectat de un „obiect" aflat la mai multe sute de mii de kilometri de Pământ. În fapt, experienţele lor subliniază un fenomen remarcat de mulţi radioastronomi amatori prin anii 1920—1925, în benzile de unde scurte, şi chiar de celebrul inventator Nicolae Tesla.

Ştirea despre straniul ecou a ajuns prin 1926 şi la Carl Störmer, geofizician norvegian, preocupat de fizica straturilor înalte ale atmosferei, cu contribuţii spectaculoase în descifrarea misterului aurorelor polare. Împreună cu Balthasar van der Pol, inginer radioelectronist, şi inginerul Jörgen Hals, va iniţia între 1927—1929 un program pentru studiul acestui fenomen.

Primul l-a recepţionat Hals, pe 14 aprilie 1927. A urmat o tăcere de un an. Fenomenul s-a repetat pe 3 aprilie 1928. De fiecare dată, întârzierea a fost de trei secunde, exact timpul necesar pentru semnal de a străbate tur-retur distanţa până la orbita lunară.

Pe 25 septembrie 1928, Störmer şi van der Pol stabilesc un nou experiment: emit serii de 30 de semnale, fiecare format din trei impulsuri (litera *S*, în alfabetul Morse), la fiecare 20 de secunde. Timp de 16 zile, recepţia a fost normală, după care întârzierea a reapărut, manifestând predilecţie pentru valoarea de trei secunde. După care, timpii de întârziere au început să varieze în mod complet neregulat. În prima serie, întârzierile consemnate de Störmer au fost: 8; 11; 15; 8; 13; 3; 8; 8; 8; 12; 15; 13; 8; 8 (secunde). A urmat o lungă tăcere, după care, pe 24 octombrie ecourile aberante au reapărut. Întârzierile erau cuprinse între 3 şi 30 de secunde.

Programul întreprins de Störmer s-a încheiat la 7 noiembrie 1929, fără să reuşească a găsi vreo explicaţie misterului.

Ecouri aberante au mai fost înregistrate şi de o expediţie franceză, trimisă în mai 1929 în Indochina, pentru a observa o eclipsă de Soare (întârzierile erau cuprinse între 1 şi 30 de secunde), precum şi de fizicianul britanic Appleton, în 1934.

Războiul mondial a întrerupt experienţele. După 1945, fenomenul nu s-a mai repetat decât sporadic şi în alte lungimi de undă (se lucrase cu cea de 14,5 m). Ultima comunicare despre acest fenomen datează, se pare, din 1970.

O explicaţie interesantă avea să formuleze radioastronomul Ronald Bracewell prin 1967. El a presupus că impulsurile întârziate erau retransmise de o staţie automată extraterestră, plasată pe o orbită stabilă în jurul Lunii: „Pentru noi, semnalele sondei vor aminti un ecou cu întârzieri de secunde ori minute, de tipul acelor semnale despre care au comunicat Störmer şi van der Pol cu 30 de ani în urmă şi care nu şi-au primit explicaţia. N-ar fi de mirare să constatăm că începutul mesajului său este... imaginea unei constelaţii".

În 1972, explicaţia este reluată şi demonstrată practic de astronomul scoţian Duncan Lunan, căruia i-a venit ideea să înscrie într-un grafic ecourile recepţionate de Pol şi Störmer. Între două axe perpendiculare, împărţite în puncte echidistante, trasate cu aceeaşi unitate de măsură, a reportat pe cea orizontală durata întârzierii semnalului, iar pe cea verticală numărul lui de ordine. Rezultatul a fost uluitor: pe hârtia milimetrică apărea *o constelaţie,* pe care Lunan a identificat-o cu BOARUL (Bootes), de pe cerul emisferei septentrionale.

Întârzierea repetată de 8 secunde ar avea funcţia de oglindă: ele ar constitui imaginea unui plan perpendicular pe desen, în care se oglindeşte punctul simetric din stânga. Acest punct corespunde acelei stele din „Boarul" numită *Epsilon.*

Din acest moment, explicaţiile au prins să abunde. Cheia fusese aruncată, precum piatra în baltă, iar nebunii inventivi ai secolului grăbit s-au repezit să o caute.

Interesante rămân două fenomene: reflectarea, în sine, care s-a manifestat vreme de aproape 70 de ani şi în mod cu totul sporadic (lumea ştiinţei a mărturisit, neputincioasă, că deşi nu poate risca o explicaţie raţională, fenomenul nu este, în mod evident, cauzat de factori naturali); interpretarea îndrăzneaţă dată de Lunan, care încearcă o matematizare a unor elemente considerate disparate.

În 1973, Duncan Lunan a început pe cont propriu o cercetare extensivă a fenomenului cu ajutorul unei staţii de radio sofisticate, dar enigmaticul fenomen nu s-a mai repetat. Pradoxul Störmer pare să fi încetat definitiv. Dacă, într-adevăr este vorba despre o sondă spaţială automată care încerca să ia contact cu noi, la început prin repetarea întârziată a semnalelor electromagnetice, pentru a ne atrage atenţia asupra ei, de ce nu mai reacţionează în momentul de faţă, când activitatea radio este de milioane de ori mai intensă decât pe vremea lui Pol şi Störm?

Sirius B şi dogonii — Sau despre un contact de gradul trei ce ar fi putut să aibă loc acum 1 700 de ani

„Continentul negru" continuă să prezinte şi astăzi, la mai puţin de 7 ani de finele acestui zbuciumat mileniu o stranie unitate de cultură şi civilizaţie, fundamental deosebită de aceea adusă cu forţa de coloniştii albi. Marele cot al fluviului Niger adăposteşte, spre exemplu, două puncte geografice imposibil de trecut cu vederea de nici un cunoscător al istoriei civilizaţiilor: oraşul-cetate Tombuctu şi podişul Bandiagara din Republica Mali. Asupra „miste-

rioasei cetăţi a nisipurilor", cum este denumit Tombuctu în mitologia nescrisă a populaţiilor Sahelului, nu vom stărui aici, fiind un subiect mult prea vast şi interesant, pentru a fi expediat în doar câteva rânduri.

Scopul mărturisit încă din titlu al acestui subcapitol este descrierea tradiţiei culturale a unei populaţii africane situate nu foarte departe, dacă este să gândim distanţele la scară planetară. Pe platoul Bandiagara, mărginiţi de faleze abrupte, locuiesc, începând cu secolul XI, *dogonii*, o populaţie paşnică de agricultori.

Astăzi mai trăiesc cel mult câteva sute de mii de membri ai populaţiei dogon. Interesul europenilor faţă de ei a început să se manifeste abia după 1930, când un grup de antropologi, în frunte cu Marcel Griaule a făcut un studiu exhaustiv, timp de 10 ani în zonă. Până la el, n-a existat nici o altă prezentare occidentală a credinţelor populare ale primitivilor din Mali. Textele înregistrate de francezul Griaule au fost publicate abia în anul 1965, la câţiva ani după moartea cercetătorului, acest fapt demonstrând că autorul nu urmărise în nici un caz o publicitate gratuită, pe baza senzaţionalului desprins din material. Povestea, în ansamblul ei, a fost făcută de curând cunoscută publicului larg de către popularizatorul britanic R.K.G. Temple.

Una din ciudăţeniile cele mai interesante pe care le prezintă această cultură este caracterul ei de castă, de grup spiritual privilegiat. Bătrânii tribului propuneau o serie de criterii-test, în vederea selectării membrilor inteligenţi. Datorită acestui sistem, nimeni nu se simte jignit ori nemulţumit, atunci când i se spune că a fost respins.

Mai întâi, trebuie ca cei aleşi să înveţe un limbaj special şi secret, după care sunt iniţiaţi într-un ansamblu de credinţe, cu precădere cosmologice, atât de bizar încât nu aveau nici un fel de legătură cu viaţa lor de fiecare zi.

Există, desigur, şi un sistem de credinţe religioase destinate muritorilor de rând, care nu se deosebesc prin nimic de reprezentările altor triburi africane. Griaule şi membrii echipei sale au trăit mulţi ani studiindu-le exclusiv pe acestea, fără să fie conştienţi că există şi o faţă ascunsă a lucrurilor. După timp îndelungat de la prima lor întâlnire, după ce s-au convins de caracterul său onest, bătrânii păstrători ai secretelor interzise au decis să-l iniţieze şi pe prietenul lor cu piele albă în adevărurile tainice ale unuia dintre cele mai fascinante folcloruri universale.

Spre deosebire de aproape toate societăţile antice, dogonii consideră că toate planetele, inclusiv Pământul, se învârtesc în jurul axelor proprii, având simultan şi o mişcare de revoluţie în jurul Soarelui. În altă ordine de idei, asemănarea Soarelui cu celelalte stele de pe cer, asupra căreia insistă dogonii nu ar fi atât de surprinzătoare în sine, ea putându-se datora şi unei simple intuiţii, dacă mitul nu ar adăuga mai departe că „stelele sunt departe de Pământ, aproape de care se găseşte numai Soarele".

Astronomia modernă a stabilit faptul că galaxiile sunt structuri medii, cu care se poate lucra în vederea determinării legilor cosmice fundamentale. În aceste lumi galactice, astrele sunt aşezate, în majoritatea cazurilor, în braţe spirale. Soarele nostru se află, împreună cu stelele cele mai apropiate, la limitele încolăcirii braţului Orion. Dogonii consideră stelele constelaţiei Orion ca având o importanţă particulară. Toate celelalte astre mai îndepărtate sunt circumscrise într-o lume spirală. Deşi este uluitor de departe faţă de noi, pământenii pot vedea această lume spirală, pentru că ea seamănă mult cu „un drum de lapte pe cerul nopţilor". O lume spirală, denumită în limbajul lor de iniţiaţi „Ylou oulé", în care se găsesc „nenumărate alte pământuri", cu populaţii fantastice, cu corn, coadă, cu aripi şi târâtoare". O serie de plante terestre, insistă dogonii, au fost aduse din lumea unor stele îndepărtate, situate la marginea Căii Lactee.

În ceea ce priveşte astronomia planetară, dogonii ştiu că Jupiter are 4 sateliţi şi că Saturn este înconjurat de un inel. Spre deosebire de astronomii de până la Kepler, dogonii reprezintă mişcarea planetelor în mod corect, pe orbite eliptice, nu circulare.

Şi mai izbitoare este credinţa lor despre Sirius, cea mai strălucitoare stea de pe cer. Astronomii de azi vorbesc despre Sirius ca despre un sistem dublu de stele, format dintr-un astru mare, alb şi fierbinte, Sirius A, şi un campion extrem de greu şi dens, o piticâ albă, Sirius B. Descoperirea lui Sirius B a fost considerată una din marile victorii ale astronomiei moderne, deoarece în felul acesta s-a căpătat o confirmare materială a proiecţiilor catastrofice, rezultate din calcule matematice, cu privire la viitorul Soarelui, după probabilul său colaps.

Iată ce spune mitologia dogonă despre steaua Po (Sirius B): „Ea este cea mai mică şi mai grea dintre toate stelele". Steaua Po este întunecată şi se mişcă pe o orbită eliptică în jurul stelei principale, într-o perioadă de 50 de ani. Steaua Po ar fi făcută dintr-un metal special, foarte greu, denumit „Sagala", care nu se găseşte pe Pământ.

Datele astronomice, furnizate de ultimele descoperiri în domeniu, ne arată că Sirius B are o culoare întunecată şi o perioadă de revoluţie de 50 ± 0,09 ani. Se deplasează, evident, pe o orbită eliptică.

În mod normal, steaua Po este invizibilă cu ochiul liber, ieşind din limita celor 6 magnitudini stelare, până la care obiectele cosmice pot fi zărite fără lunetă.

Spuneam mai înainte că legendele cosmologice dogone sunt accesibile numai celor ce sunt iniţiaţi în tainele unui limbaj special, care-i scoate din rândul anonimilor. Însăşi denumirea acestui grai misterios şi artificial este inspirată de numele stelei în cauză — Sirius. Steaua şi limbajul sunt desemnate prin acelaşi cuvânt, „Sigui" (steaua Sigui şi limbajul Sigui).

Ce informaţii aflăm din istoria astronomiei despre steaua Sigui? Strălucitorul Sirius, Alfa din constelaţia Câinele Mare" este o stea albă sau albastră, care se pare că n-a fost dintotdeauna aşa. Scriitorii antici din primele secole ale erei noastre îl descriau pe Sirius ca fiind de culoare roşie. Într-un dialog scris de Horaţiu („Hoc quoque tiresia") descoperim o referire la Steaua Câinelui: „Căldura de la Steaua Câinelui Roşu a despicat statuile necuvântătoare". Poetul grec Eschil vorbea despre „...focul arzător al Câinelui". Alţi antici l-au descris ca pe un astru excepţional de roşu. Însuşi Ptolemeu, astronomul grec trăind în secolul al II-lea e.n., îl include în clasa stelelor roşii.

Începând cu secolul III e.n., ştiinţa elenistică decade, informaţiile cu privire la Sirius oprindu-se brusc. Abia în secolul X, astronomul arab Abdel Rahman Al Sufi scrie în al său „Tratat despre stelele fixe" că Sirius este o stea albă! Aşa cum de fapt îl cunoaştem astăzi.

Cunoştinţele noastre moderne despre evoluţia fenomenelor cosmice ne arată însă că modificările de culoare ale unei stele normale nu se pot produce decât foarte lent, pe linia diagramei Hertzsprung-Russel. În nici un caz nu este posibilă o evoluţie de la roşu la alb în numai câteva secole.

Să fie oare cunoştinţele astronomice, surprinzător de exacte, ale dogonilor rezultatul unui contact cu reprezentanţii unei civilizaţii extraterestre, realizat într-un trecut îndepărtat? Rolul deosebit pe care-l joacă Sirius în credinţele lor mitologice, precum şi straniile modificări de culoare ale astrului din epoca lui Prometeu până în secolul X conduc la ideea că aceşti extratereştri ar fi putut veni din direcţia lui Sirius. Altfel, ar fi inexplicabile bogatele informaţii astronomice posedate de un popor primitiv din inima Africii negre. În plus, dogonii vorbesc şi despre un

al treilea astru din sistemul lui Sirius (nedescoperit încă de astronomi), un astru cu un nume deosebit — „micul soare al femeilor". O civilizaţie non-umană venind dinspre Steaua Câinelui? Deplasându-se cu viteză apropiată de cea a luminii, nava (sau navele) ar fi trebuit să nu se abată de la calea dreaptă a luminii. Al doilea principiu al termodinamicii afirmă că nu toată energia consumată de un motor se transformă automat în lucru mecanic, utilizat în deplasare. În mod evident, ea se va fi risipit în spaţiu.

Unica modalitate de risipire a căldurii în spaţiu se face numai prin radiaţia unei suprafeţe cu o arie întinsă, o radiaţie în spectrul infraroşu, care la viteze mari ale navei ar fi putut să pătrundă în marginea roşie din spectrul vizibil. Aceasta ar putea fi explicaţia culorii roşii venind în Antichitate din direcţia stelei Câinelui Mare. Suprafaţa imensei astronave extraterestre se comporta ca un paravan, ecranând lumina albă a lui Sirius şi radiind propria energie, pe care nu o putea transforma în lucru mecanic, în spectrul vizibil — culoarea roşie.

În momentul decelerării fenomenul a încetat, nava nemaideplasându-se cu viteză luminică. De aceea, astronomii arabi au putut să constate, cu uluire, schimbarea culorii stelei, vis-à-vis de observaţiile anticilor.

Este, în mod evident, vorba despre o supoziţie, pe care viitorul o va confirma sau o va infirma. După cum, tot o supoziţie se dovedeşte a fi şi explicaţia dată de Carl Sagan, ilustrul astronom american, în „Creierul lui Broca", explicaţie conform căreia toate aceste cunoştinţe moderne de astronomie este posibil să fi ajuns la dogoni prin intermediul călătorilor europeni şi însuşite de aceştia de-a lungul deceniilor. Cum rămâne, în acest caz, cu caracterul sacru şi rigid al mitologiei, care nu acceptă modificări de structură?

CAPITOLUL 2 — AMPRENTE DE NEŞTERS

Urme ale trecerii LOR...

Descoperirea sticlelor naturale de cuarţ, provenite din topirea nisipului din deşert în urma impactului Terrei cu meteoriţii nu reprezintă evenimente rare. Purtând numele de impactite, respectivele sticle au diverse dimensiuni, putând ajunge chiar la sute de kilograme, cum este cazul celebrului exemplar de la Muzeul din Cairo, care cântăreşte 525 de kilograme. Mai există apoi aşa-numitele *fulgurite,* rezultate din topirea rocilor la impactul cu trăznetul, având forma unor tuburi sticloase. Cele mai multe impactite din lume la kilometru pătrat pot fi găsite în pustiul Libiei, pe o suprafaţă sub formă de dreptunghi, cu laturile de 136 şi, respectiv 56 kilometri. Pe lângă puritatea deosebită şi omogenitate, această sticlă prezintă şi o caracteristică aparte: are o serie de însuşiri asemănătoare cu cele ale sticlei apărută la Alamogordo din Noul Mexic, prin topirea rocilor ca urmare a experienţelor atomice.

Această coincidenţă a fost pusă în legătură (în ciuda distanţei mari dintre cele două regiuni) cu distrugerea oraşelor biblice Sodoma şi Gomora de către dumnezeul Iahve al vechilor evrei. Aşa a considerat şi fizicianul sovietic Matvei Agrest, care a propus să se studieze atât deşertul

Libici, cât şi cel din jurul Mării Moarte, pentru a se descoperi, eventual, existenţa de izotopi radioactivi cu timpi de înjumătăţire prelungiţi, care, în cazul unor explozii nucleare, ar fi trebuit să existe în mari cantităţi, îndeosebi Si 32, Ti 44 şi Mn 50. Spre surprinderea tuturor, Direcţia Centrului de Cercetări Nucleare din Egipt a confirmat existenţa în mari cantităţi a acestor izotopi în împrejurimile Dariatului, Riadului şi în peninsula Sinai.

Nu dorim să insinuăm că aceste descoperiri de dată recentă confirmă speculaţiile făcute asupra textelor biblice, dar existenţa unei/unor explozii atomice în urmă cu mii de ani modifică substanţial datele unei istorii considerate până acum imuabilă. Pentru că nu este vorba numai de pustiul Libici...

O expediţie comună sovieto-chineză descoperea în 1959 în deşertul Gobi din Mongolia o urmă stranie, nesemănând cu nimic cunoscut până în acea clipă. Ceva mai târziu, când expediţiile „Apollo" au dus omul pe suprafaţa lunară, cercetătorii şi-au reamintit brusc de amprenta întrată în praful arhivelor: semăna perfect cu urma unei tălpi cu profil special, tip „tractor", aceea a cizmelor costumului de astronaut, utilizate de echipajele americane pe suprafaţa satelitului natural. Vechimea urmei: zeci sau chiar sute de mii de ani! Materialul care a păstrat-o atât de bine? Suprafaţa de nisip transformată în sticlă de o uriaşă temperatură (1 400—1 600 grade), răspândită pe o suprafaţă foarte mare, care face practic imposibilă explicaţia clasică de tip „fulgurită" sau „impactită" Ce anume va fi făcut posibilă existenţa acestui patinoar natural rămâne încă o enigmă. Asociind-o însă cu urma discutată, explicaţia furnizată de unii cercetători mai visători — acţiunea jetului unor rachete ce ar fi cauzat exact acest tip de transformare asupra mediului înconjurător — nu mai pare atât de extravagantă. O astronavă ce aterizează, echipe de cercetare

ce părăsesc capsula pentru a cerceta împrejurimile, urmele încălţărilor imprimându-se în sticla moale ce se răceşte încet în atmosfera caldă şi umedă din jur... iată un scenariu de film science-fiction, scris de un scenarist preistoric iscusit. Realitate sau ficţiune?

Oricum ar fi, craniile de neandertalieni păstrate la British Museum reprezintă nişte lucruri palpabile, dincolo de orice dubiu: pot fi văzute şi chiar pipăite. Descoperite iniţial în vestul Germaniei, respectivele fosile umane au fost găsite ulterior cam peste tot în Europa, în Java şi, bineînţeles, în Africa, mai cu seamă în celebrul depozit arheologic de la Broken Hill. Unul din craniile de aici prezintă o caracteristică particularizatoare: un orificiu perfect rotund, care perforează osul tâmplei. Asupra ei s-au aplecat mai mulţi specialişti, nedumeriţi de cauza care ar fi putut să producă un asemenea efect. După ce au înlăturat, rând pe rând, cauzele naturale (autorul nu putea fi nici o lamelibranhiată nici o ciupercă Vioa şi nici viermii ce perforează fosilele pe fundul mărilor) şi umane (este exclusă realizarea sa de către târnăcop, în timpul lucrărilor arheologice, sau de către armele specifice perioadei — pietre, ciomege, săgeţi, lănci), singura posibilitate rămasă nepronunţată a fost cea a provocării găurii de către un glonţ de calibru mic, care a dus la realizarea unui orificiu curat şi, după explozia proiectilului, o cavitate mare în os prin care a ieşit glonţul.

Ceea ce este surprinzător este locul rănii: exact deasupra aşa-zisei „zone mortale". Dacă arma care l-a lovit a fost una de foc, atunci omul primitiv a murit pe loc.

Dacă asupra acestui caz explicaţiile furnizate pot fi încă puse la îndoială (nu se exclude posibilitatea perforării moderne a craniului, în scopul realizării unei farse arheologice), nu acelaşi lucru se poate spune despre craniul unui strămoş al zimbrului, descoperit în Iacuţia. Craniul se află expus în Muzeul de Paleontologie al Academiei de ştiinţe a fostei URSS din Moscova.

Craniul este perforat de aceeaşi armă ciudată exact pe axa osului frontal, de parcă trăgătorul ar fi fost atacat de animal şi ar fi tras în singurul loc rămas descoperit. Nici în acest caz rana nu prezintă fisuri, iar posibilitatea ca ea să fi fost căpătată în confruntarea cu alt animal cornut inamic nu este viabilă: Un amănunt deosebit, care probează că rana este căpătată chiar în timpul vieţii animalului şi nu realizată ulterior: proiectilul a străbătut osul craniului, atingând membrana creierului; surprinzător, calusul a prins să se vindece, deci orice dubiu este în afara discuţiei.

În plus, protozimbrul în cauză a trăit cam în aceeaşi perioadă de timp cu omul din Neanderthal. Calibrul armelor ce au provocat ambele răni pare să corespundă.

Un lac de sticlă topită, într-un pustiu unde ar fi putut să coboare o astronavă... O urmă de „tractor", putând proveni de la încălţămintea unui cosmonaut al altor timpuri şi spaţii... Urme de radioactivitate în zona unor oraşe străvechi „rase" de pe suprafaţa Pământului de un zeu răzbunător... Cranii străpunse de gloanţe.

Şi totuşi...

Pete luminoase pe Lună

Corpul cosmic cel mai apropiat de Terra este Selena. Satelitul nostru natural se roteşte faţă de Pământ la o distanţă medie de 384 400 km. Reprezentând a 0,0203 parte din volumul acestuia ($2{,}2 \times 10^{25}$ g), este, în acelaşi timp, şi corpul cosmic cel mai uşor vizibil de pe suprafaţa planetei (cu excepţia Soarelui).

Suprafaţa „astrului nopţii" este de 14 ori mai mică decât a Terrei, cam cât a Africii şi a Australiei la un loc. Cu toate acestea, ea a rămas, în mare majoritate, o *Terra incognita,* deoarece o zonă importantă se găseşte pe partea nevăzută a satelitului. Chiar şi în ceea ce ni se pare că ştim însă avem surpriza să constatăm, că, în realitate, există o mulţime

de pete albe. În mod surprinzător, unele dintre ele par a fi menţinute ca *pete albe* chiar de către unii factori responsabili, în faţa opiniei publice, cu elucidarea lor.

În principiu, este vorba despre multiplele fenomene luminoase observate de-a lungul deceniilor, atât cu ajutorul telescoapelor, cât şi în mod direct, de către cosmonauţi.

Istoria timpurie a observării lor a început în a doua jumătate a secolului trecut, când satelitul a fost supus unui lung şir de observaţii, destinate a descifra o parte din necunoscutele pe care atracţia gravitaţională selenară le antrena în declanşarea mareelor.

Drept urmare a nenumăratelor sesizări asupra producerii pe Lună a unor lumini stranii, sesizări făcute de astronomi profesionişti, „Societatea astronomică regală" din Anglia a organizat, începând din anul 1867, peste două mii de observaţii sistematice. Cu toate acestea, cauza producerii misterioaselor lumini a rămas nedeterminată.

A urmat o perioadă de pauză de peste trei decenii, timp în care nu a mai fost anunţată oficial nici un fel de observaţie de gen. Abia în 1950, H.P.Wilkins, un cunoscut expert britanic în probleme selenare, a dat publicităţii faptul că pe Lună au reapărut fenomene luminoase de scurtă durată. La numai câteva săptămâni, existenţa acestora avea să fie confirmată şi de astronomii J. Bartelet şi J. Ph. King.

În 1958, astronomul sovietic N. Kozirev a urmărit în direct emisiuni luminoase repetate, manifestate într-un loc determinat cu precizie: craterul Aristarchus.

Între 1963 şi 1969, frecvenţa apariţiilor luminoase în cratere a fost incredibil de mare. unele având culoarea roşie (craterele Herodot şi Gassendi), iar altele în alb strălucitor (craterul Tycho).

Prin excelenţă an al activităţilor spaţiale, 1969 s-a remarcat şi prin consemnarea primelor observaţii de acest gen de către cosmonauţii aflaţi pe orbită. La 20 iulie 1969, astronautul Michael Collins, aflat la bordul navei „Apollo 11" a comunicat Centrului spaţial de la Houston că a observat pe

versantul frontal al craterului Aristarch, cu ajutorul unui binoclu, o pată de culoare închisă, cu diametrul de aproape un sfert de milă. În prealabil, N.A.S.A., fusese anunţată de Observatorul Astronomic din Bochum (Germania) de existenţa unei activităţi luminoase în craterul respectiv, activitate ce a avut o durată de cca 5 secunde.

Încă şi mai interesant pare să fie cazul petrecut cu echipajul lui „Apollo 12" Presa din întreaga lume a publicat în repetate rânduri una din imaginile fotografice obţinute de cosmonauţii Conrad şi Bean, cu următoarea explicaţie: „Unul dintre astronauţi umblând pe Lună. În fund se vede pâlpâirea unei lumini, a cărei provenienţă nu este încă explicată"

Misterul pâlpâirilor luminoase de pe Lună a devenit şi mai evident, atunci când o serie de astronomi au relatat în mod deschis despre observaţiile lor privitoare la survolarea solului lunar de către anumite surse luminoase. La 30 martie 1950, H.P. Wilkins a observat prin telescop o formă luminoasă ovală, aflată în mişcare. Astronomul american W. Lambert a urmărit în noaptea de 8 septembrie 1955 deplasarea a două surse luminoase la vest de Marea Serenităţii. La 26 septembrie acelaşi an, astronomul madrilen Garcia observa în aceeaşi zonă trei surse luminoase în triunghi.

Revista de astronomie „Sky and Telescope" (SUA) publica în iunie 1958 o fotografie lunară, realizată de astronomul R.E. Curtis, înfăţişând o impresionantă cruce luminoasă, cu braţele măsurând mai multe mile, în apropiere de craterul Parry.

După cum se observă, rapoartele privind activitatea luminoasă stranie identificată pe Lună cuprinde două tipuri distincte: lumini localizate în cratere despre care, multă vreme, s-a crezut că ar fi semne distincte ale unei activităţi vulcanice oarecare, dar pe care misiunile din seria „Apollo" au spulberat-o ca ipoteză de lucru, astăzi fiind ştiut că activitatea vulcanică selenară este aproape de cota zero;

lumini având forme diferite (ovoidale, cruce), care se deplasau pe deasupra solului lunar. Întrebarea pricipală care se pune este dacă între aceste fenomene există o legătură şi, dacă da, de ce natură este ea?

Ar putea fi, de asemenea, o astfel de legătură şi în cazul ciudatelor obiecte luminoase ce au fost mereu remarcate de cosmonauţii pământeni aflaţi în misiune rotindu-se în jurul vehiculelor cosmice?

În fond, dacă există aceşti Ei, care ne supraveghează, aceşti *Overlorzi* veniţi din neştiut în scopuri numai de ei ştiute, ar fi normal să-şi fi stabilit o bază permanentă pe unul din corpurile cosmice apropiate, unde să nu fie deranjaţi şi de unde să ghideze întreaga activitate desfăşurată. De ce să nu fi fost acesta chiar Luna, bătrâna şi liniştita noastră prietenă dintotdeauna.

Sculpturi megalitice pe Marte şi pe Lună

Profesorul american J.J. Hurtak, de la Universitatea din California, a prezentat, în 1977, la un congres ce se desfăşura La Acapulco (Mexic) două fotografii stranii. Ele fuseseră luate în decursul misiunii marţiene a sondei „Mariner 9", cu cinci ani în urmă. Plasată pe orbită marţiană pe 13 noiembrie 1971, aceasta a efectuat 698 de rotaţii, în timpul cărora a efectuat sute de mii de fotografii, ce au făcut posibilă întocmirea de către specialişti a planiglobului planetei Marte.

Cele două fotografii reprezintă, în fapt, una şi aceeaşi imagine, luată din unghiuri diferite şi la un interval de 6 luni. Profesorul Hurtak atrăgea atenţia asupra suprafeţei marţiene, surprinsă în partea stângă a fiecărei imagini, în care se poate remarca un grup de trei piramide tetraedice, aparţinând a două categorii de dimensiuni constructive; construcţia centrală fiind cu mult mai înaltă decât celelalte două însoţitoare.

Piramide, adică nişte construcţii care implică inteligenţă şi voinţă de a depăşi entropia? O afirmaţie care, evident, nu va putea fi acceptată prea uşor. Totuşi, nici o altă explicaţie nu poate prezenta coerent misterul regularităţii de excepţie a muchiilor acestor corpuri, uşor observabilă în cele două imagini. S-a imaginat că ar fi vorba de nişte vulcani, care ar fi căpătat actuala formă sub suflarea vânturilor foarte puternice care bat la suprafaţa planetei, ignorându-se faptul că nişte autentici vulcani ar fi trebuit să fie cu mult mai înalţi şi, mai ales, să aibă în jurul lor, pe distanţe apreciabile, mase mari de lavă întărită.

Mai mult, o astfel de ipoteză nu pare să ţină cont de prezenţa, în apropiere, a altui monument megalitic, aflat chiar în centrul imaginii: o fascinantă sculptură cu chip uman. „Chipul" respectiv este, la o examinare atentă a decupajului mărit pe computer şi refotografiat, cu totul asemănător unei feţe umane. Seamănă cu faţa unei femei, abordând în colţul buzelor un surâs ca acela al faimoasei Gioconda, pe care Leonardo l-a imortalizat în tabloul păstrat în muzeul de la Luvru.

Faţa aţintită spre cer aminteşte nu atât de Sfinxul, cu care a fost adesea făcută legătura, cât mai ales cu enigmaticele statui din insula Paştelui, care aşteaptă, aidoma Monei Lisa marţiene, venirea unor fiinţe din cerul gol şi nepăsător.

Să fie vorba despre o ipotetică civilizaţie umanoidă, hoinară prin Galaxie? Egiptologul englez Walter Bryon Emery declara cu peste trei decenii în urmă că este întru totul posibil ca tehnica de execuţie a piramidelor de pe valea Nilului să fi fost, pur şi simplu, „importată" de la o altă civilizaţie din spaţiul cosmic. El explica insolita supoziţie prin brusca şi neelucidata trecere de la o manieră de construcţie în care se folosea trestia, pământul şi cărămida la aceea a manipulării unor blocuri gigantice de piatră, urmând o inginerie pe care era evident că nu aveau de unde să şi-o însuşească singuri.

Şi ar mai fi şi... sfinxul de pe Lună (sau „capul"). „copilul" şi „craniul". Povestea lor este încă şi mai bizară, cu toate că informaţiile recoltate despre ele sunt cu mult mai bogate.

„Apollo 14" a fost lansat la 31 ianuarie 1971 de la Cape Canaveral, pentru o nouă misiune pe Lună. La bord se aflau astronauţii Stuart A. Roosa, Edgar Mitchell şi Alan B. Shepard. Pe 5 februarie, modulul „Antares" s-a desprins de ansamblul navei şi a aselenizat în apropierea craterului Fra Mauro. Misiunea (Shepard şi Mitchell) a rămas pe suprafaţa lunară până pe 6 februarie, răstimp în care au fost efectuate două ieşiri din capsulă şi o deplasare în direcţia „craterului Cone". Revenirea pe Terra s-a făcut la data de 9 februarie. Cosmonauţii au fost felicitaţi de către preşedintele SUA, Richard Nixon, pentru realizările ştiinţifice deosebite ale misiunii.

Una dintre cele mai controversate şi tulburătoare dintre ele a constituit-o filmul în culori, după care a fost realizată fotografia difuzată de NASA reprezentând „imaginea stâncii sculptate", cum a fost definită de presa vremii respectiv o stâncă de mari dimensiuni, aflată la marginea craterului Fra Mauro, ce avea forma evidentă a unui cap de om. După cum rezultă din fotografie, „capul" are trăsături foarte apropiate de o serie de sculpturi megalitice terestre, inclusiv aceeaşi poziţie a feţei ce scrutează cerul, despre care s-a vorbit mai înainte. Apropierea de „Sfinxul" din Bucegii noştri nu este nici ea deplasată.

Însăşi aselenizarea expediţiei în apropiere de bizarul monument nu a fost o decizie datorată întâmplării: capul nepământean a atras atenţia asupra aspectului său neobişnuit cu mult timp înainte de primele expediţii umane, din perioada survolării satelitului nostru natural de către primele sonde americane.

Filmul nu a surprins numai această imagine rară. De pe el au putut fi reproduse fotografic alte două „stranietăţi", denumite, în lipsă de fantezie, dar şi din cauza unor frapante asemănări, „copilul" şi „craniul".

Situate în vestul Mării Ploilor şi aparţinând unei perioade primare din viaţa satelitului nostru, cele două vârfuri montane au dimensiuni impresionante — 35 şi, respectiv 50 kilometri — şi forme morfologice amintind de aceea a unui copil în poziţie culcată şi de aceea a unui craniu de om.

În faţa unor astfel de probleme, explicaţii „de lângă noi", cum zicea un autor înrăit în a explica lucid şi raţional tot ce îi cădea sub lupă, se prăbuşesc. Pentru că, în acest caz, nu mai este posibil să dăm vina realizării unor asemenea „sculpturi" pe factorii fizici naturali (vânt, ploi, săruri minerale). Pe Lună, acest fapt este absolut imposibil, datorită tocmai absenţei acestora. Şi este imposibil de crezut că astfel de forme ar fi putut fi create în interiorul fierbinte al Selenei şi azvârlite apoi către suprafaţă.

Aceste istorii sunt cunoscute datorită faptului că NASA şi-a călcat pe inimă şi a mai făcut „scăpat" câte ceva marelui public, la presiunea exercitată de unele persoane politice influente ale timpului (vă mai amintiţi de promisiunea candidatului prezidenţial Carter de a obliga agenţia la transparenţă, în cazul în care ajunge preşedinte?). Cine ştie însă cu adevărat de câte alte dovezi ale acestor „prezenţe" insolite dispune, izolate în saci de plastic, cu celebra ştampilă „Top Secret"? Să nu uităm că odiseea cosmică umană are aproape patru decenii. Şi că, în tot acest răstimp, nu a fost formulată nici o explicaţie clară, ci au fost numai difuzate câteva cazuri inconforme cu normalitatea.

O.Z.N.-uri în al doilea război mondial

Semnalările de „obiecte zburătoare neidentificate" ţin de timpuri de mult apuse. Primele par să aparţină unor epoci în care omul nu învăţase să utilizeze cel de-al doilea sistem de transmitere a ideilor (scrisul) şi îşi picta gândurile pe pereţii peşterilor. Celebrele fresce murale din Tassilli şi cele

din peşterile spaniole sau sud-americane stau mărturie faptului că primele vizite au avut loc cam în perioada de început a comunei primitive.

Semnalările cele mai pertinente ale fenomenului O.Z.N. sunt cele realizate de personalul calificat în muncile „aero", adică de piloţi, observatori de zbor, personal auxiliar (stewarzi, operatori radar sau radio etc.). Din această perspectivă (mult pertinentă), cele dintâi observaţii se dovedesc a fi cele consemnate în arhivele celui de-al doilea război mondial, mărturii autentice ale unor experienţe dramatice, soldate nu rareori cu confruntarea armată dintre cele două civilizaţii, aflate în poziţia espectativă a luării de contact.

La 14 martie 1942, căpitanul-pilot Joel Fischer decolează la bordul unui avion de recunoaştere model „Messer 109 G", o variantă englezească foarte perfecţionată a prototipului german cu acelaşi nume, în urmărirea unei ţinte aeriene, semnalată prin staţia radar a bazei. Căpitanul, un om cu nervii foarte tari, care avea deja peste 770 de ore de zbor la activ şi un număr de 46 de ţinte doborâte, putea fi considerat la acea oră unul dintre experţii războiului aerian şi, într-o măsură egală, foarte bun cunoscător al tuturor tipurilor de aparate care brăzdau cerul. Ceea ce a scris în raportul realizat la o oră după aterizare nu poate fi pus la îndoială: este părerea profesionistului, care nu are motive să considere că s-a înşelat.

Dirijat prin radio de la sol, Fischer reperează ţinta la altitudinea de 5 500 de metri şi ia poziţie de luptă. „Nava străină părea metalică şi avea forma unui fuselaj de avion lung de aproape 100 de metri şi cu diametrul cam de 15 metri; la extremitatea anterioară se observau un fel de antene. Nu avea aripi sau motoare exterioare vizibile şi zbura perfect orizontal. Am urmărit-o câteva minute, după care... a luat o poziţie verticală şi a dispărut brusc în înălţimi".

Dimensiunile avioanelor din perioada anilor '40—'45 erau destul de modeste. „Messer"-ul pilotului englez nu măsura mai mult de 8 metri lungime. Vă închipuiţi cum trebuie să fi părut el pe lângă colosul de 100 de metri (cu o formă evidentă de trabuc) şi cam ce fel de sentimente trebuie să fi încercat pilotul numai la gândul că uluitoarea maşinărie zburătoare trebuie să fie aparţinut adversarilor. Nimeni nu se poate îndoi de exactitatea estimărilor dimensiunilor: era epoca de pionierat în care supravieţuirea pilotului de vânătoare depindea de identificarea precisă a tipului de avion atacat şi de dimensiunile acestuia, pentru a-i putea fixa cu rapiditate punctele vulnerabile.

Un alt raport de observaţie, ţinut cu obstinaţie ascuns în sectorul „top secret" al armatei engleze, este cel scris de comandorul Roman Sobinski, după executarea misiunii de zbor din data de 25 martie 1942. Maiorul Sobinski, de origine poloneză, se angajase în RAF imediat după invadarea Poloniei de către germani. La ora executării misiunii avea la activ peste 480 de ore de zbor, majoritatea la bordul unor avioane de bombardament.

Zborul de noapte efectuat în acel final de martie foarte ceţos avea ca ţintă oraşul german Essen, asupra căruia trebuia lansat un covor de bombe. La întoarcerea din misiune, la altitudinea de 5 000 de metri, avionul comandat de Sobinski se apropie de o navă de zbor necunoscută. Mitraliorul aflat în turelă raportează, speriat de viziunea neaşteptată, apariţia bruscă a unui aparat „care nu pare să fie avion, are o formă greu de identificat şi este luminos". Aflat încă deasupra spaţiului de luptă german, primul gând al comandantului este acela că au dat peste o nouă invenţie nemţească: „M-am gândit că este vreo nouă drăcie nemţească şi am ordonat mitraliorilor să deschidă focul".

Bombardierul strategic al forţelor aeriene engleze avea în dotare între 12 şi 16 mitraliere. Cel puţin 10 dintre ele se aflau în partea din spate, practic secvenţa cea mai expusă unui atac din partea aviaţiei de vânătoare. Când au ajuns

la circa 150 de metri de „drăcia nemţească", mitraliorul a deschis focul asupra inamicului neidentificat. Nava portocalie şi strălucitoare a primit în plin rafalele proiectilelor de 12,7 mm, fără să pară stingherită de agresivitatea însoţitorilor ei. Practic, zborul în tandem a durat peste un sfert de oră, timp în care ţevile mitralierelor au atins punctul de incandescenţă, decalibrându-se. Fără nici un efect vizibil. După care, plictisită, se vede, de lentoarea deplasării, nava străină s-a înălţat brusc pe verticală, dispărând cu mare rapiditate din câmpul vizual al echipajului.

Iată o luptă fără sorţi de izbândă, la care nu a participat decât una dintre partenere. Constatările imediate pe care le-au tras experţii RAF, în urma celor două incidente, petrecute practic la nici două săptămâni unul după altul, au fost că spaţiul aerian de deasupra Europei era străbătut de nave aeriene cu calităţi de zbor greu de imaginat şi care ar fi putut aparţine Germaniei fasciste. Nimeni nu prea credea însă în veridicitatea unei astfel de ipoteze, deoarece viteza de zbor era cu mult prea mare pentru a putea gândi faptul că specialiştii germani reuşiseră să aducă atari îmbunătăţiri sistemului clasic de propulsie. Se punea apoi problema incredibilelor ridicări pe verticală şi a aliajului de protecţie, impenetrabil proiectilelor de război. În fine, dar nu în ultimul rând, navele străine nu manifestaseră nici un fel de intenţii ostile.

Considerând aceste prime întâlniri aeriene cu O.Z.N.-urile drept fapte reale şi nu invenţii ale unor oameni care aveau chef de distracţii sau erau psihopaţi, băuţi ori drogaţi, se poate opina că în mod interesant, ele s-au petrecut începând cu anul 1942. Niciodată înainte. Ciudat, nu?

Se pare că pentru echipajele venite din alte lumi, tipurile de avioane fabricate înaintea acestui an (Boeing P-26, IAR-14, IAR-39, I0-15, TB-3) erau un fel de planşe zburătoare, care nu prezentau nici un fel de interes. Nici măcar unul documentar.

Aviaţia celui de-al doilea război monidal a început să devină interesantă abia din clipa în care au devenit platforme pentru echipament electronic divers: radiolocatoare diverse, staţii IFF, aparatură de navigaţie radioelectronică, sisteme electronice pentru dirijare etc. Adică din momentul în care au început să emită semnale radio pe tot felul de frecvenţe şi lungimi de undă.

Dialogul galactic

Oare cum ar trebui să ne răspundă, într-un posibil dialog, confraţii noştri galactici? Iată una din întrebările esenţiale pe care şi le-au pus dintotdeauna specialiştii întru OZN-ologie. Cu toate că nu suntem încă siguri că există (deşi avem bănuielile noastre, bine fondate), este evident că primul lucru pe care trebuie să-l definim este acela al unui mijloc de comunicare inteligibil de ambele părţi. Este foarte posibil ca ei, extratereştrii, să ne fi vizitat sau măcar să ne fi transmis vorbele lor de bun găsit... Pentru că nu vom fi ştiut să îi înţelegem, le vom fi negat existenţa şi semnele rămase de la ei. Aşa cum preşedintele Academiei franceze de început de veac XIX spunea despre meteoriţi că nu pot să existe, deoarece nu sunt în logica lucrurilor — pietrele nu pot cădea din cer.

Care ar fi, deci, cel mai uşor şi mai eficient sistem de comunicare? Limbajul geometric, au propus unii. Uriaşe figuri geometrice, trasate cu ajutorul culturilor de cartofi sau de grâu, cu latura de mai mulţi kilometri, uşor vizibile chiar de pe Marte. Dacă ei se învârt în jurul Terrei, sau bântuie prin sistemul solar, vor înţelege că suntem fiinţe inteligente şi ne vor răspunde.

Să se producă o serie ritmică de explozii de mare putere într-unul din deşerturile îndepărtate de civilizaţie. Prin repetiţie regulată, vor sfârşi prin a atrage atenţia asupra lor, ştiut fiind faptul că repetiţiile în cicluri complicate nu aparţin naturii.

Să se emită în direcţia principalelor stele apropiate mesaje grafice, care să conţină imaginea celui mai cunoscut simbol chimic — atomul de hidrogen, cu structura sa electronică. Emisiunea să se facă în lungimea de emisie naturală chiar a atomului de hidrogen, aceasta fiind emisiunea radio cea mai răspândită şi, deci, cea mai cunoscută din Univers. În parantează fie spus, această propunere a şi fost pusă în practică în cadrul proiectului CETI.

Dar poate că extratereştrii înşişi au încercat să intre în legătură cu noi, iar noi, la vremea respectivă, uluiţi de simplitatea mesajului, nu i-am înţeles.

Istoria este destul de veche şi, tocmai de aceea stranie şi incredibilă. Ea începe încă din perioada în care Marconi şi Tesla efectuau primele lor exprienţe de transmitere la distanţă a semnalelor radio. Amândoi au remarcat un episod considerat „aberant": uneori, captau în instalaţie propriile lor semnale, transmise cu mai multe ore sau chiar cu mai multe zile înainte. Fiind însă la începutul uluitoarei aventuri care avea să poarte numele de „emisiune radiofonică", nu au insistat asupra lămuririi fenomenului, considerând că nu aveau suficiente cunoştinţe despre aparatura cu care lucrau.

Publicaţia ştiinţifică engleză de mare prestigiu „Nature" relatează însă un caz asemănător în volumul 122, din anul 1928, ceea ce scoate experienţa trăită de părinţii radioului din singularitate şi construieşte deja premizele unei anumite „patologii". Este vorba de relatările savanţilor Carl Stormer şi Bathus Van Der Pol, care au captat în mai multe rânduri semnale „ecou" ale propriilor lor emisiuni, uneori la câteva secunde după ce încheiaseră emisiunea, alteori la mai multe minute. Intervalul de timp care se petrecuse între cele două cazuri era aşa de mare, încât ei concluzionaseră că o reflecţie naturală nu era posibilă, singura explicaţie plauzibilă fiind aceea că avusese loc o receptare inteligentă şi voluntară, urmată de o retransmisie.

Fenomenul care a dat însă cea mai mare bătaie de cap specialiştilor a fost „efectul de televiziune" petrecut în toamna anului 1953. Timp de trei zile, începând cu 14 septembrie şi terminând cu 17 septembrie 1953, sepectatorii englezi au avut surpriza de a vedea pe ecranele lor de televiziune mira şi indicativul staţiei de emisiune „KLEE". Semnalul captat era atât de puternic, încât acoperea complet pe acelea al staţiilor locale britanice, telespectatorii nemiaputând urmări emisiunile preferate. După câteva minute, de obicei trei sau patru, mira dispărea, iar emisiunea locală revenea pe ecrane.

Mai mulţi telespectatori au fotografiat imaginea şi au trimis fotografia postului naţional BBC. Datorită avalanşei de solicitări, specialiştii în transmisiuni ai BBC-ului au fost nevoiţi să ancheteze oficial cazul. Constatările s-au dovedit surprinzătoare: „KLEE" s-a dovedit a fi un post emiţător american din Huston, care îşi încetase activitatea în urmă cu trei ani. Adică în 1950. Succesorul legal al lui „KLEE" a adus la cunoştinţa forurilor engleze solicitatoare că nici un semnal şi nici o mică marca „KLEE" nu au mai fost emise din 1950, când aceasta şi-a încetat existenţa.

Când ancheta BBC-ului a fost considerată încheiată, un purtător de cuvânt a declarat ziariştilor că un asemenea fenomen nu putea constitui în nici un caz jocul unei farse, deoarece oricine ar fi dorit să producă un astfel de incident s-ar fi văzut obligat să facă cheltuieli care treceau, la vremea respectivă, de o sută de mii de dolari şi ar fi trebuit să deţină cunoştinţe tehnologice care depăşeau pe cele contemporane. De asemenea, pentru acoperirea unui teritoriu atât de mare, cum era acela al Marii Britanii, era necesară utilizarea de turnuri şi de echipament de emisie care nu ar fi putut fi ţinute în secret. În plus, nu se putea acoperi acest spaţiu geografic cu o singură staţie. Iar două sau mai multe implicau deja o altă dimensiune, ce depăşea în mod limpede statutul de glumă.

Concluzia purtătorului de cuvânt a fost, pe cât de logică, pe atât de bulversantă: „În acest caz, suntem confruntaţi cu o serie de împrejurări care sunt în contradicţie cu tot ceea ce se cunoaşte în materie de emisiuni de televiziune. Este de necrezut că aceste semnale ar fi putut să înconjoare continuu Pământul, de când această staţie („KLEE") le-a emis ultima dată. Este imposibil, din punct de vedere fizic, ca ele să fi putut să fie reflectate în direcţia noastră, din întâmplare, de către vreun corp ceresc, de la o distanţă atât de mare. Nu ne mai rămâne decât o posibilitate, oricât ar fi de ciudată, şi anume că aceste semnale au fost emise în direcţia noastră în mod intenţionat, de către fiinţe inteligente, de la o sursă, şi pentru motive în prezent imposibil de determinat"

Doisprezece ani mai târziu, profesorul american Harold Weaver susţinea în cadrul unei conferinţe ţinute la 17 martie la San Francisco că este destul de probabil ca, populaţiile extraterestre, dacă există, să fi fost atrase de radiosemnalele noastre ce au umplut în secolul XX spaţiul cosmic apropiat şi să încerce să intre în legătură cu noi: „Cum să comunice? Cum să ne facă să ştim? Ni se returnează câteva din propriile noastre semnale... Aceasta ar putea fi explicaţia faptului că noi am recepţionat aceste bips-uri în cadrul proiectului OZMA!" Aceasta să fie răspunsul căutat?

Întâmplări radiofonice stranii cu Tesla şi Marconi

Evoluţia extraordinară în domeniul telecomunicaţiilor, care a marcat sfârşitul secolului XIX şi întreg secolul XX, a adus noi semne de întrebare pe harta unor posibile şi neştiute (sau uitate) contacte cu reprezentanţi ai unor civilizaţii necunoscute. Întâmplări creditate ca stranii s-au petrecut încă din perioada de pionierat a radiofoniei, avându-i ca protagonişti pe Nicolae Tesla (fizician iugoslav,

având contribuţii importante în domeniul electricităţii; 1856—1943) şi Guglielmo Marconi (fizician italian, care a primit premiul Nobel în 1909 pentru cercetările din domeniul radicomunicaţiilor; 1875—1937).

Încă din 1889, Tesla obţinuse acordul autorităţilor americane de a lua legătura cu... Cosmosul. Cu alte cuvinte, dorea să semnalizeze cu ajutorul unor scântei electrice de mari dimensiuni, produse între o bobină de inducţie cu diametrul de 22,5 metri şi un turn înalt de 61 metri, prezenţa pe Terra a unei civilizaţii aflată în plin progres tehnologic. Chiar şi numai dacă experimentul s-ar fi redus la atât şi tot ar fi rămas de mirare faptul că guvernul american, cunoscut din toate timpurile ca unul dintre cele mai realiste, a fost de acord cu realizarea încercării. Ceva trebuie să fi convins oamenii politici ai acelor timpuri să aloce importante sume de bani şi, mai ales să rişte credibilitatea electoratului în seriozitatea pe care o afişau cotidian.

Interesant este însă faptul că Tesla a fost convins până la sfârşitul vieţii că extratereştrii i-au răspuns. Asta datorită faptului că detectorul de semnale similare, care fusese conceput să capteze eventualele răspunsuri, a intrat în funcţiune imediat după primele experienţe, înregistrând „ceva". Ceva, adică un fel de semnale ritmice, despre care fizicianul iugoslav afirma că „sugerau clar numere şi o ordine pe care nu puteai să o atribui unei cauze cunoscute. Deşi nu am reuşit să le descifrez înţelesul, mi-a fost imposibil să le consider întâmplătoare (...). Ele erau rezultatul unei tentative din partea unor fiinţe inteligente, din afara lumii noastre, de a ne vorbi prin semnale"

La începutul secolului nostru, Marconi impunea radiofonia ca pe una din marile realizări ale epocii tehnologice, în care omenirea păşea cu dreptul. Pe lângă succesele şi insuccesele avute, istoria ştiinţei a înregistrat şi o „ciudăţenie": aflat la bordul unui iaht pe Marea

Mediterană, în scopul utilizării unei noi instalaţii emiţătoare şi receptoare de unde hertziene, savantul a înregistrat, spre surprinderea sa o serie de semnale stranii, care se remarcau prin regularitatea impulsurilor. Marconi a susţinut mai târziu că acestea erau transmise într-un cod diferit de cel utilizat de primele aparate morse fără fir. Din această cauză, ele au rămas de nedescifrat.

Ca şi Tesla, Marconi a fost toată viaţa convins că radiofonia va fi unealta prin care omul viitorului va putea să comunice cu alte fiinţe din Cosmos. De aceea când a solicitat, în 1924, autorităţilor americane şi celorlalte state care deţineau emiţătoare radio să întrerupă complet orice tip de emisiune în noaptea de 22 august (momentul marii opoziţii Terra-Marte), pentru a asculta eventuala transmisie a unor aparate similare din spaţiu, în mod surprinzător chiar şi pentru el, acordul a fost unanim şi tacit. Exista ceva din nou, care sugera că Marconi, ca şi Tesla la vremea sa, avea dreptate. Ce? Nu vom şti, poate, niciodată.

Oricum, în acea noapte, „radiocamera Jenkins" a surprins pe peliculă semnale ritmate, grupate în seturi, care păreau să realizeze contururile unor desene. Emisiunea necunoscută a fost captată, conform mărturiilor înregistrate în presa timpului, în mai multe colţuri ale Terrei de operatorii diferitelor staţii aflate în funcţiune.

Deşi nu s-a putut trage o concluzie definitvă, a fost clar pentru toată lumea că exista „ceva". De altfel, comparându-se înregistrările obţinute de Tesla cu acelea realizate de Marconi, s-a putut constata că existau o serie de asemănări între ele, sugerând o sursă de emisie comună. Un singur fapt mai rămâne de subliniat: aparatura utilizată de cei doi nu se preta la înregistrarea involuntară a semnalelor provenite de la radiosurse stelare, deoarece acestea au devenit accesibile abia mult după perfecţionarea aparaturii radio, când s-a trecut de la sistemul operaţional de lucru cu unde lungi, la cel cu unde scurte şi foarte scurte.

Părul îngerilor

Există un anumit paragraf în „Proiectul Colorado" (o lucrare celebră a deceniului VI, care se ocupă de observaţiile de OZN-uri de deasupra SUA), în care dr. Roy Craig vorbeşte despre „angel hair" (francezii îi spun „fîl de Vierge"), o substanţă ciudată, asemănătoare cu firele de păianjen aduse de vânt (funigeii).

Funigeii OZN nu reprezintă nişte raritâţi în materie de observaţie ufologică. Numeroase relatări din diferite părţi ale Europei şi ale Americii au zdruncinat serios ideea conform căreia totul nu ar reprezenta decât o înscenare a celor care fac propagandă farfuriilor zburătoare şi omuleţilor verzi.

Unul dintre cele mai comentate cazuri (şi printre primele de acest tip) este cel petrecut în localitatea franceză Oloron, la 17 octombrie 1952. În jurul prânzului, supraveghetorul liceului din localitate, soţia şi cei trei copii ai săi au fost cei dintâi martori ai unei experienţe cum nu mai trăiseră până atunci: mai întâi Yves Prigent, apoi soţia, a observat un OZN asemănător unui trabuc, subţire, înclinat la 45°, zburând către sud-vest, la circa 3 000 de metri de sol. Înaintea sa se aflau, precum escorta la o vizită prezidenţială, o mulţime de OZN-uri sferice, care zburau în aceeaşi direcţie, în zig-zag.

Primul ziarist care s-a ocupat de studiul cazului a fost cunoscutul comentator ştiinţific Michel Aimé. „Aceste fire semănau cu lâna sau cu nailonul — scria el în cartea „Lueurs sur les soucoupes volantes", apărută în 1954, de fapt o extensie la un articol mai vechi. Încolăcite în pachete, ele deveneau rapid gelatinoase, se sublimau în aer şi dispăreau. (...) Profesorul de sport al liceului a adus un sculgros de pe terenul de sport. Foarte intrigaţi, profesorii colegiului au constatat că, dacă le dădeau foc, firele ardeau

precum celofanul. (...) S-a asistat la sublimarea şi la dispariţia totală a unuia dintre aceste fire, lung de zece metri, care fusese înfăşurat pe un băţ".

Întrucât fenomenul s-a repetat până la identitate zece zile mai târziu asupra unui alt orăşel francez, Gaillac, aici fiind urmărit, practic, de aproape jumătate din locuitorii lui, problema a căpătat dimensiuni aparte: „Cei din Gaillac au comparat firele cu lâna de sticlă. Ca şi Oloron, le-au adunat. Ca şi la Oloron au devenit gelatinoase, apoi s-au sublimat şi au dispărut." — îşi continuă periplul investigator M. Aimé.

Surprinzător, cartea ziaristului francez apare exact în anul (1954) în care se obţine şi prima probă verificată a existenţei „părului îngerilor": pe 27 octombrie 1954, Florenţa este survolată de trei OZN-uri de mari dimensiuni, în trei rânduri. Fenomenul este urmărit de mii de locuitori. Mai mult, se întrerupe chiar şi meciul de fotbal Florenţa Pistoia, ceea ce a fost considerat un lucru fără precedent în istoria de până atunci a fotbalului italian.

Chiar în timpul misterioaselor survolări, deasupra oraşului cad filamente lânoase. Un student mai practic, Alfredo Jacopozzi, reuşeşte să adune câteva într-un tub de sticlă sterilizat şi îl duce profesorului Giovanni Canneri, la institutul de chimie analitică al Universităţii din Florenţa. De data asta, misterioasele fire nu mai au timp să se dizolve. Analiza microscopică şi spectrografică a furnizat câteva elemente surprinzătoare: „Este o materie cu o structură fibroasă, cu o rezistenţă mecanică notabilă la tracţiune şi la torsiune. Supusă încălzirii, se înegreşte, lăsând un reziduu fuzibil şi transparent. Supus spectrografiei, acesta se arată a fi alcătuit din bor, siliciu, calciu şi magneziu"

Danilo Cozzi, cel care l-a ajutat pe Canneri să execute analizele, presupune că ar fi vorba despre „o sticlă borosilicică", un posibil produs rezidual rezultat în urma expulzării materiei folosite drept combustibil de către OZN-uri în contact cu aerul.

Părul îngerilor, asemenea şi celorlalte dovezi materiale probatorii pentru existenţa fizică a fenomenului OZN, a fost violent contestat de specialişti care, fie aserviţi guvernelor, fie propriei conştiinţe prea rigide pentru a accepta un mod de înţelegere diferit de tot ceea ce cunoscuseră până în acel moment, le-au dat diferite interpretări „fireşti" Dr. Craig, specialistul „Proiectului Colorado" considera substanţa „un rest de vopsea", cu posibilitatea de a sublima în contact cu aerul.

Ce spuneţi, stimaţi cititori, cum vă plac explicaţiile oficiale, frunizate la comanda celor care aveau (şi au) încă tot interesul de a ascunde lucruri care nu le convin?

Fenomenul Tungus

„Nu era decât un meteorit uriaş, domnule preşedinte..." — un articol preluat de curând de un cotidian bucureştean din — „New scientist" — săptămânal de ştiinţă şi tehnologie publicat la Londra — mi-a readus în atenţie faimosul „meteorit" din Tunguska, cu misterele sale, e drept, mai şterse din memoria colectivă, dar nezdruncinate şi tot sfidătoare sub colbul unei istorii din ce în ce mai vechi, aduce un anumit grad de similitudine între două fenomene consumate în atmosfera terestră, şi faptul că în cel mai recent — la noi mediatizat prin articolul menţionat — au fost utilizate sisteme sofisticate de detectare şi urmărire a evoluţiei, mi-au sugerat că „proaspăta" întâmplare ar putea contribui la limpezirea, măcar în parte, a tainei teribilei explozii consumate deasupra Taigalei cu aproape nouă decenii în urmă. Dar, pe scurt, ce putem afla din articolul cu pricina: „La 1 februarie a.c. (1994), în atmosfera Terrei a pătruns un meteorit atât de mare încât a fost detectat de şase sateliţi-spioni americani. Conform unor ştiri neconfirmate, preşedintele Bill Clinton a fost trezit din somn de staff-ul său pe probleme de apărare (...) Datele furnizate de sateliţi au arătat că meteoritul s-a transformat într-o

minge de foc în momentul când a intrat în atmosferă, devenind aproape la fel de strălucitor ca Soarele (...) Perturbările aerodinamice cauzate de pătrunderea sa în atmosferă cu o viteză de circa 72 000 Km/h (20 Km/secundă!) l-au făcut să explodeze la 20 Km deasupra mării, lângă insula Tokelan din Pacific (...) Pe durata scurtei sale existenţe, mingea de foc a putut fi văzută în plină zi de doi pescari aflaţi în largul mării, la 12 Km sud-est de Kosrae. Ei au povestit că au urmărit timp de câteva secunde obiectul, care se deplasa pe cer de la nord-vest spre sud-est. Înconjurat de un roşu puternic şi de flăcări albastre, meteoritul a lăsat o urmă de fum care a persistat aproximativ o oră (...)".

Faptul că preşedintele american a fost (sau nu?!) trezit din somn, nu atât de explozia bolidului cât de consilierii dezorientaţi de constatarea că analiştii militari posedă insuficiente cunoştinţe pentru a putea deosebi o explozie nucleară în atmosfera înaltă, de un meteorit care a plesnit de necaz că a nimerit unde nu trebuie, dezvălule unul dintre riscurile prezidenţiale majore — tulburarea odihnei primului cetăţean. Lăsând gluma la o parte, care rămâne periculos de amară prin gravitatea unor posibile reacţii declanşate de incompetenţă, să vedem ce au constat cei competenţi: • meteoritul de la 1 februarie este cel mai mare dintre cei detectaţi de sateliţii-spion (surse ale Pentagonului); • la dezintegrare a degajat energie echivalentă cu o explozie nucleară de 100 Kilotone şi a cântărit peste 1 000 tone (estimări ale Laboratorului Naţional Los Alamos — New Mexico); • un meteorit de asemenea talie pătrunde în atmosfera terestră odată la câteva decenii (din convingerile astronomilor); • „posibil să fi fost un obiect cu densitate mică, de tipul conglomeratului de praf şi gheaţă" Douglas Re Velle, expert în meteoriţi la Laboratorul de la Los Alamos); • „Date fiind unghiul iniţial de intrare (în atmosfera Pământului) şi viteza de deplasare, se pare că obiectul era o piatră moale" (părerea altor specialişti, neno-

minalizaţi). Şi deocamdată atât, cu promisiunea Pentagonului, că după ce va stoarce toate informaţiile din vigilenţii săi („Cerberi spaţiali" le va oferi astronomilor pentru cercetări, fapt ce l-a stimulat pe Re Velle să declare: „Ne-au trebuit zece ani ca să ajungem în actuala fază, dar prin aceasta vom afla mai multe despre toate câte s-au întâmplat". Nu ne rămâne decât să sperăm că aşa va fi, dar până atunci, pentru a lărgi paleta termenilor de comparaţie să facem cunoştinţă cu un alt „sinucigaş cosmic" de categorie grea, iar pentru a-l distinge prin puzderia „pirpi-riilor" este bine să se ştie că anual Terra se îmbogăţeşte cu cca. 200 de tone de materie meteorică, în cea mai mare parte sosiţi sub formă de praf cosmic şi mici fragmente, dar şi prin meteoriţi cu masă mare; s-a putut stabili că un bolid de cca. 4 tone îşi face simţită prezenţa, în medie, odată la zece ani.

În februarie 1947 (tot februarie!) şi-a făcut apariţia meteoritul de la Sikhoté Alin: feros, cu o masă apreciată la 100 tone, a pătruns în atmosferă cu o viteză „estimată" între 12 şi 72 km/secundă; la altitudinea de aproximativ 15 km a fost frânat violent de straturile dense ale atmosferei şi s-a sfărâmat provocând o veritabilă „ploaie de fier", observată de numeroşi martori, iar „stropii" au format în sol mai mult de o sută de cratere. Practic nu a avut loc o explozie, în sensul strict al cuvântului.

Desigur, în categoria superponderalelor se încadrează, şi alte căderi de corpuri cosmice, atât din timpuri mai vechi, cum ar fi meteoritul care acum câteva mii de ani a format craterul din Deşertul Arizonei (cca. un kilometru şi jumătate diametru şi două sute de metri adâncime), sau cel ce s-a dezintegrat deasupra Extremului Orient la sfârşitul anilor cincizeci ai secolului nostru, ş.a.m.d. Dar bolidul care a explodat deasupra Siberiei (zona Podkamenaia Tunguska, Factoria Vanovara), devastând cca. 2 200 km^2 din taiga, rămâne prin evoluţie şi manifestările ante şi post dezintegrare, un caz unic în istoria cunoscută a acestor evenimente cosmice. Unic şi prin străduinţele savaţilor de a

elabora ipoteze privind tipul de corp cosmic implicat şi, mai recent, modele matematice menite dezlegării tainei exploziei apocaliptice. Să rememorăm ce s-a petrecut în dimineaţa zilei de 30 iunie 1908, în jurul orei şapte, prin intermediul descrierii evenimentului în povestirea „Solul Cosmosului" de Aleksandr Kazanţev (publicată în revista „În jurul lumii" nr. 1/1947 — Moscova): „(...) Mii de oameni au văzut apărând deasupra taigalei un glob de foc care întuneca Soarele cu strălucirea lui. Apoi, a coloană de foc s-a ridicat până la cerul fără nori şi s-a produs un şoc a cărui putere n-a putut fi asemuită cu nimic (...) Acest şoc s-a repercutat pe întreg Pământul. El a fost simţit la mii de kilometri de locul catastrofei. La o distanţă de opt sute de kilometri, aproape de Kansk, un tren s-a oprit în plin câmp; mecanicul crezuse că îi explodează ceva sub picioare. Un uragan de o forţă de necrezut a măturat Pământul. La o distanţă de patru sute de kilometri acoperişurile caselor au fost smulse, gardurile răsturnate... Mai departe s-a auzit sunetul farfuriilor care se ciocnesc între ele, pendulele s-au oprit, ca în timpul unui cutremur de pământ. Zguduirea a fost înregistrată de numeroase staţii seismografice; cele din Taşkent, Iena şi cea din Irkutsk, care au strâns declaraţiile martorilor oculari (...) Curentul de aer a făcut de două ori ocolul globului, fiind înregistrat de barografele din Londra şi de pretutindeni... Timp de patru zile după dezastrul din taiga în lumea întreagă au fost observate fenomene stranii. La mare înălţime au fost zăriţi nori luminoşi care făceau ca în întreaga Europă şi chiar în Algeria să se poată citi ziarul la miezul nopţii... ca în timpul nopţilor albe de la Leningrad (...) Un uragan de foc s-a abătut atunci asupra taigalei. La o distanţă de şaizeci de kilometri, la factoria Vanovara, oamenii şi-au pierdut cunoştinţa, simţind cum li se aprind hainele pe ei (...) Pe o distanţă de treizeci de kilometri copacii au fost smulşi din rădăcini, toţi, fără excepţie! Pe o rază de şiazeci de kilometri au fost doborâţi pe orice ridicătură de teren (...) Evencii (locuitori ai taigalei

— n.a.) s-au năpustit în taigaua răvăşită, căutându-şi renii. N-au găsit decât schelete calcinate (...) Tatăl meu, care era plecat în taiga, a văzut o coloană uriaşă de apă ţâşnind din pământ. A murit după câteva zile în chinuri îngrozitoare, ca şi când ar fi fost ars... Totuşi, n-avea nici o urmă de arsură pe piele! (...)".

Am apelat la acest text din mai multe motive: este concis, plastic şi documentat, iar pe de altă parte povestirea avansează pentru prima oară o ipoteză dragă multora — deasupra taigalei a explodat o navă extraterestră. Iată, deci una dintre variantele de soluţionare a enigmei tunguse, propusă de un scriitor, iar dacă primele reacţii au fost de respingere, şi-a găsit şi susţinători chiar printre oamenii de ştiinţă, imediat ce Kazanţev a prezentat-o la şedinţa Societăţii astronomice a URSS, în 20 februarie 1948; într-o scrisoare publicată în revista „Tehnika molodioji" (nr. 9/1948), un grup de astronomi, printre care profesorul A. Mihailov, directorul Observatorului din Pulkovo, membru corespondent al Academiei de ştiinţe a URSS şi alţi profesori şi membri corespondenţi ai aceleiaşi instituţii academice, au sprijinit dreptul de a susţine îndrăzneaţa ipoteză. Şi nu fără temei: în cei patruzeci de ani ce despart „scrisoarea astronomilor" de catastrofa din Tunguska numeroase expediţii au cules date ştiinţifice şi informaţii de la martori, o parte din acestea confirmând evoluţia stranie a bolidului, încheiată, se pare, printr-o explozie „dirijată", după părerea unor cercetători. În ce sens „dirijată" vom vedea mai departe din prezentarea argumentelor pro şi contra la ipotezele dezvoltate de cercetătorii fenomenului.

Începând din anul 1958, noi expediţii dotate cu mijloace superioare de investigare s-au stabilit vreme îndelungată în zona dezastrului, pentru a verifica rezultatele cercetărilor anterioare şi a aduna date noi.

De apreciat că unele dintre argumentele-ipoteză enunţate de Kazanţov în sprijinul viziunii sale de scriitor de literatură ştiinţifico-fantastică au fost acceptate de

oamenii de ştiinţă, ipoteza exploziei în atmosferă, definitiv demonstrată în anul 1958 de cercetătorul K. P. Florenski, fiind enunţată de condeier cu zece ani mai înainte. Acest dute-vino prin taiga al „caravanelor" ştiinţifice destinate dezlegării misterului tungus, indică nu numai interesul constant manifestat până în zilele noastre în Rusia, fostul URSS şi de altfel pretutindeni, ci şi seriozitatea investigărilor, pe calitatea superioară a rezultatelor întemeindu-se ipotezele formulate de cercetători şi anume:

• **„ipoteza „meteorică"** a fost, cel puţin la început, cea mai larg îmbrăţişată de oamenii de ştiinţă şi public; partizanii acesteia s-au pronunţat în mai multe rânduri împotriva ipotezei exploziei unei nave extraterestre. Ipoteza a cunoscut trei variante: 1. *meteoritul a lovit pământul şi a explodat* — această variantă nu explică lipsa craterului, arborii rămaşi verticali în centrul dezastrului, absenţa fragmentelor de meteorit, prezenţa pânzelor freatice sub presiune după presupusul impact, prezenţa în primele zile după eveniment a unui jet de apă, apariţia unui glob orbitor în momentul catastrofei, îmbolnăvirea şi chiar moartea evencilor care au pătruns în zonă în primele zile de la explozie, etc. Susţinătorii ipotezei au contraargumentat: meteoritul căzut a fost înghiţit de mlaştină, care a astupat şi craterul. Varianta a fost abandonată destul de repede şi irevocabil: în zona în care s-a presupus că mlaştina a înghiţit meteoritul s-au făcut sondaje şi detectări electromagnetice fără a depista vreo urmă, mai mult, stratul de turbă şi cel de îngheţ permanent (rămas din perioada glaciară) erau neatinse; 2. *meteoritul a explodat în aer* — varianta se potriveşte ceva mai bine cu ce se ştie că s-a petrecut, totuşi nu poate explica o serie de efecte: variaţia câmpului magnetic terestru (înregistrată la observatoarele din Irkuţk şi Greenwich), energia imensă degajată de explozie (echivalentă cu a câtorva bombe cu hidrogen), luminozitatea nefirească a norilor (iată cum o descrie în jurnalul său academicianul A. Polkanov, prezent atunci în Siberia:

„Cerul e acoperit cu un strat gros de nori, plouă şi în acelaşi timp se vede extraordinar de bine. Atât de bine încât, într-un loc neacoperit, pot fi citite cu deosebită uşurinţă literele mici ale unui ziar. Luna ar trebui să fie absentă, dar norii sunt luminaţi de o lumină galben-verzuie, care devine uneori trandafirie".), simptomele bolii de iradiaţie prezente la localnici, descoperirea (prin anii şaizeci) la locul catastrofei a izotopilor de H^3, C^{14}, Be^{10}, şi Co^{69} a nucleelor de Sr^{99} şi Cs^{137}, martori indiscutabili ai exploziei termonucleare (în anul 1908 ?!), etc.

Pentru susţinerea „ipotezei meteorice" specialiştii din domeniul meteoriţilor au anunţat, în anul 1957, că în subsolurile Academiei de ştiinţe a URSS-ului au fost găsite recipiente cu pământ adus de la locul catastrofei de primele expediţii de cercetare. Pământul, susţin aceştia, conţine particule de pulbere metalică foarte fină (fier, 70% nichel, 0,7% cobalt), precum şi microsfere de magnetită, produse ale fuziunii metalului în atmosferă. Nu se explică de ce s-a pulverizat presupusul meteorit, nici de unde a provenit imensa energie ce a devastat peste două mii de kilometri pătraţi de pădure. De altfel, simpla prezenţă a formaţiunilor metalice din probele de pământ nu probează provenienţa meteorică, componenţa chimică (predomină nichelul) corespunde mai degrabă unei structuri de astronavă; 3. *un meteorit radioactiv a explodat în aer* — la întrebarea justificată dacă este posibil aşa ceva, răspunsul bazat pe cunoştinţele privind meteoriţii este categoric negativ. Pentru a putea exploda, meteoritul ar trebui să conţină o cantitate apreciabilă de uraniu pur, sub forma izotopului 235 şi chiar dacă am accepta că în natură s-ar găsi totuşi o „bucată" de U^{235}, aceasta s-ar autodistruge înainte de a ajunge la Pământ, izotopul fiind supus dezintegrării spontane, care se manifestă prin exploziile spontane a unora dintre atomi şi dezintegrarea indubitabilă a meteoritului. Concluzia logică, dacă acceptăm ipoteza exploziei nucleare, este că substanţa

radioactivă a fost produsă artificial şi nu are nici o legătură cu meteoriţii;

• **ipoteza „cometică"**, avansată în încercarea de a oferi răspunsuri plauzibile măcar la o parte din insuficienţele ipotezei „meteorice", a fost acceptată de unii cercetători având în academicianul V.G. Fesenkov un susţinător de marcă; acesta, într-un articol publicat în anul 1962 („Pravda" nr. 52) a desfiinţat ipoteza „meteorică" prezentând şi argumentele sale în favoarea cometei; luminescenţa sporită din cursul nopţilor post-explozie s-ar datora difuziei luminii solare în contact cu praful cosmic din coada cometei; sferele microscopice de magnetită şi silicat găsite în probele de sol recoltate din zona catastrofei sunt de natură cosmică — confirmată de analizele spectroscopice — provenind din nucleul cometei pulverizat de explozie; explozia s-ar datora compuşilor hidrocarburilor incomplete prezente în nucleu, care au reacţionat în contact cu oxigenul la temperatură şi presiune înalte din unda de şoc.

După alţii, evoluţia cometei ar fi fost următoarea: nucleul cometei a pătruns în atmosfera joasă cu o viteză de 30—40 km/secundă, s-a dezintegrat în particule fine mărind brusc suprafaţa de contact cu aerul şi mărind presiunea la cca. 300 de atmosfere, cu efect de frânare bruscă a masei în mişcare şi degajarea întregii energii cinetice a bolidului; componentele nucleului (apă, metan, amoniac congelat, etc.) au sublimat instantaneu în atmosfera, ceea ce explică lipsa craterului şi a fragmentelor de materie din alcătuirea nucelului. La temperatura probabilă de 5 000°C la care s-a ajuns, apa a disociat în oxigen şi hidrogen formând un amestec gazos detonat, care a furnizat uriaşă cantitate de energie.

Evident, ipoteza „cometică" a cunoscut opozanţi printre oamenii de ştiinţă, în baza următoarelor argumente:

Pământul a fost „măturat" de nenumărate ori de cozile cometelor, dar niciodată nu au fost observate fenomene de luminescenţă şi aceasta datorită densităţii extrem de scăzute (de milioane de ori mai mică decât a aerului de la nivelul solului) a cozilor de cometă; microparticulele de magnetită şi silicat sunt prezente pretutindeni pe suprafaţa Pământului şi provin din cantitatea imensă de materie meteorică dezintegrată de-a lungul timpului; obiectul a evoluat în zona exploziei cu o viteză redusă, mult sub cea imaginată de adepţii ipotezei „cometice" — martorii au văzut globul de foc şi în acelaşi timp auzeau trecerea lui prin atmosferă, ceea ce demonstrează că viteza corpului era poate ceva mai mare decât cea a sunetului (0,34 km/secundă). După aprecierile geofizicianului A. V. Zolotov viteza corpului tungus nu a depăşit 3—4 km/secundă, adică de cca. 10 ori mai mică cea a presupusului nucleu de cometă; în aceste condiţii nu se justifică imensa energie cinetică a cărei transformare în energie calorică ar fi provocat catastrofala explozie. Zolotov susţine că forţa exploziei trebuie căutată în energia internă a corpului tungus;

• **ipoteza „antimateriei"** a fost şi ea vehiculată, dar chiar dacă a stimulat fantezia unora rămâne totuşi un exerciţiu intelectual în splendidul univers ştiinţifico-fantastic. S-a calculat pornind de la energia estimată pentru explozie — în funcţie de efecte — că greutatea corpului din antimaterie ar fi putut fi de cel mult două sute de grame; în această ipoteză de lucru şi având în vedere că oamenii de ştiinţă nu cred în existenţa unei „surse" de antimaterie (antistea, antisistem) în partea de Univers în care evoluăm, micuţul meteorit de antimaterie s-ar fi dezintegrat în contact cu materia cu mult timp înainte de a fi putut intra în atmosfera terestră. Iar, la urma urmei, antimateria o acceptăm ca o posibilitate...

• **ipoteza „găurii negre"** minuscule, care a traversat Pământul „înţepându-l" în locul catastrofei, nu a lipsit dintre propunerile de soluţionare a misterului tungus. Nu cred că este cazul să căutăm argumentele pro şi contra, dar în schimb putem pune două întrebări fireşti: dacă a traversat Pământul înseamnă că a ieşit pe la antipodul punctului de penetrare şi atunci cum de a ieşit atât de anonim din măruntaiele Terrei când la intrare a provocat un dezastru? Cunoscând atât de puţine lucruri despre straniile „găuri negre", unde este logica în explicarea unui mister — cel tungus — prin altul, poate şi mai mare?

• **„Solul Cosmosului"** — ipoteza exploziei unei nave cosmice (să acceptăm această denumire după titlul povestirii lui Kazanţev, iniţiatorul ipotezei) pare, la simpla enunţare, de domeniul ştiinţifico-fantastic. În baza celor prezentate şi a celor ce urmează cititorul va fi în măsură să hotărască dacă se alătură susţinătorilor „Solului Cosmosului".

Se pare că elucidarea misterului tungus depinde de concluziile cercetătorilor privind viteza şi traiectoria obiectului, natura şi caracteristicile exploziei, tipurile de energie degajată şi efectele speciale. A. Mononţov, inginer constructor de avioane (din echipa lui Antonov), a studiat depoziţiile a numeroşi martori, printre care şi corespondenţii Observatorului din Irkuţk, încercând să determine viteza cu care s-a deplasat bolidul deasupra diferitelor regiuni; concluzia a fost neaşteptată; corpul a evoluat frânând şi se pare că a ajuns deasupra locului exploziei cu o viteză de numai 0,7 km/secundă, viteză apropiată de cea a unui avion turboreactor. În această ipoteză, pentru ca explozia unui presupus meteorit să fi avut forţa ce a devastat taigaua, acesta trebuia să aibă o masă de un miliard de tone (!), ceea ce corespunde unui diametru de un kilometru şi astfel se intră în contradicţie cu observaţiile tuturor martorilor — bolidul nu a avut nici pe departe astfel de dimensiuni.

După geofizicianul Zolotov, viteza corpului tungus nu depăşea 1—2 km/secundă, iar diametrul l-a apreciat între 50 şi 70 de metri. În anul 1965, I. T. Zotkin din Comitetul Meteoriţilor al Academiei de Ştiinţe a URSS şi M. A. Ţikulin de la Institutul de fizică a Pământului au realizat un model miniatural al zonei catastrofei (scara 1 10 000), plantând mici baghete de lemn pe un platou de 2 pe 3 metri. Asupra acestuia au lansat mici încărcături de explozivi, sub diverse unghiuri de incidenţă, detonându-le deasupra „pădurii" simulate; pentru o înclinare de 27° şi o viteză a materialului exploziv corespunzătoare a 7—8 km/secundă la scară naturală, „arborii" machetei au fost dispuşi de explozie în mod similar celor din Taiga.

În ceea ce priveşte traiectoria a fost înregistrată mărturia unui astronom ceh de la Observatorul din Tatranska, care a putut observa pe 30 iunie 1908 cum un bolid excepţional şi-a schimbat brusc direcţia deasupra Poloniei, sfidând toate legile mecanicii (!). Potrivit acestei mărturii, direcţia de zbor deasupra taigalei ar fi de la sud-vest spre nord-est, contrar părerii unanim acceptate că ar fi trecut de la sud-est spre nord-vest. Excepţie face acelaşi Zolotov, care în mod independent, în urma studiilor la faţa locului şi a bogatului material documentar acumulat în decenii, a indicat aceeaşi traiectorie consemnată în însemnările astronomului ceh.

Consecinţele derminării „traiectoriei Zolotov" sunt deosebit de interesante: dacă se urmăreşte pe harta zonei Tunguska, pe care s-a trasat proiecţia traiectoriei bolidului, epicentrul exploziei şi limitele zonei eliptice în care arborii au fost doborâţi în totalitate, se remarcă faptul că zona arborilor uscaţi dar rămaşi verticali sub centrul exploziei se găseşte în focarul elipsei, celălalt focar aflându-se în dreapta traiectoriei spre sud-est (axa mare a elipsei este aproape perpendiculară pe traiectorie). Deci, elipsa „doborârii inte-

grale" este excentrică în raport cu traiectoria, ori dacă explozia în aer ar fi fost o explozie normală, cu unde de şoc sferice, atunci suprafaţa „doborârii integrale" a arborilor ar fi fost un cerc cu centrul în punctul de sfârşit a traiectoriei şi nicidecum o elipsă. De aici, o concluzie surprinzătoare: *explozia bolidului tungus a avut un caracter orientat*. Fenomenul poate fi explicat acceptând că substanţa explozivă era închisă într-un înveliş care în momentul exploziei a cedat unde era mai slab, direcţionând undele de şoc spre sud-est, de unde efectul inegal asupra pădurii. Pe de altă parte, cantitatea de energie degajată prin explozie a fost extrem de mare (estimată între 10^{23} şi $4 \cdot 10^{23}$ ergi) şi deosebit de interesantă este cunoaşterea valorii energiei radiaţiei luminoase, care raportată la energia totală indică, de regulă, caracterul exploziei. Fără a intra în amănunte, din cercetările lui Zolotov a rezultat că la cca. 17—18 km de epicentrul exploziei copacii au luat foc instantaneu sub efectul radiaţiei luminoase, la 60 km martorii au avut senzaţii de arsură, iar la 200 km, în casele satului Kejma au apărut umbre suplimentare în încăperile cu ferestrele orientate spre locul catastrofei. Ca ordin de mărime energia radiaţiei luminoase a fost evaluată la câteva zeci de procente din energia totală raportul excluzând explozia chimică; rămân în discuţie celelalte două tipuri de explozii cunoscute, nucleară şi termonucleară, susţinute şi de efectele secundare ale radioactivităţii (boala de iradiaţie, stimularea creşterii arborilor din zonă, prezenţa unor elemente radioactive rare, etc.), Zolotov constatând că după explozie radioactivitatea din zonă a crescut brusc (din analiza radioactivităţii inelelor anuale izolate ale arborilor).

Să recapitulăm cele petrecute în 30 iunie 1908, prin prisma rezultatelor cercetărilor, considerate de necontestat sau foarte probabile: un bolid în flăcări cu dimensiuni excepţionale (50—70 m, estimare Zolotov), apare în atmo-

sfera Europei, deasupra Poloniei îşi schimbă brusc traiectoria contrar legilor cunoscute ale mecanicii (astronomul ceh) şi probabil se îndreaptă spre Siberia intrând în zona Tunguska dinspre sud-vest (se confirmă traiectoria Zolotov; sud-vest spre nord-est); de-a lungul traseului obiectul a frânat, probabil cu mijloace proprii (viteza înainte de explozie era de 1—2 km/secundă după Zolotov, 0,7 km/secundă după ing. Mononţov); din depoziţiile martorilor se cunoaşte că strălucirea bolidului era mai slabă decât a Soarelui, ceea ce corespunde unei viteze de cca. 4 km/secundă, iar faptul că îl vedeau şi auzeau în acelaşi timp confirmă viteza redusă înainte de explozie, care s-a produs la o altitudine de cca. 5 km (determinare a academicianului Fesenkov, după modul de propagare a undelor de şoc). Explozia a avut un caracter orientat (forma eliptică a zonei de „doborâre integrală" arborilor, etc. — concluzie Zolotov) şi nu a fost de natură chimică, probabil nucleară sau termonucleară (efectele secundare cunoscute, izotopii radioactivi rari prezenţi în zonă, cantitatea mare de energie radiantă luminoasă, etc.).

Ne putem opri aici şi să ne punem din nou întrebarea: ce a fost faimosul OZN din Tunguska? Personal consider că intuiţia l-a purtat pe scriitorul Kazanţev foarte aproape de adevăr, chiar dacă el credea că „Solul Cosmosului" provenea de pe Marte, iar astăzi ştim (care?!) că pe Marte ca şi pe celelalte planete ale sistemului nostru solar viaţa nu este posibilă şi cu atât mai puţin cea inteligentă, posesoare de cunoştinţe şi tehnologii mult avansate. Şi încă ceva: astronavigatorul Sternfeld a calculat exact că o navă plecată de pe Venus în anul 1908, în timpul opoziţiei cu Pământul, ar fi trebuit să sosească pe Terra exact pe 30 iunie 1908! Iar marţienii sosiţi pe Pământ în 1908 ar fi avut cele mai favorabile condiţii pentru întoarcerea pe Marte în timpul marii opoziţii din 1909.

Simple coincidenţe ?!

CAPITOLUL 3 — PREZENŢE COSMICE STRANII

Cazul din Banat — 29—31 martie 1968

În cartea sa „J'ai percé le mystére des soucoupes volantes", (Montréal, 1969), Henri Bordeleau grupează o serie de cazuri OZN sub titlul de capitol „Les triangles volants". Cu un grad de libertate autorul introduce alături de „triunghiurile zburătoare" şi „romburile zburătoare". Desigur, figurile geometrice plane nu sunt tocmai ce acceptăm cu uşurinţă drept structuri de OZN, dar dacă reducem volumul conului, al piramidei, al triunchiului de con sau de piramidă la proiecţiile lor pe firmament, aşa cum le-au putut urmări martorii evenimentelor, atunci categoria de clasificare introdusă de ozenologul francez capătă sens prin imagini simplificatoare.

Dacă în anul 1967 un „triunghi zburător" a staţionat cca. o oră deasupra localităţii Berzeasca (România), fiind remarcat de un număr restrâns de localnici, martie 1968 avea să aducă pe cerul acestui colţ de ţară una dintre cele mai interesante evoluţii OZN, cu relatări de toată încrederea, martoră fiind o bună parte din populaţia Banatului şi din partea vestică a Olteniei. Dacă la cele 38 de ore, timp în care a survolat regiunea, adăugăm informaţia că printre observatorii fenomenului s-au aflat meteorologi şi ingineri, putem situa acest caz printre cele deosebit de interesante.

29 martie 1968 — sinteza declaraţiilor

• **Staţia meteorologică Muntele Semenic — orele 16.** Insistenţa cu care un grup de schiori privea cerul atrage atenţia meteorologului Ştefan Bălaşa: „Nebulozitatea se micşorase lăsând cerul liber (...). Îndreptându-mi şi eu privirea în direcţia respectivă am observat un obiect strălucitor care stă pe loc în direcţia est faţă de punctul de observaţie şi la cca. 75—80 grade deasupra orizontului (...)". Privit prin binoclu (6 × 30), obiectul se dovedeşte a fi un con cu partea dinspre Soare puternic luminată. „(...) L-am urmărit până seara după apusul Soarelui (ora locală 18,40) când, încet-încet, strălucirea s-a micşorat şi obiectul a dispărut treptat fără a se deplasa din acel punct (...)"

• **Munţii Semenicului — orele 17.30—18.00.** Tânărul Matei Mircea (elev în ultimul an la Liceul nr. 1 din Lugoj) se afla pe Pârtia de schi însoţit de colegii Virgil Strein, Ştefan Lăzărel şi de tehnicianul Mircea Balotescu. Straniul vizitator de pe cerul senin nu scăpă atenţiei celor patru prieteni: un trunchi de con argintiu strălucind puternic sub razele Soarelui. Obosiţi şi cuprinşi de curiozitate amână coborârea. O jumătate de oră mai târziu OZN-ul părăsi punctul în care acţionase deplasându-se extrem de lent spre Vârful Ţarcu. Pe parcurs imaginea se extompă treptat topindu-se în lumina palidă a apusului.

• **Tismana-Gorj — orele 18,50 (19,00), stadionul din localitate.** Domnii Nicu Tomoniu, M. Ungureanu, Boris Lemac (asistent medical) şi Vasile Mihalcea (tehnician) asistau la o partidă de fotbal: „(...) La o minge înaltă am văzut la zenit un obiect extrem de strălucitor, de culoare albastru-verzui, ce părea nemişcat (...). Între timp obiectul a început foarte lent să-şi schimbe culoarea devenind din ce în ce mai roşu, până a dispărut complet către orele 19,30 (...)". În final, martorii ajung la concluziile: formă conică, deplasare foarte lentă spre est-sud-est, bruiaj radio (puter-

nic pe UL, atenuat pe UM şi absent pe US — a perturbat recepţia la un aparat radio portabil; ulterior, domnul Nicu Tomoniu a subliniat că bruiajul a afectat şi alte receptoare, persistând câteva zile).

• **Târgu-Jiu — orele 19,00.** Jucându-se în balconul apartamentului, doi şcolari, Ileana şi Mihai Opriţă au asistat la „o lecţie de geometrie" insolită; un triunghi alb, uşor rotunjit la colţuri, se desena pe „tabla" cerului. La insistenţele copiilor au asistat la „spectacol" şi surorile Antoanete şi Elena Rovenţa (învăţătoare). Copiii nu minţiseră: un triunghi isoscel cu baza în jos strălucea intens la cca. 60—65 de grade deasupra orizontului, spre sud-vest. După un timp se puse în mişcare coborând în zig-zag, până atinse mărimea unui măr de dimensiuni medii; trecu din alb în roşu, apoi portocaliu şi albastru, după care se îndepărtă către sud-sud-vest pierzându-se în noapte.

• **Ciudanoviţa — orele 22,00.** Inginerul Gheorghe Tănase observă un corp luminos, către est-sud-est, la cca. 30 de grade deasupra orizontului. A staţionat până a doua zi către orele 16,00 şi după părerea domnului Tănase a fost remarcat de un număr restrâns de persoane.

30 martie 1968 — sinteza declaraţiilor.

• **Oraviţa — orele 2,30.** OZN-ul este observat de un grup de colegi ai domnului Teofil Iorga. Până în zori a rămas luminos „(...) ca un glob mat cu un bec de 40 de lumini (...)" (scrisoarea domnului Teofil Iorga).

• **Oraviţa — orele 6,10.** Spre nord-est, profilat pe cerul senin, staţiona la cca. 35—40 de grade deasupra orizontului un obiect alb-gălbui (observaţiile aparţin domnului T. Iorga, efectuate în timpul deplasării către şantierul unde lucra). La locul de muncă T.I. a reulat observaţiile: ora 8,00 — OZN-ul este fotografiat, la 8,15 este privit prin teodolit şi se face o încercare nereuşită de fotografiere prin luneta aparatului topografic. Forma observată este de trunchi de

con, puternic luminat pe partea expusă Soarelui, staţionar. În jurul orei 9,00 obiectul începe să ia altitudine îndreptându-se către sud. A fost urmărit de cca. 120 de persoane aflate în şantier.

• **Ciudanoviţa — orele 6,30.** Până la ora 7,00 salariaţii întreprinderii unde lucra inginerul Gheorghe Tănase au urmărit evoluţia OZN-ului. „(...) Fiind vorba de un fenomen cu totul nou am solicitat serviciul topografic să repereze acest corp luminos cu ajutorul teodolitului, fapt ce a permis reprezentarea lui grafică (...)" În scrisoarea domnului ing. Gh. Tănase figurau trei siluete distincte: I — trapez isoscel cu baza mică în jos (înălţimea egală cu baza mare. baza mică jumătate din baza mare) — formă mai persistentă; II — acelaşi trapez isoscel dar cu bazele reduse la jumătate din valorile primei siluete — formă mai puţin persistentă; III — triunghi isoscel cu vârful în sus — formă foarte puţin stabilă. S-a pus în evidenţă faptul că obiectul oscila odată la cca. două secunde, cu o amplitudine de 3 grade şi 10 secunde (valoare determinată cu ajutorul teodolitului)." (...) Luminozitatea era ca a Luceafărului de ziuă (...) iar poziţia lui era variabilă în spaţiu cât şi ca formă geometrică (...) Din observaţiile făcute cu ochiul liber, fenomenul apărea ca un corp geometric în formă de trunchi de con, cu vârful în jos, puţin înclinat, de mărimea a 1/2 din Luna Nouă la linia de orizont (...) Deplasarea în zona sudică a avut loc într-un interval de cca. 5 ore (deplasare în zig-zag) (...)" (scrisoarea ing. Gh. Tănase).

• **Staţia meteorologică Muntele Semenic — orele 7,50.** „(...) Am observat că obiectul văzut cu 19 ore mai înainte (n.a. — de fapt cu 16 ore înainte) se afla acum deasupra punctului de observaţie, deviat puţin spre sud, de asemenea foarte strălucitor pe partea dinspre Soare (...) la ora 9 am constatat că se mişcă aproape fără să se observe în direcţia sud-vest. La ora 10 am anunţat colegii de serviciu de la staţiile meteorologice vecine: Caransebeş, Vârful Ţarcu şi Muntele Cuntu (...) care după 10 minute au confirmat că

au văzut obiectul (...). A continuat deplasarea lentă spre sud-vest (...) la ora 12 nu s-a mai văzut (scrisoarea meteorologului Ştefan Bălaşa).

• **Reşiţa — orele 10.00.** Cineva atrage atenţia că „un punct luminos opac se găseşte deasupra orizontului format de dealul Golului" OZN-ul a fost observat printr-un binoclu şi descris ca un trapez isoscel cu baza mică în jos, puternic luminat pe partea dinspre Soare, pe partea opusă prezentând culorile curcubeului. Scrisoarea prin care mi-au parvenit informaţiile a fost semnată de un grup de tehnicieni şi funcţionari de la oţelăria Siemens Martin din localitate.

• **Staţia meteorologică Vârful Ţarcu — orele 10,00.** „(...) Corpul cu pricina părea la prima vedere a fi un balon obişnuit de sondaj aerologic. Forma era a unui con cu unghiurile mult rotunjite având aspectul unui ou, culoarea alb-mat, cu partea dinspre soare foarte strălucitoare. Datorită reflecţiei puternice, mişcării haotice cu variaţii foarte mici pe verticală şi mişcării contra vântului (lucruri care nu sunt caracteristice unui balon de sondaj), ne-am trezit urmărindu-l cu atenţie. L-am urmărit două ore şi jumătate când a dispărut din cauza distanţei mari cât şi din cauza poziţiei pe care o avea faţă de Soare (fiind aproape pe aceeaşi direcţie). Mişcările au fost lente alternând cu mişcări repezi, chiar cu opriri (...)" (scrisoarea meteorologului Vasile Coţoi). În jurul orei 13 OZN-ul a fost semnalat de colegii de la staţia meteorologică Berzeasca. Fenomenul a fost urmărit şi colega domnului Coţoi, doamna Vityi Ingeborg.

• **Berzeasca — orele 11,00 (11,30?).** OZN-ul de forma unui balon meteorologic (piriformă), de culoarea aluminiului, strălucitor, a staţionat cca. o oră la aproximativ 3 km de Dunăre, în interiorul ţării. Semnatarul declaraţiei, domnul Ilie Ienciu atrage atenţia că „(...) poate acelaşi obiect a fost văzut şi în noiembrie 1967 în jurul orei 17,00, chiar deasupra localităţii Berzeasca.

• **Staţia meteorologică Berzeasca — orele 13,00.** „(...) La ora 13,00 am fost anunţat de staţia Caransebeş că obiectul este observat de staţia meteorologică Berzeasca, situată pe malul Dunării şi care neavând binoclu a spus că seamănă cu o paraşută". (scrisoarea domnului Ştefan Bălaşa).

„(...) La aproximativ 30 de minute după dispariţia lui din raza noastră vizuală a fost semnalat de colegii de la staţia Berzeasca (în jurul orei 13) (scrisoarea domnului V. Coţoi).

• **Marila — orele?** Observaţiile au prezentat două etape: 1. OZN-ul a apărut dinspre sud-vest, deplasându-se rectiliniu (ferm) către sud; aspectul piriform, culoare albă; 2. „(...) La câtva timp după aceasta obiectul a apărut în alt loc şi în altă direcţie, ceea ce a creat impresia că ar fi fost două asemenea obiecte, poate din cauza traiectoriei sale în zig-zag (...)" (scrisoarea domnului Ion Mădescu, observaţiile sunt ale soţiei, care nu a reţinut orele de desfăşurare a fenomenului).

• **Staţia meteorologică Muntele Semenic — orele 16,00.** „(...) În aceeaşi zi apare din nou în acelaşi punct unde-l văzusem în ziua de 29 martie. Din nou l-am urmărit împreună cu colegul meu Vasile Coţoi de la staţia Vârful Ţarcu, până după apusul Soarelui când eu nu l-am mai văzut (scrisoarea domnului Bălaşa).

• **Staţia meteorologică Vârful Ţarcu — orele 16,00.** OZN-ul este prezent din nou „(...) mult mai aproape şi mult mai mare, cu contururi bine delimitate, având forma unui triunghi isoscel cu latura mică opusă direcţiei de înaintare (...) când viteza era constantă, iar corpul se afla la o altitudine de cca. 30.000 m. Această altitudine a fost apreciată în funcţie de cele două avioane de pasageri care au trecut între orele 16 şi 18. La orele 18,00 obiectul zburător a trecut la zenit (în această poziţie a fost fotografiat) (...) De această dată mişcarea era aproape

rectilinie, cu curbe foarte largi şi păstrând aproape aceeaşi direcţie (...) dimensiunile foarte mari ale obiectului, care deşi se afla la o altitudine de 5—6 ori mai mare decât a avioanelor, erau aproximativ aceleaşi (...) Odată cu apusul Soarelui obiectul a început să-şi piardă din strălucire, devenind de un alb spălăcit (...) Mai târziu, după apariţia primelor stele, corpul a devenit de un roşu aprins, cu contururile triunghiului abia vizibile. Când s-a întunecat corpul a luat o formă rotundă emanând o lumină puternică (părea o planetă, Jupiter sau Venus, privită printr-un binoclu foarte puternic, dar mult mai mare şi mai luminoasă (...) (scrisoarea domnului Coţoi).

• **Oraviţa — orele 16,30.** „(...) Acest obiect a fost fotografiat sub un unghi de 80—85 de grade, cu un aparat Smena (scrisoarea domnului T. Iorga). OZN-ul este urmărit în continuare până la apariţia primelor stele.

• **Anina — orele 17,00.** „(...) La apusul Soarelui luminozitatea nu s-a schimbat; după părerea mea, avea lumină proprie incandescentă. După apus a devenit strălucitor şi a căpătat aspectul de stea" (scrisoarea domnului Mihai Bachici). Martorii au urmărit evoluţia OZN-ului două ore şi jumătate, din care două ore a staţionat. Dispare către est, după munţi (Munţii Semenic). Pe durata evoluţiei obiectului martorii au remarcat liniştea nefirească ce se lăsase peste natură, iar păsările de curte se pregăteau de culcare în plină zi, după afirmaţia domnului Bachici.

• **Munţii Semenicului — orele 17,30.** „(...) Am aşteptat apariţia obiectului (...)", declară domnul Mircea Matei. Evoluţia OZN-ului nu se deosebeşte cu nimic de cea anterioară, din 29 martie: forma trunchiului de con „(...)cu baza mică mult mai mică decât cea mare şi avea o înclinare de 45 de grade faţă de sol (...) nu lăsa în urmă jet (...) În privinţa sursei proprii de lumină credem că o avea deoarece Soarele era la asfinţit şi corpul era de culoare argintie intensă (...) (scrisoarea domnului M. Matei).

• **Caransebeş — Comunicat (extras) al staţiei meteorologice.** OZN-ul a fost vizibil spre sud-sud-est faţă de staţie, la 70—75 de grade deasupra orizontului. Forma de trunchi de con, foarte strălucitor, a staţionat cca. o oră. S-a deplasat spre est-nord-est (pe traseul St. meteo. Muntele Semenic — St. meteo. Vf. Ţarcu) cu viteză mică. În noaptea de 30/31 martie a fost urmărit şi fotografiat de staţia Vf. Tarcu. A fost prezent toată noaptea strălucind mai puternic decât stelele.

31 martie 1969 — sinteza declaraţiilor.

• **Staţia meteorologică Muntele Semenic — orele 6,00.** „(...) Pe la orele 6,00 dimineaţa ajunsese din nou deasupra Semenicului, dar începea dezvoltarea nebulozităţii însoţită de aer ceţos care m-a împiedicat să-l mai observ (...) (scrisoarea domnului Bălaşa).

• **Staţia meteorologică Vf. Ţarcu:** „(...) Dimineaţa a avut aceleaşi faze de schimbare a luminozităţii, iar mişcarea era acum aproape paralelă cu prima (n.a. — acelaşi traseu Semenic — Ţarcu parcurs în sens invers), dar de sens contrar (...)" (scrisoarea domnului Coţoi).

Din sinteza declaraţiilor se desprind o serie de aspecte privitoare la evoluţia OZN-ului: caracteristicile traseului, variaţiile de altitudine, aria survolată, variaţiile de viteză, formele şi culorile, strălucirea, influenţele asupra aparaturii electronice şi asupra faunei, etc. Confirmările reciproce şi continuitatea în timp şi spaţiu a observaţiilor independente favorizează stabilirea traseelor parcurse de OZN în zilele de 29 şi 30 martie, unele neconcordanţe, sau mai degrabă inexactităţi de timp şi orientare în teren sunt firesti, datorându-se în mare măsură lipsei de interes pentru orele exacte, atenţia martorilor fiind canalizată pe evoluţia obiectului, precum şi lipsei de experienţă — la cei mai mulţi — în fina orientare în raport cu punctele cardinale.

Referitor la calitatea declaraţiilor, din analiza scrisorilor (către scriitorul şi ozenologul Ion Hobana şi către autor) reiese, fără echivoc, că martorii au fost animaţi de bune intenţii, sincer intrigaţi şi interesaţi de fenomen, prezentând cele văzute aşa cum le-au permis gradul de pregătire, capacitatea de observare, analiză şi filtrare a evenimentelor. Cât despre meteorologi, şeful staţiei meteo Berzasca, Ilie Ienciu, s-a mulţumit să-şi anunţe colegii din munţi că OZN-ul se află în zona Dunării şi a notat observaţia în registrul staţiei, considerând fenomenul ca ieşit din comun. Urmează un schimb de impresii cu colegii. Caransebeşul dă un comunicat pe plan local, evită să se lanseze în ipoteze şi numeşte OZN-ul, simplu, „obiect necunoscut". Meteorologul de pe Vf. Cuntu (la nord de Vf. Tarcu) s-a limitat să comunice colegilor că a reperat OZN-ul.

Cu domnul Ştefan Bălaşa, meteorolog, în vremea aceea, la staţia Semenic am purtat discuţii îndelungate, obţinând detalii asupra evenimentului trăit de dânsul, cât şi asigurări că cele declarate de colegii de la staţiile meteo învecinate sunt demne de toată încrederea. Faptul că s-a dat un comunicat la Caransebeş, evenimentul a fost notat în registrul staţiei Berzasca, iar domnul Bălaşa a găsit de cuviinţă că trebuie informată Centrala de coordonare a staţiilor meteorologice din zonă, confirmă faptul că meteorologii au luat în serios prezenţa OZN-ului. De la Centrală s-a primit „preţioasa indicaţie" să nu se mai ocupe de aşa ceva şi aceasta în „tradiţia" autorităţilor de atunci de a minimaliza fenomenele OZN şi de a închide gura celor ce au văzut ceva deosebit în aer şi pe pământ. Acea hotărâre a „Centrului" ne întăreşte convingerea că pe cerul Banatului s-a petrecut ceva ieşit din comun şi, mai mult, se cunoştea deja acest lucru.

Faţă de alte cazuri din categoria „triunghiurilor zburătoare", dar şi în general în cazuistica OZN, „Cazul

din Banat" ocupă un loc aparte datorită numărului mare de martori (cu raportori calificaţi), a informaţiilor cu caracter reciproc completativ-confirmativ provenite din centre de observare diferite şi nu în ultimul rând datorită celor 38 de ore de observare care reprezintă un record de persistenţă a unei manifestări OZN.

Studiul evenimentelor din Banat impune ordonarea cronologică a materialului faptic acumulat. Punând cap la cap „secvenţele", suprapunându-le unde era cazul şi lămurind pe cât posibil carenţele reale sau aparente, am realizat „filmul" evoluţiei OZN-ului: **29 martie** — orele 16,00—18,40. St. meteo Mt. Semenic, cer senin. Un obiect strălucitor se profilează pe firmament către est, la 70—75 de grade deasupra orizontului; dl. Bălaşa îl studiază prin binoclu şi ajunge la concluziile: staţionar, conic, strălucitor pe partea dinspre Soare, odată cu apusul îşi pierde treptat strălucirea şi dispare. Orele 17,30 (18,00)—18,40, pârtia de schi Semenic (300 m de staţia meteo); Mircea Matei deschide seria observaţiilor simultane, nu foloseşte instrumente optice şi ajunge la concluziile: staţionar cca.1/2 oră, trunchi de con, foarte strălucitor pe partea dinspre Soare, se deplasează foarte lent către Munţii Ţarcului (spre est-nord-est) estompându-se treptat şi dispare în lumina apusului.

Primul simultan de observaţii aduce şi primele diferenţe de păreri: forma — con sau trunchi de con? a staţionat tot timpul sau la un moment dat s-a pus în mişcare foarte lent? Referitor la formă, consider că ambii martori pot avea dreptate, ei apreciind-o la momente diferite şi cu mijloace de observare diferite. Posibilitatea ca obiectul să fi avut o formă mai complexă decât cele apreciate de martori nu poate fi ignorată şi se poate ca printr-o rotire lentă obiectul să-şi fi schimbat silueta, dând martorilor senzaţia volumelor declarate. În ce priveşte următoarea nepotrivire în declaraţii, cred că OZN-ul s-a deplasat totuşi foarte lent, dacă luăm în considerare evoluţia sa ulterioară.

Orele 18,50 (19,00)—19,30, stadionul localităţii Tismana, cer senin, înainte de apariţia primelor stele: OZN-ul la zenit, strălucitor, albastru-vezui, de 7—8 ori mai strălucitor decât steaua Vega (care apare prima în apropierea zenitului) şi tot de atâtea ori mai mare decât aceasta; conic cu baza în jos şi înclinat cu cca. 15 grade faţă de verticală a început să se deplaseze foarte lent spre sud-sud-est virând treptat în roşu. Dispare complet în jurul orei 19,30 (declaraţie Nicu Tomoniu). Anomaliile prezente în recepţia radio pot fi acceptate, dar declaraţia celor patru martori din Tismana rămâne singulară.

Mărturiile de la Târgu Jiu confirmă pe cele ale tismănenilor (deci un nou „simultan" de observare din centre diferite), aducând în plus deplasarea în zig-zag care lipseşte (nesesizată, neraportată?) din declaraţia primilor; dacă tismănenii văd obiectul „stingându-se" în noapte, cei din Târgu Jiu îl urmăresc cum se îndepărtează, strălucitor, „croşetând" printre stele.

Urmează o „fereastră" în declaraţii de 2,30 ore, fără a exclude posibilitatea ca OZN-ul să fi fost prezent în zona localităţii Ciudanoviţa, înainte ca ing. Gh. Tănase să-l fi reperat la ora 22,00: către est, la cca. 30 de grade deasupra orizontului, luminos, staţionar în cursul nopţii de 29/30 martie, rămâne sub observaţie până la ora 16,00, (nu se precizează dacă după ora 16 obiectul a plecat, a devenit invizibil sau martorul a renunţat la observaţii). Importantă este afirmaţia că OZN-ul a fost vizibil (luminos) pe tot timpul nopţii.

30 martie, orele 2,30, Oraviţa, se confirmă luminozitatea obiectului în cursul nopţii (ca un glob de sticlă mată luminat din interior cu un bec de 40 de lumini). Orele 6,10, Oraviţa, slabă nebulozitate matinală, la nord-est se vede OZN-ul sub un unghi de 35—40 de grade, se confirmă poziţia indicată de dl. ing. Gh. Tănase, este urmărit prin luneta unui teodolit stabilindu-se: trunchi de con strălucitor pe partea insolată; în jurul orei 9 începe să se ridice deplasându-se către sud.

Regretabil că având şansa de a „prinde" OZN-ul în câmpul lunetei teodolitului, martorii nu au ştiut să exploateze situaţia şi să obţină prin măsurători date pe baza cărora să poată fi determinate dimensiunile obiectului, altitudinea de evoluţie, etc. Orele 16,30, Ciudanoviţa, ind. Gh. Tănase se foloseşte, la rândul său de un teodolit, şi trei siluete distincte pe care le-a prezentat obiectul; aceeaşi strălucire, deplasare în zig-zag spre sud în cca. 5 oare, rămâne vizibil până la ora 16. Afirmaţiile inginerului sunt confirmate de domnul Teofil Iorga (Oraviţa), care a urmărit obiectul până la ora 15, când şi-a încheiat programul de lucru.

Observaţiile efectuate din Berzasca şi Marila nu aduc nici un element nou, localităţile fiind „jaloane" de marcare a traseului parcurs de OZN.

La ora 9,00 dl. Bălaşa sesizează înălţarea lentă a obiectului (confirmare pentru dl. Iorga), cu deplasare spre sud-vest; îl declară dispărut în jurul orei 12. Meteorologul de pe Ţarcu constată mişcarea generală în zig-zag, pe fondul căreia s-au brodat o serie de mişcări haotice: salturi pe verticală, opriri, deplasări lente alternând cu altele repezi. Cu începere de la ora 16 OZN-ul repetă deplasările din ziua anterioară, până la ora 18.10 când se opreşte la zenitul staţiei meteo Ţarcu şi este fotografiat.

În mod deliberat am lăsat la urmă declaraţia domnului Mihai Bachici. Zăbovind mai mult asupra acestei declaraţii, am constatat singularitatea ei datorită unor curiozităţi: aprecierea dimensiunii maxime reale a obiectului la 5—7 metri şi cele cinci siluete schiţate de martor în ordinea observării: elipsă orizontală cu marginea din stânga mai strălucitoare; triunghi isoscel cu baza în jos, colţuri rotunjite şi o centură strălucitoare la o treime de bază; elipsă verticală cu axa mică mai scurtă şi centură strălucitoare la o treime de partea de sus; triunghi echilateral cu un vârf în jos şi colţurile rotunjite, latura de sus uşor bombată spre exterior şi mult mai strălucitoare-centura; idem, cu vârful în sus; centurile de radiaţii mai intense nu au fost remarcate de

nici un alt martor cunoscut, iar direcţia de observare ar fi trebuie să fie spre nord-est de Anina, ca să corespundă cu direcţiile de observare ale meteorologilor, care nu se puteau înşela. Deoarece nu există nici un motiv de respingere a declaraţiilor domnului Bachici, putem admite fie că a observat obiectul într-o perioadă când era inaccesibil celorlalţi martori fie, mai plauzibil, a urmărit evoluţia unui alt OZN.

Analiza materialului.

Materialul documentar obţinut din corespondenţa cu martorii, dar şi prin discuţiile îndelungate purtate cu dl. Ştefan Bălaşa este mult mai bogat decât a putut fi prezentat fără a plictisi, conţinând schiţe, clişee fotografice, date, precizări, consideraţii personale, sugestii, precum şi semnăturile de aderare a martorilor complementari la relatările celor nominalizaţi. Oarecum încâlcit şi uneori aparent dar şi real contradictoriu, materialul a necesitat selectarea elementelor informaţionale de bază în structura evenimentelor, ordonarea în timp, eliminarea contradicţiilor false şi înţelegerea/justificarea pe cât posibil a celor reale. Am încercat prin deducţii şi calcule (prezentate mai pe larg în efemera revistă „Quasar", nr. 3/1992) să răspund la câteva probleme privind traseele parcurse de OZN, forma şi dimensiunile posibile, volumul şi greutatea, condiţiile de vizibilitate, luminozitatea nocturnă şi cromatismul. Iată pe scurt rezultatele cercetării:

1. **Traseele.** Pornind de la observaţiile simultane din puncte diferite, de la perioadele de staţionare şi descrierile deplasărilor a fost posibilă marcarea pe hartă a unor puncte posibile ale traseelor parcurse de OZN; evident, este vorba de proiecţiile în planul hărţii ale traiectoriilor probabile, dezvoltate în spaţiu-timp. Zona survolată poate fi încadrată într-un dreptunghi de 60 km/100 km, iar traseul posibil se dezvoltă pe 500—600 km. Evoluţia obiectului poate fi

privită ca o sumă de variabile simultane, pentru fiecare secvenţă/segment de staţionare-deplasare; ne oprim la trei dintre ele: timpii mişcării (h = intervalul mişcării; t = durata), viteza estimată/calculată (v); direcţia • de deplasare/staţionare în raport cu punctul de observaţie (d = direcţia; D = distanţa parcursă);

29 martie — h (16,00—18,00 (18,30), t = 0 (staţionar), d = est (de St. meteo Mt. Semenic) + h (18.00 (18.30) – 18,40), deplasare lentă, rectilinie, d = est-nord-est (de St. meteo Mt. Semenic), v = ? + h (18,40 — 18,50), traversează munţii şi este reperat din Tismana, t = 10 min., d = vine dinspre sud-vest de Tismana, D = 45—50 km, v = 270—300 km/oră + h (18,50—19,00), staţionar la zenitul Tismanei + h (19,00—19,30), mişcare variabilă (rectilinie lentă, saţionar, coborâre în zig-zag, ridicare în zig-zag), d = sud-sud-est (faţă de Târgu Jiu), dispare deplasându-se + h (19,30—22,30), perioadă care lipseşte din relatări + h (22,00—9,00 (30 martie)), staţionar, d = est-sud-est (de Ciudanoviţa) + h (9,00—12,00 (12,30)), deplasare în zig-zag pe fondul cărcia are loc o „micro-mişcare" haotică, v = variabilă, vmedie = 10—20 km/oră, d = sud (de Oraviţa şi Ciudanoviţa), d = sud-vest (de St. meteo Mt. Semenic şi St. meteo Vf. Ţarcu) + h (12,30)—16,00), informaţii insuficiente + h (16.00—18.00), staţionar, d = est (de St. meteo Mt. Semenic) + deplasare fermă, rectilinie, t = 10 min., D ≅ 25 km, v ≅ 150 km/oră, d = est-nord-est (de St. meteo Mt. Semenic) + devine staţionar la zenitul St. meteo Vf. Ţarcu până în zorii zilei de 31 martie + „(...) pe la ora 6,10 dimineaţa ajunsese din nou deasupra Semenicului (...)" (declaraţie Ştefan Bălaşa); cerul se înnorează şi OZN-ul dispare definitiv. În baza acestei sinteze puteţi reconstitui personal traseele OZN-ului.

2. **Două cazuri de determinare a altitudinii de evoluţie.**

Cazul I — 30 martie, orele 10,00: se crează prima situaţie favorabilă pentru determinarea altitudinii de evoluţie a OZN-ului; personalul tehnico-administrativ al

oţelăriei „Siemens Martin"-Reşiţa observă obiectul, simultan cu martorii din Oraviţa (Teofil Iorga, spre nord-est, sub un unghi de pantă de 35—40 grade) şi Ciudanoviţa (Gh. Tănase, spre est-sud-est, la cca. 30 de grade deasupra orizontului, mărimea aparentă estimată la 1/2 din Luna Nouă la linia orizontului). Din intersecţia pe hartă a direcţiilor de observare din Oraviţa şi Ciudanoviţa s-a determinat punctul deasupra căruia se găsea OZN-ul; din distanţele măsurate de la punctele de observare la punctul de intersecţie şi valorile unghiurilor de pantă sub care a fost observat obiectul au fost calculate trei valori apropiate pentru altitudine, care poate fi estimată între 13 şi 15 km, deci $H = (14 \pm 1)$ km.

Cazul II — 30 martie, orele 18,10: OZN-ul este staţionar la zenitul St. meteo Vf. Ţarcu şi este reperat din St. meteo Caransebeş (spre sud-sud-est, 70—75 grade deasupra orizontului) şi St. meteo Mt. Semenic (la 70—80 grade deasupra orizontului); se obţine altitudinea $H \cong 80$ km.

În calcule nu s-a ţinut cont de curbura Pământului şi nici de diferenţele de nivel dintre punctele de observare, deoarece eventualele corecţii au valori neglijabile în raport cu altitudinile rezultate din calcule.

Aceste două categorii de determinare a altitudinii de evoluţie a OZN-ului sunt indispensabile în încercarea de stabilire a dimensiunii maxime posibile a obiectului.

3. **Dimensiunea posibilă a OZN-ului.**

Martorii au încercat să aprecieze atât altitudinile de evoluţie cât şi dimensiunile, dar este puţin probabil ca valorile avansate să corespundă realităţii. Mult mai importante rămân mărimile aparente raportate la stele, Luna sau diverse obiecte, iar dacă există şi clişee fotografice şansa de a determina dimensiuni apropiate de cele reale creşte simţitor.

Cazul I: are la bază primul caz de determinare a altitudinii şi aprecierea dimensiunii aparente la 1/2 din Luna

Nouă la orizont (4 mm, măsurată pe riglă la distanţa de 0,7 m de ochi); a rezultat lungimea L = 108 m.

Cazul II: când se găsea la zenitul St. meteo Vf. Ţarcu, la altitudinea probabilă de 80 km (cazul 2 de determinare), meteorologul Vasile Coţoi a executat 4 fotografii ale OZN-ului. Cunoscând în plus datele constructive ale aparatului fotografic şi dimensiunea maximă a obiectului de pe clişee (0,08 mm — valoarea medie de măsurare) a rezultat lungimea maximă posibilă de 160 m. Deci, să acceptăm L = (134 ± 26) m.

4. **Vizibilitatea.**

Se pune problema determinării distanţei maxime observator-OZN de la care acesta l-ar putea distinge cu ochiul liber. Răspunsul ar limpezi situaţiile de dispariţie prin îndepărtare sau alte motive. Desigur, vizibilitatea depinde de o serie de factori cum ar fi calitatea vederii, claritatea atmosferei (în funcţie de umiditate, particule în suspensie, etc.), poziţia OZN-ului în raport cu Soarele, dimensiunile obiectului, etc. Admiţând ca primă ipoteză claritatea perfectă a atmosferei, atunci pentru dimensiunea maximă medie de 134 metri şi puterea de separaţie a ochiului normal (arcul de cca. 3 secunde), rezultă distanţa limită de observare de 150 km; considerând şi factorii de diminuare a vizibilităţii putem opta pentru 80—100 km, în aceste condiţii fiind explicabilă dispariţia OZN-ului pentru observatorii de pe Semenic şi Vf. Ţarcu (30 martie, orele 12—12,30), distanţele observator-OZN depăşind 100 km.

5. **Forma — variaţii de siluetă.**

Alături de dimensiuni şi altitudinile de evoluţie, forma constituie un criteriu important de eliminare a numeroşi „candidaţi" la identificarea OZN-ului. Siluetele triunghi şi trapez ne conduc la volumele de con şi trunchi de con, care se exclud reciproc şi atunci se poate pune întrebarea dacă obiectul are geometrie variabilă, sau o formă specială

constantă, schimbarea siluetei realizându-se prin rotirea volumului în jurul axelor. Acceptând ipoteza formei constante (pentru o eventuală geometrie variabilă nu avem ce comenta), am realizat o machetă a OZN-ului care privită în poziţii diferite prezintă cele trei siluete schiţate de dl. ing. Gh. Tănase. Poate fi descrisă ca provenind dintr-un trunchi de con drept presat lateral până ce baza mică ajunge aproape liniară, iar baza mare o elipsă mult turtită, cu generatoarele pornite din capetele axei mari ale acesteia către vârful volumului devenite muchii uşor rotunjite; pe una din feţe este aplicată o „carlingă" pornind de la bază, formată din jumătatea suprafeţei laterale a unui con cu vârful prelungit până aproape de vârful machetei. Rotind macheta în jurul axei longitudinale pot fi distinse şi cele trei siluete descrise de dl. Tănase.

6. **Estimarea volumului, suprafeţei şi greutăţii OZN-ului.**

Aceste caracteristici ale obiectului au putut fi calculate pe baza măsurătorilor efectuate pe machetă, aceasta fiind realizată la scara 1 : 1000 (pentru lungimea obiectului estimată la 134 m şi raporturile între dimensiuni rezultate din schiţele Tănase). S-a obţinut o suprafaţă totală de 33 900 m^2 şi un volum de 314 000 m^3. Greutatea a fost calculată în ipotezele că obiectul este confecţionat din folie de polietylenă (0,025 kg/m^2), sau pentru o greutate medie minimă de gol-plin de 100 kg/m^3; au rezultat valorile de 850 kg, respectiv 31 400 tone (!).

7. **Luminozitate-cromatism.**

Fenomenele de luminozitate-cromatism observate de martori solicită răspunsuri la întrebările privind sursele de lumină diurnă/noctură şi cauzele variaţiilor cromatice. În cursul zilei OZN-ul este descris fie strălucind în soare, fie argintiu intens; afirmaţiile de acest gen nu ridică semne de întrebare, obiectele metalice, din mase plastice şi în general suprafeţele polisate prezentând aceste caracteristici. Odată

cu lărgirea gamei cromatice (albastru-verzui, alb, portocaliu, roşu), fenomenul devine mai interesant, lumina putând fi de „împrumut" (reflectată) sau proprie (emisă). Culorile calde (roşu, portocaliu) pot proveni din lumina apusului, nuanţele de albastru s-ar putea explica prin transparenţa obiectului („împrumută" culoarea cerului), dar tot atât de bine ar răspunde cromatismului eventualele „materiale cameleon" din structura OZN-ului, sau modificarea stării atmosferei din vecinătatea obiectului.

Mai importantă îmi pare încercarea de determinare a sursei de lumină a OZN-ului din timpul nopţii; ca surse externe ar putea fi stelele, Luna, Soarele, luminile de la sol, luminile aeronavelor în trecere sau ale altor corpuri naturale sau artificiale aprinse în atmosferă, etc. Pe timpul nopţii OZN-ul este descris ca fiind mai strălucitor decât oricare stea, deci „cad" stelele; domnul Iorga îl vede luminând ca un bec mat de 40 de lumini, deci mai strălucitor decât Luna, care... rămâne totuşi în atenţie pentru că baloanele stratosferice devin luminoase sub razele ei. Nu au fost remarcate reflectoare şi nici obiecte sau fenomene luminoase în vecinătatea OZN-ului. Am lăsat la urmă Soarele ca sursa externă cea mai probabilă, dată fiind puternica strălucire a obiectului; se impune întrebarea: la ce altitudine ar fi trebuit să se găsească OZN-ul pentru a fi luminat de Soare la ora 2,30 noaptea? Din calcule, acceptând pentru simplificare că verticala pe care se găsea obiectul este rectilinie, iar „conul de umbră" este un cilindru, a rezultat o altitudine de 1.580 km! În această situaţie OZN-ul ar fi staţionat în Cosmos, o „stea" mică, puţin strălucitoare şi care nu ar fi atras atenţia martorilor. Şi totuşi, „steaua" în care s-a transformat OZN-ul pe timpul nopţii avea atâta mărimea cât şi strălucirea peste normal. O singură concluzie logică: altitudinea de staţionare a fost mult mai mică, deci se găsea în conul de umbră al Pământului, deci avea sursă proprie de lumină...

Concluzii.

Vom încerca, pe baza materialului prezentat, să eliminăm „elementele" posibile de identificare a OZN-ului, elemente care nu „rezistă" contraargumentelor. Pentru aceasta să analizăm liniile „matricei elementelor":

linia 1: efecte hipnotice/iluzii optice/alte fenomene „psi"; contraargument: patru clişee foto cu OZN-ul;

linia 2: meteorit/bolid/cometă/alte obiecte cosmice aprinse în atmosferă; contraargument: perioadele îndelungate de staţionare, alternate cu deplasări lente, haotice, etc.;

linia 3: rachetă/avion/elicopter/alte aparate de zbor cu motor; contraargument: cel de la linia 2 este suficient;

linia 4: stea/Luna/Soarele; contraargument: dimensiunile şi luminozitatea din diversele perioade de observare nu corespund elementelor liniei;

linia 5: balon de voiaj/dirijabil/balon de sondaj meteo/balon stratosferic tetraedric; contraargumente: baloanele de voiaj şi dirijabilele evoluează la altitudini relativ mici, sunt uşor de identificat şi nu pot avea perioade îndelungate de staţionare fără ancoraj; baloanele meteo au dimensiuni mici, nu sunt stabile şi dispar rapid din vedere; baloanele stratosferice tetraedrice au cele mai mari şanse de a scoate din „cataloagele" OZN „cazul din Banat: au dimensiuni relativ mari (cca. 100 000 m^3) şi se pot înălţa până la altitudinea de 40 km. Rămâne să fie puse în balanţă argumentele pro şi contra identificării OZN-ului cu un astfel de balon:

argumente pro: • pe fotografiile OZN-ului se observă bombarea spre exterior a laturilor triunghiului, fapt ce se poate explica prin „umflarea" balonului datorită diferenţei de presiune dintre interior-exterior balon (superioară în interior), echilibrată prin rezistenţa la întindere a anvelopei; • dimensiunile aparente pe timpul nopţii sunt mai mari faţă de cele din zi, datorită pierderii de altitudine prin

răcirea gazului interior (hidrogen); • plafonul de ascensiune şi dimensiunile relativ mari; • în zori şi la apus capătă aspect de stea mai mare şi mai strălucitoare ca Venus;

argumente contra: • staţionări îndelungate în straturile atmosferice cu curenţi puternici (la altitudini peste 30 km, în perioada septembrie-aprilie sunt curenţi permanenţi de la vest la est cu viteza de cca. 400 km/oră); • variaţiile de viteză şi direcţii de deplasare în interiorul unor curenţi puternici şi pe direcţie constantă; • deplasările în zig-zag şi revenirile pe poziţiile anterioare după parcurgerea unor trasee lungi şi complicate; • schimbările de siluetă; • aspectul de „stea" din cursul întregii nopţi de 30/31 martie presupune existenţa sursei proprii de lumină; • primul argument pro balon poate fi interpretat şi în sensul „contra"; prin mărirea de cca. 200 de ori a imaginii de pe clişeu a OZN-ului (în laboratorul autorului) contururile ferme s-au estompat (din cauza granulaţiei emulsiei foto), rotunjind colţurile „triunghiului"; se creează impresia de bombare în exterior a suprafeţelor obiectului.

Lista argumentelor „contra" poate continua, dar le consider suficiente pe cele expuse pentru a respinge identificarea OZN-ului cu un balon stratosferic tetraedric. Un ultim argument şi dintre cele mai solide îl constitue observaţiile prin luneta teodolitului (dispozitiv optic care măreşte imaginea obiectului vizat de cel puţin 25—30 de ori), care ar fi putut identifica fără dificultate anvelopa balonului.

În aceeaşi perioadă un fenomen similar a fost semnalat în Jugoslavia, iar pe parcursul întregului an 1968 „triunghiurile zburătoare" sunt prezente în repetate rânduri pe cerul Transilvaniei. Nici Bucureştiul nu a fost ocolit, un OZN din această categorie staţionând câteva ore aproximativ la verticala locului unde se înalţă în prezent hotelul „Intercontinental" (l-am urmărit personal, până s-a „topit" treptat în lumina apusului). Nu cred că în acel an

România a fost „invadată" de baloane stratosferice tetraedrice franţuzeşti (singura ţară producătoare), cu comportament anormal.

„Cazul din Banat" poate fi înscris în catalogul Obiectelor Zburătoare Neidentificate.

Triunghiul zburător al Transilvaniei

După ce în primăvara anului 1968 a vizitat Banatul (vezi „Cazul din Banat"), „triunghiul zburător" a fost prezent pe cerul toamnei transilvane (19 septembrie), iar cu câteva zile mai înainte (10 septembrie) poposise deasupra Bucureştiului.

Având în vedere că studiul cazului din Banat a prezentat în sinteză modul în care poate fi abordat un material informativ OZN relativ bogat, „cazul transilvan" va fi limitat la extrase din declaraţiile martorilor (prin scrisori adresate scriitorului şi ozenologului Ion Hobana, precum şi autorului), care până în prezent nu au fost date publicităţii. Depistarea elementelor comune şi a deosebirilor vis-à-vis de „triunghiul bănăţean", concluziile şi, de ce nu, un studiu similar, le las în seama cititorului.

• **Abuşeanu Augustin / Mediaş / data scrisorii ? 1968:** „(...) sunt de profesie inginer mecanic cu specialitatea construcţii aeronautice, absolvent al Institutului Politehnic din Bucureşti şi am avut prilejul să lucrez timp de câţiva ani în specialitate. (...) Completez că straniul obiect zburător de formă piramidală, de dimensiuni foarte mari, cu înveliş transparent, iradiind un puternic flux luminos, a fost observat şi în seara aceleiaşi zile (19 ocombrie 1968 — nu 19 septembrie) şi aproximativ la aceeaşi oră (n.a. — oare este vorba de un alt caz sau de o confuzie în datare, deoarece toţi ceilalţi martori, după cum se va vedea, l-au consemnat în septembrie)) şi în localităţile Teiuş, Blaj,

Târnăveni, Mediaş, Dumbrăveni şi Sighişoara. Eu l-am observat la Mediaş, începând cu orele 18,00 şi până la orele 18,15, când a fost acoperit de nori."

• **Bajun / Turda / 07 iunie 1969:** „(...) în legătură cu fotografierea unui obiect apărut în ziua de 19 septembrie 1968 deasupra oraşului Turda în jurul orei 17,50—18,00, relatez următoarele: obiectul a apărut şi a fost fotografiat cu un aparat „Exa", folosind încă un teleobiectiv de 22 cm, care teleobiectiv a fost confecţionat de mine (...) Cerul a fost pe o parte acoperit cu nori (...) am fotografiat acest obiect despre care unii susţineau că este o „farfurie zburătoare" (...) Menţionez că culoarea acestui obiect a fost albastru deschis, dar după părerea mea nu era de culoare metalică şi nici zborul ei nu arăta a fi fost acţionat de o forţă motrică; mai mult, îşi schimba poziţia în raport de intensitatea curenţilor de aer. După părerea mea distanţa de la sol la el era de cca. 1800—2 000 metri, iar dimensiunea după ochi (n.a. — mărimea aparentă) de circa 60—70 cm (...)".

• **Ciambur Dan / Făgăraş / 24 septembrie 1968:** „(...) În ziua de 19 septembrie 1968, începând din jurul orei 18,50 am observat pe bolta cerească, în partea de nord-vest a oraşului Făgăraş, cam la 40 de grade de orizontală, un obiect luminos. Afară încă nu se întunecase privit cu ochiul liber părea că planeta Venus în perioada de dinainte sau după conjuncţia cu Soarele, sau chiar mai mare. Obiectul, a staţionat 10 minute, timp în care l-am observat. Ulterior am aflat că obiectul s-a deplasat pe o mare distanţă şi s-a oprit în locul menţionat de mine cu aproximaţie. Ţin să menţionez că se vedea numai lumina emisă de obiect, nu şi corpul ce o emitea. Fiind în posesia unei lunete de construcţie japoneză (ce apropie de 40 de ori), am privit obiectul cu această lunetă şi îmi părea ca în desenul care urmează (n.a. — trapez/clopot). Conturul se vedea precis cu excepţia părţii de sus. Datorită construcţiei lunetei

aureola din jurul obiectului nu mai apărea. Obiectul era de un roşu destul de viu (această culoare a avut-o cât timp am privit prin lunetă).

La început, privit cu ochiul liber, obiectul (sau lumina emisă) apărea alb strălucitor, ca pe urmă să se schimbe în roşu. Către sfârşitul evoluţiei sale obiectul a început să piardă din luminozitate şi din dimensiuni (privit cu ochiul liber). În cele din urmă a dispărut. (...) După părerea mea obiectul a dispărut în urma unei deplasări (îndepărtări) pe axa privitorului.

Obiectul a fost văzut de numeroşi cetăţeni ai oraşului Făgăraş şi ai comunelor din apropiere. De altfel, obiectul a fost observat şi de lucrătorii de la staţia meteorologică de lângă Făgăraş, care au confirmat faptul la emisiunea locală a staţiei de radioficare a oraşului. Dânşii afirmă că obiectul a apărut încă de la ora 18,00 şi s-a deplasat pe bolta cerească până la locul menţionat de mine.

Toţi aceşti locuitori susţin că obiectul s-ar fi aflat la 7 km înălţime, însă eu cred că era mult mai sus. (...)".

• **Ciambur Dan / Făgăraş / 21 mai 1969:** „(...) am fost de două ori la staţia meteorologică din Făgăraş, am stat de vorbă cu şeful staţiei cerându-i date despre starea timpului pe ziua de 19 septembrie, cât şi părerea dumnealui despre obiect. Reproduc mai jos observaţia culeasă din catalogul staţiei cu privire la obiect: „Un corp luminos, oval, văzut de la orele 18,30 în direcţia nord-nord-vest. La ora 18,55 şi-a schimbat culoarea din roşu în alburiu. Înălţimea 7 000 metri".

Ţin însă să precizez că din cauza unei luminozităţi foarte puternice nu se putea aprecia forma obiectului cu ochiul liber. Lucrătorii de la staţie nu dispuneau de nici un aparat optic. (...) Forma obiectului pe care am reprodus-o în scrisoarea trimisă (n.a. — din 24.IX.1968) a fost confirmată de două persoane ce posedau instrumente optice. În continuare dau datele despre starea timpului la 19 IX şi despre evoluţia obiectului, obţinute de la şeful staţiei: vântul

bătea dinspre vest-nord-vest cu 8 m/sec.; 6/10 din cer era acoperit cu nori inferiori (1 000—1 200 m); norii se deplasau înspre est cu o viteză mai mare decât viteza vântului lângă sol; claritatea foarte bună. Obiectul se deplasa încet de la est spre vest şi s-a oprit în direcţa nord-nord-vest a oraşului. La început s-a deplasat cu axa mare a ovalului pe orizontală, iar după ce s-a oprit a luat poziţie verticală (după părera martorilor obiectul avea o formă ovală). Imediat după apariţie obiectul avea mărimea aparentă a unei farfurioare de ceai, ca la ora 18,55 să se reducă destul de mult. La ora 19,10 numai cu mare atenţie se mai putea observa (pe aceeaşi direcţie).

Obiectul a mai fost observat la Dumbrăveni, cam pe la aceeaşi oră (se afla la nord-nord-vest de Făgăraş, la 60 km). Şeful staţiei din Făgăraş, a spus că obiectul ar fi fost văzut şi de o altă staţie meteo, însă nu e sigur. Cei de la staţie au afirmat categoric că nu este vorba de un balon, obiectul deplasându-se în sens contrar norilor (avea mişcare proprie), avea o strălucire foarte puternică (nu era lumină reflectată), dar nu a spus ce ar putea fi acest obiect (...)".

• **Chironici Radu / Făgăraş / 24 septembrie 1968:** „(...) În ziua de 19 septembrie 1968 la ora 18,00 s-a observat deasupra oraşului nostru, pe direcţia nord-est, un corp ceresc neobişnuit, în formă ovală, cu o teşitură(?) în partea de jos, cam în forma acesta (n.a. — urmează un mic desen: o elipsă orizontală turtită — raportul axelor 1:6 — în partea de jos, la mijloc, având o excrescenţă semirotundă de mărimea a 1/2 din axa mică a elipsei), diametrul aparent fiind de cca. 30—35 cm, cu o luminozitate mare alb-incandescent; cca. 60 de minute cât timp ne-am uitat la ea toţi cetăţenii care ne aflam pe stradă nu şi-a schimbat forma, dimensiunile sau luminozitatea, şi-a rămas perfect imobil. După cca. 60 de minute a început să-şi schimbe culoarea, devenind mai întâi roz, iar apoi de un roşu mat (aceasta în jurul orei 19,00 când începuse să se întunece bine). După aproximativ 15 minute s-a îndepărtat deodată, pe verticală

şi orizontală, făcând un unghi de 30—40 de grade cu verticala (n.a. — s-a înălţat pe o traiectorie înclinată) şi a rămas în acea poziţie ca o mică stea foarte strălucitoare (...) Până la ora 20,00 a rămas aşa, iar eu nu am mai urmărit ce s-a întâmplat în continuare. Mai menţionezcă înainte de a se deplasa a făcut câteva mişcări stânga-dreapta foarte mici, după care a început să se înalţe foarte repede; între timp apăruseră stelele, iar acest punct luminos era singurul care nu licărea ca restul stelelor.

Acest lucru a fost văzut de sute de cetăţeni care se opriseră în grupuri şi discutau că este o farfurie zburătoare (...) Soţia mea susţine că în timp ce eu vorbeam cu copiii a văzut câteva mici fulgere intrând şi ieşind din acest corp, timp de câteva secunde; eu nu am văzut acest lucru, uitându-mă în acel timp la corp. (...)".

• **Cuşnir Anatolie / Cluj / ? 1968:** „(...) În ziua de 19 septembrie a.c. (n.a. — anul 1968), pe la orele 18,00, atât cei din casa noastră cât şi vecinii, dealtfel şi mulţi orăşeni, am observat un „ceva" luminos pe cer. Sesizat fiind de fiica mea (profesoară) că pe cer a apărut o „farfurie" am ieşit şi eu afară observând ceva „luminos", chiar foarte luminos, având forma unui triunghi sau con. Direcţia est-sud-est, înălţimea 30—40 de grade (n.a. — deasupra orizontului), mărimea nu o puteam aprecia din cauza distanţei. Obiectul menţinându-se în acelaşi loc, am luat binoclul şi am putut remarca forma obiectului, care era cea a unei sfere în care intra o „linie" foarte groasă (n.a. — în scrisoare este o schiţă; pentru a păstra proporţiile să admitem un cerc de mărimea unei farfurioare pentru ceaşca de cafea, pe care se află o ţigare, orientată spre centru, jumătate în cerc, jumătate afară). Ulterior am aflat că obiectivul a fost văzut şi de ginerele meu (inginer mecanic), încă de la orele 17,00, eu putându-l urmări între orele 17,50—18,55, după care a fost acoperit de nori. (...) nu-mi permit să apreciez nici distanţa la care se afla, nici mărimea (n.a. — reală a) obiectului, pe care l-am văzut (n.a. — mărime aparentă) de

cca 3—4 miimi (măsură artileristică). (...) Dacă era un blon cu nacelă, aceasta ar fi atârnat în jos şi nu ridicată în sus la 75—80 de grade (n.a. — este vorba de „ţigara" amintită, dispusă pe cerc la cca. 10—15 grade în dreapta faţă de punctul de sus al diametrului vertical). (...) Sunt în vârstă de 59 de ani, am absolvit Şcoala de Constructori — arhitecţi din Cernăuţi, am fost ofiţer (căpitan) în rezervă în artilerie. Am văzut şi baloane şi Zeppeline şi sonde etc.; lumea spune că sunt sănătos la cap. (...)".

• **Glatzr Wilhelm / Mediaş / ? 1968:** „În ziua de 14.IX.1968 (n.a. — confuzie de dată ?) (...) am observat un obiect care arăta, la prima vedere, ca un balon. Uitându-mă mai atent mi s-a părut un triunghi cu colţuri rotunjite (n.a. — scrisoarea conţine o schiţă ce reprezintă un triunghi echilateral cu colţurile mult rotunjite; colţurile sunt marcate ca zone luminoase) (...) am întâlnit un grup de tineri care priveau spre cer cu un binoclu, i-am rugat să-mi împrumute şi mie binoclul (...) Am observat astfel clar conturul, asemănător unui clopot în poziţie înclinată, care avea o strălucire intnsă alb-argintiu şi din partea unde bătea soarele se vedeau străluciri galben-roz. Am mai observat şi o pendulare uşoară a obiectului, deasemenea, tot timpul cât l-am observat obiectul a rămas în acelaşi punct. Pe la ora 19,00 au apărut nori şi nu s-a mai putut observa obiectul (...)".

• **Jucan Antiţa / Cluj / ? 1968:** „(...) Despre OZN-ul din 19 IX a.c. (...) era în jurul orei 18,00, stătea nemişcat la mare înălţime şi avea o formă conică sau mai precis de piramidă (n.a. — în schiţa din scrisoare apare un „vârf de lance" alungit). (...) Obiectul iradia o lumină multicoloră, predominând culorile roşu-galben şi albăstrui. Uneori devenea argintiu. (...) Persoane diferite mi-au declarat că l-au văzut şi în timpul nopţii. (...) OZN-ul stătea nemişcat, deşi la înălţimea la care se afla, cca. 10 000 de metri, ar fi fost târât de vânt orice aparat de zbor obişnuit (...) Observatorul meteorologic din Cluj a publicat un comunicat în care recunoaşte că nu este vorba de un balon sondă (...)".

• **Keleti Alexandru / Cluj / ? 1968:** „(...) l-am văzut şi eu cu ochiul liber precum şi cu un binoclu foarte bun, în ziua de 19 septembrie, orele 16,45 şi până la orele 18,20, când norii au întunecat complet vizibilitatea. Era luminat puternic din exterior şi parcă era un fel de cristal multicolor extrem de clar. Era — ca formă exterioară, aşa cum am văzut noi — un triunghi, mai bine zis o piramidă, care a schimbat însă, în mai multe rânduri poziţia, în sensul că vârful ei nu era permanent în aceeaşi direcţie. Cu toate că în tot timpul apariţiei nori întunecaţi erau goniţi cu o viteză mare dinspre vest către est, obiectul a rămas aproape nemişcat în spaţiu. (...)".

• **Viorel Lupu / Bucureşti / ? 1968:** „Sosisem tocmai de câteva minute pe aeroportul din Cluj (...) când atenţia tuturor pasagerilor şi a personalului de pe aeroport ne-a fost atrasă de îndemnul unei tinere femei să privim spre răsărit la orizont, de unde dintr-o pâclă roşcată a apărut o suprafaţă mare albă de forma unui cearceaf, care înainta cu mare viteză pe sub norii cumulus. Trecerea obiectului respectiv a durat doar câteva secunde, Iniţial obiectul avea contur de patrulater dreptunghic şi s-a deplasat pe cer sub această formă. Strălucirea obiectului necunoscut echivala cu aceea a unei lumini orbitoare. Peste vreo 10 minute de la apariţia obiectului, în prezenţa comandantului aeroportului dl. Ion Molnar şi a altor persoane care îşi pironiseră privirile din turnul de control şi de pe aeroport am văzut pe porţiunea de cer senin un triunghi uriaş de o strălucire sidefie, care stătea parcă ancorat pe cer. (...) Prin lentilele binoclului adus de comandant corpul luminos mi s-a părut de mare amploare; am estimat împreună distanţa de la sol până la el de cca 15 000 metri. Mare mi-a fost mirarea când într-un timp foarte scurt obiectul s-a alungit în formă de triunghi isoscel, apoi şi-a schimbat unghiul, ca şi cum ar fi fost o aripă „delta", menţinându-se în acelaşi punct. După

orele 18,15, când avionul nostru de pasageri „IL-14" şi-a schimbat direcţia după decolare, comandantul secund al aeronavei ne-a anunţat că zburăm sub punctul luminos. Faptul că staţiona deşi vântul la sol şi în aer era considerabil arăta clar că nu putea fi vorba de un balon meteo. Altimetrul indica cca. 2 500 metri. Prin geamul de plexi din carligă am văzut din nou triunghiul, de astă dată într-o măreţie de neînchipuit: pe înserate lumina lui era tot mai vie şi mai fluorescentă, asemănătoare Lunii, iar de jur-împrejur era conturat de o aureolă estompată. Obiectul era de mărimea unei jumătăţi de Lună plină şi lucru curios, triunghiul luminos apărea, la înălţimea la care zburam, la fel de mare ca atunci când l-am zărit de pe sol. Păstra aceeaşi formă geometrică perfectă (...)".

• **Muşat Nidelea / Bucureşti / 20 octombrie 1968:** „În ziua de 19 sept. 1968 mă aflam în concediu în staţiunea Bazna, jud. Sibiu. La orele 17,45, în timp ce mă plimbam pe alee am observat un corp luminos la o înălţime de cca. 1 500 metri, care avea o formă conică tip paraşută, apoi s-a schimbat într-o formă triunghiulară, ca trei globuri luminoase (n.a. — vezi declaraţia domnului Glatzr Wilhelm). L-am urmărit până la orele 19,00 când s-au desprins trei globuri luminoase şi au început să se deplaseze uşor în aceeaşi direcţie, luând înălţimi diferite. Remarc că până la desprindere au stat pe loc. Afară se înserase bine şi ele mai străluceau. Acest corp luminos a fost văzut mai bine de 70 de persoane (...)".

• **Peligrad Dumitru / Cluj / ? 1968:** „(...) La întrebarea (...) dacă obiectul strălucitor de formă conică observat deasupra Clujului în ziua de 18 sept. 1968 poate fi o radiosondă obişnuită, lansată zilnic la observatorul aerologic, răspund negativ. Considerentele pe care mă bazez sunt următoarele (n.a. — dl. Peligrad funcţiona ca meteorolog principal la C.P.T. Cluj): radiosonda respectivă

propriu-zisă, care efectuează observaţii în atmosferă asupra temperaturii, umezelii şi presiunii aerului este suspendată de un balon de cauciuc umplut cu hidrogen, cu o viteză ascensională medie de 350 m/minut. Acest balon este purtat de vânt şi în direcţia orizontală, putând atinge înălţimi de 20—30 km. În ziua amintită, la înălţimea de 8 000—9 000 m, la care s-a presupus a fi obiectul observat, tăria vântului a atins 72—86 km/oră, iar direcţia predominantă a fost vest-sud-vest. În aceste condiţii balonul dispare repede din raza vizuală, ori acest obiect a fost zărit de la orele 15,30 la 19,15, deplasându-se uşor spre nord-vest, deci contrar curentului general de la 9 000 de metri. Alţi observatori au evaluat înălţimea la cca. 15—20 km. În acest caz identificarea obiectului ca radiosondă ar fi oarecum neverosimilă, deoarece vântul în stratosfera inferioară este mai slab decât sub tropopauză, dar la această înălţime, practic o radiosondă nu mai poate fi zărită cu ochiul liber. Părerea mea? După formă şi după ondulaţiile observate în timpul schimbării poziţiei avea într-adevăr aspectul unui balon puternic luminat, plutind într-o zonă cu vânturi slabe, la mari înălţimi, ceea ce explică staţionarea sa îndelungată deasupra Clujului, dar el rămâne totuşi un „obiect neidentificat" ce lasă calea deschisă unei cercetări viitoare".

• **Russu Coriolan (consilier juridic principal la Întreprinderea Minieră din Baia de Arieş / Turda / 14 iunie 1969:** „(...) În ziua de 19 septembrie 1968 (...) am văzut în direcţia turnului bisericii reformate un obiect triunghiular, cu capul ascuţit spre Cluj. Era ora 5 după amiază, am privit mult şi după ce am văzut că nu dispare am luat binoclul meu sportiv (...) şi am privit din nou şi îndelungat. Am văzut obiectul: părea să fie încadrat în sârmă, vârf ascuţit, triunghiular, în spate formă de cerc. În interior o bandă luminoasă ca de tub (n.a. — fluorescent?). Această

„viziune“ a văzut-o şi soţia mea şi toţi chiriaşii casei şi pot spune multă populaţie a Turzii (...)“.

• **Schuster Peter, Muszka Arpad, Hajdu Francisc / Mediaş / 24 sept. 1968:** „În ziua de 19 septembrie a.c., în jurul orei 17,30 a fost observat un obiect foarte luminos la nord-nord-est de Mediaş, la un unghi de cca. 65 grade. Obiectul a fost văzut venind din est spre vest cu o viteză relativ mare, schimbându-şi direcţia spre nord-est. A luat înălţime şi în jurul orei 17,35, s-a oprit şi a rămas nemişcat cca. 1/2 oră, după care a început să se deplaseze spre est. Această deplasare s-a putut observa foarte greu. La ora 19,13 a fost acoperit de nori şi dispariţia lui n-a mai fost observată. (...) Noi semnatarii acestor rânduri am observat obiectul prin binoclu şi am hotărât să vă trimitem schiţa aproximativă a obiectului amintit (n.a. — schiţa: un fel de trapez isoscel cu baza mică în jos, baza mare în arc de cerc şi colţurile adiacente rotunjite, înălţimea cât baza mare; de baza mică este ataşat un dreptunghi, ca o nacelă, un altul mai mic găsindu-se pe latura din stânga, jumate intrat în figură. În „colţurile“ rotunjite de sus sunt marcate cu linie întreruptă două cercuri ce reprezintă zonele mai luminoase, un altul tangent la „nacelă“, ca trei mingi aşezate una lângă alta — cum explică martorii. Pornind de la „nacelă“ către partea de sus, se dezvoltă un „evantai“ de dungi mai întunecate). (...) Obiectul avea trei zone (colţuri) de nuanţe diferite care se schimbau alternativ. (...) În aceeaşi perioadă a fost observat şi la Sighişoara. (...) După părerea noastră este vorba de o altitudine de cca. 100 000 metri. Afirmăm acest lucru pentru că a fost văzut din toate localităţile în aceeaşi direcţie. Dacă se afla doar la 4 000 metri, atunci cei din Sighişoara sau Târnăveni ar fi văzut obiectul în direcţii diferite (...)“

• **Xantus Ioan (profesor doctor) / Cluj / 28 septembrie 1968:** „(...) Obiectul a fost urmărit de mine cu ajutorul telescopului astronomic personal (...) începând cu apariţia „farfuriei zburătoare" la ora 16,30 (...) S-a văzut foarte frumos că întreaga „farfurie" era confecţionată din material plastic alb, semitransparent. N-avea nicidecum lumină proprie ci reflecta doar lumina Soarelui. (...) obiectul avea o formă piramidală cu trei feţe (n.a. — şi o bază). Muchiile şi colţurile „cristalului ceresc" străluceau şi mai intens decât laturile (n.a. — feţele), având un albeon (?) mult mai mare, ceea ce, după părerea mea, indică faptul că acolo au fost căptuşite sau confecţionate din metal / duraluminiu (?). (...) Faptul că obiectul respectiv a fost observat sincron atât la Timişoara cât şi la Băişoara / M-ţii Gilăului / la Cluj, la Sighişoara, Tg. Mureş şi Dumbrăveni confirmă faptul că se găsea la o înălţime considerabilă (după unii observatori la 12—13 000). (...) A doua zi, adică în ziua de 20.IX a.c., atât dimineaţa cât şi la orele 12 s-a semnalat apariţia altor corpuri luminoase deasupra oraşului, dar din cauza norilor n-am putut „prinde" în focarul telescopului meu aceste obiecte. Am însă date foarte interesante despre ele de la un coleg àstronom, care a văzut că aveau aceeaşi formă ca şi obiectul din ziua de 19. (...)" (n.a. — dacă a fost chiar aşa — şi nu am motive să mă îndoiesc — oare cerul Transilvaniei a avut parte de o „invazie" de baloane tetraedrice gigantice? Greu de crezut...).

Date sunt suficiente,... şi acum... la lucru!

23 de întâmplări cu OZN-uri de formă triunghiulară

Mărturii ale prezenţei OZN-urilor, personajelor ciudat echipate şi aparatelor de zbor când n-ar fi trebuit să fie, ne parvin de pe toate meridianele şi din toate perioadele istoriei umane cunoscute; le găsim pictate pe stânci, pe

pereţii peşterilor, în textele încâlcite şi mistice ale Evului Mediu, în picturile bisericeşti... discuri, ovoide, sfere şi ogive, „trabucc", „care", „cruci de foc" şi „lumini prevestitoare", de toate, dar „triunghiurile zburătoare" lipsesc... Le-am găsit în „literatura de specialitate", cazuri rare şi începând cu „epoca modernă a OZN-urilor", deschisă de americanul Kenneth Arnold din 24 iunie 1947 (care, cu o fantezie tipic americană n-a putut vedea discuri zburătoare, nici, eventual, lentile zburătoare, ci numai „farfurii zburătoare", un serviciu întreg! şi a prins...). „Triunghiurile zburătoare" reprezintă o categorie mai aparte de OZN-uri, cele de tipul Banat şi Transilvania fiind o specie remarcabilă prin dimensiunile foarte mari, perioadele lungi de staţionare şi mai ales prin secvenţele de transparenţă (fenomen întâlnit de mine în literatura ozenistică o singură dată la un alt tip de OZN: „Obiectul zburător avea forma unui ou în poziţie verticală. Părea transparent în partea superioară şi am avut impresia că se putea vedea în interior un joc de lumini, însă îmi era imposibil să observ detalii (...)" — observaţia aparţine unui cuplu canadian, soţii Drummond / rev. „UFO Canadian Report" nr. 7/1970), când în interior au putut fi observate fie mase întunecate, fie strălucitoare. Şansa ca un astfel de „transparent" să fie identificat ca balon stratosferic de mari dimensiuni nu poate fi exclusă, dar întrebarea „triunghiurile zburătoare — baloane tetraedrice?" o lăsăm să se coacă şi o vom pune după parcurgerea cazurilor selectate din scrierile pe temă ale ozenologilor Henri Bordeleau, Julien Wevenbergh, etc.

● ● *Regiunea Carson Sink, Nevada, S.U.A. — 24 iulie 1952, ora 15,40:* un avion al Air Force american, tip B-52, plecat de la o bază din San Francisco sub comanda a doi colonei ai Pentagonului, se afla la 11 000 de picioare (aproximativ 3 600 metri) deasupra regiunii Carson Sink, în drum spre Salt Lake City, când, la câteva mile în faţă,

echipajul observă trei obiecte care zburau în formaţie „vârf de lance" foarte strâns. Câteva secunde mai târziu obiectele trecură aproape de avion, „prezentându-se" ca aripi delta, argintii şi foarte strălucitoare, fără coadă şi carlingă, având o linie la mijlocul părţii superioare. Viteza le-a fost estimată ca fiind de trei ori superioară celei dezvoltate de aparatul B-52.

După ancheta din cadrul Proiectului Blue Book (Proiectul Cartea Albastră — comisie a forţelor aeriene americane formată în scopul anchetării fenomenelor OZN), cei doi colonei, cunoscători a tot ce ar fi putut zbura la acea dată, au susţinut ferm că nu putea fi vorba nici de baloane, nici de avioane, nici de rachete.

● ● *Insulele Bornholm, Danemarca — 13 septembrie 1952:* comandantul Schmidt Jensen şi mai mulţi membri din echipajul distrugătorului danez „Willemoes", care executa exerciţii în nordul insulei Bornholm, au văzut în noapte cum un obiect triunghiular neidentificat a trecut cu mare viteză (apreciată la 900 mile/oră) către sud-est, emiţând lumină albastră.

● ● *Statul Georgia, S.U.A. — 28 ianuarie 1953:* un pilot care efectua cu un aparat F-86 un zbr „rotund" de rutină între bazele Moody, Dawson şi Robin a observat printre stele (era ora 21,35 şi se găsea în apropiere de Albany, la altitudinea de 6 000 de picioare) o lumină foarte strălucitoare; după ce a urmărit-o timp de mai multe minute a remarcat că lumina îşi schimbase poziţia în raport cu stelele şi îi întări convingerea că era un avion ale cărui lumini de poziţie (roşii şi verzi) nu puteau fi distinse din cauza distanţei mari. A decis să se apropie pentru a se asigura că este vorba de un avion. Distanţa se micşora, lumina creştea, dar nu putea distinge luminile colorate ce ar fi trebuit să se găsească la capetele aripilor presupusului avion. Brusc lumina îşi schimbă culoarea, din alb în roşu, apoi din nou

în alb, ciclul repetându-se de două sau trei ori, la intervale de 2—3 secunde. Înainte de a se lămuri ce se întâmplă lumina îşi schimbă forma, transformându-se într-un triunghi perfect (n.a. — echilateral), apoi în două triunghiuri, unul deasupra celuilalt. Nu s-a apropiat mai mult şi începu să zboare la aceeaşi altitudine cu obiectul, când totul dispăru brusc. Pilotul se gândise la OZN,, dar nu putea crede în acele nebunii, după cum a declarat ulterior investigatorului pentru Proiectul Blue Book, susţinând că probabil aiurase. Şi totuşi, turnul de control, cu care comunicase pentru a i se permite urmărirea obiectului, a urmărit pe ecranul radarului încercarea sa de interceptare a OZN-ului. Operatorii radarului văzuseră aparatul F-86 apropiindu-se de OZN, până la un moment, când obictul îşi adaptă viteza astfel încât să menţină o distanţă convenabilă. După 2—3 minute OZN-ul ieşi de pe ecran cu o viteză extraordinară.

• • *Cleveland, Ohio, S.U.A. — 7 septembrie 1953:* un redactor de texte tehnice a declarat că a văzut pe cerul Cleveland-ului un triunghi care trecea învârtindu-se (The UFO Evidence, NICAP 1964).

• • *Lasham, Hants, Anglia — 26 iulie 1955:* un obiect zburător neidentificat, în formă de bumerang sau de triunghi aplatizat (?) (n.a. — probabil cu un unghi mult ascuţit), a oscilat cca. 30 de secunde deasupra unui planor, după care s-a îndreptat spre nord-vest, dispărând în spatele copacilor (The UFO Evidence, NICAP 1964).

• • *Vins, departamentul Var, Franţa — 14 aprilie 1957:* două panouri indicatoare metalice au fost puternic magnetizate după survolarea lor de către un obiect neidentificat, în formă de sfârleză (n.a. — pe o schiţă obiectul este înfăţişat ca un con cu vârful în jos); au fost trei martori. (Hobana — Weverbergh, „OZN, o sfidare pentru raţiunea umană" — Bucureşti 1971).

● ● *Palmer, Alaska, S.U.A. — 27 mai 1962:* două triunghiuri execută urcuşuri şi picaje (sumarul Proiectului Blue Book, 1962).

● ● *Ocean Spring, Missouri, S.U.A. — 30 iulie 1962:* un obiect când rombic, când de formă rectangulară, de culoarea cireşei şi lumină variabilă în intensitate, este observat executând manevre complicate (deplasări lente, alternat cu salturi rapide) (sumarul Proiectului Blue Book pentru anul 1962).

● ● *Gaston, Herts. Anglia — 1 august 1963:* un instructor de zbor, fost pilot RAF, urmăreşte un OZN triunghiular cum oscilează un timp în atmosferă; la turnul de control a zborurilor, aflat la cca. 4 mile de martor, se urmăreşte acelaşi fenomen („Flight International, 15 august 1963).

● ● *Fairfield, Illinois, S.U.A. — 7 august 1963:* alertaţi de lătratul câinelui lor; martorii văzură trecând pe cer, de la vest spre est, un romb galben-oranj; a descris un semicerc venind către martori; îşi schimbă culoarea în gri, apoi în bleu-alb, oscilă şi basculă, după care dispăru către Grayville (The UFO Evidence, NICAP 1964).

● ● *Insula Majorque, Marea Mediterană — 5 mai 1960:* echipa de astronomi de la observatorul din insulă, observă la ora 9,33 un obiect zburător de formă triunghiulară, cu mărimea apreciată la un sfert din discul Lunii. Observaţia este făcuă prin telescop, remarcându-se cum obiectul se roteşte în jurul propriei axe în timp ce urmează o traiectorie fermă cu un curs uniform. Observaţia este comunicată la NASA şi Washington (The UFO Evidence, NICAP 1964).

● ● *Salisbury, Carolina de Nord, S.U.A. — 5 februarie 1966, ora 23,50:* doama X a observat prin fereastră un obiect destul de mare, rombic, argintiu şi care oscila uşor pe cer, la cca. 300 de picioare (aproximativ 100 de metri) de punctul de observare. Îşi schimba rapid culoarea, trecând prin roşu, verde şi alb. În jurul obiectului, o duzină de mici

sfere se roteau extrem de rapid, fiecare pe o orbită distinctă. Obiectul a fost observat şi prin binoclu de către doamna X şi soţul acesteia. Observaţiile s-au extins pe durata a jumătate de oră, martorii constatând că rotaţiile micilor sfere erau însoţite de un fel de explozii de lumină (Floyd Mallan, The Mysterious 12, Science & Mecanica, decembrie 1966).

• • *Montréal, Canada — 17 august 1966, ora 8,03:* „(...) mergeam pe strada Sherbrooke din Montréal, direcţia nord-vest-sud-est, când soţia mea, care era lângă mine, îmi cere să opresc maşina (...); ea vroia să vadă o „stea" foarte mare, ce se deplasa foarte încet pe cer... fiica mea la fel. Cobor din maşină şi zăresc într-adevăr un obiect extrem de strălucitor, mult mai luminos decât o stea. Acest punct luminos începu un viraj la stânga, la o înălţime de 45°. Treptat, luminozitatea i s-a redus şi în locul „stelei" de la început se distinge net un mic triunghi de un sfert de deget, cu o masă întunecată în centru. Triunghiul, care părea îngust şi de culoare galben-pal, se îndreptă spre o formaţiune noroasă în care dispăru... O spărtură în nori îmi permise să-l observ din nou, dar luminozitatea sa continua să scadă şi, literalmente, el se dizolvă în albastrul cerului (...) Nu putea fi un balon şi nici un elicopter. Acesta era un „triunghi zburător". (H. Bordeleau, „j'ai percé le mystère des soucoupes volantes", Montréal 1969 — observaţie personală).

• • *Villeneuve, Québec, Canada — 8 ianuarie 1967, ora 16,00:* o tânără doamnă (a solicitat anonimatul), în timp ce-şi legăna copilul privind pe fereastră către Québec, observă pe cerul întunecat un triunghi galben-oranj, de o jumătate de deget lungime, care staţiona. La un moment dat, în dreapta obiectului şi la aceeaşi înălţime apăru un alt triunghi, identic cu primul. Se puseră faţă în faţă (bază la bază) şi între ele se realiză o lumină de joncţiune galbenă-oranj, uneori albă, vibrând hipnotic; cu o jerbă

galbenă triunghiurile se îndreptară unul către celălalt. „Jonciunea" se contură brusc într-o jumătate de cerc, cu sclipiri de neon roşu (nu obosea vederea), apoi, la fel de brusc se stinse. Martora a apreciat diametrul semi-sferei finale la cca. 10 picioare, iar durata observaţiilor la cinci minute. Au urmărit fenomenul şi alţi şapte membri ai familiei (declaraţie obţinută de H. Bordeleau).

● ● *Brindisi, Italia — 1 mai 1967:* „Un misterios obiect luminos având forma de romb a fost văzut luni seara, timp de două ore, pe cerul localităţii Brindisi. Obiectul s-a scindat în două părţi care s-au regrupat înainte de a se detaşa definitiv, unul (n.a. — triunghi) îndreptându-se spre nord, celălalt spre sud („Le Soleil", Québec — 2 mai 1967).

● ● *Chambery, Savoia, Franţa — 16 mai 1968, ora 19,40:* domnul Valentin Loro observă spre nord o lumină imobilă, cu mărimea aparentă superioară lui Venus; observând-o printr-o lunetă (puterea de mărire 25x) constată că este vorba de un „vârf de lance" albăstrui, cu vârful în sus, în partea de jos (dedesubt) cu o lumină difuză dispusă în semilună (concavitatea în sus, în care intră coada „vârfului de lance"); avea trei lumini, două laterale, la colţurile triunghiului care reprezintă „vârful" şi altul dedesubt, la capătul „cozii". La ora 20,05 obiectul s-a transformat într-un romb vertical, mult alungit, cu vârful inferior tăiat; avea aceleaşi lumini. La ora 20,15 revine la forma anterioară de „vârf de lance", cu aceleaşi lumini, iar la ora 20,16 se transformă într-un romb perfect (aceleaşi lumini). La ora 20,25 reia forma de romb cu vârful de jos tăiat, dar cu două lumini lipsă, rămânând numai cea din dreapta. Se distinge din ce în ce mai slab iar la ora 20,45 este acoperit de un strat gros de nori (rev. „Lumini în noapte" nr. 99 bis, 1969, Lyon-Franţa).

● ● *Regiunea Montréal, Canada — 22 iulie 1966:* mai multe persoane din oraşele Huntington şi Valleyfield au

semnalat prezenţa unui „triunghi" de foarte mare luminozitate şi la mare altitudine pe firmament, la sfârşitul după-amiezii de ieri. Obiectul se deplasa foarte încet şi nu semăna cu nici un avion sau satelit. Potrivit martorilor nu a lăsat nici o urmă în spatele său (ziarul „La Presse", 23 iulie 1966, Montréal).

● ● *Farnham, Canada — 15 iulie 1966:* domnul Guy Demers (fost paraşutist în forţele armate canadiene din Germania, astronom amator pasionat) împreună cu familia şi câţiva prieteni, observă (după ora 16) la zenit un „triunghi transparent" cu un punct negru în centru. A rămas la zenit circa trei sferturi de oră, timp în care domnul Demers şi-a instalat telescopul şi a luat un instantaneu fotografic prin acesta; obiectul, foarte strălucitor, a început să deriveze lent spre Ottawa şi a mai fost fotografiat de patru ori. Dacă la începutul observaţiilor era transparent ca o folie de polietylenă (cu care a şi fost comparat), când a început să înainteze, cu mica sa pată rotundă în centru, a devenit mai puţin transparent. Mărimea aparentă iniţială a fost apreciată ca mai mare decât Luna plină, altitudinea de maximum 20 000 de picioare (cca. 6 000 metri), iar viteza de deplasare în jur de 15 mile/oră. A mai fost comparat cu un enorm „cearceaf zburător", silenţios, fără să lase fum sau alte urme în atmosferă. A fost acoperit treptat de nori (H. Bordeleau, „J'ai percé le mystère de soucoupes volantes", Montréal 1969).

● ● *Berzasca, România — noiembrie 1967:* în scrisoarea care conţine declaraţiile meteorologului Ilie Ienciu, de la staţia din localitate, privind observaţiile sale asupra „triunghiului zburător" prezentat la „Cazul din Banat", atrage atenţia că un obiect similar a fost prezent deasupra localităţii Berzasca cu circa cinci luni mai înainte, în jurul orei 17 (n.a. — din arhiva personală).

• • *Sofia, Bulgaria — 22 noiembrie 1967:* ziarul „Trud" prezintă o fotografie a unui „triunghi zburător" aflat pe cerul sofiot, imagine surprinsă pe peliculă de fotoreporterul Liuben Donov, la ora 17,10; este posibil ca domnul Ienciu să fi observat acelaşi obiect, orele fiind foarte apropiate, dar din păcate meteorologul nu a precizat data exactă (curios că a reţinut ora, dar nu şi ziua — poate a fost o scăpare, sau a considerat că nu prezintă importanţă, dat fiind că prezenta mărturii pentru un alt caz).

• • *Bucureşti, România — 10 septembrie 1968* (n.a. — observaţia personală): în jurul orei 17, uitându-mă pe fereastră către Piaţa Universităţii am remarcat că numeroşi trecători priveau spre cer (era perfect senin, de un albastru spălăcit); cam deasupra zonei în care astăzi se află Teatrul Naţional şi hotelul „Intercontinental", plutea un obiect triunghiular (mărimea aparentă de un sfert de deget la lungimea braţului — tot ne-am obişnuit cu acest mod de măsurare), şi aţi ghicit; colţurile rotunjite, partea dinspre Soare intens strălucitoare, restul descrescând în strălucire (spre partea opusă Soarelui) şi crescând în transparenţă. Am avut impresia că prin el străbate albastrul cerului şi am fost nevoit să accept că ar putea fi un balon din folie de polietylenă; de aceeaşi părere au fost şi părinţii mei ca, de altfel, o mare parte dintre martorii fenomenului şi nu au fost puţini. Nu am avut la dispoziţie decât un binoclu de teatru şi tot ce am putut observa în plus au fost zonele marginale în care lumina era descompusă în culorile de bază. Fiind forţat de aspect să consider obiectul un balon, am fost totuşi intrigat de faptul că a rămas nemişcat până la dispariţie, care s-a petrecut discret prin „topirea" treptată în lumina apusului. Ulterior am avut ocazia să discut cu persoane care au urmărit evoluţia obiectului prin instru-

mente optice puternice şi care au văzut dincolo de învelişul banal un obiect opac, când rotund, când oval, „cuibărit" în interiorul presupusului balon. După schiţele domnului Radu Duldurescu, pe care le-am copiat după o scrisoare adresată scriitorului şi ozenologului Ion Hobana, balonul, privit prin lunetă, numai a balon nu arăta, ci mai degrabă a capsulă Gemini văzută în diverse poziţii,. iar în şapte din nouă desene se poate vedea obiectul interior amintit mai înainte.

● ● *Departamentul Moselle, Franţa — iunie 1971:* a putut fi urmărit un obiect zburător" (...) având mărimea Lunii (...) dar cu o formă triunghiulară. Acest obiect misterios avea culoarea gri închis, fiind prevăzut cu o lumină roşie şi două lumini albe („Informaţia Bucureştiului", 11 iunie 1971).

● ● *Moldova, România — 22 septembrie 1968:* pe un cer complet senin, locuitorii Iaşului au avut posibilitatea să vadă spre apus un balon alungit, care s-a comportat straniu; primele observaţii întâmplătoare au fost posibile după ora 14, când a putut fi distins pe fondul cerului, dar abia după ora 17,15 a atras atenţia majorităţii privitorilor prin strălucirea cu nuanţe violete ce contrasta cu fondul tot mai întunecat al cerului de seară. La ora 18,31 lumina s-a „stins", ca numai după trei minute să se reaprindă în roşu puternic, după care intensitatea a scăzut progresiv, în cca. patru minute stingându- se definitiv.

Obiectul a putut fi văzut pe tot teritoriul Moldovei, fapt ce a permis ozenologului Florin Gheorghiţă ca pe baza relatărilor scrise primite să determine poziţia probabilă a obiectului la cca. 65 km vest de Iaşi şi 23—25 km altitudine; lungimea corpului a estimat-o la peste 35 metri. Profesorul universitar dr. Ernest Ungureanu a realizat un set de şapte clişee fotografice color, utilizând un aparat dotat cu teleobiectiv; primele clişee, după mărirea la microscop, au confirmat impresia de balon cu anvelopă din masă plastică

transparentă, dar ultimele clişee, expuse când Soarele nu mai lumina învelişul, au imortalizat prezenţa în interiorul balonului a două corpuri ovoide-aplatizate, intens strălucitoare; deosebit de interesant în setul de fotografii este faptul că deşi cele două ovoide erau alb-gălbui, la mică distanţă de suprafaţa lor, radiaţia luminoasă devenea roşiatică, ca mai departe să piardă mult din intensitate, astfel încât învelişul din plastic să nu apară luminat din interior.

Obiectul a fost staţionar tot timpul, indiferent la curenţii de aer.

După ora 20,25, profesorul Ungureanu a fotografiat cerul înstelat în direcţia pe care se aflase ciudatul balon. Iată ce scrie despre aceasta Fl. Gheorghiţă în cartea sa „Enigme în galaxie" („Junimea"—Iaşi 1983): „(...) Pe de a treia fotografie pelicula a înregistrat prezenţa unei sfere transparente (!?) a cărei radiaţie energetic-activă se propaga radial sub forma unor fascicule foarte ciudate sub aspectul fizicii lor intime! Consultând specialişti din ţară şi din străinătate asupra acestui nou document fotografic obţinut la Iaşi, autorul nu a putut obţine nici o explicaţie ştiinţifică a fenomenelor respective, ci doar aceeaşi tulburătoare constatare: imaginea conţinea o fenomenologie fizică necunoscută...".

Personal găsesc că „triunghiurile zburătoare" tip balon sunt ciudate chiar pentru universul straniu al OZN-urilor, prin transparenţa învelişului care confirmă „teza" balonului, respinsă pe de altă parte de unele aspecte total nepotrivite unui balon, cum ar fi indiferenţa la curenţii de aer, sursele proprii de lumină şi mai ales conţinutul absurd pentru o anvelopă autentică de balon, aşa cum s-a relevat în câteva cazuri. Deci... „triunghiurile zburătoare — baloanele tetraedrice?"

Triunghiurile zburătoare — baloane tetraedrice?

„Triunghiurile zburătoare" reprezintă, după cum s-a putut vedea, o categorie aparte de OZN-uri, contrariante prin forme şi volume, dar mai ales prin manifestările contradictorii care le apropie şi îndepărtează totodată de prea pământenele baloane meteorologice sau pentru studiul atmosferei înalte. De aceea, ar fi bine să cunoaştem „duşmanul" numărul unu al „triunghiurilor" de tip bănăţean, transilvănean sau bucureştean — balonul stratosferic tetraedric de concepţie franceză. În revista „Recherche Spatial" nr. 4/1969/Paris, se prezintă elemente interesante privind tehnica, lansarea şi evoluţia/zborul baloanelor stratosferice; iată, în sinteză, conţinutul articolului semnat A. Soubrier, Division „Ballon"—France: baloanele stratosferice franceze au o formă tetraedrică, prezentând avantajul unui procedeu de execuţie foarte simplu, spre deosebire de cele de formă „naturală" (piriformă — de fabricaţie sovietică, americană, etc.), mai performante, dar cu un proces de fabricaţie mai complicat. Anvelopa, executată din folie de polistiren cu o grosime foarte mică (poate atinge două sutimi de milimetru) este totuşi suficient de rezistentă şi foarte uşoară, dacă ne gândim la volumul unui astfel de balon, exact ce trebuie pentru atingerea scopului urmărit: ridicarea cât mai sus în atmosfera terestră a unei nacele cu aparatură ştiinţifică cât mai complexă, deci mai mare şi mai grea. Primele experienţe au fost făcute cu baloane ale căror volume nu depăşeau câteva mii de metri cubi (în anul 1968 — 5 000 m^3), ca în anul 1967 să se ajungă la 50 000 m^3, iar un an mai târziu la 100 000 m^3! Un balon cu un astfel de volum depăşeşte 100 m lungime şi necesită pentru confecţionare mai mult de 11 000 m^2 de folie, material plastic cu care pot fi acoperite cu uşurinţă două terenuri de fotbal cu dimensiuni maxime. Şi totuşi, greutatea anvelopei nu depăşeşte 270 kg, ceea ce îi permite să ridice la 35 km o nacelă de 300 kg, sau la 40 km o încărcătură de câteva kg.

De cantitatea de gaz introdusă în balon (hidrogen — ieftin, performant dar periculos la manevrare; heliu — performanţe uşor inferioare, preţ de cost foarte ridicat, preferat pentru că nu prezintă nici un pericol) depinde valoarea forţei ascensionale, care trebuie să fie superioară greutăţii totale anvelopă-nacelă, excedentul determinând viteza de urcare; această viteză este de regulă în jur de 4,5 m/s, o urcare mai lentă devine rapid neregulată, iar una mai rapidă poate duce la spargerea anvelopei. La plecare balonul este parţial umplut, iar pe măsură ce se înalţă este supus la o presiune atmosferică în continuă scădere, fapt ce conduce la destinderea gazului de umplere şi mărirea volumului acestuia; balonul îşi întinde treptat „pielea zbârcită, mărindu-şi dimensiunile. Ascensiunea continuă până când gazul umple complet anvelopa, moment în care excedntul este evacuat în atmosferă şi forţa ascensională se anulează; balonul este plafonat şi zboară de acum la o altitudine constantă. Atunci dimensiunile sale sunt impresionante, la altitudinea de 40 km având un volum de 330 ori mai mare decât înainte de decolare. Luminat de Soare, în zori sau apus, se prezintă ca o stea foarte strălucitoare, depăşind-o pe Venus. Este lesne de imaginat că lansarea unui balon stratosferic lung de 100 m, la care se adaugă lungimea lanţului de prindere a nacelei — ce poate atinge şi 250 m — cu aparatură fragilă şi grea, constituie un ansamblu de operaţii dificile. Fără a intra în detalii, în esenţă, lansarea se produce astfel: nacela se agaţă de un balon auxiliar, de talie mult mai modestă, a cărei forţă ascensională este cu puţin superioară greutăţii utile şi care va folosi numai la ridicarea iniţială, lină, a nacelei. Balonul principal este eliberat primul şi se ridică rapid, urmat la câteva momente de balonul auxiliar; acesta decolează încet, ridicând nacela fără şocuri. Cablul care leagă baloanele se întinde progresiv, balonul principal preia sarcina nacelei. Balonul secundar — devenit inutil — este desprins de nacelă cu ajutorul unui dispozitiv pirotehnic.

Zborul unui balon stratosferic este, fără îndoială, foarte important de cunoscut; pericolele pe care le prezintă pentru circulaţia aeriană nu sunt de ignorat şi din acest motiv el este urmărit permanent de centrele de control care evită posibilele coliziuni. Odată cu desprinderea nacelei, după încheierea misiunii ştiinţifice, pericolul creşte pentru că anvelopa pierde progresiv din altitudine, iar cum a devenit inutilă este distrusă cu ajutorul unui dispozitiv automat, când a coborât sub altitudinea de 20 km. Dar iată „filmul" zborului: în timpul ascensiunii balonul este supus la temperaturi extrem de scăzute, putând atinge — 80° C în timpul traversării tropopauzei; sub altitudinea de 30 km temperatura este mai blândă, în jur de 38 km fiind de cca. — 20° C. Odată ajuns la altitudinea la care forţa ascensională se nulează (38—40 km), gazul are temperatura uşor mai ridicată decât a mediului ambiant, sub efectul radiaţiei solare. După apus, gazul se răceşte şi se contractă, scăzând forţa acensională; sistemul se dezechilibrează şi balonul coboară lent până la răsăritul Soarelui, când, încălzindu-se, gazul se dilată, forţa ascensională creşte şi balonul se ridică la plafonul de echilibru. Deplasarea balonului pe orizontală este în funcţie de viteza şi direcţia curentului de aer în care evoluează. Variabil în straturile inferioare ale atmosferei vântul capătă o remarcabilă stabilitate mai sus de 30 km. La latitudinea Franţei, dar şi a României, din septembrie în aprilie suflă de la vest la est cu o viteză ce poate atinge 400 km/oră; din mai până în august suflă de la est la vest cu o viteză de ordinul a 100 km/oră. Perioadele de inversare se întind pe circa 10 zile, timp în care viteza este practic nulă. În aceste condiţii, traiectoria balonului poate fi stabilită cu mare precizie. Durata zborului ajunge, după sezon, să se întindă pe mai multe ore. Informaţiile culese de aparatura ştiinţifică sunt înregistrate la bordul nacelei sau, de cele mai multe ori transmise direct la sol cu ajutorul unui echipament de telemăsurători (emite în banda de frecvenţă cuprinsă între 136—138 MHz şi puterea

de 250 mW) cu o autonomie de 50 de ore. Când experienţa s-a încheiat nacela este separată de balon, adusă la sol cu paraşuta şi recuperată. Balonul mai este dotat cu un reflector metalizat care permite detectarea prin radar, anvelopa singură neputând reflecta undele electromagnetice.

Un avion echipat special reperează nacela ajunsă la sol (după semnalele unei balize emiţătoare) şi ghidează echipele de recuperare.

În activităţile de urmărire a zborului şi recuperare a nacelelor au fost implicate armata aeriană (recuperarea în munţi), aviaţia civilă (recuperarea din mare), jandarmeria şi centrele de control aerian civile şi militare (asigurarea securităţii de zbor; ecoul dat de reflectorul metalizat echivalează pe radare cu cel dat de un avion tip DC3).

Acestea sunt elementele „tehnice" constructive şi de zbor, la nivelul anului 1968, an în care au fost lansate 183 de baloane stratosferice tetraedrice din centrele de la Aire-sur- l'Adour şi Gap (Alpi), din insulele Kerguelen, din regiunea Arhanghelsk, Brazilia şi Islanda.

Parcurgând acest material documentar nu putem să nu admitem că o parte din aspectele şi manifestările „triunghiurilor zburătoare" sunt izbitor de apropiate de cele ale baloanelor stratosferice tetraedrice şi în special la prezenţele din anul 1968 în spaţiul aerian românesc.

Prima întrebare, care se impune de la sine, ar fi: este posibil ca un astfel de balon să ajungă deasupra teritoriului ţării noastre? Lansat din Alpii francezi în perioada septembrie–aprilie, când curenţii de aer din plafonul maxim de evoluţie a balonului curg de la vest la est, cel puţin din punct de vedere teoretic răspunsul este afirmativ; ca să ajungă deasupra Banatului şi mai departe la Bucureşti, balonul ar trebui să „gliseze" pe paralela de 45°, survolând nordul Italiei, Slovenia, Croaţia şi Serbia pe la nord de Belgrad, iar pentru Transilvania (zona Clujului) şi Moldova

ar fi trebuit lansat puţin sub paralela de 47° şi să traverseze Elveţia, Austria şi Ungaria. Distanţa de cca 2 000 km s-ar acoperi în 5—6 ore, dacă acceptăm viteza de 400 km/oră pentru curentul de aer purtător. Deci, dacă teoretic un balon tetraedric lansat din Alpi — în limitele de latitudine prezentate — ar fi putut ajunge pe meleagurile noastre, în schimb, experimentul nu s-ar fi produs pe teritoriul francez, ci deasupra ţărilor amintite, ori astfel de colaborări nu au fost enunţate în articolul domnului A. Soubrier. Evident, asta nu înseamnă că nu s-au efectuat astfel de lansări, poate cu experimente secrete. Putem admite ca ipoteză de lucru şi posibilitatea ca unul dintre baloane, după ce şi-a eliberat nacela, să fi devenit „balonul rătăcitor", refuzând autodistrugerea, fie prin nefuncţionarea dispozitivului barometric de declanşare a dezintegrării, fie că nu a atins altitudinea minimă la care a fost programată distrugerea anvelopei. În articol nu se precizează dacă anvelopele devenite inutile au fost urmărite prin radar sau prin contact direct (avioane, elicoptere, etc.) până la dezintegrare, sau erau abandonate. Din acest considerent nu putem exclude varianta „balonului rătăcitor".

În „favoarea" balonului tetraedric vin o serie de declaraţii ferme: • „(...) La aparatele noastre se vedea foarte clar că este vorba de un balon de nylon tetraedric transparent, încât prin el se vedea albastrul cerului. Nu are nimic metalic în el. E un simplu balon (...)" — prof. dr. Gh. Chiş, directorul observatorului astronomic din Cluj, pentru cazul din 19.IX.1968; • „(...) S-a văzut foarte frumos (n.a. — pe un set de fotografii) că întreaga „farfurie" era confecţionată din material plastic alb, semitransparent (...)" — prof. dr. Xantus Ioan, Cluj — pentru cazul din 19.IX,1968; • „(...) straniul obiect zburător de formă piramidală, de dimensiuni foarte mari, cu înveliş transparent, iradiind un puternic flux luminos (...)" — ing. Augustin

Abuşeanu, Mediaş — acelaşi caz, etc. Şi trebuie să mărturisesc că pe data de 10 septembrie 1968, urmărind cu ochiul liber „triunghiul" de pe cerul bucureştean, cu strângerea de inimă a celui preocupat de ozenologie, am avut aceeaşi impresie de transparenţă a unei structuri mari din folie de polietilenă. Inima mi-a venit la loc destul de repede, după ce am discutat cu numeroşi martori ai evenimentului, unii având posibilitatea să utilizeze instrumente optice puternice; sunt în posesia a nouă schiţe realizate de domnul Radu Duldurescu — din Bucureşti — care reprezintă variaţii de formă şi poziţie, pe care le-a observat prin telescop: în cinci dintre ele regăsim „becul de frigider" cu care am comparat desenul domnului Schuster Peter (Mediaş) — vezi „triunghiul" din Transilvania — având în interior o sferă, pe una din variante figurând şi două „aripioare" ieşite din pereţii laterali; într-o altă schiţă obiectul/„becul" este văzut probabil de sus ca un cerc, cu sfera interioară reprezentată printr-un cerc concentric şi fapt interesant, din corp ies trei „aripioare" dispuse la 120°, unul în raport cu celelalte, ca stabilizatoarele unei rachete. Interpretarea schiţelor poate continua, dar scopul a fost deja atins; structura „triunghiului" bucureştean nu prea seamănă a balaon tetraedric. S-ar putea obiecta că nu sunt circumspect cu setul de desene Duldurescu, care ar putea reprezenta fantezia autorului, dar o parte din variante seamănă extrem de mult cu schiţa domnului Schuster, celelalte răspund pozitiv la descrierile şi schiţele altor martori ai prezenţei „triunghiului" transilvan, dar şi bănăţean, dar şi moldovean.

În legătură cu „conţinutul" prezumtivului „balon", iată ce scrie Florin Gheorghiţă în cartea sa intitulată „Enigme în galaxie" (Junimea, — Iaşi, 1983): „(...) Enigmaticul conţinut al balonului avea să fie clarificat (n.a. — oare?) însă de o fotografie reuşită obţinută cu teleobiectiv de către

fotoreporterul clujean Wagner Rudolf, clişeul fiind la acel timp un unicat în întreaga literatură a „baloanelor ciudate". Aceste fotografii ne relevă un conţinut cu totul neaşteptat: în interiorul învelişului de plastic se aflau două obiecte luminoase, fiecare având o evidentă formă de „farfurie zburătoare"; acestea staţionau în interior la o mică distanţă, într-un tandem inexplicabil. (...) Analizate cu atenţie, imaginile celor două obiecte interioare ne relevă faptul că efectul luminos nu se datora numai simplei reflectări a razelor soarelui; se poate remarca bine că strălucirea formelor respective era cel puţin la fel de intensă şi în părţile care ar fi trebuit să apară umbrite (cele opuse luminii Soarelui). Deci, şi în acest caz, suprafeţele obiectelor aeriene necunoscute emiteau ele însele lumină! Dealtfel, jocul strălucitor gălbui din partea nebătută de raze, văzut de la sol şi cu ochiul liber, constituia o confirmare bine observată a fenomenului (...)".

Legat de „conţinutul balonului", să ne amintim declaraţia domnului Muşat Nidelea, aflat pe 19 septembrie 1968 în staţiunea Bazna, jud. Sibiu: „(...) Am urmărit până la orele 19,00 când s-au desprins trei globuri luminoase şi au început să se deplaseze uşor în aceeaşi direcţie luând înălţimi diferite (...)". Şi iată ce se putea citi în ziarul „Neuer Weg" din 25.IX.1968, sub titlul „Un balon sau o farfurie zburătoare?": „(...) Potrivit mai multor mărturii identice, joia trecută (19 septembrie 1968) şi deasupra oraşului Bistriţa a fost zărit un obiect zburător neidentificat. Un grup de locuitori din una din suburbiile oraşului (...) a observat acest OZN la ora 18,10 la o înălţime de aproximativ 2 000 de metri. Zece minute mai târziu obiectul zburător a fost zărit deasupra localităţii Tekendorf (...) OZN-ul a fost zărit câteva clipe deasupra oraşului Bistriţa, pentru ca apoi să se deplaseze spre sud; avea o formă rotundă asemănătoare cu o farfurie, iar în centru trei puncte

dispuse ca o frunză de trifoi ce emanau o lumină albă fluidă asemănătoare cu lumina unui aparat electric de şlefuit cu arc voltaic. În timp ce se afla deasupra altor localităţi, se afirmă că obiectul zburător ar fi emanat şi alte culori. Merită să fie amintit faptul că în timp ce obiectul zburător a fost zărit deasupra localităţii Bistriţa la postul amator de radio emisie şi recepţie YO-5-TZ, precum şi la aparatele de televiziune s-au înregistrat puternice perturbaţii (...)".

Din cele prezentate şi chiar din sugestiile unora dintre martori se desprinde întrebarea: în acelaşi interval de timp au fost observate din localităţi diferite OZN-uri diferite? Mărturiile par să confirme ipoteza şi atunci ne putem întreba dacă nu cumva cele trei globuri luminoase văzute de domnul Muşat Nidelea cum se desprind din „triunghi" sunt cele două „farfurii" surprinse pe peliculă de reporterul Wagner, la care se adaugă cea descrisă în „Neuer Weg" şi care, la ora „decuplării" era cantonată şi ea în „hangarul"/„triunghiul"/balonul staţionat deasupra centrului Transilvaniei? Seamănă a disimulare prin obiecte sau fenomene banale observatorului pământean şi procedeul este cunoscut din alte cazuri, dintre care merită să fie amintit cel preluat de Florin Gheorghiţă, în cartea amintită, din revista pariziană „Phénomènes Spatiaux" (nr. 18/1968): Canada, împrejurimile localităţii Oka, martor Y. Guindon, data observaţiei 29.VIII.1967; martorul a putut urmări aterizarea unui obiect intens strălucitor: „(...) Partea sa superioară emitea o lumină albă, în timp ce, pe conturul circular al părţii centrale, se ondulau amestecându-se diferite lumini colorate — galben, roşu, portocalie (...) De la vârful său se ridică deodată un fel de cilindru luminos. Când atinse cca. 12 metri înălţime, aceasta se desfăcu şi căzu în jurul navei ca un clopot transparent. Se asemăna cu un sac de plastic aşezat în picioare. Ajuns la sol, învelişul respectiv a decupat pe teren o zonă circulară intens luminoasă (...) Apoi, dintr-o dată, „extraordinarul vehicul" ţâşni vertical, dispărând spre nord (...)".

Alte aspecte de analizat sunt de găsit în comportamentul obiectului:

●● în aproape toate declaraţiile referitoare la cazul din Banat, după apus „triunghiul" a căpătat aspect de stea, mai mare şi mai strălucitoare decât Venus, această metamorfoză fiind proprie şi balonului tetraedric; să ne reamintim însă, că „steaua" a fost prezentă pe cerul bănăţean şi în timpul nopţii, când numai lumina proprie sau staţionarea în afara conului de umbră al Pământului (la o altitudine mai mare de 1580 km!) ar fi putut s-o facă vizibilă; martora Antiţa Jucan subliniază într-o scrisoare (destinatar Ion Hobana) că mai mulţi clujeni i-au declarat că „(...) l-au văzut şi în timpul nopţii (19/20 sept. 1968). Luminozitatea sa permitea să fie bine văzut (...)";

●● luminozitate-cromatism — să analizăm câteva descrieri ale „triunghiului transilvan: ● „(...) La început, privit cu ochiul liber, obiectul (sau lumina emisă) apărea alb strălucitor, ca pe urmă să se schimbe în roşu. Către sfârşitul evoluţiei sale obiectul a început să piardă din luminozitate şi din dimensiuni (privit cu ochiul liber). În cele din urmă a dispărut (...)" — Ciambur Dan, Făgăraş; după părerea mea este o evoluţie perfect normală, aş spune „standard", pentru un balon din polietylenă care trece de la zi la noapte: împrumută roşul amurgului şi se stinge odată cu Soarele; ● „(...) asemănător unui clopot în poziţie înclinată, avea o strălucire intensă alb-argintiu şi din partea unde bătea Soarele se vedeau străluciri galben-roz. (...) La ora 19,00 au apărut nori şi nu s-a mai (putut) observa obiectul pe cer (...)" — Glatzr Wilhelm, Mediaş; se confirmă observaţiile precedente, mai puţin dispariţia obiectului, probabil mascată de nori; ● (...) Un corp luminos, oval, văzut de la orele 18,30 în direcţia NNV. La ora 18,55 şi-a schimbat culoarea din roşu în alburiu". + „(...) Imediat după

apariţie obiectul avea mărimea unei farfurioare de ceai, ca la ora 18,55 să se reducă destul de mult. La ora 19,10 numai cu mare atenţie se mai putea observa (...)" — extras din catalogul staţiei meteorologice Făgăraş + observaţia lui Dan Ciambur; se confirmă descrierile anterioare, precizându-se şi momentele de trecere în întuneric.

Şi câteva notaţii la cazul din Banat (30 martie 1968): • „(...) Până în zori a rămas luminos ca un glob mat cu un bec de 40 de lumini" — obs. Teofil Iorga, Oraviţa; • un „trapez isoscel" cu baza mică în jos, puternic luminat pe partea dinspre Soare, pe partea opusă prezentând culorile curcubeului — obs. ale personalului oţelăriei Siemens Martin din Reşiţa (ora 10); cred că mulţi dintre cititorii acestor rânduri au avut posibilitatea să remarce că folia transparentă de masă plastică are proprietatea de a descompune lumina albă în culorile ei componente; • „(...) Odată cu apusul Soarelui obiectul a început să-şi piardă din strălucire, devenind de un alb spălăcit (...) Mai târziu, după apariţia primelor stele, corpul a devenit de un roşu aprins, cu contururile triunghiului abia vizibile. Când s-a întunecat corpul a luat o formă rotundă, emanând o lumină puternică (părea o planetă, Jupiter sau Venus, dar mult mai mare şi mai luminoasă (...)" — meteorologul Vasile Coţoi, Vf. Ţarcu.

Cum mărturiile privind manifestările din domeniul luminozitate-cromatism se aliniază celor selectate mai sus, putem concluziona că, cel puţin din acest punct de vedere, „triunghiurile" bănăţean şi transilvan s-au „exprimat", aş spune, identic. Există elemente de luminozitate-cromatism care le apropie de balonul tetraedric francez, dar domină cel care le îndepărtează: puternica strălucire pe toată durata nopţii, care impune sursa proprie de lumină; aspectul de „glob mat" slab luminat îl poate căpăta şi o anvelopă de balon, care într-o noapte senină reflectă luminile de la sol, ale aştrilor şi mai ales a Lunii — să ne amintim nopţile în care totul în jur pare poleit în argint-lustruit;

●● deplasarea; componenta verticală intră în contradicţie cu „bunele maniere" ale unui balon stratosferic: „triunghiul" are perioade când se înalţă odată cu apusul Soarelui, când de fapt ar trebui să coboare continuu, pe măsură ce gazul de umplere se răceşte (scade forţa ascensională); în declaraţiile privind cazul din Banat (CB) se pot întâlni: ● „(...) După un timp se puse în mişcare coborând în zig-zag (n.a. — după ora 19,00), până atinse mărimea aparentă a unui măr de dimensiuni medii (...)" — Elena Rovenţa, Târgu-Jiu; ● „(...) Mişcările au fost lente alternând cu mişcări repezi, chiar cu opriri (...)" — V. Coţoi, Vf. Ţarcu; ●„(...) La câtva timp după aceasta obiectul a apărut în alt loc şi în altă direcţie, ceea ce a creat impresia (n.a. — oare numai impresia?) că ar fi fost două asemenea obiecte, poate din cauza traiectoriei sale în zig-zag (...)" — Ion Mădescu, Marila; ●„(...)În aceeaşi zi apare din nou în acelaşi punct unde-l văzusem în ziua de 29 martie (...) — meteorologul Şt. Bălaşa, Semenic. Pentru cazul transilvan (CT): ●„(...) la orizont, dintr-o pâclă roşcată a apărut o suprafaţă mare albă de forma unui ceareaf, care înainta cu mare viteză pe sub norii cumulus. Trecerea obiectului respectiv a durat câteva secunde (...) Peste vreo 10 minute de la apariţia obiectului (...) am văzut pe porţiunea de cer senin un triunghi uriaş de o strălucire sidefie, care stătea parcă ancorat pe cer (...) în ciuda vitezei vântului, care se iuţea tot mai tare (...)" — Viorel Lupu, aeroportul Cluj; ● „(...) Cei de la staţie (n.a. — St. meteo Făgăraş) au afirmat categoric că nu este vorba de un balon, obiectul deplasându-se în sens contrar norilor (...)" — Dan Ciambur, Făgăraş; ● „(...) Obiectul a fost văzut venind din est spre vest cu o viteză relativ mare, schimbându-şi şi direcţia spre nord-est. A luat înălţime şi în jurul orei 17,35 (n.a. — a apărut la ora 17,30) s-a oprit şi a rămas nemişcat cca. o jumătate de oră, după care a început să se deplaseze spre est (...)" — Peter Schuster, Mediaş.

Deplasări „capricioase" — concluzie valabilă pentru ambele cazuri; indiferența la forța și direcția vântului, revenirile pe poziții anterioare de staționare și evoluția sub plafonul norilor (sub altitudinea minimă de zbor pentru baloanele stratosferice tetraedrice) reprezintă argumente solide anti-balon;

●● schimbările de formă — dacă admitem ipoteza balonului tetraedric, acestea nu pot fi decât consecința dezechilibrărilor repetate ale anvelopei, soldate cu înclinări, oscilații și răsturnări; se pot produce sub presiunea vântului, pe fondul unei deplasări mai mult sau mai puțin uniforme, dar nu și în stare de staționare, așa cum reiese din declarații; se pot produce și prin încălzirea prin insolație neuniformă a gazului de umplere, fapt ce conduce la creșterea forței ascensionale în ritmuri diferite în părțile cu volume de gaz cu temperaturi diferite, procese ce conduc la dezechilibrarea anvelopei. Dar de aici și până la poziționarea balonului când cu vârful în sus, când cu el în jos este cale de până la o nouă teorie a termodinamicii fluidelor, logic fiind ca partea mai voluminoasă (baza tetraedrului) a anvelopei, unde se poate acumula mai mult gaz încălzit să ajungă sus și să se stabilizeze. Inexplicabile rămân formele ovale și chiar rotunde, prezente în descrierile și schițele martorilor, mai ales când nu pot fi puse pe seama strălucirii excesive a obiectului, cu efect de estompare a contururilor ferme.

Dacă este altceva decât un balon tetraedric, atunci ar putea exista și o mie și unu de cauze și motive ca OZN-ul să-și schimbe forma și care în prezent ne sunt inaccesibile. Oricum, caracteristica schimbării de formă, așa cum a fost percepută de martori, nu este un atu al balonului;

●● perturbații ale câmpului electromagnetic: ●„(...) În final, martorii ajung la concluzia: formă conică, deplasare foarte lentă în direcția est-sud-est, bruiaj (puternic pe UL,

atenuat pe UM şi absent pe US) ce a perturbat recepţia la un aparat portabil de radio (n.a. — ulterior s-a precizat că şi alte aparate de radio au recepţionat bruiajul, fenomen care a persistat câteva zile, atenuându-se treptat până la dispariţie) (...)" — Nicu Tomoniu, Tismana—Gorj/CB; ●„(...) o linişte nefirească se lăsase peste natură, iar păsările de curte se pregăteau de culcare în plină zi (...)" — Mihai Bachici, Anina/CB; ● „(...) în timp ce obiectul zburător a fost zărit deasupra localităţii Bistriţa la postul amator de radio emisie şi recepţie YO-5-TZ, precum şi la aparatele de televiziune s-au înregistrat puternice perturbaţii (...) Staţia meteorologică din Bistriţa, care este echipată cu aparate sensibile, nu a înregistrat la acea oră nici un fel de schimbări atmosferice care ar fi determinat aceste perturbaţii la aparatele de radiofonie şi emisie-recepţie (...)" — „Neuer Weg", 25.IX.1968.

Dacă ceva mare, chiar foarte mare, fie şi din masă plastică transparentă, s-ar ivi de cine ştie unde şi ar poposi deasupra capetelor noastre şi al dobitoacelor, am avea dreptul să ne neliniştim, să facem nefăcute, să ne speriem... dar mare-mare, dar şi foarte sus, şi atunci? Dar aparatura electronică?

Cred că putem pune din nou întrebarea: „Triunghiurile Zburătoare" — baloane tetraedrice?

LUNA — o navă galactică?

„Aici oamenii de pe planeta Pământ au făcut primul pas pe Lună, iulie 1969. Am venit animaţi de spirit paşnic, în folosul întregii omeniri". Această inscripţie se află săpată într-o placă de metal, instalată pe 22 iulie 1969 pe locul aselenizării navei cosmice „Apollo 12", în Marea Liniştii. Luna primea astfel primele semne ale trecerii omului la debutul odiseei sale cosmice. Neil Armstrong, Edwin Aldrin

şi Michael Collins deveneau primii oameni care puneau piciorul pe un nou „continent" spaţial, într-o aventură asemănătoare aceleia a lui Columb.

Şi tot cam ca pe vremea acestuia, dincolo de latura vizibilă a lucrurilor, tainele ce fierbeau în interiorul creuzetului numit NASA au prins să dea din când în când în foc, tulburând cursul unei istorii „normale" şi determinându-i pe curioşi să pună întrebări incomode.

Prima „neregulă" de mari proporţii în legătură cu satelitul „natural" al Terrei a fost descoperită încă din 1967, atunci când sonda spaţială „Lunar Orbiter 5" a suferit numeroase modificări de traiectorie şi de viteză, în timp ce survola anumite sectoare selenare (respectiv mările Humorum, Imbrium, Serenitatis, Nectaris). Întrucât, ulterior, aceeaşi problemă s-a ivit şi în cazul altor nave cosmice, cercetătorii NASA şi-au pus problema existenţei în subsolul satelitului a aşa-numitor „mascons" — aglomerări de materiale grele, capabile să modifice valoarea normală a cîmpului gravitaţional. Masconii s-ar afla, după calcule de ultimă oră, la adâncimi variind între 35 şi 75 km.

Discontinuităţile produse în zborul extraterestru al navelor erau atât de mari, încât nava „Apollo 10" şi-a amânat programul de aselenizare, fiind reprogramată numai pentru zbor circumlunar, în scopul determinării efectelor exercitate de mascons asupra traiectoriilor apropiate de sol. Ţinând cont de costul exorbitant al unei asemenea „plimbări" lunare (câteva zeci de milioane de dolari numai ideea unei amânări subliniază importanţa deosebită a ciudatei descoperiri.

Pungi de metale grele, dispuse în mai multe locuri sub scoarţa Lunii? Dacă da, atunci ce semnificaţie vor fi având pungile de „goluri" identificate doi ani mai târziu de expediţia care ducea oameni pe un sol diferit de cel al Pământului? După încheierea misiunii comandate de

Ch. Conrad şi revenirea spectaculoasă în oceanul Pacific, modulul „Intreprid" a fost desprins de pe orbita circumlunară şi proiectat gol spre zona părăsită. Acţiunea avea drept scop provocarea prin şocul izbirii a unor unde seismice, care să fie măsurate de seismometrele instalate de cele două echipaje „Apollo". Surpriza avea să fie de mari proporţii: modulul de forma unui păianjen, înalt de 6 metri şi cu diametrul de 4,8 metri a produs sferei cu diametrul de 3 472 km unde seismice care a durat... 55 de minute! O ipoteză neobişnuită începea să prindă contur: în subsolul lunar existau goluri de dimensiuni îmnpresionante. Altfel spus, satelitul Pământului nu se prezenta sub forma unui corp ceresc obişnuit, cu interiorul scoarţei compact.

Confirmarea a venit în 1971, când s-a putut reface experienţa: după ce modulul lunar „Antares" a revenit la modulul de comandă „Kitty Hawk" şi, împreună cu acesta, s-a îndreptat către Terra, corpul golit de combustibil al treptei a treia (cu lungimea de 18 metri, diametrul de 6,5 metri şi o greutate de 40 de tone) a fost ghidat de la centrul de comandă Huston către un punct situat la cca 183 de kilometri sud-est de locul unde echipajul „Apollo 12" montase seismometrele din Oceanul Furtunilor. Unda de şoc a impactului a iscat în masa impresionantă a satelitului unde seismice care au durat aproape 5 ore!

În 1973, un eveniment natural, de această dată, aducea detalii suplimentare: în luna mai, Centrul Spaţial Huston a înregistrat căderea în regiunea Fra Mauro, chiar lângă o staţie seismică, a unui meteorit de mari dimensiuni. Şocul de impact a fost echivalat cu explozia a 100 000 tone de trotil. Scoarţa selenară a vibrat timp de trei ore, fără întrerupere.

Să fie oare Luna un corp cosmic cu mari goluri interioare, ori chiar cu un gol imens în centru? Ar putea fi o explicaţie şi pentru diferenţa înregistrată între valoarea

redusă a densităţii materiei lunare, determinată anterior zborurilor, prin calcule care au pornit de la volumul astrului, şi valorile cu mult mai mari determinate în cazul mostrelor de roci, recoltate din diferite zone de expediţiile umane.

Că lucrurile acestea au fost ţinute multă vreme secrete, nu miră pe nimeni, date fiind implicaţiile şi interesele militare ale SUA în proiectele spaţiale ale agenţiei NASA. Au fost considerate atât de importante, încât s-a crezut necesar instruirea în mod special a fiecărui echipaj trimis pe Lună asupra lor. Aşa încât, în momentul în care s-a petrecut „accidentul" navei „Apollo 13", nimic nu a „transpirat" în afară (adică în lumea presei şi în societatea civilă). Pentru că, vă mai amintiţi, nu? A existat totuşi şi o mărturie înregistrată, a cărei autenticitate nu a putut fi infirmată de agenţie...

Operaţiunea începută pe 11 aprilie 1970, a trimis în spaţiu racheta purtătoare „Saturn V", cu nava „Apollo 13", având la bord pe cosmonauţii James Lowell, Fred Haise şi John Swigert. În cea de-a treia zi de la lansare, după ajungerea pe orbita terestră şi înscrierea navei pe traiectoria către Lună, s-a produs o explozie în modulul de serviciu. Prima consecinţă a fost constatarea că nu se mai poate utiliza motorul necesar reîntoarcerii pe Terra şi că rezervele de oxigen şi apă s-au diminuat. Din lipsa curentului electric, în cabină nu a mai fost lumină şi căldură, cantitatea de bioxid de carbon a crescut ameninţător, iar hublourile cabinei s-au opacizat din cauza vopselei exterioare dizolvată de oxigenul lichid, revărsat datorită explodării rezervorului.

În primul moment al dezastrului, John Swiger, pilotul modulului a transmis la orele 21 şi 41 minute celor de la Huston o frază, pe cât de celebră, pe atât de enigmatică: „Sunt pe emisie acum — nu mai am nici un fel de curent. Hei! S-a isprăvit. *Ei, ei* au ucis elementul de combustie. E mort".

După revenirea pe Pământ a celui mai dramatic zbor uman (se renunţase la proiectul de aselenizare), explicaţia oficială a comisiei de anchetă a stabilit că incidentul s-a datorat deteriorării a două întrerupătoare-termostat ale rezervoarelor cu oxigen lichid, în timpul unor probe preliminare lansării.

Fraza, care, datorită mediatizării extraordinare a zborului, nu a putut fi ţinută secretă, a făcut înconjurul lumii, suscitând o evidentă întrebare: „Cine erau aceşti *EI*, care întâmplător sau voit au produs această defecţiune la sute de mii de kilometri de Pământ? Şi cât de străini erau de satelitul natural al Pământului, către care atenţia umană începuse să se îndrepte, în aceeaşi manieră cutezător-irresponsabilă în care Europa lui Columb îşi ridicase privirile către Lumea Nouă?"

Desigur, nu putem afirma cu certitudine ipoteza că Luna ar fi o navă gigant ca aceea imaginată de scriitorii G. Anania — R. Bărbulescu în romanul „Doando". Pentru a o susţine ar fi necesare incomparabil mai multe date decât acelea pe care le deţinem în momentul actual. Putem afirma, în schimb, că există o serie de informaţii, ţinute cu străşnicie secrete, despre acest corp ceresc învecinat, care i-au determinat pe americani să întrerupă sistemul de misiuni „Apollo" în 1972, la cea cu numărul 17. De pe 11 decembrie 1972, omul nu a mai pus piciorul pe Lună. NASA a afirmat că întreruperea programului „Omul pe Lună" se datorează costului extraordinar de mare —2,5 miliarde de dolari anual. Proiectelor de apărare spaţială antirachetă li s-au acordat însă fonduri cu mult mai mari. Iar programelor spaţiale de dincolo de graniţele Terrei au înghiţit sume fabuloase.

Au trecut 21 de ani şi omul nu a mai ajuns pe Lună. Oare de ce?

CAPITOLUL 4 — CONTACTE CU ALTE CIVILIZAŢII

Întâlniri cu extratereştrii

Istoria oficială a înregistrării fenomenului OZN a debutat în ziua de 24.06.1947, când omul de afaceri american K. Arnold zbura cu avioneta personală în zona munţilor Rainier, din statul Washington. La un moment dar, a zărit o formaţie, în formă de cruce, din 4—5 obiecte strălucitoare, care ulterior s-a desfăcut în două şiruri paralele. A menţinut contactul vizual cu ele vreme de trei minute, timp în care a reuşit să le calculeze viteza: peste 2 500 km la oră, de trei ori mai mare decât a celor mai rapide avioane ale epocii. A doua zi, presa vorbea deja despre „farfuriile zburătoare" ale lui Arnold. Acesta a fost, de altfel, primul contact de *gradul I* luat în calcul de toţi istoricii de gen.

Întâlnirile de gradul I sunt considerate acel tip de întâlniri în care un obiect neidentificat este văzut la o distanţă mai mică de 150 de metri, fără ca să lase urme şi fără ca să afecteze fiinţele vii sau instalaţiile tehnologice. Un caz foarte cunoscut pentru acest tip de întâlnire este cel derulat în dimineaţa zilei de 17.04.1966, în statul Ohio, lângă localitatea Ravenna, unde patru poliţişti au urmărit timp de o oră un obiect strălucitor, de mărimea unei case, care scotea un zumzet înfundat. Primii care au raportat cazul a

fost o patrulă de doi poliţişti. După ce au raportat fenomenul prin radio, au primit ordin să urmărească obiectul, ceea ce au şi făcut, pe o distanţă de 65 de kilometri, spre graniţa cu statul Pennsylvania, mergând cu viteza de cca 130 km/h. Pe drum, li s-a alăturat încă o maşină, cu un poliţist, apoi, după alţi 65 km, o a treia maşină, al cărei şofer urmărea şi el obiectul de vreo 10 minute. Aprecierile lor comune au condus la concluzia că obiectul trebuie să fi avut 8—9 metri în diametru. „Air Force" nu a reţinut însă cazul, considerându-l insuficient de convingător!

Întâlnirile de gradul II sunt acelea în care un obiect neidentificat, văzut de la o distanţă mai mică de 150 de metri, lasă urme, care pot fi examinate ulterior sau afectează funcţionarea unor instalaţii.

Întâmplarea petrecută la 20.IX.1977, la orele 4 dimineaţa, în oraşul Petrozavodsk, din fosta URSS, în nordul Leningradului a rămas în analele fenomenului prin stranietatea ei. Pe cer a apărut un obiect ce semăna cu o scoică uriaşă, cu diametrul de cca 100 de metri, care a început să trimită către sol impulsuri luminoase foarte scurte. Acolo unde acestea au atins macadamul sau geamurile apartamentelor, a doua zi au fost descoperite găuri rotunde, cu diametre cuprinse între 4 mm şi 5 cm. Razele ciudate au cercetat numai apartamentele ai căror locatari lipseau în noaptea aceea de acasă. Obiectul a dispărut apoi deasupra lacului Onega, din apropiere, după ce un alt OZN mai mic, desprins din cel mare, a fost văzut plonjând în apele lacului.

Întâlnirile de gradul III sunt acelea în care din OZN-uri coboară „entităţi", adeseori cu o formă vag umanoidă, care îşi fac de lucru prin apropierea aparatului.

Pe 28.XI.1954, la orele 2,00 în zori, doi şoferi de camion au fost blocaţi pe şosea, în apropiere de Caracas (Venezuela) de o sferă cu diametrul de cca 3 metri

răspândind o lumină argintie. Obiectul plutea la doi metri deasupra asfaltului. Apropiindu-se să vadă ce se întâmplă, unul dintre şoferi a fost ţinta atacului unu pitic păros, dotat cu gheare şi cu ochi strălucitori. Cu un singur brânci, omul a fost aruncat la pământ. Din navă a ieşit un al doilea pitic, care l-a orbit pentru o vreme cu un fel de lanternă. Celălalt şofer a fugit de lângă camion nu înainte de a apuca să vadă însă cum alţi doi pitici transportau în sfera lor plutitoare pietre de diferite mărimi şi ceva asemănător gunoiului. Ajuns la primul post de poliţie, a povestit întâmplarea, confirmată la scurt timp şi de cel de-al doilea şofer, sosit în goană, cu o rană lungă şi adâncă pe corp. Cei doi au fost ţinuţi sub observaţie medicală câteva zile, iar cazul lor a fost înscris în dosarul Condon.

Întâlnirile de gradul IV sunt acelea în care oamenii sunt răpiţi şi transportaţi în interiorul OZN-urilor, pentru tot felul de analize, efectuate de extratereştri. Este foarte cunoscut cazul petrecut la 24.IV.1983, cu un ofiţer de poliţie şi cu familia sa, în zona Hudson. Aflându-se într-o excursie lângă Stormville statul New York, au putut urmări evoluţia unui obiect în formă de „V", având cca 120 metri lungime. Câteva zeci de persoane, aflate într-un restaurant din apropiere, au ieşit pe terasă, pentru a admira strania apariţie, iluminată din interior. După vreo 20 de minute, speriaţi, copiii i-au cerut să plece. În clipa când au pornit maşina, obiectul a plecat şi el, în aceeaşi direcţie, realizând un joc de lumini feeric, în care alternau culorile roşu şi verde cu culoarea albă. După vreo 45 de kilometri, la intersecţia cu autostrada I—84, poliţistul a oprit maşina, iar obiectul a staţionat şi el. Coborând din maşină, pentru a schimba câteva impresii cu participanţii la trafic, opriţi să examineze fenomenul, a observat cum luminile prind să joace dezarticulat, în sus şi în jos, de parcă s-ar fi desprins de obiect, după care s-au adunat într-un mănunchi şi au dispărut spre nord-est. Obiectul le-a urmat aproape imediat.

După această întâlnire, ofiţerul a început să viseze cu regularitate că este răpit şi dus la bordul unui OZN, aşezat într-un fotoliu şi examinat. Supunându-se unor şedinţe hipnotice, povesteşte, în transă, că a fost răpit din automobil, împreună cu copiii, şi s-a trezit în interiorul obiectului, în faţa a cinci indivizi, înalţi cam de 1,60 metri, cu capetele mari, guri foarte mici, urechi abia vizibile, îmbrăcate în costume negre. Unul dintre ei i-a spus să nu se teamă, deoarece îi vor face numai nişte teste inofensive. Şi el şi copii au fost apoi examinaţi de nişte senzori automaţi, după care s-au trezit înapoi în maşină. Fiind supuşi aceluiaşi procedeu hipnotic, cei doi copii (Jack, 16 ani, Ellen, 13 ani) au povestit exact aceleaşi lucruri ca şi tatăl lor.

Vor oare OZN-auţii să ne facă rău? Vor numai să ne studieze? Şi cum va fi arătând, oare, un contact de gradul V?

Cine sunt Ei?

Motto: „Aceste OZN-uri sunt concepute şi dirijate de fiinţe inteligente, care au atins un nivel de dezvoltare foarte înalt. Este probabil că nu vin din sistemul nostru solar, şi poate nici din Galaxia noastră".

Dr. Hermann Oberth

Cine sunt Ei, cei care pilotează năzdrăvanele *farfurii zburătoare,* cei care ne răpesc pentru a face stranii experimente pe pielea noastră, cei care ne studiază cu atenţie, fără să intervină prea evident în desfăşurarea evenimentelor umanităţii, este o problemă mult mai veche decât însăşi ştiinţa de frontieră care este *ufologia.* Dintotdeauna, oamenii au dorit să ştie despre vrăjitoare, magicieni, gnomi, spiriduşi, fantome, strigoi, vampiri, despre omuleţii verzi sau roşii de pe Marte, despre creaturile multipode ce ar locui pe sateliţii lui Jupiter, despre fiinţele stelare,

despre... Şi, cu toate că unele probleme au sute, mii de ani vechime, răspunsuri certe nu se cunosc nici măcar acum. Asta nu pentru că la mijloc ar fi rea voinţă sau dezinformare interesată, ci pentru că, probabil, întrebările nu au fost cele adecvate.

Aşadar, cine sunt EI? EI, cei veniţi din adâncurile negre ale Cosmosului, asemenea unor *overlorzi,* aparent neutri, aparent umani? Cazuistica de gen ne oferă drept răspuns observaţiile mai multor persoane, care, de-a lungul secolului nostru, au luat legătura directă cu aceste *fiinţe* coborâte din cer.

Venezuela. 16 decembrie 1954. Protagonişti: trei bărbaţi tineri, lucrători zilieri. Locul de desfăşurare: parcul din suburbiile oraşului San Carlos. După ce luaseră masa într-un restaurant din oraş, cei trei se îndreptau către casă, cu maşina. În dreptul parcului, Jesus Paz a cerut să oprească, pentru a-şi face necesităţile. După mai puţin de o jumătate de minut, de după copaci, s-au auzit strigătele sale de ajutor. Prietenii au alergat în ajutor şi l-au găsit căzut la pământ, plin de sânge. La o mică distanţă, o creatură de statură mică, păroasă, cu înfăţişare umană, alerga spre o navă lucioasă, în formă de disc. Aproape imediat, nava s-a ridicat, producând un bâzâit puternic. Dus la spital în stare de comoţie, Paz avea pe partea dreaptă a corpului şi de-a lungul şirei spinării zgârieturi profunde, semănând cu nişte semne lăsate de gheare. Când şi-a revenit, Paz a declarat că s-a poticnit, pur şi simplu, de o arătare păroasă, cu înfăţişare umană, care examina florile! A încercat s-o evite, dar ea l-a atacat, zgâriindu-l, sfâşiindu-i cămaşa şi lovindu-l în ceafă.

Germania de est. 7 iulie 1952. Protagonişti: Oskar Linke, primar, şi fiica sa minoră. Locul de desfăşurare: o pădurice din apropierea localităţii unde locuiau. Întorcându-se acasă, după o plimbare cu motocicleta, fata i-a arătat printre

copacii din apropierea şoselei ceva alb, sclipitor. Au abandonat motocicleta şi s-au apropiat, la adăpostul copacilor, până la cca 30 metri de un obiect discoidal, fosforescent cu diametrul de 7,5 m, semănând cu tigaie fără mâner. În centru avea o suprastructură pătrată, care semăna cu un joben, pus pe partea superioară. În jurul navei, se învârteau două creaturi scunde, de un metru înălţime. Îmbrăcămintea era argintie, lucioasă, unipiècdice. Pe pieptul uneia dintre fiinţe, se găsea o cutie cam cât trei pachete de ţigări suprapuse, care emitea o lumină albastră, strălucitoare, licărindă. Văzând-o pe fiica primarului, creaturile au intrat în panică şi s-au căţărat, printr-un sabord deschis în partea de sus a navei (jobenul pătrăţos), după care au decolat în mare viteză, dispărând în înalt.

Australia centrală. Septembrie 1951. Protagonişti: un grup de băştinaşi din tribul Unmatjera. Locul de desfăşurare: câmpia deşertică din apropierea vetrei tribului. Băştinaşii au povestit autorităţilor australiene de poliţie că au surprins, într-o dimineaţă, din vârful unei coline, cum un obiect strălucitor, circular a aterizat la o mică distanţă de un obiect asemănător, aflat deja pe sol. Ambele obiecte aveau diametrul între 10-15 metri şi cca 2 m înălţime. Un om foarte mic a ieşit din ultimul obiect aterizat şi a pătruns în primul, prin partea de jos. Avea îmbrăcăminte strălucitoare, cap rotund, care strălucea. La puţin timp după ce a intrat în navă, aceasta s-a ridicat, însoţită de cealaltă, scoţând un bâzâit, ca al unor roiuri mari de insecte, şi a dipărut în înălţime.

S.U.A. 21 august 1955. Protagonişti: trei copii şi opt adulţi. Locul de desfăşurare: o fermă lângă Kelly (statul Kentucky). Acţiunea pare desprinsă dintr-un film poliţist. Mai întâi, spre seară, unul din copii, mergând la fântână, să bea apă, a zărit cum un obiect circular strălucitor s-a aşezat, fără zgomot, în spatele grajdului. Părerea celor din casă a fost că văzuse o stea căzătoare.

Câteva ore mai târziu, câinii au început să latre furios şi doi bărbaţi au ieşit afară: la vreo 20 m în spatele gardului se afla o creatură mică de statură cca 1 metru înălţime, îmbrăcată într-un costum lucios, radiind o lumină fosforescentă. Capul îi era mare, disproporţionat, braţele foarte lungi, mâini palmate, prevăzute cu gheare ce luceau uşor. Părea un om foarte bătrân sau o specie de maimuţă, folosindu-se mereu de mâini la înaintare.

Cei doi au tras în creatură cu o puşcă de vânătoare şi cu un pistol. Aceasta a căzut, apoi s-a ridicat imediat şi a fugit. Reveniţi în casă, aventura a continuat. Unăia dintre femei i s-a părut că pe geam se uita cineva. Năvălind în odaia cu pricina, bărbaţii au surprins o creatură cu cască, prin care se vedeau ochii mari, alungiţi, uitându-se prin fereastră. Au tras iar cu puşca şi creatura a fost aruncată înapoi de recul. După vreo 20 de minute, câinii îi alertară din nou: ieşind afară, zăriră pe acoperiş un alt vizitator, îmbrăcat la fel. Au tras în el cu puşca şi, deşi au auzit glonţul lovind în plin, creatura a sărit de pe casă şi dusă a fost. La câteva momente după asta, au depistat un altul în copacii de lângă fântână. Din nou gloanţe, din nou dispariţie prin fugă.

După miezul nopţii, straniile făpturi nemaireapărând (trăseseră asupra lor vreo 50 de focuri), cele 11 persoane au avut curajul să părăsească în fugă casa şi să se îndrepte către cel mai apropiat post de poliţie, înghesuite în cele două automobile din garaj. Comisarul-şef din Hopkinsville a declarat a doua zi, după o cercetare întreprinsă la faţa locului, că, într-adevăr, la fermă se petrecuse ceva cu totul deosebit, care declanşase o adevărată bătălie, semnele gloanţelor văzându-se peste tot.

Aşa să fie EI? Formă umanoidă, statură de cca 1—1,20 m, cu cap mare şi braţe lungi, dotaţi cu ghiare, îmbrăcaţi în uniforme strălucitoare şi fosforescente, unipiedice, cu rare excepţii temători de oameni? Cine să fi scris pentru prima oară de „omuleţii verzi"?

Întâlniri de gradul IV invers

Răpirile de persoane sau contactul întâmplător direct cu ființele ocupante ale OZN-urilor constituie ceea ce se numește, în mod clasic, o întâlnire de gradul IV. Tot aici s-ar putea încadra însă și acele situații, în care fragmente de substanță, dovedind existența lor, cad în mâinele noastre, ori chiar când ciudații ozenauți ajung, într-un fel sau altul, în grija unor servicii secrete terestre.

La 14 septembrie 1957, ziaristul brazilian Ibrahim Sued a publicat în „O Globo", din Rio de Janeiro, conținutul unei scrisori pe care o primise din partea unui cititor fidel: „...Pescuiam împreună cu alți câțiva prieteni într-un loc situat aproape de orășelul Ubatuba, Sao Paolo, când am văzut un disc zburător. Se apropia de plajă cu viteză de necrezut și un accident, adică o prăbușire în ocean, părea iminentă. În ultima clipă, totuși, când era gata să se izbească de suprafața apei, a cotit brusc și a urcat rapid, sub un impuls fantastic. Urmăream uluiți spectacolul, când am văzut discul explodând în flăcări. S-a dezintegrat în mii de fragmente care cădeau arzând, *cu o magnifică strălucire* (s.n.) Luminau ca niște focuri de artificii, cu toate că accidentul s-a petrecut în mijlocul zilei, la amiază. Multe dintre aceste fragmente, aproape toate, au căzut în ocean. Dar un anumit număr de bucăți mici au căzut lângă plajă și am adunat o mare cantitate din acest material — care era ușor ca hârtia. Vă trimit, alăturat, o monstră. Nu cunosc pe nimeni altul în care să am încredere pentru a-i trimite să facă o analiză..."

Ibrahim Sued a trimis monstra la verificat unui laborator civil din capitală, care i-a comunicat că fragmentele erau alcătuite dintr-un magneziu „absolut pur din punct de vedere spectrografic, reprezentând ceva în afara posibilităților tehnologice actuale ale științei terestre". Cazul părea să fi murit în acest punct deoarece nimeni nu știa ce să facă cu informația primită. Treisprezece ani mai târziu,

cineva îşi aminteşte evenimentul şi îl introduce în celebrul „Raport Condon". Analizele sunt reluate din nou, de astă-dată la National Office Laboratory, sub supravegherea inginerului dr. James A. Harder.

Noile analize au stabilit că magneziul de la Ubatuba nu era „absolut pur", ci poseda urme vagi de zinc şi de stronţiu (cca. 500 de părţi la un milión), restul fiind procente infime de mangan, crom, bariu şi cupru.

„Dar — spuse dr. Harder — mai semnificativ este ceea ce nu conţine mostra. Dacă mostra ar fi fost un magneziu terestru ultrapur ne-am fi putut aştepta la 4 situaţii...". Pe scurt, fragmentul ar fi trebuit să conţină aluminiu şi cupru, dar nu a fost identificată decât o urmă slabă de cupru (în caz că era vorba de un aliaj). Dacă era magneziu purificat prin procedee de remanenţă, elementul care ar fi fost cel mai greu de înlăturat, ar fi fost calciul; acesta nu a fost însă găsit. Pentru îndepărtarea lui ar fi trebuit să se utilizeze un recipient de cuarţ, ceea ce ar fi trebuit să introducă o cantitate infimă de cuarţ în mostră. Nu a fost cazul. Purificarea (la nivelul anilor '68) presupunea o sublimare repetată în vid. Pentru producerea vidului ar fi folosit o pompă cu mercur, ceea ce ar fi dus la o contaminare cu vapori cu mercur a produsului finit. Nu s-a semnalat prezenţa mercurului.

Tot Harder îi descoperă şi calitatea cristalină diferită: elementul magneziu al fragmentului are o „structură cristalină hexagonală foarte densă", asemănătoare grafitului. Interesant este faptul că aceste structuri au o rezistenţă extraordinară în două dimensiuni, după cum a demonstrat-o în 1968 arhitectul Buckminster Fuller cu domurile sale geodezice: „Există căi, afirmă acesta, de a le proiecta, ocolind fragilitatea celei de-a treia dimensiuni". Concluzia? Aliajul în cauză are o rezistenţă neobişnuită. Şi, cum în 1957 respectivul aliaj era necunoscut pe Terra, neexistând

instalaţii care să-l poată produce, cazul neelucidat nici până în ziua de azi de la Ubatuba s-ar putea circumscrie părerii finale a doctorului Saunders colegul lui Condon la realizarea „Raportului...": „Pot să spun doar că dacă pescarii brazilieni n-au adunat în realitate fragmente dintr-o navă spaţială, atunci cineva a comis una dintre cele mai sofisticate farse ştiinţifice din istorie".

Undeva, într-un colţ îndepărtat al lumii, un pescar a văzut explodând ceea ce el a crezut a fi o navă cosmică şi a trimis dovezile materiale spre verificare. Datoria ştiinţei este, mai întâi de toate, să se îndoiască...

Kiddnaping-uri ozenautice

Observarea de O.Z.N.-uri, întâlnirile de gradul II, III şi chiar IV sunt obiecte îndelung şi abil speculate de presa de senzaţie de-a lungul deceniilor. Un proverb popular spune că „nu iese fum fără foc"şi înclinăm să credem că o temă atât de importantă pentru omenirea în sine nu a putut fi inventată în întregime, nici măcar de dragul unor câştiguri fabuloase. Există în această afacere mult prea multe persoane serioase şi mult prea multe situaţii rămase fără explicaţie, pentru a trece totul pe seama unei/unor fantezii bolnăvicioase.

Fără îndoială că subiectele cele mai incitante în acest domeniu le-au constituit de-a lungul timpului întâlnirile de gradúl IV: răpirile de persoane de către ocupanţii *farfuriilor zburătoare.* S-au emis tot felul de ipoteze în ceea ce priveşte cauzele acestor acte, mai cu seamă că majoritatea covârşitoare a celor luaţi cu forţa la bordul navelor străine s-au şi întors înapoi. Cea mai frecventă este acea conform căreia suntem răpiţi pentru a fi supuşi unor teste medicale. El intenţionează să se lămurească (probabil) cât anume le asemănăm şi cât nu. Alte variate, mai optimiste, vehiculează

ideea că răpirile au drept scop comunicarea de informaţii cu privire fie la civilizaţia lor, fie la dezvoltarea noastră, ulterior.

Oricare le-ar fi însă scopurile, un lucru pare din ce în ce mai evident: oamenii răpiţi cu adevărat (adică dispăruţi definitiv) au fost înregistraţi în istorie. Fapte concrete există. Vă prezentăm în continuare trei dintre cele devenite clasice.

Prima întâmplare a avut loc în Anglia anului 1909. Familia fermierului Oliver Thomas, din valea Brecon, ţinutul Wales, se pregătea să sărbătorească noaptea de Crăciun. În jurul orei unsprezece noaptea, fermierul l-a trimis pe Oliver, băiatul cel mare, în vârstă de 11 ani, să ia o găleată cu apă proaspătă. Se cântaseră numeroşi psalmi şi gâturile se uscaseră. În casă, se afla şi familia preotului din Brecon.

Oliver şi-a pus ceva mai gros pe el, a luat găleata şi a ieşit. După mai puţin de un minut, discuţiile purtate pe un ton scăzut au fost întrerupte de strigătul înebunit al celui plecat: „Ei mă răpesc, ajutor! Ajutor! Mă răpesc..."; primul care a reacţionat a fost pastorul, care a luat din hol o lampă cu parafină şi s-a repezit în curte, urmat îndeaproape de toţi ceilalţi. În lumina puternică a lămpii privirile au răzbătut până la gard, dar nu au văzut nici o urmă de sărmanul Oliver. Cu toate acestea, o altă serie de strigăte, mai înfundate parcă, răzbătând ca dintr-un pachet de vată, au izbucnit cam din direcţia fântânii: „Ajutor, ajutor, mă iau cu *ei!*". Vocea părea să vină din aer, dar, cu toate eforturile, pe cerul înstelat nu au văzut nimic care să aducă a formă umană. Strigătele de ajutor au continuat să se mai audă o vreme, din ce în ce mai slab, de parcă emiţătorul lor ar fi continuat să se înalţe.

A doua zi, fermierul a chemat poliţia, care a făcut cercetări timp de două zile, scotocind şi împrejurimile, în speranţa descoperiri vreunor indicii. Singurile urme găsite erau însă numai acelea lăsate de bocancii băiatului. Acestea

înaintau din prag, către fântâna din curte pe o distanţă de cca 20 de metri, după care dispăreau brusc. Găleata goală zăcea la 5—6 metri de locul unde se găseau ultimele urme ale puştiului.

Dosarul a fost închis după şase ani, din lipsă de probe care să ateste altceva decât o simplă dispariţie şi până în ziua de azi cazul a rămas în atenţia cercetătorilor fenomenului O.Z.N. ca un mister neelucidat.

Al doilea eveniment interesant pe această temă s-a petrecut pe 20 august 1962, în localitatea Diamantina din Brazilia. Un miner, pe nume Rivalino, dispare în noaptea din data menţionată. Luat la bordul „unei mingi uriaşe, care scânteia şi scotea fum galben, înecăcios". Declaraţia despre dispariţie şi despre răpitori îi aparţine fiului său Raimundo da Silva, în vârstă de 6 ani. Singurul element relevant rămâne declaraţia unor colegi de echipă care, în urma cercetărilor efectuate de poliţie, şi-au amintit de un eveniment ciudat povestit de Rivalino cu numai câteva zile înainte: acesta le-a spus, la un pahar, că a văzut în apropierea barăcii în care locuia, aproape de pădure, doi *străini ciudaţi,* cu statura ceva mai mică de un metru, care săpau o groapă în pământ, de parcă ar fi dorit să îngroape ceva acolo. În locul unde puştiul a indicat poliţiei că ar fi aterizat obiectul sferic care scotea fum, oamenii legii au descoperit o zonă cu un diametru de 5 metri, *care arăta straniu,* într-un fel de parcă un aspirator uriaş ar fi suflat praful de pe stâncă, de undeva de sus. În plus, dr. Joao Antones de Oliveira, psihiatrul care s-a ocupat de examinarea discernământului lui Raimundo, a declarat că „Raimundo este normal şi el a povestit ceea ce crede că ar fi adevărul".

Aventura nu s-a încheiat însă aici: pe 24 august locuitorii localităţii învecinate, Gouveia, în frunte cu şeful de post au urmărit speriaţi zborul unui obiect rotund,

scânteietor, pe deasupra acoperişurilor. Pe 28 august, locuitorii din Brasila da Minas au putut vedea un spectacol asemănător: o minge luminoasă a staţionat mai multe minute în aer, lângă turnul bisericii.

Dispariţia lui Rivalino a rămas şi ea sub forma unui dosar închis din lipsă de probe.

Cea mai răsunătoare istorie în materie de răpiri ozenistice a rămas înregistrată în documente cu data de 22 august 1915. Cu ocazia celei de-a 50-a aniversări a debarcării forţelor britanice în golful Sulva, în regiunea Anzac din Turcia, în anul 1965, supravieţuitorii secţiei a treia din prima companie divizionară a Forţelor Expediţionare din Noua Zeelandă au fost invitaţi să participe la o manifestare omagială, desfăşurată în respectivul golf. Cu această ocazie deosebită, unii dintre ei şi-au amintit de o întâmplare stranie şi dureroasă, care i-a marcat ca militari. Iată ce povesteşte Frederich Reichart despre soarta tragică a regimentului 14 britanic:

„Eram 22 de oameni în secţia noastră, în tranşeele de pe dealul Rododendronilor, lângă golful Sulva. De dimineaţă, am observat şase-şapte nori mari, cenuşii, în formă de pâine. Ţin minte cum discutam între noi că, deşi bătea o briză uşoară, norii aceia, a căror structură părea solidă, nu se clinteau din loc; ei stăteau nemişcaţi, suspendaţi peste valea care, de fapt, era albia secată a unui lac.

Pe urmă i-am văzut pe cei din regimentul 14 Norfolk, mărşăluind încolonaţi prin albia aceea de lac secat. Mergeau să-i înlocuiască pe soldaţii aflaţi în tranşeele de pe cota 60. Atunci, unul dintre norii aceia cenuşii a coborât, aşezându-se în drumul celor care mărşăluiau, şi, împreună cu soldaţii de pe cota 60, am văzut, îngroziţi, cum cei care veneau intrau în nor şi nu mai ieşeau. După ce ultimul soldat din regimentul 14 Norfolk a intrat în nor, acesta s-a ridicat în aer, alăturându-se celorlalţi şi, în timp ce noi, soldaţii din tranşee, priveam terorizaţi, cei şapte nori cenuşii au pornit

în formaţie împotriva vântului şi au dispărut". (Întâmplarea relatată mai sus a fost scoasă la lumină, pentru prima dată în cartea ziaristului american Brian Steiger, „Strangers from the skies", apărută în 1966).

Oficial, Regimentul 14 Norfolk a fost dat ca *nimicit* în confruntarea cu inamicul. În 1918 însă, după terminarea războiului, când autorităţile britanice s-au interesat, în mod oficial, despre soarta regimentului, autorităţile militare turceşti au răspuns că nu aveau habar despre existenţa acestei unităţi.

Calculele statistice, realizate din pură curiozitate de unii amatori, relevă faptul că la acea dată un regiment britanic avea între 800 şi 4 000 de oameni, plus materialele aferente: căruţe, tunuri, furgonete, cai etc. Dacă luăm în calcul cifra minimă de 800, *realizarea* „norului" este uluitoare: 800 de militari echipaţi pentru luptă înseamnă aproximativ 80 de tone de greutate. Dacă se socoteşte un spaţiu minim de 1 m^2 necesar pentru a înghesui doi militari cu armament cu tot, rezultă o suprafaţă de cca. 400 m^2 pentu tot regimentul. Introducând în calcul căruţele şi toate celelalte, mărim de patru ori această suprafaţă — 1 600 m^2. Adică un cerc cu raza de 22 de metri.

Această *ridicare la ceruri* nu a fost niciodată explicată de armata britanică. Toate documentele privitoare la caz au fost trecute la „top secret" şi, oficial, regimentul Norfolk a rămas ca nimicit în totalitate de un inamic care, astăzi, nu mai vrea să recunoască asta.

„Omuleţii verzi"... o simplă poveste?

Cu albii, galbenii, roşii sau negrii, de toate nuanţele, tonurile şi intensităţile — de altfel, niciodată de culoarea cu care i-am „vopsi" — să zicem că ne-am obişnuit şi înţeles oarecum, dar ce a-ţi zice de albaştrii, de la azurul cel mai

pur până la un strălucitor albastru închis? Dar verdele?...o superbă piele verde ca iarba crudă sau în putere, după dorinţă, cu siguranţă că ar fi de interes pentru cochetele, destul de excentrice, din zilele noastre şi unde mai pui că se potriveşte perfect cu „omuleţii verzi" şi „farfuriile lor zburătoare", care în lesele unor frumoase pământene ar completa de minune originalul spectacol al lumii. Şi dacă mai adăugăm „strigătura" ca „hei, blue man!", sau autohtonul „măi prăzuliule!", totul ar fi OK... Personal, datorită incertitudinii care induce nesiguranţă (ş.a.m.d. ...), chiar dacă moda ar cere-o imperios, nu m-aş încumeta să port în lesă vreunul dintre deja „legendarii" umanoizi, mai ales că din clasificarea fiinţeleor stranii care ne vizitează, unde şi când nu te aştepţi, rezultă că „verzii" numai minioni nu sunt şi nici tocmai blânzi nu ar fi; ozenologul brazilian dr. Jader U. Pereira, autorul clasificăii amintite (fără pretenţii de exhaustivitate şi poate acum şi depăşită — dacă se poate afirma aşa ceva în ozenologie — oricum, nu se referă şi la cei mai mici ocupanţi de OZN-uri, care au fost. totuşi semnalaţi), împarte ozenauţii în 12 tipuri de bază, fiecare având sau nu variante, în funcţie de caracteristicile privind capul (c), fizionomia (f), talia şi aspectul general (t), proporţiile membrelor în raport cu „standardele" pământene (m), pilozitatea (p), tegumentul (tg), echipamentul (e), arme/unelte/instrumente (a/u/i), şi atitudinea faţă de om/alte acţiuni (at/ac). Fără a intra în amănunte, iată ce s-a raportat despre cele patru variante de umanoizi verzi din tabloul doctorului Pereira (Doru Davidovici, „Lumi galactice", Ed. ştiinţifică şi enciclopedică, Bucureşti 1986): • c — normal; f — foarte apropiată sau identică cu a noastră; t — peste 2 m; m — proporţionate ca la noi; p — păr blond, scurt; tg — piele verzuie; e — îmbrăcăminte strânsă pe corp, strălucitoare; a/u/i — sferă strălucitoare cu efect paralizant; at/ac — indiferentă (7 „persoane" întâlnite

în Argentina); • c — puţin mai mare; f — figură alungită, frunte înaltă; t — 1 — 1,10 m, normal; m — proporţionate ca la noi; p — păr întunecat pe cap (!); tg — piele verde; e — combinezon larg sau strâns pe corp, cască pe cap (oare cum au văzut martorii părul de sub cască?); a/u/i/ — nu s-au observat; at/ac — agresivă, tentativă de răpire (30 de ozenauţi în Canada, SUA, Argentina şi Polonia); • c — normal; f — sprâncene groase, ochi mari, puternic depărtaţi unul de altul; t — 1,7 — 2,0 m, corp robust; m — mâna cu patru degete groase; p — nimic înregistrat; tg — pielea verzuie; e — tot corpul îmbrăcat într-o salopetă, mască de gaze care acoperă nasul şi gura; a/u/i — un tub gros de care nu s-au folosit; at/ac — de la amical la ostil, tentative de dialog într-o limbă necunoscută martorilor (II „verzi" semnalaţi din Franţa, Venezuela şi România — conform relatării profesorului Cristian Bălan); • c — acoperit de o cască sau glugă; f — nu s-a putut observa; t — 2,5—3,0 m; m — nici o înregistrare; p — idem; tg — pielea verzuie; e — costum de scafandru transparent sau cu aspect metalic, uneori luminos sau strălucitor; a/u/i — nu s-au observat; at/ac — amicală (5 vizitatori în Argentina, Portugalia, Scoţia şi Anglia).

Cam aceştia ar fi „omuleţii verzi" cu care am „defila", dar nu trebuie renunţat pentru că au fost semnalate creaturi de numai 80 cm şi chiar 30 cm şi chiar dacă nu erau verzi dau speranţe că odată şi odată vor fi prezenţi şi ei. Sus fruntea creatori de mode şi frumoase pământene! Până atunci să vedem ce ştim despre „pieile albastre". Da, pe Pământ trăiesc oameni cu pielea albastră, nu mulţi peste două sute, dar care au o comunitate închegată în orăşelul Troubelsome Creek, Statutul Kentucky; unul dintre fondatori, „strămoşul", pare-se primul „om albastru" al epocii moderne, s-a născut în anul 1800 pe pământul binecuvântat al Franţei şi orfan fiind şi fără apărare, privit ca un număr de circ, s-a decis la tinereţe să-şi părăsească

conaţionalii — probabil prea albi pentru gustul său — în schimbul cerului albastru şi al apelor albastre din pustietăţile americane. Şi nu a greşit, după câţiva ani de izolare soarta îi pune în faţă chiar o fată albastră. O coincidenţă, aş spune eu, de-a dreptul imposibilă şi totuşi istoria aşa o consemnează, iar comunitatea „albaştrilor" este o realitate, formată din descendenţii „perechii originare", copiii conservând acelaşi straniu caracter genetic. Mai mult de un secol au evitat contactele cu lumea exterioară, din prudenţă, ocolind disputele rasiale în care erau angajaţi „normalii" , dar şi din complexe. Este totuşi greu de înţeles cum de abia în anul 1965 Universitatea din Kentucky, prin Madison Cawein (specialist în toxicologia sângelui), află despre comunitatea „oamenilor albaştri". Cercetările au durat câţiva ani şi au pus în evidenţă faptul că organismele acestor oameni nu conţin enzima inhibatoare a metahemoglobinei, iar această componentă a sângelui, de culoare cafeniu-albăstruie, pigmentează pielea nou-născuţilor în azuriu, întunecând-o cu vârsta până la albastru închis. De altfel sunt bine sănătoşi, majoritatea ating vârste respectabile, este drept că suferă de complexul „blue", dar în orăşelul lor se simt chiar excelent. Nu ştiu dacă primesc bucuroşi vizite, cine este curios sau nu crede poate încerca. Pe riscul lui...

Iată cum o anomalie genetică ne-a creat „pieile albastre"! Şi acum să căutăm şi „pieile verzi". O poveste stranie şi s-ar părea că şi adevărată („Les extraterrestres dans l'Histoire", J'ai Lu, 1970): un băiat şi o fată au fost văzuţi de câţiva ţărani care lucrau pe câmp ieşind dintr-o hrubă veche şi părăsită, de lângă satul spaniol Bañjos; confuzia s-a instalat printre bieţii oameni atunci când au înţeles că pielea copiilor, de un verde desăvârşit, ca iarba şi frunzele, nu era vopsită ci conţine un pigment propriu. De altfel, judecătoul de pace local, Ricardo da Calno, care a luat în ocrotire copiii, a încercat fără succes să îndepărteze culoarea de pe feţele micilor fiinţe verzi.

Arhivele spaniole consemnează producerea straniului eveniment în luna august a anului 1887. La examinarea „copiilor verzi" au participat lingvişti şi chimişti, sosiţi din Barcelona şi Madrid, pentru că „imposibilităţile vii", cum îi numise da Calno, erau o evidenţă, cât se poate de materială şi prezentau unele particularităţi peste care nu se putea trece uşor: chipurile aveau trăsături mixte, din rasa albă şi cea neagră, ochi asiatici, vorbeau o limbă necunoscută şi nu suportau alimentele oferite de „tutore". O altă curiozitate o constituiau veşmintele, confecţionate dintr-o ţesătură din material necunoscut. Nici lingviştii şi nici chimiştii nu au reuşit să limpezească enigmele, aşa că lucrurile şi-au reluat făgaşul până la epuizarea inevitabilă a „verzilor". Băiatul a murit în scurt timp, neacomodându-se cu regimul alimentar, dar fata, mai adaptabilă, a supraveţuit cinci ani, timp în care a învăţat spaniola. Interesant că pigmentul a pălit treptat, pielea fetei apropiindu-se de cea a rasei albe, cu excepţia unor zone cu tentă vernil.

Desigur, cele relatate sunt şi aşa bizare, însă descrierea ţinutului de unde au venit şi modul de „transport" sunt de natură să amplifice misterul întâmplării: soarele, situat permanent sub orizont, lumina veşnic crepusculară, iar dincolo de o întindere mare de apă se afla un alt tărâm unde soarele lumina permanent. La un moment dat, pe fondul unei furtuni stârnite din senin s-a format o trombă uriaşă, tunătoare... şi cei doi „copii verzi" s-au trezit în hruba de lângă Bañjos.

La vremea aceea fata a fost crezută şi nu văd nici un motiv să n-o credem şi acum, dacă vom fi acceptat „povestea spaniolă a copiilor verzi din Crepuscularia". Şi ca întotdeauna oamenii au căutat explicaţii, prin prisma cunoştinţelor ce le posedau, atunci, a tradiţiilor, a religiei... şi singura găsită atunci îi considera pe copii ca fiind probabil marţieni, iar pigmentul verde din piele s-ar fi datorat

atmosferei insuficiente luminate. Desigur, acum poate zâmbim cu îngăduinţă — pe Marte nu există viaţă, cel puţin în forme avansate, aşa ştim... dar ce ne facem să fim atât de siguri? câteva experienţe cu sol marţian efectuate automat (misiunile automate „Viking" 1 şi 2 din anul 1976), cu rezultate neconcludente dar apreciate ca înclinând către negaţie? Să admitem că solul nu prezintă urme de viaţă, dar ce putem spune despre subsolul marţian când nu ştim prea multe nici despre cel pe care îl avem sub picioare din totdeauna? În 1979 au fost descoperite pe Marte două zone care ar putea ascunde la adâncimi relativ mici umiditatea indispensabilă vieţii, după tiparele pământene. Şi atunci?... Nu este o pledoarie pentru soluţia marţiană, însă nu te poţi pronunţa decisiv asupra unei ipoteze fără să posezi argumentele pro sau contra decisive.

Povestea adevărată a „pieilor albastre" sugerează o altă soluţie la problema „copiilor verzi": oare nu este posibil ca o dereglare endocrină sau o deficienţă genetică să producă pigmentul verde? Poate că da, însă puţin probabil ca naşterea unor copii verzi, cum nu s-au mai văzut vreodată, să fi scăpat atenţiei sau să fi fost ignorată. Pe de altă parte, limba ciudată şi materialul necunoscut al ţesăturii hainelor îşi pierd semnificaţia în mod nejustificat. Dar depigmentarea feţei survenită în urma schimbării mediului şi al alimentaţiei? Ipoteza trebuie să apară, fiind corolarul unei întrebări naturale, dar personal nu cred că poate rezista.

S-a vehiculat ipoteza lumii pământene subterane, de unde copiii ar fi ajuns la suprafaţă prin „hruba spaniolă". Probabil că la baza ideii a stat folclorul despre piticii misterioşi, locuitori subpământeni, prezenţi în legendele indienilor din cele două Americi (inclusiv Centrală), dar şi în mitologiile saxone, gale, scoţiene, irlandeze, celte, slave, în Saga-urile scandinave, ş.a.m.d. Ipoteza „piticilor subpământeni" rămâne cu farmecul plăsmuirilor ivite din

negurile Evului Mediu şi mai dinainte, dar atât, altfel nu se „angrenează" în cazul în speţă: de ce pitici, când copiii, chiar verzi cum erau, se prezentau normal din punct de vedere al staturii şi înfăţişării generale? şi de ce pitici verzi, când legendarii omuleţi şi nu numai legendari (să ne amintim de pigmeii africani, cunoscuţi de vechii egipteni şi de romani, dar uitaţi de medievali), sunt albi, negri, roşii, sau poate galbeni, după locul de creaţie folclorică. Oameni verzi nu s-au văzut nici în „Jack şi vrejul de fasole", darmite în cavernele Pământului?!

Matematic, spaţiul multidimensional deja există, iar de aici posibilitatea teoretică a Universului paralel cu al nostru. Ipoteza apariţiei unor fiinţe şi obiecte necunoscute în spaţiul nostru nu este nouă, fiind abordată în timp atât de scriitorii de science fiction, cât şi de oameni de ştiinţă. Straniile dispariţii de nave, avioane şi oameni, din timpuri mai vechi şi mai apropiate, constituie, în concepţia susţinătorilor ipotezei Universului Paralel, probe ale existenţei „porţile de trecere accidentală în lumea de alături", „pasajele" Triunghiul Bermudelor şi Marea Diavolului fiind cele mai cunoscute, dar nu singurele. Şi dacă se poate într-un sens, de ce să nu se poată şi invers? mai ales că sunt cunoscute suficiente cazuri de reapariţii ale unor nave dispărute inexplicabil în urmă cu câteva decenii, cum s-a întâmplat cu clipperul britanic „Malborough": plecată în anul 1890 din Noua Zeelandă spre Anglia, nava nu a mai ajuns la destinaţie, iar după ce a fost căutată fără rezultat în Oceanul Pacific de vase britanice, a fost înregistrată de societatea „Lloyd" în registrele sale de pierderi în largul mării („Lloyd's Weekley Casualty Reportes, 1890): Până aici nimic neobişnuit în lumea navigatorilor din toate timpurile. Partea stranie o găsim tot în registrele companiei Lloyd, cu navele naufragiate şi regăsite („Lloyd's Register. Wreck Returns 1912—1914): în 1913, în largul coastelor insulei Georgia de Sud (Marea Scoţia la est de Capul Horn)

o balenieră a observat un velier ce părea ancorat, având. în mod curios, toate pânzele sus; apropiindu-se au putut citi numele navei necunoscute: „Malborogh". Construită din lemn şi intrată în procesul de putrezire era totuşi intactă, dar ceea ce a şocat echipajul balenierei au fost cele douăzeci de schelete ale nefericiţilor mateloţi, năruite în zdrenţele hainelor marinăreşti, la posturile lor de pe punte. Indiferent în ce scenariu normal am încadra drama clipperului, rămâne de neexplicat cum de nu a fost zdrobită nava de stânci, sau pur şi simplu scufundată într-o zonă a Oceanului Atlantic care este frecvent bântuită de furtuni devastatoare şi asta timp de 23 de ani, „guvernată" de un „echipaj" de schelete. Şi în registrele Companiei de Asigurări Maritime Lloyd se mai găsesc şi alte ciudăţenii petrecute de-a lungul şi de-a latul oceanului planetar.

Nici oceanul aerian nu a fost scutit de apariţii stupefiante. Nu de mult timp am citit într-un cotidian bucureştean că pe culoarul de aterizare al aeroportului din Bogota (Columbia) s-a angajat un avion de pasageri care nu a răspuns la nici o încercare a turnului de control de a-l identifica şi dirija; socotind că are defecţiuni la sistemele de comunicaţie, controlorii de trafic au degajat pista acceptând de voie, de nevoie aterizarea. Miraţi şi de tipul total depăşit al aparatului, datând din anii patruzeci, au trimis în întâmpinarea „intrusului" trupe speciale de intervenţie. Uşa avionului rămânând în continuare închisă după oprirea motoarelor, la o vreme a fost forţată şi spre uluiala unor oameni care văzuseră destule la viaţa lor ca să nu se mai mire de orice, pe scaunele pasagerilor şi în cabina piloţilor găsiră scheletele înveşmântate demodat ale unor semeni trecuţi în nefiinţă de multă vreme şi paradoxal, de foarte curând: ţigările încă fumegau în scrumiere, iar cafeaua din termos aburea...

În măsura în care dăm crezare celor relatate, iar gazetarii nu prea mai au obiceiul să precizeze sursa de informare, putem să ne punem întrebarea dacă episodul reprezintă un

caz de distorsiune a spaţiului, cu „comprimarea" severă a timpului pentru echipajul şi pasagerii avionului, care au trăit paradoxul einşteinian, iar la revenirea în spaţiul-timp natural s-au „adaptat" biologic trecând brusc la ce ar fi trebuit să fie după cincizeci de ani de la decolare.

Este un scenariu care se potriveşte şi clipperuluui Malborough.

Deci două cazuri, pe apă şi în aer, de „recuperare" de către Terra a propriei materii pierdute inexplicabil... şi unde au fost clipperul şi avionul, pentru că nu s-au atomizat sau neantizat? probabil în Universul paralel de unde ar fi putut reveni accidental, aşa cum au şi trecut „dincolo", sau tocmai că nu a fost nimic accidental şi acel du-te vino a fost dirijat de „curioşii" de alături.

Desigur, se poate replica că sunt pure speculaţii privind fenomene improbabil implicate în evenimente incerte. Dar ce se poate face acolo unde cercetările ştiinţifice, care au vizat în mod special „poarta" Bermudelor, nu au fost în măsură să dea un răspuns clar la „marea mirare" ci numai supoziţii, păreri, ipoteze... deci tot speculaţii. Totuşi fenomenele au fost luate în serios şi cercetate, deci există! În apele arhipelagului Bahama, Columb a consemnat încă din 1492 o luminozitate nefirească şi tot acolo şi-a pierdut trei nave, pur şi simplu rostogolite pe suprafaţa mării şi scufundate de un vârtej atmosferic stârnit din senin pe o vreme calmă. Şi Columb nu poate fi suspectat de minciună sau de fan al fenomenelor paranormale. Pe de altă parte, în nord-vestul Columbiei se află „cimitirul avioanelor", zonă în care în numai cinci ani s-au prăbuşit din cauze necunoscute douăsprezece avioane; la cca. 900 km sud de Bogota, în Ecuador, între Quito şi Cuença se desfăşoară „ruta morţii" pe care au dispărut mai multe avioane mari de pasageri.

Lista fenomenelor stranii petrecute în spaţiul terestru, cu dispariţii şi apariţii de materie, este foarte lungă şi în continuă completare (inclusiv fenomene OZN). Şi iată cum,

în mod paradoxal, tocmai ipoteza Universului Paralel din care ar fi putut ajunge la noi „copiii verzi", dar şi o parte dintre OZN-uri, se dovedeşte a fi cea mai rezonabilă.

Cum îi vedem noi pe EI...

Că EI ne vizitează nu cred că mai este cazul să se demonstreze. Există deja o „colecţie" imensă de rapoarte ale observaţiilor OZN (de ordinul sutelor de mii, socotite de la începutul anilor patruzeci), inclusiv cu aterizări şi debarcări ale echipajelor. Indiferent de unde provin informaţiile, — din relatările întâmplătoare ale aborigenilor australieni şi papuaşilor din Noua Guinee, sau de la cetăţenii „civilizaţi", de toate profesiile, din ţările avansate tehnologic — există un element comun: fiinţele care au descins din navele străine erau de tip „humanoid". Nimeni nu a văzut debarcând, să zicem scorpioni sau rădaşte, batracieni sau reptile, fie şi cât se poate de inteligente, nici măcar entităţi care nu seamănă cu nimic viu de pe la noi, sau care nu pot fi descrise în termenii noştri consacraţi viului. Numai „humanoizi", de la omuleţii tip „trei la metru", până la giganţii de trei metri. Dar până să ne întrebăm „cum îi vedem noi pe EI" să stabilim prin ce „prisme" îi vedem: din toată documentaţia referitoare la întâlnirile şi contactele cu EI rezultă că frica este indiscutabil trăirea emoţională prezentă la oricare om pus în astfel de situaţii. Deci, îi privim cu ochii fricii, la toate intensităţile, de la oroare şi panicare, care poate genera reacţii contradictorii, de la fugă la agresivitate armată, până la teamă controlată şi susţinută de curiozitate, sfânta curiozitate care ne-a făcut şi ne menţine în faţa necunoscutului. Situaţia îmi aminteşte de o cugetare cu umor concret, autoironic, pur americănesc, care spune cam aşa: acela care îşi păstrează sângele rece şi atunciu când toţi ceilalţi şi l-au pierdut, înseamnă că nu realizează postura

în care se află. Şi tocmai de aceea, înainte de a judeca convingerile despre curaj ale americanului şugubăţ, m-am întrebat cum aş reacţiona pus înaintea unui reprezentantal unei civilizaţii non-umane. Răspunsul sincer ce mi l-am dat nu este cel mai măgulitor, dar cât se poate de omenesc: nu m-aş simţi deloc în largul meu, totuşi sper să nu dau bir cu fugiţii, ţinând cont că o astfel de şansă nu-i este dată oricui şi oricând.

Dar să vedem cum reuşim să-i privim cu ochii omului secolului nostru, în care am trecut de la mersul călare la mersul pe jos... pe Lună. Dacă privim în urmă şi mult mai în urmă. am putea constata că strămoşii şi stră-strămoşii strămoşilor noştri (ne-au lăsat suficiente mărturii în piatră, pe piatră, vorbite şi scrise) s-au „orientat" suficient de bine în relaţiile cu nepământenii, fie că şi-au păstrat sângele rece în concept american, fie că au luat lucrurile aşa cum au fost şi cred eu că nu au avut nimic de pierdut.

Pentru început, să ne apropiem de „umanoizii" non-umani prin intermediul unor „repauzaţi" din rândurile lor, aşa, pentru acomodare şi pentru că, probabil, nu sunt periculoşi:

• **la Moscova** se află o mumie egipteană descoperită în anul 1920 şi care se presupunea că ar fi rămăşiţele unei prinţese decedate acum 4 000 de ani; eroare: de curând, în urma unor examinări cu raze X se constată că banala mumie ascunde în fapt corpul unui humanoid de origine extraterestră: 1,20 m înălţime, craniu alungit, cu o capacitate neobişnuit de mare în zona creierului, proeminenţe osoase deasupra ochilor, mâini cu şase degete lipsite de unghii. O rană adâncă în piept arată că a murit ucis (avea şi capul tăiat), iar o inscripţie de pe o plăcuţă din aur fixată pe piept ne lămureşte că străinul avea 106 ani, purta numele pământean (?) de Amenemon şi era comandantul unui echipaj („comanada cetele oaspeţilor");

• **în anul 1976, Muzeul de Antropologie din Ciudad de Mexico** intră în posesia unei fosile, cum cercetătorii aşezământului nu au mai văzut: scheletul complet al unei fiinţe, care după părerea oamenilor de ştiinţă mexicani şi americani a aparţinut altei ecosfere decât cea terestră; poate fi descris astfel: cap rotund fără orbite, având în schimb un fel de trompă, coloană vertebrală lipsită de coaste, omoplaţi netezi, două cioturi acolo unde ar putea să fi fost braţele, o serie de orificii/canale prin care este posibil să fi trecut sistemul sanguin şi cel nervos. Este exclusă varianta unui „produs" pământean energic afectat de anomalii genetice, „conceptul" este profund diferit şi oricum un astfel de monstru terestru nu ar fi avut şansa de a supravieţui până la maturitate;

• **7 iulie 1948, ora 13.22, statul american Washington,** radarele au „prins" un obiect zburător neidentificat; o oră mai târziu, într-o zonă împădurită din nordul Mexicului se prăbuşeşte un OZN, poate chiar cel de pe radarele americane, care se îndrepta spre sud. La faţa locului au sosit autorităţile militare mexicane şi americane, care au identificat nava după 12 ore de căutări: discoidală, cu un diametru de aproximativ 27 m, avea deasupra un dom înalt de cca. 8 m; confecţionat dintr-un material extrem de dur, avea învelişul exterior în mare parte distrus, efect al unei explozii puternice. În interior nu au găsit nimic care să aducă măcar a sistem de propulsie, în schimb se afla cadavrul unui humanoid non-pământean, parţial ars: 1,37 m înălţime, capul mult mai mare decât al nostru, gura lipsită de buze (o simplă tăietură orizontală), nasul şi urechile lipseau, în locul lor fiind doar orificiile; picioarele proporţionate după tiparele noastre, în schimb braţele ceva mai lungi, terminate cu palme cu patru degete; musculatura foarte flască, sângele incolor, cu slabe reflexe verzui şi un pregnant miros de sulf.

La locul accidentului au fost făcute cinci sute de fotografii, corpul ozenautului a fost dus cu un elicopter, probalil la o bază militară americană, iar resturile aparatului de zbor au fost adunate cu mare grijă şi transportate într-un loc necunoscut. Şi cu asta, timp de 32 de ani a zăcut sub lespedea secretului militar. Cel care a dat publicităţii, după ridicarea „consemnului", evenimentele relatate, a avut inspiraţia să păstreze unul dintre filme, care a fost pus la dispoziţia umanităţii după ce a primit girul de autenticitate din partea unor laboratoare de specialitate;

• **anul 1952:** piloţii militari norvegieni anunţă reperarea pe una din insulele arhipelagului Spitzbergen a unei epave, probabil de avion. Ştirea a fost pe larg mediatizată în Norvegia, prin ziare şi radio; purtătorul de cuvânt al autorităţilor norvegiene a comunicat că a fost descoperită o „farfurie zburătoare", în parte distrusă şi cam atât. Epava şi conţinutul ei au fost cercetate de norvegieni în colaborare cu experţi din Marea Britanie şi Statele Unite şi din momentul în care au intervenit aceştia din urmă, mass-media a amuţit. Mai târziu avea să „transpire" că au existat şi patru cadavre de humanoizi extratereştri. La 4 septembrie 1955, în ziarul „Stuttgarter Tageblatt" din Oslo, apar declaraţiile colonelului Gernold Darnbyl, preşedintele comisiei de anchetă a Marelui Stat Major norvegian, care s-a ocupat de OZN-ul prăbuşit. Iată câteva afirmaţii: (...) Prăbuşirea în insula Spitzbergen a acestui disc reprezintă un eveniment extrem de inportant (...) Materialele folosite în construcţia sa sunt complet necunoscute tuturor experţilor care au participat la anchetă (...) comisia de anchetă nu va publica un raport complet până când unele fapte senzaţionale nu vor fi discutate cu experţii americani şi englezi. Trebuie să dăm la iveală ceea ce am descoperit, căci păstrarea secretului în această problemă este nejus-

tificată şi ar putea să producă panică (...)". Şi adevărat, discuţiile între experţi au avut loc iar rezultatul a fost... tăcerea... şi nu cred că spun o noutate, resturile OZN-ului şi cadavrele echipajului au fost „transferate" la o bază secretă americană.

Şi acum şi câţiva „vizitatori" vii, care chiar dacă nu pot fi ţinuţi la congelator ca probe materiale, s-au întâlnit cu oamenii (sau numai văzuţi) ce nu poartă uniformă şi nu au putut fi constrânşi să „uite" ce au trăit:

• **2 iulie 1950, Steep Rock Lake, Ontario, Canada:** o persoană din conducerea minelor de fier de la Steep Rock, împreună cu soţia, se aflau, aşa cum obişnuiau frecvent, pe malul lacului Ontario într-un golf îngust şi stâncos. În timp ce se odihneau după masă aerul începu să vibreze ca în urma unei explozii. Privind prin deschizătura unei stânci, bărbatul văzu la intrarea în golf (la mai puţin de 400 m) un obiect mare, discoidal („două farfurii imense, lipite împreună pe marginile lor"), care plutea sau erau foarte aproape de suprafaţa apei; deasupra era o deschizătură, iar pe suprafaţa discului ieşiseră vreo zece „creaturi" scunde, cam de 1,00 — 1,20 m. Toţi erau îmbrăcaţi la fel, picioarele şi braţele acoperite cu un material mai închis la culoare, pe piept purtau ceva cu strălucire metalică, iar capetele acoperite cu căşti de culoare albastru-închis, cu excepţia unuia cu cască de un roşu aprins; acesta se afla pe o platformă mică şi manevra un obiect în formă de roată, rotindu-l în jurul unui punct central (se poate să fi fost un detector, pentru că după spusele martorului se pare că au localizat un cerb aflat pe malulcelălalt al golfului, la mare distanţă de OZN). O observaţie interesantă se referă la modul de deplasare a fiinţelor (?): se mişcau ca nişte automate, pentru orientarea spre altă direcţie fiind necesar să-şi rotească picioarele, lăsând senzaţia de nefiresc.

La un moment dat s-a auzit un sunet puternic şi martorii (a urmărit evenimentele şi soţia) au avut impresia că „necunoscuţii" trăgeau apă printr-un furtun şi deversau ceva prin altul. Fiind obligaţi să se adăpostească după stâncă pentru a nu fi descoperiţi cu „roata" detector, au pierdut pentru un timp din atenţie forfota de pe OZN; la reluarea observaţiilor „puntea" era pustie şi capacul închis, obiectul aflându-se la câţiva metri deasupra apei, care sub el era albastră-roşiatică, cu reflexe aurii. În comparaţie cu doi copaci de pe malul opus al golfului au fost în măsură să aprecieze dimensiunile OZN-ului: cam 14,5 m în diametru, grosimea la centru de cca. 4,5 m, iar la margine de 3,5 m; pe „cant", de jur împrejur avea hublouri în chenare negre, distanţate între ele la aproximativ un metru.

S-a îndepărtat rapid, înclinat la patruzeci şi cinci de grade, stârnind curenţi de aer. Cunoscutul ziarist şi ufolog Frank Edwards care a cules relatarea din revista de breaslă a minelor de fier de la Steep Roock, a aflat de la B.J. Eyeton, chimistul şef al companiei miniere şi redactor şef al revistei, că şi alte persoane au văzut în acel golf un obiect asemănător sau poate chiar acelaşi, cu micile creaturi cu tot, care au fugit la apropierea oamenilor. Domnul Eyeton considera relatarea persoanei din conducerea minei şi soţiei sale ca fiind cea mai completă şi de toată încrederea;

• **7 iulie 1952, declaraţia lui Oskar Linke** (dată sub jurământ în faţa funcţionarilor britanici şi americani, după ce a trecut din Germania răsăriteană în cea de vest): „Locuiam la numai câţiva kilometri de graniţă (cu Germania de vest) şi eu şi fiica mea mergeam adesea să ne plimbăm spre frontieră cu motocicleta (...) ne înapoiam acasă după una dintre aceste plimbări, când fiica mea îmi atrase atenţia spre ceva care sclipea în alb printre copacii unei pădurici, prin care tocmai treceam (...) Am ajuns într-un punct aflat

la vreo douăzeci şi cinci sau treizeci de metri de un obiect ciudat. Era un disc cu diametrul de 7,5 metri care aterizase într-un luminiş (...) Am văzut două creaturi scunde, ca nişte fiinţe umane foarte mici, având înălţimea de circa un metru. Purtau ceea ce ni s-a părut a fi îmbrăcăminte dintr-o singură piesă, lucioasă, de culoarea aluminiului sau argintului. Pe pieptul uneia dintre aceste creaturi se găsea o cutie, sau un pachet, de mărimea a trei pachete de ţigări, stivuite, şi în faţa cutiei o lumină albastră strălucitoare, care clipea într-una (...) Creaturile se apropiau de navă (...) una după alta. Când au ajuns la vreo trei sau patru metri, ultima întinse mâna şi-i atinse celeilalte casca lucioasă, ca de sticlă (...) una dintre ele s-a răsucit încet ca să privească în stânga noastră. Văzând-o, fiica mea lăsă să-i scape un mic ţipăt. Creaturile se precipitară, în zăpăceală, să intre în navă printr-un sabord din partea de sus a suprastructurii centrale (...) Am văzut atunci că discul avea în jurul lui două rânduri de saborduri (...) Apoi, obiectul începu să se înalţe încet în aer. Se urcă până pe la treizeci de metri, plană pentru o clipă, apoi îşi luă viteză şi se pierdu repede din vedere";

- **10 decembrie 1954, Venezuela:** doi tineri vânau iepuri de-a lungul şoselei naţionale Trans-Andean, între Chico şi Cerro de las Torres; când se întorceau obosiţi acasă pe marginea şoselei, observară într-un hăţiş alăturat un obiect strălucitor. Apropiindu-se au descoperit că aveau în faţă un obiect pe care l-au descris ca semănând cu două ligheane uriaşe îmbinate pe margini; avea cam trei metri în diametru, strălucitor şi plutea cam la un metru de sol, ejectând flăcări pe dedesubt. Unul dintre tineri, Lorenzo Flores, declară poliţiei: „Apoi am zărit ieşind patru omuleţi. Aveau înălţimea de vreo nouăzeci de centimetri. Când şi-au dat seama că eram acolo, toţi patru l-au înşfăcat pe Jesus (Gomez — celălalt tânăr) şi au încercat să-l târască spre obiect. N-am putut să fac nimic decât să iau puşca mea de

vânătoare (terminase cartuşele), care era descărcată şi am lovit cu ea unul dintre ei. Ai fi spus că puşca a lovit ceva la fel de tare ca şi o rocă — mă dureau mâinile — şi puşca s-a rupt în două bucăţi... Era prea întuneric ca să putem vedea trăsăturile feţelor lor, însă am remarcat părul abundent de pe corpurile lor şi marea lor vigoare". Băieţii au scăpat din ghearele omuleţilor cu zgârieturi adânci şi teribil de speriaţi. La locul incidentului poliţiştii au găsit puşca ruptă, urme de încăierare şi tufişuri uşor pârjolite. Şi atât, dar peste şase zile...

• **16 decembrie 1954, Venezuela:** trei tineri se întorceau noaptea acasă de la un restaurant din oraşul San Carlos; ajunşi în dreptul unui parc cu vegetaţie bogată, unul dintre tineri, Jesus Paz, cere prietenilor să oprească automobilul, având de rezolvat o urgenţă. După ce a intrat circa zece paşi în parc, Paz ţipă după ajutor. Prietenii sosiţi în grabă îl găsiră la pământ, buimac şi însângerat. Nu departe, o fiinţă scundă şi păroasă, cu aspect humanoid, alerga spre o navă strălucitoare, discoidală, „parcată" pe iarbă. Imediat ce a primit făptura, s-a înălţat cu un bâzâit puternic.

Paz a ajuns la spital în stare de comoţie şi cu zgârieturi lungi şi profunde, care după spusele medicilor păreau a fi fost făcute cu ghearele. Ulterior a declarat anchetatorilor că păşise pe un covor de iarbă care înăbuşise zgomotul paşilor. S-a împiedicat de creatura păroasă care examina florile de pe pajişte, şi cu toate că a încercat s-o evite, l-a atacat zgâriindu-l şi ameţindu-l cu o lovitură în ceafă.

Cazuistica ozenauţilor scurţi de talie este bogată şi se desfăşoară relativ uniform în timp şi beneficiază de martori de încredere. Să amintim, pe scurt, numai câteva:
• **26 iunie (noaptea) 1957, Noua Guinee, şcoala din Boainai:** reverendul Willian Booth Gill, având alături mai mult de douăzeci de elevi şi profesori, intră în legătură prin gesturi (fluturarea mâinilor) cu nişte creaturi mici, cu

înfăţişare umană, aflate pe un fel de punte de la partea superioară a cupolei unui OZN discoidal, care levita la cca. o sută de metri de balconul şcolii; ozenauţii au răspuns prin gesturi similare; • **28 octombrie 1962, Australia:** doamna E. D. Sylvester (profesoară de liceu), se afla cu cei trei copii ai săi în maşină, pe şosraua Salisbury — Elizabeth. Pe la orele şapte şi jumătate seara, un obiect oval le-a tăiat calea la oarecare distanţă în faţă, şi a aterizat pe câmpul de lângă şosea. Alături de obiect (apreciat la lungimea de 4,5 m şi înălţimea de 1,5 — 2,0 m), relatează martorii (au fost informate şi autorităţile guvernamentale), se afla un mic humanoid îmbrăcat într-un costum lucios tip scafandru, cu o cască trasparentă racordată printr-un tub la un aparat purtat pe spate (probabil pentru respirat); părea că recoltează probe de pământ cu ajutorul unei cutii sau conteiner lucios pe care îl avea în mâini. Observaţiile au durat patruzeci de minute, după care nava a plecat; • **24 aprilie 1964, Socorro, New Mexico:** celebrul caz al sergentului de poliţie Lonnie Zamora, care a văzut tot un OZN ovoidal, de culoarea aluminiului, lung de circa 3,5 — 4,0 m, care stătea pe fundul unei râpe, sprijinit pe patru picioare cu tălpi circulare; lângă navă, doi indivizi de talia unor copii mai mari, purtând un fel de combinezoane alb-argintii, părcau că examinează sau repară ceva. Absorbiţi de îndeletnicirile lor, l-au simţit pe Zamora când ajunsese la vreo douăzeci de metri de ei; zăpăcindu-se au început să alerge în jurul „oului", cu salturi mici şi repezi. În timp ce poliţistul s-a întors ca să se retragă spre maşină, ozenauţii s-a îmbarcat şi cu un zgomot asurzitor (un ţiuit cu o frecvenţă din ce în ce mai mare) OZN-ul a decolat dispărând în câteva secunde; ş.a.m.d.

Din alte relatări reiese clar că suntem vizitaţi şi de fiinţe cu gabarit normal în raport cu pământenii şi chiar mai bine „dezvoltaţi";

• **12 septembrie 1952, Flatwoods, West Virginia:** în timp ce se jucau pe înserate, un grup de copii printre care şi băieţii doamnei Kathleen May au văzut cum o „farfurie zburătoare" care ejecta flăcări roşii a aterizat pe dealul din spatele casei doamnei May. După unele ezitări, crezând că spusele copiilor sunt fantezii, hotărăşte totuşi să pornească în grup (opt martori) în căutarea OZN-ului. După o jumătate de oră de urcuş prin desişuri au găsit ce căutau; ţipătul de spaimă al unuia dintre veselii temerari era perfect justificat: în lumina lanternei apăruse de sub un fel de cască ascuţită o faţă omenească de uriaş, foarte congestionată, cu ochii verzi, scânteind fosforescent; posesorul feţei, a cărui înălţime a fost apreciată între şapte şi zece picioare, părea să împrăştie un miros extrem de neplăcut. Purta îmbrăcăminte verde-închis şi s-ar putea, după părerea doamnei May, să fi fost posesorul unor gheare fioroase (pe care ceilalţi martori nu le-au văzut). În spatele străinului era nava, „o sferă mare cât o casă", strălucind pulsatoriu, în care s-a retras, mai mult alunecând, decât mergând, şi s-a pierdut în noapte;

• **19 septembrie 1961, Whitfield, New Hampshire:** este faimosul caz de răpire temporară a soţilor Betty şi Barney Hill de către ocupanţii unui OZN, în scopul efectuării unor teste; evenimentele au fost cercetate de dr. J. Allen Hynek (consultant ştiinţific al Forţelor Aeriene ale Statelor Unite, în problema Obiectelor Zburătoare Neidentificate), informaţiile furnizate de soţii Hill (el negru, ea albă) fiind obţinute sub hipnoză, altfel cuplul avea conştiinţa evenimentului trăit, dar dublată de un gol de circa două ore în viaţa lor. Cazul este interesant atât prin prisma comportamentului „răpitorilor" faţă de fiinţele umane, cât şi prin trăirile sub hipnoză, care relevă experienţa traumatizantă psihic prin care au trecut, trăiri greu de

simulat, dacă nu imposibil sub hipnoză (starea hipnotică a fost realizată repetat de către dr. Simon). Dr. Hynek subliniază că relatările soţilor au fost concordante în mare măsură, fapt semnificativ, pentru că au fost audiaţi sub hipnoză separat şi au aflat ce a spus celălalt mult mai târziu. Dar iată ce s-a întâmplat cu soţii Hill: târziu, către miezul nopţii, se aflau pe şosea întorcându-se dintr-o vacanţă petrecută în Canada; la un moment dat au văzut un OZN care a aterizat blocându-le calea. Au ieşit nişte humanoizi şi s-au apropiat de ei. De aici „firul se rupe" şi se dezmeticesc cam două ore mai târziu, tot pe şosea, dar cu 35 de mile mai aproape de casă. Mai mult de atât nu-şi amintesc şi treptat, amnezia prelungindu-se în timp, amândoi ajung să aibă tulburări fizice şi psihice. Sunt îndrumaţi către dr. Benjamin Simon, psihiatru specialist în rezolvarea stărilor de amnezie. Şi sub hipnoză, Betty şi Barney Hill au dezvăluit şi şi-au dezvăluit totodată neobişnuita lor experienţă: „Mergem cu maşina. Barney frânează şi frânele scrâşnesc şi Barney întoarce brusc la stânga. Nu ştiu de ce face asta. Ne vom rătăci în pădure. Facem un viraj. Barney încearcă să pornească, maşina nu vrea. Acum ei vin spre noi, prin pădure. E ceva neobişnuit cu primul om care se apropie. M-am speriat, trebuie să ies din maşină, să fug şi să mă ascund în pădure..." (Betty); „Am ieşit din maşină şi intru în pădure. E o strălucire portocalie; e ceva acolo (...) Urcăm pe bord. Aş vrea să mă năpustesc dar nu pot. Aş vrea să lovesc, dar nu pot (...) Mă împiedic şi mă aflu într-un coridor. Nu mai vreau să înaitez. Nu ştiu unde e Betty. Nu mi-a făcut nici un rău (...) Sunt amorţit. Nu-mi simt degetele. Picioarele îmi sunt amorţite. Mă aflu pe masă!" (Barney); „Eu... omul lor este lângă mine (...) Apoi, când am ajuns, am văzut lucrul acela... ştiam că ne vor cere să ne urcăm în el. Eu nu voiam să urc. Le spuneam că nu merg, nu vreau să merg. Şi el îmi

spunea să înaitez, că ei voiau doar să facă nişte teste simple. Îndată ce vor termina, mă voi întoarce la maşină." (Betty). Betty descrie obiectul în care au fost obligaţi să intre, ca ceva mare, dar nu îl poate compara cu nimic cunoscut (doar aşa: „(...) ar fi cam de la colţul casei până dincolo de garaj"); avea un fel de ramă de jur împrejur, situată puţin deasupra solului, la care se ajungea printr-un plan înclinat. Testele au constat din colectarea de mici „mostre" de unghii şi piele, precum introducerea unui ac în ombilicul lui Betty. Au conversat cu ozenauţii, ei în engleză, străinii într-o limbă necunoscută (Barney le-a văzut gurile mişcându-se), iar soţii Hill au „înţeles" echivalentul în engleză. Nu li s-a spus de unde vin străinii, în schimb au fost „programaţi hipnotic" să uite ce au văzut şi păţit la bordul OZN-ului.

Şi o remarcă a soţilor Hill, deosebit de interesantă: au fost trataţi bine de ozenauţi, dar cam aşa cum oamenii îşi tratează animalele de laborator...

• **23 martie 1980, Butzback, Germania de vest:** sosiţi din noapte la cabana lui Robert Linkman, doi străini înveşmântaţi în salopete mulate, gri-albastre, solicită ceva de băut; refuză alcoolicele, citronada, Coca-Cola şi altele asemenea, dar acceptă în final sifonul. Deşi s-au adresat într-o germană fără cusur, între ei discutau într-o limbă care „nu semăna cu nimic", după părerea cabanierului. Intrigat de aspectul şi comportamentul lor ciudat, Linkman i-a urmărit prin pădure: mergeau repede către un luminiş în care îi aştepta o navă lenticulară, în care au intrat. OZN-ul şi-a mărit strălucirea şi a decolat vertical, fără nici un zgomot (Ufo Nachrichten, nr. 263/1980).

Întâlniri de gradul trei...

De ce le acceptăm atât de greu? Oricât am fi de documentaţi în fenomenul OZN, de lipsiţi de prejudecăţi şi deschişi către Univers, oricât am fi de convinşi de buna

credinţă şi sănătatea mintală a raportorilor de evenimente cu ozenauţi (au mai fost numiţi ozenosapiens, humanoizi, ocupanţi, străini şi creaturi animate, pentru a include şi eventualii roboţi), totuşi,... totuşi avem reţineri. De ce se simte nevoia glumelor pe seama „omuleţilor verzi" şi de persiflare, dacă nu şi mai rău, a persoanelor implicate în evenimentele cu „creaturile animate"? Dr. Hynek, care şi-a pus la rândul său aceste întrebări şi cu siguranţă multe altele, a încercat să sugereze şi un răspuns, e drept, care conţine şi întrebări, dar totodată ne descrie inspirat aşa cum suntem, dând sens reacţiilor noastre cu „străinii": „Deşi nu există o motivaţie logică, mărturisesc totuşi că împărtăşesc această prejudecată greu de explicat. Să fie confruntarea la nivelul materiei animate cea care ne face să simţim o astfel de tulburare şi chiar repulsie? Poate că atâta vreme cât propria noastră raţiune cercetează raportul asupra unei maşini, fie ea oricât de stranie, într-o asemenea confruntare ne simţim oarecum superiori. Întâlnirile cu creaturi animate, deci, poate, cu o inteligenţă de un alt tip, dau o nouă dimensiune spaimei noastre atavice de necunoscut. Îşi face apariţia spectrul luptei pentru teritorii, al pierderii hegemoniei planetare — spaime care au rădăcini adânci.

Ne deranjează şi altceva: humanoizii par să fie capabili să respire aerul nostru şi să se adapteze cu destulă uşurinţă presiunii atmosferice şi gravitaţiei noastre. Asta pare a fi cu totul anormal, întrucât ar presupune că ei trebuie să vină de pe o planetă foarte asemănătoare cu a noastră. Să fie chiar planeta noastră? Dar cum? Sau sunt roboţi care nu au nevoie să se adapteze la mediul nostru?".

Chiar dacă am încerca să eludăm conceptul OZN în întregime, sau numai sub aspectul prezenţei printre noi a „străinilor", nu va fi posibil, de realitate nu poţi face abstracţie decât dacă eşti bolnav psihic. De aici se pune problema cunoaşterii. Nu se poate câştiga nimic din „poli-

tica struţului" şi la urma urmei nu este specific omului să-şi afunde capul în „orizontul ignoranţei". Dacă ne place să credem că suntem stăpâni în casa noastră Terra, atunci trebuie să ştim ce se întâmplă în ea, ori fenomenul OZN este o realitate incontestabilă, cu enorm de multe mărturii provenite din toate colţurile lumii şi de la toate segmentele populaţiei. Iar acolo unde există Obiecte Zburătoare Neidentificate trebuie să fie şi inteligenţele creatorilor acestora, iar dacă nu suntem noi, şi avem toate motivele să fim siguri că nu suntem, atunci, indiscutabil, sunt „ceilalţi" — EI.

Cu ce ochi îi privim acum pe EI? „Aceasta-i întrebarea!" Şi cred c-ar trebui să şi-o pună, în primul rând, autorităţile statale, pentru că este problema întregii omeniri şi nu „găselniţa" unor exaltaţi. Important este cum îi privim noi, omenirea în ansamblu şi să hotărâm dacă suntem pregătiţi să-i primim aşa cum se primesc oaspeţii, chiar nepoftiţi, pentru că „moda" trasului cu tot armamentul disponibil în OZN-uri şi ocupanţii lor a trecut, măcar prin conştientizarea faptului că degeaba o facem, nu are nici un efect.. De altfel, „copilăria contactelor contemporane" cu OZN-urile a fost depăşită, oamenii înţelegând că inteligenţele creatoare ale extraordinarelor aparate de zbor urmăresc Cunoaşterea şi nicidecum cucerirea Terrei, care ar fi fost realizată demult, dacă o voiau.

Cred că am început să înţelegem că trăim cu toţii pe aceeaşi „navă cosmică" numită Terra, deocamdată unica, că încă suntem singuri în faţa Marelui Necunoscut, Universul. Deocamdată. Cred sincer că suntem în faţa „saltului", aşa cum periodic l-a făcut omenirea. Acum ne preocupă corectarea greşelilor comune prin care am deteriorat mediul, căutăm să îngheţăm definitiv „războiul rece", dar şi variantele „calde", suntem sensibilizaţi de soarta nefericită a semenilor noştri... Ne preocupă soarta întregi planete...

Ceva nou în mentalitatea omenirii. E neîndoios că se apropie „saltul" şi va fi saltul în Cosmos, pentru că viitorul omenirii se numeşte expansiunea în Univers, altfel nu va fi nici un viitor pentru umanitatea terriană.

Şi acolo ne vom întâlni cu EI, de ne place sau nu. Oricum, începutul a fost făcut de EI, mai departe depinde de noi.

...şi cum ne văd EI

Chiar aşa, oare cum ne văd EI? Întrebarea nu mi se pare gratuită, de conţinutul răspunsului, pe care ni-l vom formula singuri — de la EI, deocamdată, slabe speranţe — depinde justa autoevaluare a ceea ce suntem, a nivelelor de inteligenţă şi civilizaţie la care ne găsim, a locului pe care îl ocupăm acum printre speciile gânditoare din Univers.

Faptul că suntem vizitaţi de foarte multă vreme, aş îndrăzni să afirm că din totdeauna, înseamnă ceva, înseamnă că, pe lângă curiozitatea firească a fiinţei gânditoare faţă de viaţă şi nu numai, au recunoscut în noi stăpânii planetei. Este recunoaşterea noastră ca inteligenţe, potenţiali interlocutori şi parteneri în Univers şi aceasta constituie esenţa modului în care EI ne privesc. Atunci, şi nu puţini gândesc astfel, de ce nu ne contactează deschis, să zicem „oficial"? Păi, unii dintre EI — şi nu dintre cei pasageri pe planeta Pământ — au şi făcut-o, în trecutul nostru mai mult şi mai puţin îndepărtat, când, probabil, am avut mai multă nevoie de EI, sau când au considerat că este momentul oportun. În mod cert, acum, sau mai exact, până acum la sfârşitul de secol XX nu a fost cazul. Nu am fost şi poate nici nu suntem încă „copţi" pentru „contactul la nivel superior de înţelegere" cu partenerii noştri galactici sau poate şi mai de departe. Sau poate de nici nu bănuim unde, poate dintr-un univers paralel, pentru care nu avem simţurile, nici

aparatura pentru a-l „palpa" şi înţelege, ci doar fantezia şi aparatul matematic, extraordinarul, capitalul „produs" al inteligenţei umane şi fără îndoială, Universale. Să nu uităm că acum un secol încă eram foarte departe de ceea ce suntem astăzi, în ştiinţă, în tehnologie, în cunoaştere în general, în umanitarism abia acum dăm semne de înţelegere şi colaborare reală şi mai eficientă la nivel planetar. Să ne amintim că în 20 iulie 1969, ora 19,47 G.M.T., modulul „Egale" al expediţiei Apollo 11 (să ne amintim cu această ocazie şi numele celor trei cosmonauţi pământeni: Neil Armstrong, Edwin Aldrin şi Michael Collins) şi-a aşezat, pentru prima oară în istoria omenirii, preţioasa încărcătură, doi oameni temerari, (al treilea, Collins, a rămas pe orbită în jurul Lunii), pe suprafaţa unui alt astru decât Pământul. Abia atunci am reuşit, sau atunci am fost lăsaţi? La prima impresie, întrebarea pare curioasă, dar nu este aşa: ne putem întreba fără jenă dacă Luna ne aparţine, în virtutea întâmplării că se află la numai 1,2 secunde lumină de noi şi dacă ne vom simţi, cândva „acasă" pe ea. Pentru că EI se simt acolo sigur acasă. Chiar Neil Armstrong a transmis prin radio către Pământ, în clar: „Drăcia dracului! Aş fi dorit să ştiu ce fel de nave sunt acestea care au aselenizat înaintea mea de cealaltă parte a craterului?" Poate exprimarea nu este tocmai academică, dar este pur americană, clară şi la obiect. Să mai adăugăm că au adus fotografii cu două OZN-uri, cele de pe partea cealaltă a craterului, şi un film cu evoluţia unui OZN în vecinătatea modulului de serviciu rămas pe orbită în jurul Lunii, şi fotografia unei nave cilindrice, nu mai scurtă de un kilometru şi jumătate, şi cine mai ştie ce „minuni" de care noi, muritorii de rând, nu vom afla poate niciodată. Şi nu numai Apollo 11 a întâlnit nave extraterestre în drum spre, în jurul şi pe Lună. Surse americane şi sovietice au fost de acord că „aproape toţi astronauţii americani participanţi la programul Apollo

au observat OZN-uri", iar dr. Garry Henderson a afirmat fără echivoc că NASA deţine numeroase fotografii de OZN-uri „luate din apropiere, cu aparate de fotografiat şi de filmat" şi „toţi astronauţii noştri au văzut aceste obiecte, dar au ordinul să nu discute cu nimeni cele văzute". În secolul nostru s-au înregistrat numeroase rapoarte (de ordinul miilor), uneori confirmate de mai multe observatoare, care prezintă lumini anormale, structuri artificiale, figuri geometrice şi altele care numai pe Lună nu ar fi trebuit să se găsească. Şi misiunile automate americane şi sovietice au „văzut" că Luna este ocupată. Unele dintre staţii au funcţionat, altele pur şi simplu „nu au vrut", cum ar fi cazul aparatelor „Ranger", când numai al şaptelea a „binevoit" să lucreze (a transmis pe Pământ peste patru mii de fotografii, pe una dintre ele apărând foarte clar două obiecte mari, albe, cu numeroase umflături, indiscutabil de provenienţă nepământeană).

Când a mers, când n-a mers treaba cu Luna... Oare numai a noastră să fie vina sau au „contribuit" şi EI? Apollo 13 nu trebuia să ajungă atunci pe Lună? Era atunci ceva în zona de asolizare ce nu trebuia văzut de pământeni? Destule persoane autorizate au avut convingerea că modulul de serviciu a fost defectat „din afară". Dar cum s-au întors nefericiţii din carcasa numită Apollo 13, cum s-au desprins din „mrejele" Lunii, cum au fost posibile corecţiile de traiectorie pentru a se înscrie exact pe culoarul de acces acasă şi să nu fie arşi sau respinşi pentru totdeauna în spaţiul infinit? Desigur ar fi un motiv de mândrie pentru cei de la sol, care au controlat ghinionistul zbor, cât şi pentru echipaj, dar chiar am făcut-o singuri? Nu s-au simţit şi Ei obligaţi să dea o „mână" de ajutor?

Când am vrut să detonăm pe Lună în scopuri ştiinţifice o încărcătură nucleară de mică putere, butelia cu oxigen din instalaţia de detonare a explodat fără nici un motiv.

„Ce multe sunt, roiesc ca albinele în stupi!“ a exclamat astro-nautul Ronald Evans (Apollo 17), referindu-se la OZN-urile observate la suprafaţa Lunii — pe seama ocupanţilor acelor aparate de zbor necunoscute au pus astronauţii noştri defectarea subită a detonatorului... să fie vorba de o glumă din spaţiu?

Orologiul nostru de pământeni cu acte de proprietate asupra Terrei, cu Luna cu tot, trebuie că are de suferit — cum adică, să fim la cheremul LOR? — dar chiar dacă, într-o formă sau alta, ni se spune „asta o puteţi, asta nu!“, şi trebuie să recunoaştem că suntem în stare să facem multe „nefăcute“, faptul cel mai important rămâne că am fost acceptaţi în spaţiul extraterestru. Cosmosul, expansiunea în Univers este următorul salt, „indispensabilul salt“ al omenirii, indispensabil pentru supravieţuirea şi perpetuarea omului în Univers.

Aceasta este esenţa modului în care ne privesc „necunoscuţii“: suntem o specie inteligentă, viabilă şi ne vom ocupa locul meritat alături de EI. Altceva nu mai contează.

CAPITOLUL 5 — OZN — O PROBLEMĂ PERSONALĂ

Ufolatria

De-a lungul istoriei, toate elementele şi evenimentele pe care omul nu le-a putut înţelege şi explica raţional au devenit bazele mitologiilor şi, mai târziu, ale religiilor moderne. Cu toate senzaţionalele descoperiri ale ştiinţei, chiar şi în prezent mai există fenomene care conduc către apariţia de astfel de religii. Unul dintre ele este, fără nici o îndoială, fenomenul OZN (UFO, în limba engleză).

„UFO-latria" (adorarea UFO) reprezintă un amalgam neuniform de credinţe, declanşate cam prin anii '50 (în 1947, americanul K. Arnold a fost primul care a descris o „farfurie zburătoare"), odată cu valul de observaţii ale obiectelor zburătoare neidentificate abătute deasupra teritoriului SUA. Prin ele, se încerca explicarea ideii că vechile religii renasc în prezent şi că zeii mitici sau Dumnezeul epocii creştine, secondat de cohortele de îngeri şi de diavoli, nu reprezintă decât extratereştrii care ne-au creat în vechime, care au continuat să ne supravegheze şi care s-au întors pentru a-i recompensa pe cei credincioşi sau pentru a-i pedepsi pe cei necredincioşi.

Nu este deci de mirare că Jacques Valée îi identifica un deceniu mai târziu pe „omuleţii verzi", ocupanţi ai posibilelor nave spaţiale extraterestre, cu zânele şi spiriduşii din

vechile basme ale lumii. Oamenii, afirma el, au nevoie să ştie că există, undeva, bine ascunşi de priviri indiscrete, fiinţe ciudate, capabile să-i apere şi să le facă bine. Cum Evul Mediu s-a încheiat cam demult, credinţa în vrăjitoare şi spiriduşi s-a transferat asupra unor posibile creaturi venite din spaţiul cosmic.

Ufolatria a devenit un fenomen de care trebuie, vrând-nevrând, să se ţină seama, fie şi numai datorită faptului că poate provoca mari tulburări sociale, deplasări masive de grupuri în anumite zone, declarate „ţinte" de contact, ori predicţii pe termen scurt, capabile să scoată din minţi mii de credincioşi.

Una dintre cele mai cunoscute secte americane este „Sinteza operativă internă zetetică, energetică şi nucleonică," înfiinţată în statul Dakota, în 1963 de către un... poştaş, pe nume Alain T. Foster. Teoria de bază a sectei era aceea că extratereştrii, anunţaţi de frecventele vizite ale OZN-urilor, urmau să descindă pe Terra în număr mare, dorind să se strămute pe această planetă, unde condiţiile de viaţă erau asemănătoare cu acelea de pe îndepărtata lor planetă de baştină. Ca legitimare a acestei dorinţe, patronul Foster oferea explicaţia că noi, pământenii suntem creaţii artificiale şi experimentale ale lor şi că, experimentul odată încheiat, rostul aici a încetat. Pentru pregătirea marii debarcări, este necesar ca noi să ne mutăm în corpore pe o altă planetă apropiată şi să eliberăm acest spaţiu vital.

Ani îndelungaţi, credincioşii activi ai sectei au străbătut lumea, pentru a colecta suma de 3 miliarde de dolari, necesară construirii unui aerodrom, ce urma să servească drept bază principală de aterizare a OZN-urilor.

Secta „Omniscienţii Cosmosului" a luat fiinţă în jurul lui Antoine Jacques Bisset, un electrician francez, care afirma că a fost răpit de un OZN în 1979 şi ţinut ostatec timp de opt zile la bordul acestuia, după care i s-a încredinţat

mesajul că extratereştrii vor ateriza la 15.08.1980 lângă localitatea Clergy-Pontoise. Mai mult de două mii de persoane din localitatea menţionată, din împrejurimi, dar şi parizieni, răscoliţi de adepţii „iluminatului", s-au grăbit să asiste la evenimente, dar au rămas cu buzele umflate: din spaţiu n-a binevoit să coboare nimic. În faţa eşecului, Bisset a căzut rapid în transă şi i-a anunţat pe cei prezenţi că data s-a modificat, datorită unor probleme tehnice neaşteptate. Vor veni cu siguranţă pe 15.08.1983. Inutil să mai spunem ce s-a întâmplat în acea zi.

Una dintre cele mai curioase secte din lume se găseşte tot în Franţa. Fondată de un medic şi de un ziarist, susţine că planeta de baştină a extratereştrilor ar fi Baal, situată într-un sistem binar din Betegleuse. Populaţia ei s-ar stinge, deoarece locuitorii ei nu se mai pot reproduce. Singura salvare ar fi ca oamenii să le expedieze urgent o cantitate masivă de tritoni de baltă! În vederea atingerii acestui scop, sectanţii au cumpărat în 1981 o fermă piscicolă şi au început să crească tritoni, aşteptând în linişte ca locuitorii de pe Baal să trimită farfuriile zburătoare de transport.

Este evident că ufolatria reprezintă o manieră modernă de defulare a spaimelor ancestrale din adâncurile noastre, privitoare la tot ceea ce ne-ar putea sosi din adâncurile negre ale cerului. Să reprezinte o adaptare (în perioada de început) a sistemului bine pus la punct al religiei sau un fenomen marginal, care va dispare cu timpul, chiar dacă explicaţiile esenţiale nu vor fi date?

De ce nu trebuie să credem în O.Z.N.-uri

„În cursul acestui an vor fi cam 200 de apariţii autentice de Obiecte Zburătoare Neidentificate, despre care Pentagonul va ajunge să demonstreze că 210 vor fi fost false.", scria în numărul său din 6 ianuarie 1958 revista „Life Magazine. Că a avut dreptate, istoria a demonstrat-o pe

deplin, chiar dacă nu ar fi să amintim aici decât soarta celebrului proiect „Blue Book", care s-a încheiat exact cum fusese planificat să se încheie: prin negarea stridentă a existenţei OZN-urilor. Atitudinea aminteşte prin iraţionalitate şi prin încrâncenare de aceea a Bisericii catolice renascentiste, care pentru a obţine exact acelaşi rezultat (negarea existenţei vieţii oriunde în altă parte decât pe Terra) l-a ars pe rug pe Giordanno Bruno şi l-a silit, sub aceeaşi ameninţare, să abjure pe Galileo Galilei.

Trăim într-o epocă ceva mai evoluată pentru ca arderile pe rug să mai fie de efect. Acum armele sunt ironia feroce, negarea insistenă sub aparenţa unor răspunsuri ştiinţifice şi utilizarea puterii guvernamentale pentru a-i reduce la tăcere pe cei prea insistenţi.

De ce nu trebuie să credem în OZN-uri? Pentru că este bine să ne considerăm singurele fiinţe inteligente din univers. În felul acesta, într-o viitoare şi posibilă expansiune cosmică, omul va fi îndrituit să adopte atitudinea de conchistador a lui Cortez şi să supună Spaţiul în numele celui mai iteligent, mai cult şi mai puternic, cu scuza că el aduce civilizaţia.

Pentru că este mai uşor să explicăm, de ce nu există viaţă decât de ce există, şi, mai ales, de ce este fundamental diferită de a noastră.

În fine, dar nu ultimul rând, pentru că la mijloc se manifestă puternice interese militare. Dacă OZN-urile sunt cumva produse pe Pământ de către un alt stat, în mare secret? Atunci trebuie să se afle mai întâi cine le-a produs şi ce putere au ca arme. Dacă vin din alte lumi (după cum şi este mai probabil), păstrarea secretului cu privire la eventualele descoperiri în ceea ce priveşte structura şi puterea lor de distrugere va asigura statului care le deţine o superioritate zdrobitoare.

De ce nu trebuie să credem deci în OZN-uri? Pentru că este mult mai comod ca ele să nu existe pentru marele

public. Conform proverbului popular: „Nu iese fum fără foc", este însă evident că toate aceste încercări ale autorităţilor de a nega existenţa lor nu pot decât să conducă la ideea că nu poţi nega ceea ce nu există... Şi, dacă despre miile de cazuri de întâlniri de gradul I, II şi III petrecute la sol între oameni de toate naţionalităţile şi profesiile s-au putut aduce obiecţii privitoare mai cu seamă la lipsa lor de discernământ în efectuarea observaţiilor, lipsă datorată absenţei pregătirii de specialitate, în cazul contractelor cosmice problema se schimbă fundamental. Pentru că oamenii trimişi în spaţiu sunt deja nişte specialişti, a căror părere nu poate fi contestată decât prin rea-voinţă.

Printre primele „incidente" de acest tip se numără cele petrecute în 1961 şi 1964 cu capsulele-cosmice lansate la Cape Canaveral, în statul american Florida.

În numărul din ianuarie 1965 al revistei „True" se găseşte o amplă relatare a evenimentului din 10 ianuarie 1961, relatare care trebuie să fi necăjit mult grupul de cenzori de la Pentagon.

Articolul vorbeşte în principal despre o fotocopie de pe o filă a jurnalului oficial al unei staţii de reperaj a cosmodromului, fotocopie ce se află în arhiva organizaţiei NICAP. Este vorba despre o rachetă de tip „Polaris", lansată din Florida şi care trebuia urmărită pe o distanţă de câteva mii de kilometri, în timp ce avea să străbată sudul Oceanului Atlantic.

Jurnalul oficial arată că, în vreme ce racheta urca pe traiectorie, a căpătat brusc un tovarăş de călătorie. Obiectul neidentificat avea, în mod cert, dimensiuni cu mult mai mari decât racheta „Polaris" şi s-a aflat tot timpul atât de aproape de aceasta încât a obligat instalaţia automată a bazei de urmărire prin radar să se fixeze asupra sa. Câteva minute mai târziu, când OZN-ul s-a îndepărtat de ea, în mod surprinzător, instalaţia automată a continuat să-l urmărească. Paisprezece minute s-au chinuit tehnicienii,

conform jurnalului oficial, să desprindă radarul de pe OZN şi să-l fixeze din nou asupra rachetei. Nimeni nu a reuşit să explice funcţionarea bizară a instrumentului de urmărire, care s-a comportat foarte... uman, manifestând o curiozitate ieşită din comun. Să fie oare vorba despre un tip nou de energie, care să producă astfel de devieri de la normal ale aparaturii electrice? Se cunosc sute de relatări ale unor automobile sau chiar centrale electrice rămase în pană în timp ce erau survolate de asemenea obiecte neidentificate. Este celebru cazul marii pene ce a scufundat în beznă pentru o noapte întreagă New-York-ul şi Noua Anglie la 5 noiembrie 1965. Atunci cerul american a fost luat pur şi simplu cu asalt de mii de OZN-uri.

În acelaşi articol, revista „True" comentează şi cazul OZN-urilor ce au însoţit în zbor prima navă orbitală americană de tip „Gemini". Lansată la 8 aprilie 1964, cu o încărcătură de instrumente destinată să aprecieze comportamentul şi soliditatea navei pentru viitoarele zboruri cu echipaj uman, staţia s-a comportat normal până la înscrierea pe orbită. În timp ce-şi desfăşura zborul pe prima orbită, a fost ajunsă din urmă şi înconjurată de patru obiecte necunoscute, care s-a considerat că erau pilotate după maniera executării manevrelor de zbor. Cele patru OZN-uri s-au plasat în jurul capsulei, într-o structură evident raţională: două deasupra, unul îndărăt, iar altul dedesubt, menţinându-şi această poziţie relativă de-a lungul unei orbite întregi. Apoi şi-au sporit viteza şi au dispărut în spaţiu.

Explicaţia Forţelor Aeriene? „Obiectele semnalate, detectate pe radar, au fost identificate ca fiind nişte fragmente făcând parte din structura rachetei purtătoare; în mod obişnuit, ele se rup din acel etaj al rachetei care şi-a terminat misiunea, în cadrul procesului de separare a navei cosmice de racheta purtătoare".

Curios, dar explicaţia a fost contrazisă... tot de către autorităţi. A. P. Alibrando, însărcinatul cu relaţiile publice în cadrul oficiului Manned Space Flight NASA a răspuns

prin presă următoarele: „Cel de-al doilea etaj al rachetei purtătoare *nu s-a separat* de nava cosmică, întrucât zborul a constituit doar o verificare a vehiculului de lansare şi a sistemului de dirijare (...) Primul etaj al rachetei „Titan" a căzut în sudul Bermudelor. Cel care de fapt plasează cosmonava „Gemini" pe orbită este al doilea etaj al rachetei „Titan". În cazul lui „Gemeni-l", racheta purtătoare şi cosmonava au reintrat în atmosferă *ca un element unic*".

Oare să nu fi ştiut experţii Forţelor Aeriene că n-a fost nici o separare între racheta purtătoare şi „Gemini-1", când tocmai ei fuseseră autorii proiectului de zbor şi când, în realitate, trebuiau să cunoască fiecare detaliu al întregului zbor?

Oricare ar fi răspunsul (necunoscut de marele public nici la mai bine de 30 de ani de la aceste evenimente), se poate remarca în mod cert că, încă de la debuturile erei spaţiale, ceea ce noi numim OZN-uri şi-au manifestat din plin interesul pentru activitatea umană în Cosmos şi că, deloc întâmplător, autorităţile oficiale au negat din capul locului posibilitatea existenţei acestora.

Nepăsare? Teamă oarbă de necunoscut? Interese ascunse?

Nu e foarte departe timpul când răspunsurile vor începe să se deruleze.

Trei cazuri (OZN) ... personale

De regulă, dacă nu sunt indiferenţi, martorii unor evenimente în care apar OZN-uri nu mai au scăpare, morbul curiozităţii nu le mai dă pace: caută şi iar caută noi materiale documentare, „absorb" informaţii de unde nici nu gândeşti, devin culegători de „folclor" ozenistic, sortatori, clasificatori, cercetători de evenimente, se adună în asociaţii, scot publicaţii de profil, dar mai ales deschid larg ochii spre cer, doar-doar o mai apare ceva...

Am păţit-o, urmând cam acelaşi „scenariu". E drept, microbul era prezent mai demult în neuroni; cu o fire curioasă, scormonitoare, „nutrit" cu literatură ştiinţifico-fantastică, adusă în casă colecţia de 1 leu, colecţia cu tringhiul şi de cine (editorul) mai îndrăznea, nu se putea să nu fi fost sensibilizat... la urma-urmei să „rătăceşti" cu mintea prin cele mai îndepărtate zone ale Cosmosului a fost şi rămâne o plăcere rafinată şi un exerciţiu de neînlocuit în tentativa de a înţelege cine suntem şi ce rol ne este rezervat în Univers.

Da, am avut şanse şi „ochi" să văd OZN-uri, şi nu o singură dată, de patru ori în două decenii! Cu excepţia „triunghiului zburător" care a vizitat Bucureştiul în septembrie 1968 (vezi „23 de întâmplări cu O.Z.N.-uri de formă triunghiulară), celelalte observaţii sunt inedite.

• **August 1968:** îmi petreceam o parte din vacanţă pe litoral şi aşa cum se întâmpla de câţiva ani eram găzduit de o familie de tătari — casă la curte, pe o străduţă liniştită, undeva în apropierea Spitalului Municipal din Constanţa, boltă de viţă de vie, oameni cumsecade cu două fete frumoase... erau anii „ciudaţi" când un student îşi putea permite să se bucure de o mare infinit mai curată şi un soare arzător, nu „fierbător"... Şi cerul nopţilor de august, limpede şi înstelat, cum nu-l mai poţi vedea astăzi decât la munte, de la 1 500 metri altitudine în sus.

Într-o astfel de noapte, îmi saturam privirea şi sufletul de neasemuitul spectacol stelar, egalat doar de marea sub Lună, ... şi L-am văzut: clasic — un disc, puţin mai mic decât Luna plină, portocaliu stins, traversa tăcut şi fără grabă petecul de cer înghesuit între coama unui acoperiş din olane şi marginea de sus a unui calcan. Simplu, poate (dacă nu chiar) neinteresant, dar cele câteva secunde mi-au pus sub ochi, dincolo de texte şi fotografii, realitatea OZN.

• **Martie 1974 — Bucureşti:** de această dată observaţia este confirmată, pentru aceeaşi oră şi din alt punct al

oraşului; mai înainte însă, o altă relatare privind apariţia unui OZN, cu câteva ore mai devreme şi pe care o consider „deschiderea" celei personale. Observaţia aparţine domnului Alexandru Ungureanu, în acea vreme student la construcţii şi care cunoscând, ca de altfel şi alţi colegi ai săi (lucram cu ei la disciplina topografie, în calitate de asistent), preocupările mele din sfera ozenologiei, mi-a oferit, câteva zile mai târziu când ne-am întâlnit la seminar, o relatare scrisă, a experienţei OZN trăite de dânsul, fără să ştie că şi eu am urmărit, în zorii zilei următoare, evoluţiile a două obiecte zburătoare neidentificate. Apropierea în timp a evenimentelor (cca. opt ore) şi tipurile asemănătoare de obiecte implicate mă face să cred că avem de-a face cu aceiaşi „vizită" (vom vedea, mai încolo, că 1974 a fost anul „vizitării" aglomerărilor urbane). Dar iată, în sinteză, cele înregistrate de domnul Ungureanu: punctul de observaţie situat pe B-dul Lacul Tei, în dreptul Circului de Stat, cer senin, foarte clar, înstelat; la ora 19,39 deasupra Circului apare un obiect zburător neidentificat, „formă geometrică regulată (oval sau mai degrabă elipsă)" galben-portocaliu, nuanţă ştearsă, fără irizări; mărimea aparentă; axa mare de cca. 4—5 cm, axa mică cca. 2—3 cm; conturat precis, se distingea perfect pe fondul cerului înstelat, fiind mult mai mare şi de altă culoare decât stelele, fără licărire; evolua, sub plafonul obişnuit al avioanelor militare, deplasându-se dinspre Şoseaua Ştefan cel Mare spre Lacul Tei; după 3—4 secunde de la apriţie, timp în care a zburat lent şi silenţios, în spatele obiectului a apărut un jet de aceeaşi culoare cu acesta, simultan cu un ţiuit continuu, acut, dar nu pătrunzător; imediat OZN-ul şi-a schimbat direcţia de zbor cu aproape 90° spre dreapta, mărindu-şi foarte mult viteza şi dispărând în maximum una-două secunde; s-ar putea, remarcă domnul Ungureanu, ca schimbarea de direcţie să fi fost spre verticală, ascensiunea rapidă creând impresia deplasării către dreapta. Observaţia domnului Alexandru Ungureanu a avut loc vineri 22 martie 1974.

• **Sâmbătă 23 martie 1974 — Bucureşti:** locul observaţiei — imobilul (patru nivele) de pe B-dul I. C. Brătianu 12 (vis à vis de magazinul cu articole sportive „Cabana" din Piaţa Sfântul Gheorghe); în jurul orei patru dimineaţa, tatăl meu, Mihăilescu Virgiliu (de profesie economist), care avea obiceiul să fumeze şi noaptea, ne-a trezit (în afară de mine, pe mama mea, Mihăilescu Luiza şi pe mama soţiei mele, Tudorică Florica) ca să vedem „pe cer ceva interesant"; în direcţia bisericii Sfântul Gheorghe. aparent deasupra turlei din spate (est-sud-est faţă de martori) se afla un obiect, la prima vedere rotund (proiecţia pe firmament), de mărimea (aparentă) unei monede (actuale) de cinci lei, privită de la lungimea unui braţ, portocaliu, fără să strălucească excesiv, mai luminos pe margine; la cca. 10° în stânga lui şi mai sus (aproximativ 55—60° deasupra orizontului) se afla un al doilea obiect rotund, mai mic (cam jumătate din diametrul aparent al primului obiect) şi mai strălucitor, emiţând lumină albă. Cerul era senin, dar în zona OZN-urilor se deplasau lent fâşii înguste de nori; primul obiect staţiona, în mod evident, sub plafonul norilor, în timp ce celălalt era acoperit vremelnic de nori. Observaţiile au durat aproximativ 40 de minute, timp în care obiectul al doilea a dispărut (nu am văzut cum din cauza norilor), ca în final să fie din nou prezent, cam în acelaşi loc, după care a fost definitv acoperit de nori care s-au acumulat în acea parte a cerului; la rândul său, primul obiect care în toată perioada de observare nu s-a deplasat, a fost înghiţit de nori (fie că totuşi s-a înălţat imperceptibil, fie, mai degrabă, a fost acoperit de nori ce evoluau la altitudine mai joasă). După un timp de aşteptare am renunţat la „pândă" speranţele de degajare a cerului devenind nule. Acestea sunt observaţiile efectuate cu ochiul liber, dar am folosit şi un binoclu de teatru (puterea de mărire: 3x), modest ca performanţe, e drept, totuşi un plus faţă de ochiul liber; dacă despre obiectul al doilea nu am obţinut informaţii suplimentare cel de sub nori ne-a oferit

surprize: forma rotundă expusă era baza unui obiect cu vârful rotunjit (ca un cap de proiectil), înclinat spre dreapta cu 45°, care bascula uşor, prezentând porţiuni din suprafaţa laterală, când mai puţin, ca o masă întunecată, când mai mult şi atunci lucea palid ca lumina Lunii reflectată de acoperişuri. În vârf avea o lumină albă. Pe suprafaţa bazei se distingeau lumini, dispuse după cercuri concentrice; cele de pe margine erau mai intense şi albe şi se deplasau în lungul circumferinţei, în sens orar, iar cele din interior erau portocalii şi se roteau în acelaşi sens dar mai lent, în jurul unei lumini centrale, mai mare decât celelalte. Pe toată durata evoluţiei, obiectele nu s-au manifestat sonor, sau poate nu am auzit, găsindu-ne în interiorul apartamentului.

Confirmarea acestei observaţii vine din alt punct al Bucureştiului, de la doamna Maria Brănişteanu (pensionară, studii medii), care locuia pe Str. Av. Iliescu nr. 47 (în apropiere de Piaţa Dorobanţi) — mărturia a fost culeasă de colegul meu dl. inginer Ovidiu Opran. Ce a văzut doamna Brănişteanu în noaptea de 22/23 martie 1974, în jurul orei 4: pe direcţia sud — sud- vest, la cca. 45° deasupra orizontului se aflau trei obiecte sferice, luminoase de culoare portocaliu intens, dispuse în spaţiu (imagine proiectată pe firmament) după o axă înclinată puţin spre dreapta (cca. 15—20°); obiectul de la bază a fost apreciat ca având dimensiunea (aparentă) unei protocale mari, cel de sus cât un măr, iar cel de la mijloc un diametru intermediar. Obiectele au fost observate timp de cinci minute, perioadă în care nu şi-au modificat poziţiile. În fişa cazului nu se specifică nimic privind „sonorul" evenimentului, dar probabil că totul s-a petrecut în linişte, altfel nu cred că martora ar fi omis din declaraţie un element care alertează, dacă nu chiar agresează simţul auzului.

Lunile de la sfârşitul anului 1973 şi începutul anului următor, până în vară, au cunoscut un veritabil „val" de prezenţe OZN pe tot globul.

Interesant este faptul că au evoluat fără „timiditate", pe faţă, cum s-ar spune, aşa cum, de regulă, nu prea ne-au „răsfăţat", fiind destul de „discrete" şi precaute, de felul lor. Presa de atunci a prezentat (şi la noi) prompt şi pe larg acele apariţii, materiale din care rezultă clar că au fost „vizitate", în special, zone urbane aglomerate, cum ar fi Rio de Janeiro, Madrid, Roma, Torino, Salonic, ş.a.m.d., prilejuind observaţiile colective, de necontestat. La aceste oraşe putem adăuga şi Bucureştiul, prin cazul relatat, chiar dacă nu putem vorbi de „observaţii în masă", românul preferând să doarmă nopţile, nu să bântuie străzile în căutare de OZN-uri. Să adăugăm alte două cazuri inedite din august 1974, care fără a fi încadrabile în „personale" merită să fie cunoscute, relatările fiind de toată încrederea; e ziua a 12-a a lunii, Costineşti, ora 21,15, cinematograful grădină — un obiect fusiform, de lungimea a trei luceferi, strălucitor, alb, cu o coadă de aceeaşi lungime şi culoare dar mai puţin strălucitoare, a traversat cerul senin îndreptându-se spre mare. A dispărut instantaneu pe traiectorie. Aproximativ o oră mai târziu, un obiect identic (dacă nu acelaşi) a trecut în sens invers primului, deplasându-se extrem de rapid. Observaţiile aparţin colegului meu, inginer Dan Rădulescu; • Bucureşti, 28 august, cartierul Vatra Nouă (Băneasa) — timp de aproape o oră, cu începere de la 21,15, doamnele Luiza Mihăilescu şi Elena Ignat (mama mea, respectiv mătuşa), aşteptând autobuzul să se reîntoarcă în oraş, au observat spre sud, deasupra Bucureştiului, un disc strălucitor de mărimea unei jumătăţi de Lună. Colorat alternativ în alb, verde, portocaliu şi roşu, prezenta o „coadă" de aceeaşi culoare cu obiectul, mai îngustă şi de două ori mai lungă; uneori culorile nu se mai distigeau, amestecându-se. Sub obiect sclipeau mai intens câteva filamente/apendice, iar în ritmul unei evidente basculări laterale lente, strălucirea „cozii" varia de la slab la intens şi invers. După plecarea autobuzului obiectul se găsea în

acelaşi loc, dar se micşorase, probabil prin îndepărtare discretă pe direcţia de observare. Nu a produs nici un zgomot.

• **26 august 1990 — Drăgăneşti-Olt:** întorcându-mă din concediu, în drum spre Bucureşti am poposit împreună cu familia pentru câteva zile la socri. Seara foarte caldă ne-a reţinut în curte mult după miezul nopţii, privind la cerul spuzit de stele, brăzdat destul de frecvent de „stele căzătoare" şi sateliţi. La un moment dat am remarcat prezenţa unei stele ce se deplasa de la nord-vest spre sud-est, cam prea repede pentru a fi un satelit, trezindu-mi atenţia şi interesul; la scurt timp am reperat o altă „stea călătoare" care se apropia de prima din sens opus, pe o traiectorie foarte apropiată ce-mi crease impresia că se vor întâlni. Coliziunea, evident, nu s-a produs, dar surpriza tot nu ne-a ocolit, pentru că în momentul în care au ajuns una în dreptul celeilalte (distanţate la cca. 10—12 diametre proprii) s-au oprit. Dacă nu le-am fi urmărit evoluţia nu ar fi putut fi deosebite de stelele autentice: destul de mari, dar sub mărimea Luceafărului, lumină albă, deci nebătătoare la ochi, poate faptul că nu licăreau să le fi individualizat, totuşi o particularitate greu de remarcat şi nu de puţine ori se văd stele cu lumină constantă.

Au staţionat câteva minute după care „steaua" ce venise din sud-est a făcut cale întoarsă topindu-se treptat în depărtări. Cealaltă a rămas pe poziţie neschimbată. Nu mică ne-a fost mirarea când după alte cca. cinci minute „steluţa călătoare" a reapărut tot din sud-est, refăcând „tandemul staţionar", dar nu pentru mult timp, poate pentru 30—40 de secunde, oricum sub un minut; „călătoarea" s-a desprins prima, ceva mai grăbită şi a refăcut în sens invers exact acelaşi traseu, după părerea mea dar şi a celorlalţi martori (fiicele mele, soţia şi cumnatul Alexandru Tudorică); scurt

timp după desprindere, prima „stea", care în tot timpul nu şi-a schimbat poziţia şi nici aspectul, a început să-şi mărească diametrul şi strălucirea, mult peste nivelul oricărei stele — cerul se luminase pe o anumită rază în jurul obiectului, aşa cum se întâmplă la jocurile de artificii. Brusc şi-a schimbat culoarea în roşu pal punându-se în mişcare, la început lent, cu o accelerare evidentă, însoţită de o „aprindere" a culorii; după ce a parcurs aproximativ jumătate din traseul pe care a venit, a accelerat fulgerător, dispărând în noapte atât de repede, încât pot spune că nu am realizat cum şi exact pe unde. Observaţiile au durat aproximativ nouă — zece minute (timpii au fost estimaţi în raport cu durata a trei melodii ascultate la casetofon) şi nu au fost însoţite de sunete ce ar fi putut fi atribuite „stelelor". Am continuat mult timp să privim cerul, în speranţa că OZN-urile vor reveni, dar nu s-a mai întâmplat nimic şi am renuţat, învinşi de oboseală. Pe la sfârşitul lunii septembrie, într-o convorbire telefonică, printre altele, cumnatul mi-a relatat cum cu câteva zile mai înainte, întorcându-se de la pescuit (pe Olt, în apropierea oraşului Drăgăneşti-Olt), după ora 19,30 a fost din nou martor, împreună cu un prieten, la un eveniment OZN similar celui descris.

Aceasta a fost ultima experienţă OZN personală trăită până în prezent, dar sunt convins că vor apare şi alte ocazii. Cine iubeşte cerul înstelat şi-l priveşte cu răbdare cu siguranţă va fi răsplătit cu evoluţii OZN.

PARTEA a II-a

ISTORIA, ALTFEL

CAPITOLUL 6 — LOCURI STRANII PE TERRA

ATLANTIDA — O lume dispărută

În 1935, celebrul savant Albert Enstein scria într-o epistolă unui amic: „Farfuriile zburătoare există şi vin din Cosmos; ele aparţin unui popor de oameni plecaţi de pe Terra acum 20 000 de ani". Nu avem căderea să aprobăm sau să punem la îndoială afirmaţiile sale. Dacă am adus în discuţie fragmentul de scrisoare, este numai pentru că surprinde prin siguranţa absolută a datării: ceva s-a petrecut pe Pământ în urmă cu 20 000 de ani. De ce fel de documente va fi dispus Enstein, care să-i permită asemenea aprecieri exacte? Şi cine să fi fost cei plecaţi în adâncurile Cosmosului în preistorie?

Cea dintâi mărturie credibilă despre o civilizaţie avansată, premergătoare celei actuale, o avem de la Platon. Filozoful grec ce a trăit între 427—347 î.e.n. a fost unul dintre discipolii lui Socrates şi întemeietorul primei *academii.* În scrierile sale numite „Dialoguri", alături de „Apologia lui Socrate", „Phedon", „Phedra", „Banchetul", „Republica" ş.a., există două, „Kritias" şi „Timaios", unde, se pare, filozoful se îndepărtează oarecum de doctrina pe care o întemeiase (cea a *Ideilor,* văzute ca forme inteligibile, eterne şi perfecte, arhetipuri ale lucrurilor sensibile), oprindu-se în zona lucrurilor concrete.

În „Timaios", ni se prezintă călătoria pe care Solon (unul dintre cei şapte legiuitori ai Atenei) o făcuse în jurul anului 600 î.e.n. în Egipt. Vizitând oraşul Sais din delta Nilului, Solon a avut o lungă discuţie cu unul dintre preoţii ce slujeau la templul zeiţei Neit. Printre altele, acesta îi vorbeşte despre contactele războinice pe care strămoşii poporului elen le avuseseră cu un popor ce voia să-şi impună dominaţia asupra întregii Europe: „Cetatea voastră a înfrânt o mare putere ce se îndrepta cutezător dinspre Marea Atlantică asupra întregii Europe... Atunci această mare era navigabilă, pentru că în faţa gurii ei, pe care voi o numiţi, în felul vostru, Coloanele lui Hercule, se găsea o insulă. Această insulă era mai mare decât Libia şi Asia la un loc, şi de la ea se deschidea navigatorilor accesul spre alte insule, iar de la acele insule *spre întreg continentul opus* (s.n.) cu care era mărginită această mare... Pe acea insulă, Atlantida, s-a alcătuit un mare şi puternic stat de regi... După aceea însă, când s-au petrecut îngrozitoare cutremure de pământ şi potopuri, într-o singură zi şi o singură noapte, insula Atlantida a dispărut, scufundându-se în mare şi marea de acolo este acum nenavigabilă şi nu poate fi cercetată: navigaţia este împiedicată de o mare cantitate de noroi pietrificat, pe care insula scufundată a lăsat-o în urmă."

Înainte de orice, merită să reluăm sublinierea din text: dincolo de Atlantida, se întindea „acea adevărată mare", după care se găsea un întreg continent. Iată deci că preotul egiptean îşi sprijinea afirmaţia despre existenţa Atlantidei pe un complex de cunoştinţe geografice pe care, la acea vreme, nu avea de unde să le cunoască. Columb urma să identifice acest continent „numai" cu vreo 2 000 de ani mai târziu!

Din clipa în care Platon a consemnat aceste informaţii în *dialogurile* sale şi până în prezent, mii de oameni s-au străduit să identifice locurile unde s-ar fi putut afla misterioasa insulă. S-a vorbit de existenţa unor dale de piatră cu formă geometrică regulată, constituind un fel de

drum subacvatic, pe care Jacques Yves Cousteau l-a descoperit în 1988 în Atlantic, nu departe de Coloanele lui Hercule; s-au făcut cercetări intense în jurul insulei Santorin, din Marea Mediterană, a cărei formidabilă explozie vulcanică, în urmă cu mai multe mii de ani, a distrus civilizaţia minoică din Creta; cercetătorii spanioli au efectuat săpături intense în delta Guadalquivirului, unde întâmplarea făcuse să fie descoperite sub straturile de mâl urmele unei vechi cetăţi; în fine, s-a vorbit mult despre insulele Azore ca despre rămăşiţe rămase în urma scufundării unei platforme continentale. Alte menţiuni, plasează Atlantida în diferite zone ale Atlanticului, ba chiar în alte oceane. S-a vorbit mult despre Pacifida, despre Lemuria, despre continentul Mu. Ba chiar şi despre Atlantida din triunghiul Bermudelor: la finele anului 1976, un pescador chilian detecta cu sonarul, în apropiere de Bimini, o construcţie piramidală pe fundul mării, comparabilă ca dimensiuni cu piramida lui Keops.

În legendele tuturor popoarelor din bazinul mediteranean, ba chiar şi mai îndepărtate de Mediterana, întâlnim referinţe la un tărâm paradisiac dispărut, o insulă scufundată, un fel de pământ originar de unde s-a răspândit civilizaţia. Grecii şi romanii îi spuneau Atlantis şi Atlas, fenicienii Antilia, egiptenii Amenti, sumerienii Aalu, babilonienii Arallu, celţii Avalon, ibericii Antilla, berberii Atlantioi, cei din insulele Canare Atalaya. Se observă, cu uşurinţă, în toate aceste cuvinte, predominanţa grupului *atl,* care înseamnă „apă" în limba mai multor popoare. Prin extrapolare, sensul său poate fi de „pământul de dinainte de potop".

Tot Platon ne mai spune în *dialoguri* că atlanţii aveau o civilizaţie avansată şi un sistem urbanistic extrem de sofisticat. Că descoperiseră un metal cu proprietăţi stranii, numit de ei „roşcatul oricale". În fine, că deţineau secretul mumificării trupurilor şi pe cel al prelungirii vieţii.

Să fi pierit întreg poporul atlant în cumplitul prăpăd ce a scufundat insula într-o zi şi o noapte? Sau unii au ales calea pribegiei, printre vecinii primitivi şi nomazi, iar alţii pe aceea a zborului spre stele, adeverind, astfel, vorbele lui Einstein?

Despre drumurile spre stele ale celor din vechime mai vorbesc şi alte documente, greu de contestat: la Teotihuacan, de exemplu, există un portal de dimensiuni monumentale, denumit „Poarta Soarelui". Pe faţa dinspre răsărit a piciorului drept al acestuia, în vechime a fost gravat un desen interesant, reprezentând Terra, cu satelitul său natural, planeta Venus, Mercur şi Soarele. Terra era legată de Venus cu o săgeată, al cărei vârf era îndreptat către „planeta norilor". Se apreciază că ansamblul megalitic ar fi având mai mult de zece mii de ani. Să mai adăugăm că denumirea oraşului aztec înseamnă „Locul unde oamenii devin zei" şi să ne întrebăm ce fel de navă va fi străbătut drumul între Terra şi Venus la acea dată?

Unii cercetători, mai speculativi, au legat fenomenul OZN de atlanţi, spunând că ele sunt realizate de urmaşii acelora rămaşi pe Terra, pentru a supraveghea dezvoltarea umanităţii, aşa explicându-se şi mult-comentata lor *non-intervenţie* în destinul ei. Cât de departe să fie, oare, de adevăr?

Misterul din Triunghiul Bermudelor

Peste tot în lume există locuri mai mult sau mai puţin stranii, care au ridicat de-a lungul vremii numeroase semne de întrebare. Unul din acestea este celebrul „triunghi al Bermudelor".

Situat între peninsula Florida, insulele Bermude şi insula Porto-Rico (aproape de Haiti), celebrul *triunghi* este o imensă suprafaţă oceanică, cu forma, mai degrabă, a unui patrulater, la care toate unghiurile sunt inegale, şi care are chiar în centru insula San Salvador, aceea pe care Cristofor

Columb a pus pentru prima oară piciorul, în drumul său spre noul continent. De remarcat că ciudăţeniile acestei zone datează încă din perioada genovezului (cele despre care ne-au rămas menţiuni scrise): în noaptea care a precedat marea debarcare, Columb şi echipajul de pe „Santa Maria" au zărit o lumină verzuie, fosforescentă care se mişca dincolo de suprafaţa apei. De atunci şi până astăzi, *triunghiul morţii* a făcut mii de victime şi a provocat dispariţia a sute de nave marine şi aeriene. Numai în perioada 1945—1965 au dispărut în condiţii necunoscute circa 100 de avioane, cu aproximativ 1 000 de oameni la bord.

Evident că *triunghiul* nu este singurul loc din lume unde dispar nave, aeronave şi oameni. Spaţii la fel de misterioase, dar mai puţin mediatizate, sunt *marea Diavolului,* situată între insulele Iwo şi Marcus, din estul Japoniei, ruta aeriană *a morţii* dintre Quito şi Cuença, *delta Rhonului* din Europa etc.

Cel mai cunoscut caz insolit din secolul XIX este, fără îndoială cel al brikului „Mary Celeste". În ziua de 5 decembrie 1872, brikul este întâlnit în *triunghi,* la est de Azore de goeleta britanică „Dei Gratia". Căpitanul Baker observase o serie de ciudăţenii în mersul navei străine: înainta cu ceva mai mult de un nod pe oră, urmând un curs foarte sinuos; velatura îi era coborâtă pe trei sferturi. Echipa de cercetare, formată din şeful de echipaj şi doi mateloţi, au constatat că nu se afla nimeni la bord, deşi actele arătau că pe navă se găsiseră înaintea plecării 10 membri ai echipajului, căpitanul şi soţia acestuia. Încărcătura, banii, obiectele personale, jurnalul de bord erau la locul lor. Lipsea numai sextantul, iar cabina căpitanului era baricadată ca pentru a face faţă unui asediu. În cală, nivelul apei atingea câteva picioare dar nu constituia un pericol pentru navigaţie. În ziua de 13 decembrie, cele două nave au acostat, fără nici un incident, la Gibraltar. Întâmplarea nu a putut fi niciodată explicată în mod veridic, deşi s-au emis multe ipoteze.

Secolul XX nu face decât să mărească nota de mister. Pe 13 martie 1926, cargoul „Suduffco" părăsea Port Newark (New Jersey) cu o încărcătură constând din 4 000 de tone de bare de oţel, în valoare de peste 500 000 de dolari. Locul de destinaţie — Panama, unde trebuia să ajungă pe 22 martie. Comandantul său avea peste 25 de ani de experienţă marină. În data de 7 aprilie, armatorul său alerta autorităţile navale, semnalându-i dispariţia. După două săptămâni de cercetări, nu s-a ajuns la nici un rezultat. Şi la nici o explicaţie mulţumitoare. Cei 28 de oameni de pe „Suduffco" şi preţioasa încărcătură dispăruseră pentru totdeauna.

Cu cinci ani înaintea acestei costisitoare *dispariţii,* în 1921, numai în primele trei luni se înregistrase un număr record de pierderi (anul menţionat rămâne cunoscut în analele istoriei *triunghiului* drept unul dintre cei mai negri): nava italiană „Monte San Michele", cea engleză „Esperanza de Larrinaga", cea braziliană „Otawa", transportorul de sulf „Hewitt" şi trei nave norvegiene („Steinsund", „Florino" şi „Svartskog"). Chiar şi japonezii şi-au avut propria contribuţie la prestigiul sinistru al zonei. Cargoul japonez „Raifuku Maru" traversase fără incident Pacificul în ianuarie 1921, străbătuse canalul Panama şi intrase în marea Caraibilor. Când străbătea însă apele din largul Bahamasului, echipajul înţelese de ce marinarii europeni povesteau atâtea evenimente stranii despre zonă. Ultimul mesaj de pe „Raifuku Maru" a fost apelul radiofonic de urgenţă: „Pericol ca un pumnal apropiat. Veniţi repede!" Nici din cargoul japonez nu s-a mai descoperit vreo urmă. S-a spus despre el că a fost victima unui atac pirateresc. De ce însă operatorul radio nu a precizat asta în mesaj? Cuvântul „pirat" era încă şi mai scurt decât „pumnal". Şi mai puţin echivoc.

Probabil că evenimentul cel mai bine mediatizat din seria dispariţiilor în *triunghiul morţii,* din secolul XX, este cazul celebrului „Zbor 19".

În după-amiaza zilei de 5 decembrie 1945, un număr de 5 bombardiere torpiloare TBM-Avenger, cu un echipaj total de 14 persoane, au decolat de la baza aviatică de la Fort-Lauderdale (Florida—SUA), pentru a efectua un zbor de antrenament de cca 500 de kilometri. Traseul urma să aibă forma unui triunghi: mai întâi spre est, apoi spre nord şi retur prin sud-vest, punctul maxim atins fiind insula Grand Bahamas. Durata preconizată a zborului: 2 ore. Rezerva de combustibil ajungea pentru 5 ore. Timpul era foarte bun pentru zbor: soare, temperatura de 18 grade Celsius, vânt slab. Comandantul misiunii era locotenentul Taylor, care avea la activ 2 500 de ore de zbor. Plecarea a avut loc la ora 14. La ora 16, operatorii radio de la Fort Lauderdale au primit următorul mesaj din partea locotenentului Taylor: „Apel de urgenţă către turnul de control. Nu mai suntem siguri de direcţie. Nu mai vedem pământul... Repet: nu mai vedem pământul!"/„Care vă este poziţia?"/„Nu suntem siguri. Nu ştim exact unde ne aflăm. Cred că ne-am rătăcit"/„Îndreptaţi-vă către vest."/„Nu ştim încotro e vestul. Totul este anormal, ciudat... Nu mai suntem siguri de nici o direcţie. Nici măcar marea nu are o înfăţişare obişnuită."

Puţin după ora 16, Taylor i-a trecut comanda căpitanului Stivers. La 16,25 h acesta a raportat bazei: „Nu suntem siguri de poziţie. Ne găsim, probabil, la 362 km nord-est de bază." A urmat o întrerupere, apoi: „Parcă am intra într-o apă albă." Ultima voce auzită a fost a unuia dintre coechipieri: „Suntem complet pierduţi."

Înaintea acestui ultim mesaj, un hidroavion de salvare bimotor „Mariner", cu un echipaj de 13 oameni şi un echipament de salvare complet, a pornit în căutarea lor. La mai puţin de o jumătate de oră, el semnala bazei că s-a apropiat de ultima poziţie probabilă a dispăruţilor, dar că nu văd nimic suspect. Un sfert de oră mai târziu, îşi semnala din nou poziţia, apoi legătura radio s-a întrerupt. La orele 19 şi 4 minute, turnul de control a recepţionat un mesaj

foarte slab: „FT... FT..." — indicativul pentru „Flight 19" (Zborul 19). În mod normal, Avenger-urile trebuia să-şi fi terminat combustibilul la acea oră. Şi, totuşi, nici un alt avion din zonă nu ar fi utilizat acest indicativ.

La scurt timp de la pierderea legăturii cu hidroavionul, s-a declanşat una dintre cele mai mari operaţii de salvare cunoscute: 242 de avioane, 18 vase şi port-avionul „Solomon", cu cele 35 de avioane ale sale. În cursul zilei următoare, s-au adăugat alte avioane. Cercetările au cuprins, timp de 5 zile, o suprafaţă de 725 000 km^2, ajungându-se până în Everglades şi în Golful Mexic. Pe coaste, echipaje speciale au cercetat cu atenţie sute de mile de teren, atât în Florida, cât şi în Bahamas. Nu s-a găsit absolut nici o urmă, nici măcar o pată de ulei. Cercetările au fost sistate în seara zilei de 10 decembrie.

Autorităţile nu au putut să dea absolut nici o explicaţie straniului fenomen. Trebuie menţionat faptul că avioanele dispărute aveau toate posibilitatea să amerizeze, în caz de pericol, TMB-urile putându-se menţine 90 de secunde la suprafaţă. Pentru a ieşi din ele, piloţii aveau nevoie numai de 60 de secunde şi erau echipaţi cu veste de salvare. Mai mult, hidroavionul putea pluti pe o mare calmă multe săptămâni şi era dotat cu plute pneumatice autogonflabile şi cu emiţătoare radio, care de îndată ce intrau în contact cu apa mării, emiteau automat un semnal de urgenţă, timp de mai multe ore. În plus, admiţând faptul că i s-ar fi defectat radioul principal, hidroavionul mai avea un sistem radio de rezervă complet, independent de primul.

Singurele comentarii ale purtătorului de cuvânt al Departamentului Marinei au fost în număr de două: „Nu putem să emitem nici o ipoteză serioasă asupra a ceea ce s-a întâmplat. Au dispărut fără nici o urmă, de parcă au plecat pe Marte."

Şi, pentru că nici o explicaţie raţională nu stătea în picioare, câteva luni mai târziu, un reputat om de ştiinţă,

Manson Valentine, doctor în filozofie, specialist de talie mondială în civilizaţiile maya şi aztecă, a emis singura ipoteză posibilă logic: „Se mai află încă acolo (în *triunghi*, n.n.), dar au trecut într-o altă dimensiune, ca urmare a unui fenomen magnetic provocat de un OZN."

Indiferent de opinii şi de explicaţii ulterioare, mai mult sau mai puţin fanteziste, în picioare rămân două lucruri: avioanele dispărute, fără a lăsa nici o urmă şi faptul că Marina Militară a SUA nu a clasat încă dosarul dispariţiei Zborului 19. Dacă s-ar fi dorit o explicaţie de conjunctură, s-ar fi dat. De ce nu s-a făcut însă?

Triunghiul Bermudelor şi curbura timpului

În 1969, cosmonauţii Charles Conrad, Alan Bean şi Richard Gordon transmiteau de la bordul astronavei „Apollo 12", printre multele informaţii referitoare la Selena şi faptul că singura lumină vizibilă în timpul nopţii în zona Bermudelor nu era aceea a vreunui mare oraş, ci a unor fâşii albe, luminoase, fotografiate în Marea Sargasselor.

Parte din Oceanul Atlantic, cuprinsă între insulele Bermude, arhipelagul Antilelor şi arhipelagul Azorelor, această *mare* şi-a luat denumirea de la marea cantitate de alge brune, care plutesc pe ea. Sargassele sunt plante lungi, atingând chiar şi 10 metri, cu o tulpină puternic ramificată. Ramurile laterale au formă de frunze, creând multor navigatori senzaţia unei câmpii pline de ierburi. Apele ei au o mare salinitate şi o culoare albastră curată.

Raportul cosmonauţilor a consemnat existenţa fenomenului şi în plină zi, dar la alţi parametri: fâşiile căpătau o intensă culoare albă, lăptoasă, curgând prin apa limpede a oceanului, fără să se amestece cu acesta.

Primele consemnări despre amintitele fenomene aparţin primului navigator care a străbătut zona, în căutarea unui alt drum spre Indii — Cristofor Columb. Pătruns în Marea Sargasselor la 16 septembrie 1492, el pomeneşte în jurnalul său de bord despre „apele luminoase" din largul insulelor Bahamas, care i-au înspăimântat teribil pe marinarii de cart. Aceştia au văzut în strania lumină verzuie, care urca spre ei din adâncuri, un semn rău şi au stăruit să se întoarcă din drum. Cu o zi înainte, pe 15 septembrie, amiralul mărilor asistase, cu puţin înainte de căderea nopţii, împreună cu mai mulţi ofiţeri şi membri ai echipajului la un alt spectacol neobişnuit: la circa patru-cinci leghe de nave „din cer a căzut o miraculoasă dâră de foc", scufundându-se în apă („un maravilloso ramo de fuego").

Cea de-a doua călătorie a lui Columb a început pe 25 septembrie 1493 şi a pus în mişcare o flotă impresionantă pentru acea vreme: 17 corăbii, dintre care 14 caravele. Nave mai modeste ca dimensiuni, uşoare, cu un pescaj foarte mic şi cu vele pătrate, caravelele se pretau excelent pentru navigaţia în apele pline cu bancuri de nisip ale Espanolei şi ale Cubei, noile ţinuturi descoperite în cursul primei călătorii. Uşor de cârmuit, caravelele constituiau corăbiile cu cea mai mare stabilitate şi flotabilitate în epocă. Cu toate acestea, amiralul asistă cu uluire cum, în februarie 1494, aflându-se din nou în apropiere de Bahamas, „un fel de vârtej de vânt" îi scufundă în câteva clipe trei nave, dându-le peste cap, fără ca în prealabil să se fi înregistrat un singur semn premergător furtunilor.

Patru sute de ani mai târziu, în 1894, jurnalele de bord a trei nave comerciale aflate în zona triunghiului Bermudelor la mijlocul lunii august consemnau un spectacol greu de înţeles, aproape în aceeaşi termeni: clipperul cuirasat „White Star" al flotei americane, dotat cu 40 de tunuri, propulsie cu aburi şi vele şi dispunând de un echipaj

format din 680 de marinari, a trecut în mare viteză prin dreptul lor, în urmărirea unui fel de nor cenuşiu-sticlos în care trăgeau cu tunurile din dotare. Norul uriaş plutea liniştit la câteva palme de suprafaţa calmă a mării. În scurt timp, ambele apariţii au dispărut înspre Puerto-Rico, iar despre clipper nu s-a mai auzit niciodată nimic.

Apa albă şi norii cenuşii cu proprietăţi neobişnuite au mai fost amintiţi, de-a lungul timpului, de diferiţi oameni, în relatări directe sau în consemnări despre evenimentele la care au participat în „triunghi". Absolut halucinantă rămâne declaraţia făcută de căpitanul Stiver, cel de-al doilea comandant al flotei celor cinci TMB Avenger, plecate într-un zbor de rutină la 5 decembrie 1945 de la baza Fort Lauderdale, din Florida. După ce, mai înainte, locotenentul Taylor, care îl precedase la comandă, raportase turnului de control că „Totul arată ciudat, parcă fals... Nu putem stabili nici o direcţie... chiar şi marea arată altfel decât ar trebui să arate...", căpitanul Stiver vine, după mai bine de o oră şi completează, parcă fără nici un sens: „Cred că suntem la 360 km de bază, nord-est. Acum... am ajuns la *apa albă*".

Deşi fenomenele mai sus amintite au o frecvenţă mare în zona Bermudelor, ele pot fi întâlnite şi în alte părţi ale lumii: la 22 februarie 1959, doi martori au văzut trei OZN-uri discoidale intrând într-un nor gri, aflat deasupra localităţii Warsop, provincia Nottingham, de unde nu au mai ieşit: la 14 iunie 1966, locuitorii din St. Helen, Lancaster, au văzut un OZN imens, discoidal, dispărând într-un nor izolat; în martie 1952, James Caldwin, executând o misiune de zbor în Coreea, a intrat cu avionul într-un nor de formă ciudată, din care nu a mai ieşit niciodată. Deci, „triunghiul" chiar dacă favorizează producerea unor asemenea fenomene, nu deţine monopolul lor: atâta numai că aici fenomenele respective se produc mai frecvent decât aiurea.

O altă observaţie interesantă, cristalizată după coroborarea mai multor sute de observaţii, a condus la părerea că norii cenuşii sunt produsul unei ceţe verzui, predilectă în zona Bermudelor care, fără a fi direct periculoasă, perturbă frecvent radarul şi celelalte instrumente de navigaţie de la bordul navelor sau avioanelor. Atunci când nu este bruiat, radarul o înregistrează ca pe un obiect solid(!), deşi observaţiile vizuale paralele o atestă ca pe un fenomen meteorologic obişnuît.

Presupunerea cea mai frecventă emisă de cercetătorii misterelor din „triunghi" este aceea că, atât ceaţa verzuie, cât şi norii cenuşii au proprietatea de a face posibilă *ieşirea din timp*, pentru navele şi avioanele care le străbat. Din această perspectivă, este concludentă experienţa trăită de doctorul Jim Thorne, şeful expediţiei îmbarcate pe yachtul „New Freedom", care a filmat desfăşurarea unei furtuni neobişnuit de puternice în „triunghi", la 75 de mile nord-est de Bimini. După mărturiile aduse de doctor şi de unii membri ai echipajului, cu puţin înainte de începerea furtunii zona din jurul yachtului a fost „tatonată" de o perdea străvezie de ceaţă verzuie. La developarea filmului, s-a văzut înregistrată pe peliculă o veche goeletă cu pânze, clătinându-se pe valuri, la nici 50 de metri de „New Freedom", şi pe care nimeni n-a observat-o cu ochiul liber.

Se curbează oare timpul în ceaţa verzuie şi în norii cenuşii, proiectând în prezent imagini ale trecutului? Să fie oare ceaţa verde o serie de „acumulări de timp", pe care noi le sesizam sub forma unei stranii concentrări de energie? Până în ce punct sunt ele legate de fenomenul numit OZN?

Răspunsurile pot să aparţină unui viitor nu prea îndepărtat.

CAPITOLUL 7 — TEHNOLOGII STRĂINE ÎN MÂINILE NOASTRE

Tehnologii uitate

Istoria tehnicii mondiale ar trebui să menţioneze, măcar într-o anexă, faptul că istoria străveche este plină de invenţii şi descoperiri ciudate, care s-au pierdut, într-o fază iniţială, pentru a fi „redescoperite" de-a lungul ultimelor două secole sub forma unor amintiri sau simple denumiri. Să fi deţinut omul primitiv sau cel aparţinând Antichităţii îndepărtate secrete, pentru care omul contemporan ar da bani grei să le reactualizeze? Şi, dacă da, să fi fost ele rodul propriilor sale investigaţii sau să le fi primit, pur şi simplu, moştenire? Arheologi, istorici şi oameni de ştiinţă mai puţin ortodocşi vorbesc despre istorie ca despre un nesfârşit ciclu de civilizaţii, care-şi urmează una alteia, de-a lungul sutelor de milioane de ani... Alţii, încă şi mai îndrăzneţi, aduc în discuţie problema pluralităţii civilizaţiilor la scară cosmică şi a unor contacte străvechi...

Africa Ecuatorială... În vestul acestei vaste regiuni, băştinaşii negri, aparţinând unor culturi tribale extrem de diferite, deţin în comun o valoare, care se bucură de mare trecere în ochii lor: vestitele *aggra,* perle de sticlă, de formă cilindrică, colorate în verde, albastru, galben, sau prezentând incrustaţii multicolore. Atribuindu-le puteri magice, le ţin

la mare cinste, trecându-le din generaţie în generaţie, şi plătind pe ele, atunci când le cumpără, o cantitate de aur echivalând de patru-cinci ori greutatea lor.

De-a lungul secolelor, europenii ce au făcut comerţ cu şefii de trib din aceste locuri s-au străduit să le copieze în renumitele sticlării din Boemia sau Veneţia, fără să reuşească să obţină altceva decât nişte rebuturi fără valoare pentru băştinaşi. Întrebaţi deseori despre originea perlelor, ei povestesc că acestea au fost *aduse din cer* de oameni cu pielea albă şi plete lungi.

Odesa (fostul URSS)... După al doilea război mondial, cercetările catacombelor din preajma oraşului au fost reluate de echipe de specialişti civili şi militari. Printre descoperirile interesante din anii '60, sunt şi câteva peşteri care, în perioada preistorică, au slujit drept locuinţă pentru oamenii primitivi. Într-una din ele, cercetătorii T. J. Gricaj şi I. J. Jack au descoperit schelete fosilizate de struţi, cămile şi hiene, care au trăit aici înainte de epoca de piatră. Unele dintre aceste oase fuseseră prelucrate la perfecţie cu ajutorul unor instrumente ce vor fi semănat, probabil, cu fierăstraiele moderne cu fir de păr. Din ele au fost confecţionate plăcuţe, de diferite dimensiuni, subţiri ca foaia de hârtie. Inciziile rămase în cazul unor piese abandonate dovedesc fineţea extraordinară a presupuselor unelte de prelucrare. La ce vor fi folosit respectivele plăcuţe nu se poate decât presupune astăzi. Oricum, ele amintesc de perioada de pionierat în studiul electricităţii, când Jacobi, Cooke, Gauss ş.a. foloseau drept izolatori tocmai astfel de plăcuţe din os sau din fildeş.

America de Sud... Imperiul încă în perioada cuceririi spaniole. La primele lor contacte cu incaşii, spaniolii au avut surpriza să constate că securile, cuţitele şi vârful lăncilor lor erau mult mai rezistente decât platoşele sau scuturile lor şi mai flexibile decât cele mai bune săbii de Toledo (al căror secret de construcţie s-a pierdut şi el). Şi,

asta, cu toate că incaşii nu cunoşteau procedeele de extracţie a fierului din minereuri. Metalul utilizat de ei era, de fapt, un aliaj de aramă cu... altceva. Şi, poate că nu neapărat acest *altceva* constituie lucrul cel mai intrigant al relatării, ci faptul că, pentru a alia arama cu indiferent ce metal mai rezistent decât ea, trebuie să obţii în furnalele de topire, temperaturi mai ridicate de 1 300 grade Celsius. Impresionant, nu?

Roma imperială... Din această perioadă, au rămas în muzeele lumii şi prin colecţii particulare o mulţime de bijuterii şi de obiecte de podoabă, încrustate cu plăcuţe de fildeş. Lipiturile între metalul nobil şi fildeş erau atât de bune, încât între ele nu apar interstiţii nici în cazul celor mai bruşte schimbări de temperatură. Fildeşul, adus pentru prelucrare la Roma, provenea din Egipt, din regiunea mării Egee, din Mesopotamia şi Creta (acestea fiind şi ele puncte intermediare pe traseul fildeşului). Este foarte probabil că de undeva din aceste puncte vor fi preluat prelucrătorii romani nobila artă a *înmuierii fildeşului,* al prelucrării lui sub formă de pastă şi apoi al reîntăririi lui. Tehnicile înmuierii la rece a fildeşului, alături de acelea ale înmuierii pietrei, pe care se presupune că le-au utilizat constructorii de la Teotihuacan, vor rămâne încă enigme multă vreme.

Grefe de cord în... preistorie

Operaţiile chirurgicale şi, în general, intervenţiile medicale care presupun grefe sau intervenţii deschise pe unul din organele importante ale corpului par să aparţină în întregime secolului nostru supertehnicizat. Medicina este însă o ştiinţă veche de când lumea, ba chiar mai veche (s-ar putea completa). În fapt, să deţinem noi apanaşul vindecării sau înlocuirii organelor bolnave ale acestui corp minunat care ne este adăpost? Nu cumva au mai făcut-o şi alţii înainte?

Cea mai veche dovadă (până în prezent) despre o grefă de inimă se află gravată pe o piatră plată, cu dimensiunile de cca 150 × 200 mm, pe care dr. Javier Cabrera a descoperit-o, din întâmplare în anul 1968, în apropiere de Ica, oraşul său natal, în statul Peru. Pe albia secată a unui râu, Cabrera a scos la lumină, de sub stratul de aluviuni, aproape 11 000 de astfel de pietre, toate conţinând pe suprafaţa lor imagini remarcabil de bine conturate. Supunând analizei cu carbon radioactiv stratul subţire de oxid care le acoperă pe majoritatea, precum şi resturi de lemn şi materie organică aflată în patul aluvionar, s-a ajuns la incredibilul rezultat de 80 000 000 de ani. Şi, cum cifra dădea cu mult peste cap cele mai optimiste aşteptări, reacţiile imediate au fost cele de negare. Dr. Cabrera a fost acuzat că a pus la cale, împreună cu câţiva studenţi la Arte Platice, o amplă operaţiune de măsluire, prin care încerca să obţină gloria şi să înşele opinia publică. Puţini s-au gândit, în clipa formulării unor astfel de acuzaţii că era vorba, nici mai mult nici mai puţin decât de 11 000 de pietre! S-a calculat ulterior că 50 de artişti plastici ar fi dus la capăt o asemenea operaţiune în mai bine de 25 de ani.

Pe scurt, gravurile de pe pietre reprezintă tabloul unei lumi halucinante, în care oamenii se confruntă cu dinozaurii, locuiesc în mijlocul unei vegetaţii luxuriante, aşa cum ne dăm seama că va fi fost în trecutul îndepărtat, reconstituind-o din urmele găsite în depozitele naturale de cărbuni. Există desene în care descoperim cu uluire oamenii privind prin lupă, oameni studiind hărţi, privind prin lunete şi chiar oameni realizând... transplanturi de cord!

Colecţia dr. Cabrera cuprinde 14 pietre gravate pe care se văd distinct momente ale unor operaţii pe cord deschis. Ele sunt atât de clare, încât Cabrera a putut chiar să descrie cu precizie fazele procesului operator (care consta în înlocuirea completă a inimii), precum şi instrumentarul chirurgical utilizat. Deoarece aducea cu sine proba incontestabilă a existenţei unei lumi civilizate care ne-a precedat

cu mult, răsturnând anumite concepţii „ştiinţifice" despre unica evoluţie a societăţii umane de-a lungul istoriei, colecţia Cabrera a fost pur şi simplu, ignorată, în cele din urmă, alunecând, încet dar sigur, în uitare.

Dar nu numai imagini ne-au rămas drept dovezi ale măiestriei chirurgicale a strămoşilor noştri îndepărtaţi. Există probe materiale incontestabile. În anul 1969, profesorul arheolog Leonidov Marmadjaidjan a descoperit în apropiere de Ashabad o necropolă preistorică, având vechimea, stabilită cu ajutorul aceluiaşi procedeu al carbonului 14 radioactiv, de cca 20 000 de ani. Necropola cuprindea un număr de 30 de schelete. Toate aparţinuseră unor oameni primitivi, care decedaseră în urma unor răni adânci provocate de animale sau de semeni de-ai lor. Pe unul dintre schelete însă, arheologii au semnalat o rană, care nu era făcută, în mod evident, de un adversar, fie el uman sau animal. Era, pur şi simplu, semnul unei intervenţii chirurgicale, realizată cu un instrument necunoscut, cu lamă foarte ascuţită. Interesant este faptul că, în clipa morţii, incizia practicată la nivelul coastelor se suturase complet, ceea ce a condus la ideea că pacientul a mai trăit cca. 3—5 ani, de la momentul intervenţiei medicale.

Pare incredibil, dar adevărul depăşeşte uneori şi cea mai înfierbântată imaginaţie.

În afară de realizările practice de excepţie, străbunii aceştia îndepărtaţi ne-au lăsat moştenire şi noţiuni teoretice de o modernitate completă. În epoca modernă, primul vaccin a fost realizat de către Edward Jenner (1749—1823) în anul 1776. Medicii indieni cunoşteau însă foarte bine vaccinul cu 1 500 de ani î.e.n., după cum rezultă din cartea în limba sanscrită „Sactya Grantham"; „Luaţi pe vârful unui cuţit conţinutul inflamaţiei şi crestaţi braţul omului, pentru a-l amesteca cu sîngele. Se va declanşa febra, dar boala va trece foarte uşor, fără a aduce complicaţii. De acum încolo, omul nu va mai suferi niciodată de asta".

Mai mult, tot din astfel de timpuri uitate ne provin informaţii şi despre anestezice şi chiar cicatrizante uluitoare. În China, în urmă cu 1 800 de ani, chirurgul Hua To opera sub anestezia provocată de amestecul prafului de haşiş cu vinul. În cronica „Hu Han Su", din timpul dinastiei Han, se găseşte o relatare a unei operaţii a lui Hua To: „Făcea pe pacient să înghită un praf de haşiş amestecat cu vin şi imediat ce apărea incoştienţa, îi făcea o incizie pe corp, pentru a înlătura partea bolnavă. Dacă partea afectată era stomacul sau intestinul curăţa complet aceste organe după ce, cu ajutorul cuţitului, înlăturase toată partea contaminată. După aceea, cosea rana şi aplica un unguent minunat, care o cicatriza în patru sau cinci zile. După o lună, pacientul îşi recâştiga sănătatea".

În India de acum 2 600 de ani, medicina era cu mult mai dezvoltată. În secolul V î.e.n. medicul Şuşruta a făcut inventarul celor 1 120 de boli cunoscute, cărora le-a indicat şi tratamentul. Un curs de medicină în toată regula! Tot aici întâlnim şi o descriere-anexă, care cuprinde un număr de 121 de instrumente chirurgicale, unele destinate chirurgiei estetice. Dacă aici mai adăugăm şi informaţia aproape legendară despre „oglinda magică" a Împăratului chinez Ciu-Si (259—210), prin care puteai să vezi imaginea răsturnată a organelor interne şi a scheletului, avem o imagine de ansamblu mult mai complicată decât ar fi părut la o vedere superficială, imagine care sugerează, fără drept de apel, o moştenire de cunoştinţe medicale, predată unei civilizaţii umane aflate abia la începuturile dezvoltrii sale de o alta care-şi încheia, într-un fel sau altul, evoluţia istorică. Una din cheile descifrării multor taine ale trecutului o constituie însăşi colecţia ignorată a doctorului Cabrera.

Instrumentele electrice ale pre-Antichităţii

Întreaga lume a istoricilor şi arheologilor preocupaţi de trecutul Africii, în general, şi de cel al fabulosului Egipt, în

special, a fost surprinsă la mijlocul secolului al XX-lea de descoperirea frescelor senzaţionale de pe pereţii tem- plului zeiţei Hator de la Dendera (reamintim cititorilor că Hather era zeiţa cerului, adorată în tot Egiptul, de obicei în ipostază de vacă, socotită mama zeului solar Horus).

Ce reprezenta însă fresca principală? Doi preoţi egipteni, aşezaţi la cca 2 metri unul în spatele celuilalt, cu deja cunoscutele lor cagule-turban, acoperindu-le părul capului şi umerii, care ţin în ambele mâini un obiect aproape cât ei de lung, dintr-un material transparent, în interiorul căruia se vede reprezentarea stilizată a ceva asemănător unui şarpe. Tuburile au forma aproximativă a unei pere, iar la capete se termină cu un fel de dulie, din care iese un cablu gros, care le leagă unul de celălalt şi pe amândouă de o cutie pătrată, manevrabilă printr-o pârghie. La celălalt capăt (cel voluminos), tuburile sunt sprijinite de obiecte înclinate, cam de un metru înălţime, care seamănă extraordinar de mult cu izolatoarele noastre ceramice, fixate pe stâlpii de înaltă tensiune. Pe scurt, specialiştii în domeniul fizicii au recunoscut fără drept de apel în aceste reprezentări, considerate până atunci simbolice, o instalaţie modernă de producere a radiaţiei infraroşii. Singurul personaj divin din întreaga scenă este babuinul, simbol al zeului Thot. Nici nu ar fi de mirare o astfel de asociere, dacă ţinem seama de faptul că respectivul zeu era considerat de egipteni drept un personaj misionar şi civilizator, protector şi chiar inventator al tuturor activităţilor intelectuale (scrierea, istoria, calculul matematic, diviziunea timpului, calendarul).

Şi, totuşi, energie electrică în urmă cu mai multe mii de ani? Lămpi speciale cu infraroşii, într-o perioadă în care revărsările Nilului erau încă apreciate ca fiind produsul mâniei zeilor, iar eclipsele pedeapsă divină?

Şi de ce nu? E suficient să ne reamintim că presupunerile cele mai puţin ortodoxe din zilele noastre avansează presupunerea că secta foarte bine organizată şi perfect închisă a preoţilor egipteni ar fi moştenit o mulţime de cunoştiinţe ştiinţifice de la o civilizaţie dispărută de pe scena istoriei. Numai ridicarea piramidelor şi ar fi un exemplu suficient pentru a demonstra existenţa unor cunoştinţe matematice, fizice şi arhitectonice imposibil de atins pentru un popor aflat la nivelul civilizaţiei bronzului.

Se pare însă că o parte a acestor cunoştinţe au fost risipite în mai multe colţuri ale planetei, deoarece documentele descoperite la începutul secolului nostru atestă invenţii comune, imposibil de explicat altfel. Utilitatea curentului electric să o fi cunoscut şi indienii, ai căror învăţaţi notează într-o operă intitulată „Agastya Samhita" următoarea operaţiune chimică: „Puneţi o placă de cupru foarte curată într-un recipient de faianţă. Umpleţi-l mai întâi cu sulfat de cupru, apoi cu rumeguş umed. Plasaţi pe urmă, deasupra rumeguşului o placă de zinc amalgamat cu mercur. Contactul va produce o energie cunoscută sub numele îngemănate de Mitra-Varuna". Este, fără nici o îndoială, o primă şi exactă descriere a pilei electrice Volta, înainte cu vreo două mii de ani de naşterea lui Volta. Documentul menţionează, în continuare obţinerea fenomenului de electroliză a apei (descompunerea ei în hidrogen şi oxigen): „Apa traversată de această energie se va împărţi în Pranavayu şi Udanavayu".

Se pare însă că strămoşii noştri nu au rămas numai la simple consideraţiuni teoretice. În anul 1939, arheologul german Wilhelm König a descoperit în apropiere de Bagdad un număr de ulcioare de pământ, cu gâtul bine astupat cu asfalt. Convins că are de-a face cu pile electrice antice, König îşi publică descoperirea într-o lucrare, apărută în

Austria, un an mai târziu. Al doilea război mondial întârzie efectele acestei descoperiri în lumea ştiinţei, dar nu le înlătură, deoarece în anul 1950, pilele lui König sunt analizate de inginerul american Willard Grey, inginer la „General Electric Company". În urma consideraţiilor teoretice, acesta realizează o copie fidelă, reproducând la scară vasul de lut, care conţinea două tije de fier, introduse într-un cilindru de cupru. Umplând vasul cu sulfat de cupru, a obţinut un curent electric suficient de puternic pentru a putea fi utilizat în scopul galvanizării.

Ulterior acestei experienţe, rămase încă vreo câţiva ani sub semnul îndoielii un grup de arheologi sirieni a descoperit în zona Babilonului un număr mare de ulcioare identice cu acelea găsite de König, în interiorul cărora au identificat urme de zeamă de struguri. Or, se cunoaşte că mustul în perioada de fermentaţie este foarte acid. Mai mult, tot pe amplasamentului străvechiului Babilon, cercetări arheo- logice obişnuite au scos la iveală, prin anii '60, obiecte metalice acoperite cu un strat incredibil de subţire de aur. Toţi specialiştii în materie au fost de acord că o asemenea performanţă este imposibil de obţinut pe cale manuală şi că, în mod evident, procesul care a stat la baza realizării lor a fost unul galvanic.

Revenind asupra ideii promovate în deschiderea acestor însemnări, subliniem faptul că descoperirea producerii şi utilizării curentului electric, într-o perioadă în care omenirea se mai afla încă în perioada bronzului, nu s-a datorat unui accident sau unei observaţii întâmplătoare, deoarece în acest caz, la scara întregului glob, fenomenul ar fi fost izolat şi nu s-ar fi perpetuat. Descoperirea că el a fost utilizat la distanţe uriaşe în timp şi în spaţiu (Egipt, India, Babilon) conduce implicit la ideea că această invenţie, alături de multe altele, au fost dăruite, într-un gest

civilizator incredibil, de reprezentanţii unei civilizaţii care a dispărut (treptat sau brusc) din istorie, datorită unor cauze încă neelucidate.

Un reactor atomic natural din preistorie?

Straniul în sine nu există. Există numai explicaţii stranii pentru fenomene existente obiectiv în natură sau pentru cele create subiectiv în imaginaţia noastră. Cam aceasta ar fi concluzia articolului publicat în revista ştiinţifică germană „Bild der Wissenscahft" nr. 12 din 1975 de către profesorul Cornelius Keller: „Acest rezultat a confirmat o presupunere exotică: la Oklo a existat într-adevăr o fisiune nucleară a uraniului 235, însă cu toate atributele unui reactor atomic modern".

Despre ce este vorba? Nici mai mult, nici mai puţin decât despre descoperirea în anul 1972 a unui asemenea „fenomen straniu": Centrul Francez Pierrlatte, unde se examinează eşantioane de minereu de uraniu pentru stabilirea concentraţiei în izotopul U235, a dezvăluit existenţa în cadrul extremităţii nordice a marelui zăcământ Oklo, regiunea Moanda, statul Gabon, a unor loturi de probe foarte sărace în respectivul izotop (procentajul variind de la valori de 0,62%, până la 0,44%).

În cursul anului 1973, prin efectuarea a 106 sondaje cu prelevări de probe, s-a pus în evidenţă existenţa a trei depozite cu minereu sărăcit în ansamblul zăcământului, cu lungimea variind între 14 m şi 8 m, lăţimea nedepăşind 1 m şi adâncimea de până la 1 m, cu distanţe de 30 m —40 m între ele. Cantitatea totală de uraniu sărăcit a fost estimată la cca 500 tone.

Surpriza specialiştilor a fost totală, pentru că fenomenul de sărăcire a uraniului se produce numai în cadrul unor procese nucleare de fisiune. Or, singurele procese de acest tip sunt cele realizate de om, în mod controlat, şi au avut

ca efect fie producerea exploziilor atomice, fie obţinerea de curent electric în centralele nucleare.

Evident că s-a încercat şi o explicaţie. O solicita cu insistenţă publicul, o cerea propria conştiinţă de cercetător ştiinţific. Schema propusă după îndelungate ezitări a fost următoarea: în urmă cu 1,7 miliarde de ani, în interiorul zăcământului de la Oklo apa a penetrat pungile, cărând cu ea dintr-o parte în alta cantităţi însemnate de minereu. Treptat, conţinutul de uraniu a atins pragul „masei critice", ceea ce a condus la declanşarea procesului de fisiune nucleară în lanţ. Nu s-a produs o explozie pustiitoare tocmai datorită prezenţei... apei, care ar fi jucat rol de *moderator!* Tot aici s-ar fi adăugat şi o anumită impermeabilitate a terenului din jur la fluxul de neutroni emis în timpul reacţiilor. Conform statisticilor, producţia totală de energie a fost de 100 miliarde de Kwh. Dar... pentru că întotdeauna există şi un „dar"...

Straturile aluvionare din jur nu au suferit în nici un fel de pe urma temperaturii ridicate ce ar fi trebuit se degajeze. Dacă zăcământul în stare normală avea minereul sub forma unor gresii de tip pechblendă, în pungile sărăcite materialul era compus din argile compacte, cu absenţa totală a cuarţului şi cu metalul radioactiv sub formă de uraninită... Or, după cum evidenţia cercetătorul R. Naudet, uraninita este un minereu ce se formează numai la temperaturi înalte.

Există apoi dubiul asupra atingerii „masei critice", dubiu datorat calculelor statistice, care indică că o migrare a uraniului din straturile vecine datorită apei nu ar fi fost de ajuns. În urma dezintegrării materialelor radioactive rezultă, printre altele, şi o cantitate destul de mare de plumb. În lentilele sărăcite de la Oklo, analizele indică o lispă a acestui element, în proporţie de două treimi. În fine, o reacţie atomică „deranjează" indicii de cristalinitate ai

rocilor din jur, creând alte hărţi cristalografice. Acelaşi Cornelius Keller îşi exprima astfel nedumerirea cu privire la acest subiect: „...este surprinzător că în mineralele însoţitoare nu se prezintă nici un semn privind fisiunea nucleară: reţeaua cristalină a argilelor nu este deranjată".

Concluzia? La Oklo nu există un reactor natural, ci un posibil depozit de deşeuri radioactive, format în urmă cu aproape 2 miliarde de ani de reprezentanţii unei civilizaţii tehnologice. Cineva, de provenienţă indigenă sau extraterestră, a folosit în cadrul unui reactor atomic cca 500 tone de uraniu şi a depozitat rezidurile, pentru a nu polua mediul, chiar în mijlocul zonei de extracţie a minereului. Dacă adăugăm că ultimele cercetări paleobiologice situează apariţia fiinţelor vii în perimetrul a 1,5—2 miliarde de ani, se conturează o ipoteză tulburătoare...

Experimentul Philadelphia

Au trecut 61 de ani de la un experiment ce ar fi urmat să schimbe faţa omenirii: transportul instantaneu, prin dematerializare, la distanţă. Şi totuşi, aparent, faţa lumii a rămas aceeaşi. Iar transportul la distanţă se face tot cu mijloace clasice, chiar dacă acestea din urmă sunt ceva mai rapide decât la jumătatea deceniului patru. Astăzi, nu există decât supoziţii asupra a ceea ce s-a petrecut. Şi filme science-fiction. Şi presupunerea că Einstein nu s-a înşelat cu privire la unificarea câmpurilor şi că, deci, experimentul s-ar putea repeta.

Totul a început în anul 1955, când astrofizicianul M.K. Jessup a publicat o foarte competentă carte despre extratereştri, atrăgând atenţia oamenilor de ştiinţă că aşa-numitele „farfurii zburătoare" ar utiliza drept forţă de deplasare, atunci când evoluează în interiorul atmosferei unui corp ceresc, gravitaţia. Mai precis, energia unui *inversor gravitaţional.* Ideea a şocat la vremea respectivă,

dar pentru că nu a putut fi demonstrată decât teoretic, a fost clasată la bizarerii şi uitată.

Surprinzătoare este însă reacţia unui cititor, care-i trimite lui Jessup o serie de scrisori, în care-i explică că nu făcuse altceva decât să intuiască lucruri deja gândite şi chiar experimentate de alţii, mai înaintea sa. Scrise într-o manieră uşor agramată, ele sunt semnate de un oarecare C. M. Allen (sau Allende).

Deşi nu dă dovadă de o inteligenţă nici măcar medie, autorul lor vorbeşte fără complexe despre... *teoria unificării câmpurilor,* elaborată de Einstein între 1925 şi 1927. Einstein ar fi fost primul care ar fi intuit posibilitatea utilizării câmpului gravitaţional în scopul deplasării corpurilor sub forma unor unde de energie! Mai mult încă, dă asigurări Allende, un prieten de-al lui Einstein, savant şi el, ar fi propus o aplicaţie practică a acestui proiect, în anul 1942 guvernului SUA, care ar fi reacţionat favorabil. Experienţa ar fi fost realizată în raza portului Philadelphia, în anul următor, având ca protagonist vasul de război al Marinei americane, distrugătorul „U.S.S. Eldridge" (DE 173).

Oricât de agramat va fi fost Allende, se pare că nu era un sărac cu duhul. Intuind dinainte reacţia lui Jessup, referitoare la ideea de secret militar, îi scrie câteva date referitoare la identitatea sa, insuficiente, totuşi, pentru a putea fi depistat ulterior numai după ele. El pretinde că la vremea experimentului era mecanic pe nava „U.S.S. Andrew Furuseth" şi a văzut tot ceea ce s-a petrecut la bordul distrugătorului de foarte aproape.

În vederea realizării experimentului, care presupunea existenţa unui câmp (forţe) puternic, cu rol de a contracara efectele câmpului gravitaţional, s-ar fi folosit generatoarele magnetice existente pe distrugător, amplificate prin adăugarea unor componente a căror natură Allende nu o cunoştea. Până în acest punct, explicaţia oferită curgea

destul de clar: în portul Philadelphia a fost ancorat, într-adevăr, distrugătorul „U.S.S. Eldridge" (Jessup a verificat acest lucru personal) chiar la data indicată în scrisori; de asemenea, şi nava „U.S.S. Andrew Furuseth"; distrugătorul era echipat cu generatoare magnetice, pentru respingerea torpilelor şi minelor magnetice; iar cu nava s-a întâmplat, în mod evident, ceva, deşi nimeni nu poate garanta aceasta, iar actele oficiale neagă existenţa vreunui eveniment în care să fi fost implicat distrugătorul; pe de altă parte, pentru perioada de timp indicată în scrisori, jurnalul de bord al distrugătorului a fost refăcut, utilizându-se date care, la o analiză mai atentă, contrazic realitatea.

Ce se va fi întâmplat deci în realitatea anului 1943?

Allende povesteşte că, pe punte fiind, a văzut la un moment dat cum o ceaţă verzuie, groasă, a început să iasă de sub puntea distrugătorului, întinzându-se la suprafaţa apei pe o distanţă cam de 30—40 de metri împrejurul vasului. În scurt timp, aceasta a devenit complet invizibil. Dispariţia a fost însoţită de un sunet asemănător unui bâzâit de albine furioase, care, odată cu trecerea secundelor, s-a făcut tot mai puternic, ajungând aidoma celui produs de un torent vijelios. Pentru câteva minute, poate chiar un sfert de oră, susţine Allende, rada portului a fost goală în punctul unde fusese ancorat distrugătorul. În timp ce lumea de pe cheiuri privea uluită, brusc, şi-a făcut reapariţia ceaţa verzuie, apoi, odată cu împrăştierea ei pe apă, distrugătorul a ieşit din nou în lumina soarelui.

Primele reacţii ale autorităţilor portuare au fost să-i asigure pe cei prezenţi că asistaseră la o experienţă de *invizibilizare optică* a unei nave, speculându-se o anume trăsătură defectuoasă a funcţionării retinei umane. Totul părea să se fi oprit aici...

Numai că veştile circulă repede, mai ales în America. Autorităţile maritime din portul Norfolk (statul Virginia),

situat la peste 800 km distanţă de Philadelphia, susţineau, împreună cu o mulţime de gură-cască aflaţi în port, că asistaseră la *materializarea unei nave de război* a flotei USA, la mică distanţă de docuri. Până să reuşească să-şi vină în fire, nava a dispărut.

Mai mult, într-un bar din apropiere de portul Norfolk, sub ochii barmanului şi ai consumatorilor, au apărut „din aer" doi marinari, care au îngăimat ceva despre un câmp de forţă de culoare verde, au chemat în ajutor şi au dispărut.

M. K. Jessup, ca un savant serios ce era, nu a aruncat scrisorile la coş, deşi conţinutul lor fabulos l-ar fi putut îndemna s-o facă, fără prea mari probleme de conştiinţă. A căutat cu multă osârdie acele articole de ziar, despre care Allende afirma că au consemnat evenimentele. Nu le-a găsit. A continuat cercetările: în portul Philadelphia, o serie de lucruri au ridicat semne de întrebare. Parte din relatările necunoscutului se potriveau în puzzle. Parte, nu. Cel mai curios i s-a părut faptul că nu a reuşit să dea de urma nici măcar a unui singur marinar (sau a familiilor acestora) din cei care au compus, la vremea respectivă, echipajul distrugătorului. O afirmaţie a unui medic militar l-a pus pe gânduri: acesta văzuse câteva nume, din cele indicate de el, în fişierul unui spital de nebuni. Autorităţile au infirmat că ar fi implicate în vreun fel în acest eveniment.

Singura posibilitate de a face cumva lumină i s-a părut, atunci, lui Jessup să publice întreaga istorie. A făcut-o. De atunci şi până astăzi, *experimentul Philadelphia* a făcut să curgă tone de cerneală. În speranţa că Einstein a avut dreptate. Şi că ne vom putea deplasa în viitor sub forma unor raze de energie verde.

Migrarea spre stele

Faptul că extratereştrii nu au luat încă, în nici un fel, contact cu noi nu înseamnă, automat, că ei nu există. Poate că formele lor de existenţă sunt atât de neaşteptate, încât

am trecut adesea pe lângă ele şi nu le-am recunoscut. Poate că suntem noi înşine nişte extratereştri...

Aşa îşi începea discursul de inaugurare, la Congresul de UFO-logie din 1984, faimosul expert în civilizaţii extraterestre, dr. Cornelius Zimmer. Conform părerilor sale, există două situaţii, în care această posibilitate devine viabilă.

Prima pune în discuţie teoria clasică a apriţiei vieţii, după care etapei primare de formare fierbinte a Terrei i-a urmat constituirea „bulionului" primordial, *supa* oceanică în care, datorită unui anumit dozaj de gaze în atmosferă şi a impactului cu electricitatea stratosferică şi-au făcut apariţia compuşii organici, acizii nucleici, celulele simple, cele complexe, organismele etc. Totuşi, arată Zimmer, experienţele de refacere a acestor condiţii în laborator, începând cu acelea ale lui Oparin, nu au condus la nici un rezultat; ca şi când din „bulionul" iniţial lipsea ceva...

Acest „ceva" intră în calcul după 1960, când se pun în evidenţă primele forme de hidrocarburi şi de fragmente de acizi nucleici în interiorul meteoriţilor descoperiţi pe Terra, iar ceva mai târziu chiar şi în norii interstelari (în Marele Nor al lui Magellan, de exemplu, au fost puse în evidenţă molecule de formaldehidă şi chiar de apă). Deci viaţa a putut să vină pe Terra din spaţiu. Găsind un mediu propice, s-a dezvoltat, în forme din ce în ce mai complexe, până la apariţia omului. Vă mai amintiţi legenda biblică? Dumnezeu (care nu este o existenţă terestră) îl face pe Adam din lut şi apoi îi insuflă viaţă... Astăzi, din ce în ce mai mulţi cercetători au aderat la ideea Terrei ca *leagăn* al vieţii, nu ca punct de creaţie al ei.

Cea de-a doua, ipoteză meteoritică a „importului" vieţii pe Terra, a prins şi datorită ingeniosului principiu de „colonizare" a Galaxiei, elaborat în 1948 de savantul J. von Neuman (creatorul principiilor de funcţionare a calcula-

toarelor electronice). Acesta a realizat o serie de simulări, prin care a demonstrat posibilitatea construirii unor nave automate, care să se poată descurca singure într-un mediu total necunoscut. Ajunse pe planete cu caracteristici asemănătoare Terrei, ele şi-ar plasa aici încărcătura biotică şi ar porni mai departe, într-un gigantic efort de colonizare cu viaţă a întregii Galaxii. Elementul biotic ar consta în celule menţinute în stare de stază de-a lungul călătoriei. În afară de implantarea materialului celular, automatele ar mai avea în program un model de auto reproducere, conform căruia, odată coborât pe scoarţa unei planete, roboţii ar fora şi extrage prin mijloace inginereşti metalele necesare, după care ar reproduce staţia-mamă element cu element, până la forma ultimă, când i-ar transmite „fiicei" acelaşi program după care funcţionează ea însăşi. Înmulţirea geometrică ar asigura un număr suficient de mare de aparate şi ar scoate din calcul distrugerile accidentale, astfel încât pentru „cucerirea" Galxiei noastre ar fi suficient un număr de „numai" câteva milioane de ani.

În 1980, J. F. Tipler duce mai departe ideea lui Von Neumann, arătând că, odată ajunse în diverse puncte ale Galaxiei, automatele ar putea sintetiza celule umane sau ar porni procesul de maturizare al unor ovule umane fecundate, supraveghind apoi naşterea acestor indivizi, educându-i, construindu-le colonii spaţiale de tip O'Neil, pe care ei ar urma să dezvolte civilizaţii proprii. S-a preconizat chiar că o tehnică genetică de tipul acesta s-ar pune la punct în cca 30 de ani. Costul iniţial al unui asemenea proiect nu ar depăşi cinci miliarde de dolari, urmând ca după start şi părăsirea sistemului solar automatele să se descurce singure, luându-şi energia de la stele şi materiile prime de pe planetele, sateliţii şi meteoriţii întâlniţi în cale. În felul acesta, deşi împiedicată în expansiunea sa directă spre stele de factorul limitativ al vitezei navelor cosmice,

omenirea ar putea să atingă fruntariile Galaxiei, fără să fie nevoie să iasă din cadrul sistemului solar. Ar fi suficient numai contactul realizat peste zeci de mii de ani cu civilizaţiile cărora le-a dat naştere.

Şi dacă omul a imaginat un asemenea proiect (deplin realizabil în momentul de faţă) de ce să credem că alţii, mai avansaţi, au şi făcut-o deja? Că noi...

Drumul spre stele

Dacă EI nu au ajuns încă la noi, am putea încerca NOI să mergem către ei. Că Galaxia nu este o insulă de stele fără viaţă s-a mai discutat. Statistic s-a demonstrat că, la nivelul tuturor aştrilor care o compun, numărul planetelor pe care a înflorit viaţa biologică s-ar putea cifra la mai bine de o sută de milioane. Ce ne-ar mâna dincolo de limitele plantei natale sau ale sistemului Sol? Tentaţia descoperirii vieţii şi în altă parte decât pe Terra; tentaţia contactării altor civilizaţii; tentaţia măririi continue a spaţiului cunoaşterii...

Suntem în 1994 şi omul nu a pus piciorul decât pe corpul ceresc cel mai apropiat — Luna. Următorul pas, realizabil, probabil, în preajma anilor 2002—2004, va fi planeta Marte. De aici încolo, rămâne cale liberă visării.

Încă din 1950, unii au visat, ştiinţific, să atingă stelele. Savanţi ca Th. Taylor şi Fr. Dyson au realizat impresionante proiecte teoretice, care deschideau drumul către ele. Nava interstelară, botezată de ei „Orion", ar fi trebuit să funcţioneze pe baza energiei termonucleare. Fantastica energie necontrolată, declanşată din inima atomului, i-a fascinat pe mulţi alţii, care şi-au dorit să o pună la treabă în reactoarele astronavelor. Societatea Interplanetară Britanică a realizat un proiect şi mai ambiţios, „Daedalus", capabilă să atingă 12% din viteza luminii după 3,8 ani de

zbor continuu accelerat. Pe exteriorul carcasei, realizat din cele mai dure aliaje cunoscute în epocă (vanadiu şi titan), urmau să explodeze în fiecare secunde câte 250 de bombe cu hidrogen. Brâul circular de bombe i-ar fi asigurat aparatului o mişcare de rotaţie suficientă pentru crearea unui câmp gravitaţional propriu, care să facă viaţa cosmonauţilor acceptabilă. Prima expediţie a navei urma să fie formată numai din roboţi. Ţinta: steaua Barnard, aflată la 3,8 ani-lumină. Timpul necesar atingerii ei: 50 de ani. Odată ajunşi la destinaţie, roboţii ar urma să exploreze suprafaţa planetelor întâlnite, transmiţând informaţiile către pământ. Dacă acestea ar fi pozitive, o a doua „Daedalus" ar porni imediat într-acolo, cu echipaj uman...

Tot acestei perioade îi aparţine proiectul lui „Interstellar Ramjet", imaginat de savantul american R. W. Bussard. Nav. ar folosi un uriaş câmp magnetic, creat cu ajutorul energiei electrice, de forma unei umbrele întinsă pe mai multe sute de kilometri pătraţi în urma reactoarelor, câmp care ar putea să colecteze particulele de hidrogen ce rătăcesc prin vidul interstelar. Acestea ar urma să fie compactate şi utilizate drept combustibil.

Un deceniu mai târziu, combustibilul ideal, care să fie şi foarte redus ca volum şi extrem de eficient în degajarea energiei necesare, a fost conceput sub forma reacţiei dintre materie şi antimaterie. Inginerul electronist Ervin Säneger a propus construirea unei cosmonave gigant, de circa 400 de metri lungime, capabilă să transporte un echipaj-colonie de 200 de oameni. După calculele sale, cu numai 35 de miligrame de antimaterie (reamintim că această substanţă există, numai teoretic încă, nefiind descoperită, dar neputând fi negată ca posibilă în spaţiul cosmic îndepărtat) o asemenea navă s-ar putea plasa pe o orbită convenabilă, înainte de a porni către lungul drum spre aştri. Se estima

că, la nivelul anilor 1985—'87, fabricarea unui miligram de antimaterie ar fi putut costa 133 milioane de dolari, ajungându-se la un ritm de fabricaţie de 10 miligrame anual. E adevărat că am ajuns în 1994 şi nici o ţară nu a reuşit descoperirea elementului miraculos, dar cine ştie...

În fine, de vreo zece-doisprezece ani, NASA vorbeşte tot mai insistent despre actualizarea unei idei mai vechi: navele cu pânze... solare! Un corp de navă, ridicat de la sol cu o navetă, ar putea primi o velă uriaşă, de sute sau mii de metri-pătraţi din foiţă subţire de aluminiu, care ar fi deplasabilă prin intermediul unor fascicule laser, emise de pe Terra şi folcalizate prin uriaşe lentile Fresnel, amplasate pe orbite staţionare, în spaţiul extraterestru. După direcţionare, navele „ar lua în pânze" vântul solar (acel şuvoi de fotoni emis regulat de soare în direcţia planetei Pluton) şi s-ar deplasa către punctul de destinaţie cu viteze atingând până la o sută de kilometri pe secundă. Modele mai mari ar putea să utilizeze în spaţiul intergalactic vântul stelar al aştrilor mai apropiaţi de noi...

Unde ne vom întâlni oare cu EI?

CAPITOLUL 8 — CAPACITĂŢI UMANE DEGRADATE?

Moduri de comunicare uitate — I

Omul este o fiinţă eminamente informatică, adică are nevoie să primească şi să transmită tot timpul informaţii. Desigur că nu este o proprietate ce îi aparţine în exclusivitate (toată materia vie „conversează", ba chiar există semne cum că şi între structurile nevii ar exista schimburi de informaţii). Însă tot atât de sigur este şi faptul că el are cea mai mare nevoie de a colporta informaţiile din întreg mediul biologic. Are pentru aceasta la dispoziţie un întreg arsenal de tehnici: comunicarea gestuală, proxemică, scrisă, orală, simbolică etc. Sute de mii de ani am fost siguri că privilegiul comunicării ne aparţine. Finalul acesta de secol şi de mileniu ne-a adus însă destrămarea încă a unui tabu.

Anul 1972, a fost hotărâtor, într-o oarecare măsură: cercetătorii sovietici au realizat în laboratoarele de la Novosibirsk o experienţă aparent banală, în care erau angrenate două culturi de celule de acelaşi fel. Una a fost pusă într-un mediu de cultură, cealaltă (sora geamănă), în alt mediu, după care au fost izolate printr-un perete de cuarţ. Prima cultură a fost intoxicată cu vapori de mercur.

Surpriza specialiştilor biologi a fost deosebită când, cercetându-se după un interval de timp cultura martor, s-a constatat că şi celulele de aici s-au îmbolnăvit şi au murit.

S-a presupus că boala ar fi fost indusă pe calea unei radiaţii de la cultura aflată pe moarte. Înlocuindu-se cuarţul cu sticlă obişnuită, fenomenul nu s-a mai repetat. Concluzia provizorie a fost că responsabilă s-ar dovedi radiaţia ultravioletă. Oricum, semnalul de alarmă fusese tras: celulele, simplele şi banalele celule posedau suficientă inteligenţă pentru a transmite şi recepţiona informaţii complexe, dovedindu-se apte chiar de *sentimente*. Iar această comunicare se realizează pe o cale diferită de cele cunoscute (nervoasă, endocrină etc.).

Avansând pe scara sistemelor vii mai complexe, s-a constatat că „necuvântătoarele" dispun de un sistem comunicativ similar. În 1966, Charles Backster, consultant ştiinţific al poliţiei americane în privinţa detectoarelor de minciuni, a făcut, întâmplător, o descoperire extraordinară. Dorind să măsoare viteza cu care urcă seva prin tulpina unui ficus după udare, a montat electrozii de înregistrare ai aparatului pe cele două feţe ale unei frunze. N-a obţinut nici un rezultat. Atunci s-a gândit să tortureze planta, înmuindu-i vârful unei frunze în ceaşca fierbinte cu cafea. Acelaşi rezultat. Enervat, şi-a scos bricheta, hotărât să ardă una din frunze. Brusc, acul detectorului de minciuni, a deviat prelung. Uluit, Backster a schimbat planta şi a repetat gestul. Rezultatul a fost identic. Planta reacţiona cu violenţă numai la intenţia de a i se provoca un rău. Ca şi cum ar fi citit gândurile.

După circa o lună, Backster s-a rănit la un deget şi s-a dezinfectat cu iod. Acul detectorului, rămas conectat la plantă, a făcut un salt prelung. Planta simţise moartea celulelor omeneşti şi a reacţionat, de parcă fenomenul i s-ar fi întâmplat chiar ei.

Pentru a se elimina factorul subiectiv reprezentat de om în experienţă, grupul condus de Backster a imaginat un aparat mecanic care, la intervale regulate, arunca în apă clocotită creveţi vii. De fiecare dată, planta reacţiona violent. Repetându-se experienţa cu creveţii morţi, nu s-a obţinut nici o reacţie.

Ar fi probabil realizarea unui dialog între om şi plante, să spunem? De ce nu? au răspuns cercetătorii americani. Am găsit, în fine, un limbaj, pe care am puta încerca să-l descifrăm. Să nu uităm, că basmele tuturor popoarelor vorbesc despr o anume „iarbă a fiarelor", cu ajutorul căreia omul putea să facă multe isprăvi, printre care şi pe aceea de a conversa cu plantele şi animalele. Să fi pierdut noi un limbaj străvechi, care permitea astfel de comunicare?

Propunându-şi să găsească fie şi „ciorna" unui astfel de răspuns, inginerul A.C. Miller a condus experienţele pe un alt făgaş: a conectat un ficus la sistemul electric al unei căi ferate jucărie. De câte ori trenuleţul trecea prin gară, se declanşa un circuit alăturat, care-l conecta pe inginer la o sursă de 24 V. După primele trei treceri, când pe detectorul de minciuni s-au înregistrat „spasme" grafice violente, planta a decuplat trecerea curentului prin interiorul ei, scoţând instalaţia din funcţiune. Experienţa a fost repetată de nenumărate ori şi, de fiecare dată, ficusul a întrerupt, ca un adevărat comutator, circuitul electric: îşi proteja prietenul.

Există deci moduri de comunicare directă, care să nu aibă nevoie de intermediul limbajului, al abstractizării?

Dumitru Constantin, autorul cărţii „Inteligenţa materiei", susţine că o explicaţie s-ar găsi în interacţiunile câmpurilor de plasmă biologică, care înconjoară toate fiinţele vii. Prin intermediul lor, plantele, de exemplu, pot căpăta reflexe condiţionate: aplicând unui filodendrom un şoc electric, în mod repetat, şi aşezând în acelaşi timp lângă plantă o bucată

de mineriu, cercetătoarea Thelma Moss a observat că, după o vreme, planta reacţiona la simpla apariţie a pietrei, ca şi la şoc.

Comunicarea cu plantele? Poate. Şi mai ambiţios sună însă proiectul american de a încerca realizarea unui contact cosmic... prin intermediul plantelor. Dacă plantele dispun de un sistem de comunicare cu mult mai vechi şi (poate) mai eficient decât al omului, de ce să nu presupunem că el ar fi putut fi descoperit şi în alte părţi ale Universului? Mai cu seamă că este cu mult mai simplu.

— Va urma —

Moduri de comunicare uitate (II)

Proiecte de contactare a altor civilizaţii galactice au fost elaborate încă de la începutul secolului XX, de către savanţi de renume, ca C.F. Gauss, K.E. Tiolkovski, Ch. Cross sau N. Tesla. Primele experimente au vizat un contact vizual, din perspectiva în care în sistemul nostru solar ar exista avanposturi ale unor îndepărtate civilizaţii stelare, situate pe sateliţii lui Jupiter sau chiar pe planeta Marte. S-a propus, de pildă, crearea pe o vastă suprafaţă netedă a unor semne geometrice clasice, un triunghi cu laturile de 1 000 de kilometri, cultivat cu grâu, în interiorul căruia să fie trasat un cerc, cultivat cu cartofi.

Imaginile vizuale nu reprezintă soluţii viabile decât în perspectiva existenţei extratereştrilor în apropierea noastră... cosmică. La distanţe de ani-lumină, posibilităţile de comunicare scad simţitor. Dezvoltarea radiofoniei în ultimele decenii a condus la ideea realizării unui contact pe calea undelor radio. Ce să se emită şi în ce limbaj? În 1960, matematicianul olandez G. Freidenthal a elaborat un „limbaj cosmic" numit LINCOS. La început, se transmitea un curs pentru însuşirea limbajului, apoi urma mesajul propriu-zis.

Francis Drake, autorul celebrei ecuaţii ce-i poartă numele, prin care se poate calcula numărul de civilizaţii din Universul cunoscut, a emis de la observatorul Arecibo (Puerto Rico), la date de 16.11.1974, o imagine codificată binar către roiul globular „Messier 13". Mesajul va sosi acolo peste cca 25 000 de ani, iar în cazul unui răspuns imediat vom putea primi răspunsul cam prin anul 51 974 e.n. Se poate vorbi, în acest caz, de o comunicare?

Salturile tehnologiei extraordinare ale ultimelor 3 decenii au permis propunerea de noi tehnici în domeniul menţionat. C.H. Townes şi R.N. Schwartz de la Institutul de Tehnologie din Massachusetts au propus ca în locul emisiunilor radio să se emită semnale cu ajutorul laserului.

În anii '60, profesorul R. Bracewell de la Universitatea Standford propune, ca una dintre cele mai sigure metode de a intra în legătură cu o civilizaţie extraterestră, trimiterea de sonde automate, care ajungând în diferite sisteme solare din Galaxie, să se autoinstaleze ca sateliţi în jurul planetelor pe care vor detecta condiţii ce permit dezvoltarea vieţii. Dacă vor recepţiona vreodată emisiuni de radio sau de televiziune, sondele ar urma să le înregistreze şi să le retransmită către planetă cu oarecare întârziere. Acest lucru va da de gândit locuitorilor respectivei planete, care vor căuta explicaţia şi, descoperind sonda, vor afla despre existenţa noastră şi vor încerca să stabilească un contact şi un mijloc de comunicare.

Din aceste propuneri (ele sunt, în realitate, foarte multe), unele au fost deja puse în practică, altele aşteaptă evoluţiile tehnologice ale viitorului, iar altele sunt, pur şi simplu, inoperante. În fine, există şi propunerile cu statut incert, situate între posibilităţile viitorului şi literatura SF. Aici ar putea fi încadrată şi soluţia oferită de inginerul informatician C. Marchal în 1986, care afirma în presa vremii că mijloacele tehnice de realizare a contactelor cosmice nu trebuie inventate, ele există lângă noi, ba chiar ne şi preced, asemenea sondelor lui Bracewell.

Este vorba despre... *plante* şi despre procedeele lor misterioase de comunicare a informaţiilor la nivel celular. Depăşind experimentele din 1966 ale lui Ch. Backster, Marchall susţine că, în realitate, sistemele vegetale constituie complicate angrenaje biotehnice, cu care o civilizaţie de gradul IV (care foloseşte în scopul comunicării energia produsă de roiurile de galaxii — după clasificarea propusă de N.S. Kardaşev) a populat mai multe sisteme galactice, în aşteptarea momentului cosmic al apariţiei şi dezvoltării inteligenţei. Spre deosebire de complexele mecanice, care sunt supuse distrugerii plantele pot fi acele automate vii reproductibile, ce-şi transmit integral calităţile şi, în plus, sunt adaptabile la mediu şi stabile în timp.

Marchal a supus atenţiei unui grup de biologi de la Universitatea Harvard proiectul unui experiment, care viza utilizarea unui aparat de recepţie format dintr-un ţesut vegetal şi un traductor electronic al biocurenţilor din ţesut, în deşertul Nevada. Evenimentul s-a produs ca atare în anul 1988 şi a condus la obţinerea unor rezultate neaşteptate şi, deocamdată, inexplicabile.

Este vorba de recepţionarea unor emisiuni cu frecvenţă regulată, într-o bandă de emisie radio incredibil de îngustă, venind dinspre sistemul Alfa-Centauri (direcţia a fost verificată cu ajutorul unui radiotelescop aflat pe aceeaşi axă cu grupul experimentator). Recepţia s-a făcut, incredibil, cu ajutorul exclusiv al bucăţii de ţesut incriminat. Transformate în sunete, respectivele unde au luat forma unor tânguiri asemănătoare cu sunetele scoase de delfini în banda de frecvenţă a ultrasunetelor (după traducerea lor în spectrul sonor accesibil urechii umane). De precizat faptul că, receptoarele electronice aduse special pentru a verifica eficienţa bizareriei lui Marchal nu au recepţionat nimic.

Să fie aceasta calea către lumile străvechi ale Cosmosului? Să nu uităm că plantele au precedat apariţia omului şi că reprezintă un sistem viu diferit de cele cu care ne-am obişnuit în lumea viului: sunt lipsite de mişcare. Oare cu totul întâmplător?

Levitaţia — o forţă arhaică a creierului uman

Faptul că fenomenul paranormal nu mai este astăzi pus la îndoială de nici un om de ştiinţă serios reprezintă una din marile cuceriri ale ştiinţei moderne asupra ei însăşi. Şi, dacă paranormalul există, evident că există şi oameni dotaţi cu însuşiri dincolo de normal, deseori denumite „extrasenzoriale", în aşteptarea descoperirii unui termen mai adecvat. Foarte mulţi cunosc, măcar din auzite, cazul celebrului Uri Geller, care a făcut atâta vâlvă prin intermediul televiziunii germane la începutul deceniului al optulea, îndoind (zice-se) cuţitele şi furculiţele gospodinelor din FRG cu ajutorul undelor emise de staţia e televiziune centrală.

În mod evident, sunt oameni capabili să transmită gândurile direct, de la creier, fără intermediul cuvintelor (telepaţii), capabili să mute obiecte mai mult sau mai puţin uşoare prin simplă concentrare a gândirii (telekinezicii) să citească ziarul cu ajutorul degetelor, să vadă prin pereţi sau chiar prin plumb, să socotească mai rapid decât un calculator... Este vorba despre însuşiri speciale ale creierului lor care, dintr-un motiv sau altul, ies brusc în evidenţă şi fac din posesorul lor o persoană celebră şi, de mult ori, nefericită.

Levitaţia este, fără îndoială, una dintre realizările cele mai străvechi ale facultăţilor fiinţei umane, deoarece ea presupune, pur şi simplu, plutirea în aer fără nici un fel de ajutor material. Adică învingerea gravitaţiei, cu alte cuvinte,

Levitaţia este o poveste foarte veche, despre care europenii au auzit târziu, după ce s-au avântat să cunoască teritoriile, izolate de ocean şi de pericolele necunoscutului, ale îndepărtatei Indii. Învăţaţii yogini le-au arătat o serie de extraordinare realizări, obţinute după îndelungaţi ani de studiu şi concentrare, levitaţia fiind una dintre ele. În prezent, există cărţi special dedicate acestui incredibil fenomen. Nu ne vom opri la ele, ci doar la memoriile profesoarei Alexandra David-Neel, mulţi ani prezentă pe culoarele universităţilor din Peking şi Haga, care a abandonat cariera didactică şi confortul civilizaţiei pentru a se dedica studiului străvechiului Tibet şi a tulburătoarei sale culturi. Volumul „Mistici şi magi din Tibet", apărută cu puţin înainte de moartea sa în 1974, relatează o serie de experienţe trăite de ea însăşi, sub controlul sever al celor mai înalţi lama şi sub supravegherea prietenoasă a celui de-al XII-lea dalailama al Tibetului. Printre altele, şi întâlnirea din deşertul ce se întinde în partea de nord a ţării cu un *lung-gom-pa,* un călugăr-mesager ce asigura, conform spuselor localnicilor, o legătură rapidă între mănăstiri îndepărtate.

Pornită la drum cu o mică caravană, timp de zece zile nu întâlniseră nici urmă de om prin regiunea acoperită de pietre şi dune puţin înalte. În seara celei de-a zecea zile, Alexandra David-Neel a avut surpriza să zărească apropiindu-se de ei un om, care se deplasa pe jos, cu o viteză incredibilă, apreciată la mai bine de 12 km/oră. Însoţitorii au lămurit-o că este vorba de un lama mesager şi că nu are voie să-l oprească din cursă, deoarece întreruperea stării de meditaţie şi rugăciune i-ar produce un puternic şoc, cauzator în final de moarte. Călugărul a trecut pe lângă ei fără să-i ia în seamă, cu privirile aţintite asupra unui punct situat în faţă. Câteva zile mai târziu, ajungând într-o localitate numită Thebgje, a aflat Că lama sosise acolo cu o zi înaintea lor.

Interesându-se ulterior despre ciudatul fenomen, scriitoarea a aflat o serie de incredibile amănunte, privind antrenamentul la care este supus aspirantul la o asemenea meserie. Acesta face exerciţii de respiraţie şi o gimnastică specială, într-un thams-chang (chilie), în întuneric deplin şi într-o strictă izolare, timp de trei ani, trei luni, trei săptămâni şi trei zile. Aşezat pe o saltea lată, cu picioarele încrucişate sub el, inspiră rar şi adânc, ca şi cum ar încerca să se umfle. Apoi, menţinând tot aerul în piept, trebuie să sară, tot cu picioarele încrucişate şi fără a se ajuta de mâini, şi să cadă în acelaşi loc, fără să-şi modifice poziţia.

După ce aspirantul a efectuat suficiente exerciţii pentru ca progresele să devină vizibile, are voie să înceapă marşurile. Din acest moment începe o nouă iniţiere şi guru-ul său îi încredinţează formula magică, pe care o va repeta mecanic de-a lungul traseului ce-l are de străbătut, ca având menirea de a-i produce starea de transă. Atenţia trebuie să i se concentreze asupra ei, tempo-ul rostirii silabelor reglându-i ritmul respiraţiei şi pe acela al paşilor.

Un lung-gom-pa în transă nu are voie să-şi abată atenţia de la formulă, nu are voie să gândească la altceva, să vorbească sau să privească în jur. Privirea lui este permanent aţintită asupra unui obiect sau a unui punct imaginar aflat la distanţă Înainte. Menţinerea direcţiei şi ocolirea obstacolelor se fac în mod mecanic, datorită unui anumit sector al scoarţei cerebrale rămas în stare de veghe conştientă (proces oarecum asemănător cu acela al reglării ritmului respirator).

Deşerturile, câmpiile şi zonele cu penumbră sunt considerate condiţii prielnice deplasării unui asemenea lama-mesager.

Din spusele unor lama demni de încredere, Alexandra David-Neel a aflat că, în timpul unui astfel de antrenament, omul poate ajunge să nu-şi mai simtă greutatea propriului

corp, un fel de insensibilizare făcându-l imun la durerile provocate de pietre sau de alte obiecte. Se poate deplasa ore în şir, cu o viteză neobişnuită, într-o stare de euforie.

Un lung-gom-pa, conform tradiţiei tibetane, este capabil să se aşeze pe un spic fără a-l îndoi, sau să se culce pe o grămadă de orz fără a mişca din loc un singur grăunte.

Sigur este faptul că oamenii de ştiinţă nu au avut încă posibilitatea să studieze pe viu deplasarea unui lama-mesager. Supoziţii cvasi-ştiinţifice, privitoare la starea de transă, la modalitatea de deplasare (prin ridicarea bruscă de la pământ şi săritură de minge înainte), la pierderea greutăţii corpului în momentul transei, la anestezierea completă a fenomenului de durere a tălpilor (lama circulă descult) au fost emise prin tot felul de publicaţii. Adevărul este unul singur şi el se află în posesia preoţilor lamaişti, care nu consideră toate astea ca aparţinând unui domeniu al extraordinarului, ci al aceluia al cotidianului comun.

Faptul că există sau nu lung-gom-pa rămâne o problemă întru studiul ştiinţei a viitorului mai mult sau mai puţin îndepărtat. Trecutului îi rămân afirmaţiile tuturor călătorilor prin Tibet: oricât de repede s-ar fi deplasat caravana lor, „Faptele" lor le-o luau înainte, întocmai ca şi descrierea viitorului loc de popas. Semnificativ rămâne faptul că, până nu demult, tibetanii disprețuiau profund celelalte culturi, condamnându-le primitive. Să fi rămas ştiinţa levitaţiei, alături de altele mult mai sacrosante şi, deci, mai tăinuite, într-o arhivă orală care să le dea dreptul tibetanilor la formularea unor asemenea concepţii? (Europenii, mai ales, erau consideraţi nişte viermi abia ieşiţi de sub o stâncă). Dacă da, ce fond informaţional extraordinar au moştenit şi unde îşi va fi avut el baza?

Dincolo de speculaţii nu rămân decât faptele nude... Şi romanele de science-fiction care le speculează.

CAPITOLUL 9 — PRAGUL CIVILIZAŢIEI

Dinosauri în Africa?

De mai multe zeci de ani, ştiri incredibile despre reptile de mari dimensiuni, hălăduind prin mlaştini şi prin apa lacurilor adânci din inima junglei nestrăbătute, se fac tot mai frecvent auzite. Cele mai multe provin de pe continentul negru, mai ales din ţări ca Rodezia, Tanganika, Angola, Camerun. Poveştile negrilor, lăsate să curgă în preajma focurilor de tabără, vorbesc despre neliniştitoarele siluete ale unor monştri, identificaţi din ce în ce mai mult cu imaginea marilor saurieni, dispăruţi în urmă cu mai multe zeci de milioane de ani.

În 1913, o expediţie ştiinţifică germană, condusă de căpitanul von Stein zu Lausnitz a plecat să exploreze Camerunul, pe atunci teritoriu colonial german. Pe parcursul aventurosului drum, exploratorii au auzit vorbindu-se despre un animal de care băştinaşii păreau să se teamă foarte mult, numit „Mokele-mbembe". Iată cum a surprins căpitanul von Stein portretul acestuia în notiţele din jurnalul său personal:

„Băştinaşii descriu animalul mokele-mbêmbe ca având o piele netedă, de culoare brun-cenuşie, şi aproximativ mărimea unui elefant. Gâtul îi este lung şi flexibil, iar coada musculoasă, asemenea aceleia unui aligator. Animalul atacă

pirogile şi îi omoară pe ocupanţi, fără ca totuşi să le mănânce corpurile, deoarece este exclusiv ierbivor. Planta cu care se hrăneşte de obicei este un fel de liană (mi-a fost arătată de către un localnic), care are flori mari, albe, şi fructe asemănătoare merelor. Pe malurile râului Ssômbo, negrii mi-au arătat excrementele unui mokele-mbêmbe. Acestea erau proaspete şi conţineau resturile unei plante despre care mi se spusese mai dinainte că îi servea de hrană. Toate aceste detalii precise exclud posibilitatea unui animal cu existenţă exclusiv mistică".

Şi tot în notiţele căpitanului, întâlnim date referitoare la alţi doi monştri, nu cu mult diferiţi de acest misterios mokele- mbêmbe.

În regiunea Nilului Superior se pare că ar trăi un animal de mari dimensiuni, şi el cu infăţişare reptiliană, denumit de către localnici „lau". Acesta măsoară cam 10 metri de la coadă până la bot şi se deplasează în poziţie verticală. Capul său plat te duce imediat cu gândul la acela al unui şarpe.

Într-o zi, vânătorii localnici, care trăiau în zonă, s-au deplasat în mare grabă la curtea puternicului rege Lewanika din Barotse şi i-au povestit că au întâlnit un animal înspăimântător pe malul unei mlaştini. Fiara avea un gât lung şi flexibil şi un cap de şarpe. La vederea oamenilor, se scufunda sub apă şi dispărea. Intrigat, regele Lewanika s-a deplasat imediat la faţa locului şi a putut să vadă că, pe o mare suprafaţă în jurul lacului, iarba fusese zdrobită şi tăvălită de un corp puternic, de mărimea unui vagon.

Undeva şi mai departe de lumea civilizată, în inima Africii, încă se mai vorbeşte chiar şi în zilele noastre despre un animal numit de băştinaşi „chipekwe". El apare pentru prima oară în descrierea europeanului J.E. Hughes, care şi-a petrecut 18 ani din viaţă în regiunea lacului Banguwelu. Olandezul a aflat despre bizara făptură acvatică de la unul

din fiii marelui conducător al tribului Waushi. Acesta participase personal la uciderea unui chipekwe în apele lacului Luapala. În luna noiembrie a anului 1936, vânătorii tribului urmăriseră în pirogi monstrul şi-l loviseră de mai multe ori cu harponul. Numit „wiwingo", harponul din fier al indigenilor waushi are formă de sabie şi este folosit cu succes la vânatul hipopotamilor. Corpul uriaşului animal era întunecat la culoare, cu pielea netedă şi fără păr. Un corn mare, alb, asemănător cu acela al rinocerilor, îi împodobea capul plat, cu puţin mai mic decât corpul unui pigmeu.

Hughes povesteşte că indigenii au consumat nu o dată carnea de chipekwe, asemănătoare la gust cu aceea de hipopotam şi că ştiu despre existenţa animalului din moşi-strămoşi.

După descoperirea „latimeriei" în adâncurile abisale ale oceanului planetar, una dintre „fosilele vii" ale epocii precambriene, oamenii de ştiinţă au devenit ceva mai flexibili şi nu se mai grăbesc să ia în râs ipoteza existenţei, prin colţuri uitate de timp al planetei, şi a altor vieţuitoare din fabulosul trecut al planetei noastre.

Dispariţia dinosaurilor se datorează unor cauze naturale?

Lumea fabuloasă a şopârlelor îşi datorează strălucirea, în primul rând, dinosaurilor, a căror existenţă s-a derulat pe parcursul timpurilor mezozoice. Este cazul să precizăm că termenul de DINOSAURIA se datorează paleontologului american R. Owen, care în 1842 l-a introdus în analele ştiinţifice spre a defini vestigiile acestor mari reptile, găsite mai ales în Europa Occidentală. Cuvântul îşi are originea în noţiunile greceşti „deinos" (= groaznic) şi „sauros" (= şopârlă).

Dinosaurii au fost animale terestre ovipare, cu tendinţă pronunţată spre gigantism. Craniul era relativ mic, iar dinţii

îmbrăcau forme diferite. Judecând după dentiţie, s-a tras concluzia că unii dinozauri erau ierbivori, iar alţii carnivori. Resturile fosile descoperite demonstrează că, în decursul Erei Secundare, dinozaurii au cucerit un larg areal geografic, fiind identificaţi pe toate continentele, cu excepţia Antarcticii.

Dimensiunile lor erau cu adevărat impresionante: „Tyrannosaurus rex", regele neîncoronat al reptilelor carnivore avea o lungime totală de 10—12 metri, 5 metri înălţime şi cca 8 tone greutate; „brontozaurul" depăşea 20 metri lungime şi cântărea peste 40 de tone; „diplodocus, considerat cel mai lung sauropod, măsura în jur de 28 de metri, la o greutate de „numai" 12 tone.

Câţi ani putea trăi un dinosaur? O întrebare ispititoare, întru dezlegarea căreia vine să dea o mână de ajutor un os de dinozaur din Cretacicul superior. Eşantionul respectiv însumează 120 de straturi alternante, de culoare închisă şi deschisă, care, puse în legătură cu inelele anuale de creştere de la copaci, ne dau cifra rotundă de... 120 de ani. Neîndoielnic că trebuie să fi existat mari variaţii de vârstă în cadrul acestui grup atât de eterogen, aşa cum şi diferitele populaţii umane au termene de viaţă destul de diferite (japonezii, circa 76 de ani, europenii, circa 67 de ani, africanii, circa 43 de ani etc.).

De unde un atât de mare şi de constant interes pentru reptilele uriaşe? În primul rând, pentru că este singura specie vie, cu evoluţia încheiată, care a stăpânit Pământul mai bine de 160 de milioane de ani (pentru comparaţie, să spunem că omul este atestat ca specie de circa 2 milioane de ani). În al doilea rând, pentru că au dispărut subit de pe scena istoriei, nelăsând nici un fel de urmaşi direcţi. Secretul acestei stingeri subite la nivel de specie îi îngrijorează pe savanţii care văd în descifrarea lui posibilitatea de a feri propria noastră specie de pericole asemănătoare. Din ce cauză au dispărut deci dinosaurii?

Între Florenţa şi Roma, în vecinătatea oraşului Gubio, se află o zonă geologică deosebită. Rocile de aici provin de la graniţa a două mari perioade geologice, Cretacic şi Terţiar. În 1977, geologul Walter Alvarez a prelevat de aici un eşantion de forma unui sandviş. Felia de dedesubt era plină de mici fosile. În felia superioară însă micile vieţuitoare marine lipseau cu desăvârşire, părând a fi fost exterminate mai înainte ca această parte din rocă să se fi format. Această catastrofă se produsese acum 65 de milioane de ani, exact în perioada când dinosaurii dispăreau de pe Terra.

Geologul a apelat la sprijinul tatălui său, profesorul Louis Alvarez, laureat al Premiului Nobel. Soluţia s-a ivit în momentul analizei chimice a mineralelor, precum şi a densităţii de masă a lor. Elementul predominant era... iridiul!

Iridiul este un metal rar, care se depune pe Terra în cantităţi infinitezimale, prin evaporarea micrometeoriţilor. Procentul de iridiu din roca de la Gubio era cu mult mai ridicat decât în mod obişnuit, ceea ce nu se putea datora doar efectului meteoriţilor. După mai multe luni de formulări, profesorul a ajuns la o ipoteză credibilă: un corp cosmic, cu diametrul de cca 10 kilometri, s-a prăbuşit pe Terra, proiectând, după explozia impactului, o masă enormă de pulberi în atmosferă. Bogate în iridiu, acestea ar explica abundenţa elementului în sedimente. Norul uriaş creat a format un ecran, împiedicând pătrunderea razelor solare până la sol. Ca urmare, vegetaţia s-a uscat, iar temperatura a coborât foarte mult (un fenomen apropiat de ceea ce noi numim în prezent „iarnă nucleară"). Dinozaurii, reptile cu sânge rece, deci neadaptabile la scăderi bruşte de temperatură, au murit de frig şi de inaniţie. Ipoteza a fost publicată în 1979.

Pornind de la presupunerea profesorului Alvarez, alţi cercetători au emis ipoteza ciocnirii cu o cometă de mari dimensiuni (9 600 kilometri în diametru). Un asemenea

impact ar fi produs o explozie de la 100 000 până la 1 milion de ori mai puternic decât o mare explozie nucleară, după părerea lui Stirling Colgare şi a lui Albert Petschek, experţi la Laboratorul de studii nucleare de la Los Alamos.

Una dintre cele mai stranii ipoteze privind dispariţia saurienilor avea să fie emisă în 1983, de către John Sepkoski Jr. şi David Raup de la Universitatea din Chicago, la simpozionul la de la Flagstaff, din Arizona. Ei demonstrau că la fiecare 26 de milioane de ani s-au produs pe Terra extincţii în masă ale florei şi faunei, acest fenomen făcând parte integrantă din evoluţia vieţii terestre. După calculele lor, viitoarea catasrofă va surveni peste 13 milioane de ani.

„Ipoteza Nemesis", cum a fost denumită, după numele zeiţei răzbunării, propune următoarea schemă: Soarele are un frate geamăn, care la fiecare 26—30 de milioane de ani se apropie foarte mult de regiunea de dincolo de planeta Pluton, cunoscută ca zonă bogată în comete. Trecerea afectează orbitele acestora, determinându-le să pătrundă în sistemul solar în număr foarte mare. Unele dintre ele pătrund în sfera de atracţie a Terrei şi cad pe suprafaţa sa. Steaua geamănă, de culoare roşie, deci cu mult mai în vârstă decât Soarele, se găseşte, conform afirmaţiilor celor doi la cca 30 000 de miliarde de kilometri depărtare de noi. În intervalul dintre două apropieri, teoria darwninstă a evoluţiei speciilor funcţionează în mod normal.

În fine, ultima ipoteză solidă privitoare la tragedia de acum 65 de milioane de ani a fost emisă de profesorul Robert Uffen. Cunoscută sub denumirea de „umbrela magnetică", ea propunea o explicaţie mult mai terestră evenimentelor din Mezozoic. Originea magnetismului terestru este, în prezent, o problemă clarificată. Centrul magmatic al Terrei este foarte asemănbător cu un dinam cu autoexcitare. În nucleul extern de natură vâscoasă au

loc mişcări de convecţie, care dau naştere curenţilor electromagnetici. Aceştia formează un fel de filtru protector, alcătuit din liniile de forţă ale câmpului magnetic, întinzându-se până la 50 000 de kilometri depărtare de Pământ. O „umbrelă magnetică" mobilă, flexibilă, care nu are formă regulată sau constantă.

Prin pulsaţiile permanente ale coroanei sale, Soarele emite continuu un flux de particule puternic ionizate, numite „vânt solar", care exercită o presiune constantă asupra liniilor de forţă ale „umbrelei".

Profesorul Uffen a presupus că, de câte ori polii magnetici se inversează, umbrela se închide şi, atunci, peste Pământ se abate o ploaie de particule electrizate nocive care, chiar dacă nu ucid în mod direct, conduc în interval de sute sau mii de ani la deteriorări mortale ale ambientului. Aceasta ar explica periodicele dispariţii ale unor specii şi apariţia unor mutaţii biologice inexplicabile în condiţii normale.

Indiferent ce răspuns definitiv vor găsi oamenii de ştiinţă cu privire la fenomenul ce a cauzat catastrofala dispariţie, dinozaurii rămân o specie enigmatică, chiar şi numai prin faptul că te incită la o întrebare imposibil de eliminat din repertoarul uman: cum se poate ca un interval atât de mare de timp (peste 160 de milioane de ani) să nu fi dus evoluţia acestei specii până la capăt, respectiv până la apariţia inteligenţei? Să reamintim aici că scriitorul francez Francis Carsac a emis o astfel de ipoteză în romanul „Zeul pe care-l aduce vântul": într-o falie de timp, un astronaut pământean, aflat pe o planetă străină, descoperă cu uluire o „civilizaţie" sauriană, ajunsă la nivelul comunei primitive terestre.

Omul Zăpezilor — o fosilă vie?

Una din marile întrebări ale antropologiei contemporane este aceea referitoare la statutul *omului din Neanderthal*,

dorindu-se elucidarea situaţiei sale stranii pe post de verigă intermediară în procesul evolutiv de trecere la situaţia actuală, de *homo sapiens*. A dispărut oare, pur şi simplu, acest strămoş îndepărtat, aşa cum sugerează o parte a cercetătorilor, din cauza unei schimbări bruşte de mediu, la care nu a reuşit să se mai adapteze? A fost asimilat cu timpul în masa noului cuceritor al planetei, homo sapiens? S-a stins, din cauza neadaptării, dar a mai lăsat urmaşi care să perpetueze specia, în zone greu accesibile ale Terrei, indivizi care păstrează de zeci de mii de ani aceleaşi caracteristici genetice „în stare pură", după cum consideră unii specialişti, studiind sutele de înregistrări de toate felurile şi de declaraţii ale celor ce au străbătut astfel de locuri?

Teoretic, toate cele trei puncte de vedere au şanse să fie reale. Poate că natura s-a dovedit mai complexă, realizând o combinaţie a lor...

Cele mai multe semnalări ale unui asemenea specimen primitiv au fost semnalate în munţii Himalaya, de către sutele de expediţii, care au asaltat „umerii ce sprijină cerul". Una dintre cele mai convingătoare se datorează raportului trimis de un specialist în biochimie, D. Scott-Johnson, revistei americane „Synthesis", în 1967, la sfârşitul unei asemenea expediţii, care îşi propusese, fără succes să atingă Everestul. La una dintre ultimele baze, situată la altitudinea de 6845 de metri, Scott a fost chemat de către unul din şerpaşi, pentru a examina o urmă stranie întipărită pe coala albă a zăpezii. „O labă cu cinci degete, destul de asemănătoare cu laba umană, numai că măsura 47 de centimetri lungime şi adâncitura de la capătul fiecărui deget indica, fără urmă de îndoială, o unghie proeminentă, deşi tocită, încovoindu-se spre interior. Niciodată nu mai văzusem aşa ceva", scria în raport cercetătorul, după care a anexat la dosar o copie executată în cărbune, după

modelul imprimat în zăpadă, plus câteva pagini cu declaraţiile a trei dintre şerpaşi, care mărturiseau că ei văzuseră frecvent astfel de urme în ultimii ani, la diferite altitudini, iar celebrul Nhago-là, dispărut în cursul expediţiei lui Hilary şi Tensing în 1954, l-ar fi întâlnit, cu ocazia unei escalade, în carne şi oase pe misteriosul căţărător uriaş. În Nepal, fiinţa de peste doi metri, cu blană rară şi albă şi înfăţişare de maimuţă antropoidă, este cunoscută de sute de ani, îşi încheie Scott-Johnson raportul, fără a trage însă nici o concluzie, cu privire la bizara întâmplare.

O rudă bună a faimosului „yeti" (omul zăpezilor) este „Big Foot" (picior mare), care trăieşte în inima pădurilor din Canada şi California. Dacă despre yeti avem numai mărturii ale trecerii lui şi nici o imagine concludentă, Big Foot a căpătat, tot în 1967, o atestare imagistică convingătoare. Este vorba de un film făcut cu o cameră de amatori în acel an de către americanul R. Petterson, însoţit de prietenul său R. Hymleen, la marginea unei păduri de conifere din California. Scurt-metrajul, prezentat la majoritatea televiziunilor lumii, înfăţişează o fiinţă păroasă, nemaiîntâlnită pe acele meleaguri. Acuzat iniţial că a fost trucat, filmul a fost examinat de experţi ai armatei şi, ulterior ai Marinei SUA, fiind autentificat de specialişti în domeniu. Măsurătorile efectuate pe imagini, au demonstrat că este vorba despre o fiinţă obişnuită să umble pe două picioare, având însă mersul diferit de cel al unui om: legănarea uşoară pe laterală, precum şi tendinţa accentuată de a conduce întreaga greutate spre înainte, în momentul păşirii, prezentau oarece asemănări cu încercările unui bebeluş de a deprinde mişcările mecanice, necesare mersului. Apreciată a fi având înălţimea de circa 2,15 metri, strania făptură a lăsat o urmă de 38 de centimetri lungime în mâlul gros al râuşorului, pe malul căruia fusese surprinsă spălându-se sau bând apă.

Munţii din centrul Chinei sunt străbătuţi, se pare, deseori de rude ale lui yeti. Numai în iunie 1980, specialiştii ruşi şi chinezi au putut examina peste 1 000 astfel de urme de „oameni sălbatici", având deschiderea pasului de 2,20 metri şi laba piciorului lungă de 48 de centimetri. Confirmări vizuale ale evenimentului întâlnirii reale dintre o asemenea fiinţă şi săteni au venit chiar în luna decembrie a aceluiaşi an: expediţia de cercetre a fost abordată de sătenii unui sat izolat, care declarau agitaţi că, numai în urmă cu trei zile, o „femeie sălbatică" se apropiase cu puiul ei de marginea localităţii, fiind determinată să plece de strigătele speriate ale copiilor şi femeilor. Avea peste doi metri înălţime şi corpul acoperit cu păr brun.

Cea mai neaşteptată dovadă a existenţei „omului sălbatic" provine însă din Pamir. Pe lângă mulţimea de urme identificate în zăpadă sau în nămolul râurilor, o expediţie formată din doi americani, un ucrainian şi un mongol au avut surpriza să găsească într-un sat... o familie de yeti! Propriu-zis, sătenii mai în vârstă le-au povestit cum un dulgher localnic a capturat în urmă cu vreo 45 de ani (expediţia avea loc în 1973) o femelă ciudată, foarte înaltă, cu păr roşcat pe piele, care încercase să-i fure o găină din gospodărie. După ce a ţinut-o închisă câteva luni într-o magazie, a legat-o cu un lanţ şi i-a dat drumul prin curte. La aproape un an, se îmblânzise într-atât, încât i-a dat drumul coplet. Formau împreună un fel de familie destul de bizară. Femela făcea o serie de treburi casnice şi i-a dărui chiar şi şase copii ursuzului dulgher. Doi au murit la naştere, trei la vârste diferite, unicul supravieţuitor, plecând din sat după moartea părinţilor săi. Sătenii le-au arătat chiar şi mormintele celor doi răposaţi, dar nu le-au dat voie cu nici un chip să facă o dezhumare, pentru cercetări. Nu voiau ca duhul „sălbaticei", care învăţase chiar şi câteva cuvinte omeneşti în timpul „căsniciei", să le bântuie aşezarea.

Veşti şi legende despre „ciuciuna", o fiinţă mare, cu înălţimea variind între 2 şi 2,50 metri, bipedă şi acoperită cu blană, circulă şi în taigaua siberiană, unde un raport din 1845 semnalează uciderea unui exemplar de către un vânător, care l-a mâncat în lipsa altui vânat.

Înălţimea deosebită pe care o au toate aceste exemplare conduc la ideea că ar fi putut exista pe Terra fie neanderthalieni de dimensiuni diferite faţă de cea ce cunoaştem noi astăzi, fie o rasă a cărei existenţă este atestată numai la antropoide — gigantopitecul. Este *yeti, big foot, ciuciuna, omul sălbatic* un descendent al unei asemenea specii încă necunoscute, care s-a ramificat ulterior în umanoizi giganţi şi în gigantopiteci? Sau o simplă himeră?

CAPITOLUL 10 — INTRODUCERE LA O PREISTORIE NECONVENŢIONALĂ

Misterul extraterestru s-ar putea numi PALENQUE

1. *Ghid pentru Palenque* — Aşezarea fondată de spanioli în secolul al XVII-lea a constituit unul dintre punctele cele mai avansate ale civilizaţiei europene în această parte a Anzilor Cordilieri. Denumirea sa reală (Santo Domingo de Palenque) este de origine spaniolă şi are o semnificaţie foarte concretă: „sat îngrădit cu gard de buşteni", deci o aşezare fortificată, pentru apărarea locuitorilor ei de amerindienii sălbatici. Din 1777, şi până la începututl secolului al XIX-lea, ea a fost condusă de călugări misionari francezi, care şi-au propus să „civilizeze" triburile Chol şi Tzeltal.

Oraşul se întinde de-a lungul văii râului Otolum, risipit pe povârnişul munţilor Tumbal, în Cordilierii mexicani. Până în 1984 (anul ultimelor investiţii arheologice mai importante), se reuşise degajarea unei zone arheologice de cca 40 km^2, fiind înregistrate 500 de clădiri. Dintre ele, numai 34 au putut fi degajate din îmbrăţişarea pădurii tropicale. Lupta cu jungla este foarte dificilă, deoarece aerul saturat cu vapori de apă constituie un puternic stimulent pentru regenerarea vegetaţiei. Experimentul făcut cu o piramidă de mici dimensiuni a fost cât se poate de convingător:

eliberată de hăţişuri şi lăsată în voia soartei, s-a cosntatat ca la mai puţin de un deceniu vegetaţia o înglobase iar, uniformizând terenul.

Planul zonei centrale a localităţii cuprinde cosntrucţii de o parte şi de cealaltă a râului Otolum, predominante fiind templele. Pe partea stângă (privind către izvoare), se află Templul Jaguarului, Templul Inspcripţiilor, Palatul, un teren de joc cu mingea, Templul Contelui şi Templul Nordic; în dreapta, întâlnim Templul Soarelui, Templul Crucii Înfoliate şi Templul Crucii. Majoritatea obiectivelor nu au primit încă denumiri, fiind numerotate cu cifre romane. Denumirile celorlalte sunt simbolice şi arbitrar acordate (de exemplu, „Templul contelui" are acest nume în memoria contelui Waldeck, care a locuit acolo 2 ani, îndrăgostit de o frumoasă localnică).

2. *File din istoria unei descoperiri stranii* — Cariera publică a „celei mai faimoase ruine din Mexic" (cum a fost denumită piatra tombală de la Palenque în anul 1802 de către regele Neapolelui Carol al IV-lea) debutează încă din 1773, când misionarul spaniol Ramon Ordonez Y Aguiar ajunge urmând cursul râului Usumacinta, prin infernul junglei Lacandon, pe acest platou al Cordilierilor, unde descoperă misteriosul oraş Go-Chean (Oraşul Şerpilor).

Vreme de câţiva ani, va studia aeste ruine impunătoare, străduindu-se să facă legătura între realităţile ascunse în magma vegetaţiei luxuriante şi legendele înregistrate de cărturarul Nunez de la Vega în lucrarea intitulată „Constituciones Diocesianos", în care se afirma că Votan legendarul erou al poporului Tzental (unul dintre marile triburi ce formau poporul mayas), ar fi venit în America de Sud dinspre mare, acostând în locul numit Laguna de Terminos. Urcând de-a lungul râului Usumacinta, fondase capitala Nachan — „Casa Şerpilor", întemeind un mare imperiu, care unise toate triburile dezbinate şi toţi străinii ce veniseră

după el. Votan afirma despre sine că era descendentul rasei Chan-ilor (adică a Şerpilor), rasă aflată într-o ţară numită Chivim, înconjurată de un „mare zid" şi în mijlocul căreia se aflau „ruinele unei clădiri uriaşe pe care popoarele din vechime o ridicaseră pentru a ajunge la cer".

Aguiar a legat aceste elemente de mit din cronica lui Vega de ruinele descoperite de el, deoarece a observat pe ziduri reprezentări ale unui preot a cărui manta părea să se termine în şnururi cu cap de şarpe.

Studiul destul de amplu întocmit cu migală de misionar a ajuns în mâna lui Don José de Estacheria, şeful său ierarhic din Guatemala, care a întocmit în 1784 un studiu detaliat către Carol al III-lea, regele Neapolelui. Cuprins de febra antichităţilor, acesta trimite o misiune de cercetare în zonă, în 1787, condusă de căpitanul Don Antonio del Rio, care îşi avea garnizoana în Guatemala. Căpitanul se cazează împreună cu numeroasa-i suită chiar în satul Palenque, a ordonat tăierea lianelor şi executarea de desene şi reliefuri. În timp ce soldaţii săi au distrus numeroase inscripţii şi reliefuri, Ricardo Armandariz, specialistul său, a executat 25 de desene, trimise, împreună cu raportul lui Carol al IV-lea, urmaşul la tron al celui ce-l trimisese în expediţie. În opinia sa, ruinele de la Palenque ar fi fost opera unor civilizatori de origine romană.

Câteva decenii mai târziu, analizând o copie fără desene a acestui raport, rămas în Guatemala, dr. Felix Cabrera, un italian emigrat, l-a completat cu un studiu nou, conform concluziilor căruia colonizatorii erau cartaginezi, emigraţi în America de Sud datorită războaielor punice.

Hotărât să facă lumină în această problamă spinoasă, Carol al IV-lea, trimite în zonă o nouă expediţie, condusă de ofiţerul pensionar Guillermo Dupaix, căruia i se alătură un artist grafician José Luis Castaheda. După un studiu serios, Dupaix ajunge la concluzia că inscripţiile de pe ziduri nu seamănă cu nici un alt scris de pe Pământ, autorii lui neputând proveni decât din misterioasa Atlantidă!

Secolul al XIX-lea şi al XX-lea aduc în zonă un mare aflux de expediţii, ale căror descoperiri adâncesc şi mai mult misterul zonei.

3. *Enigma unui sarcofag* — Imediat lângă ieşirea din Palat se află o piramidă în trepte, cu nouă etaje, purtând în vârf un templu cu o inscripţie foarte lungă, de unde şi denumirea de „Templul inscripţiilor". În 1952, săpând în podeaua templului, arheologul Alberto Ruz Lhuillier a descoperit o scară subterană de 67 de trepte, la capătul căreia a ajuns, după multe săpături, la un mormânt regal nejefuit. În afară de obiectele de cult şi de bijuteriile imperiale, în interior se găsea scheletul unui bărbat înalt de 1,73 metri, în poziţie întinsă. Faţa era acoperită cu o mască mortuară, lipită cu var pe figura defunctului.

Întrebările încep să curgă... Într-o populaţie amerindiană cu o înălţime medie de 1,60 metri, cine putea să fie necunoscutul rege cu o statură anormală? Aguiar credea în existenţa legendarului Votan, sosit de pe ocean; legendele aztece povestesc despre eroul civilizator Quetzecoatl, venit dinspre Est. Bărbatul alb, cu o barbă roşcovană, purta o manta albă, împodobită cu cruci roşii, iar în mână ţinea un toiag. În final, eroul urcă pe o plută magică şi plecă către ţara plenitudinii, Tlapallan, promiţând o reîntoarcere cândva. Aceasta a creat teren favorabil Conchistei, spaniolul Cortez, om bărbos, alb, îmbrăcat cu o manta cu cruce brodată pe spate, fiind identificat cu Quetzecoatl şi primit ca un zeu. În Venezuela, eroul poartă numele de Zumé şi a fost un personaj asemănător, cu barbă şi de culoare albă. Acesta i-a învăţat pe localnici agricultura.

În secolul XX, mult contestatul Erich von Daniken, umblând pe urmele extratereştrilor antici, ajunge la concluzia că zeul venit de pe mare, bărbos şi roşcovan, ar fi un extraterestru, acelaşi care i-a civilizat şi pe locuitorii văii Nilului şi le-a ridicat piramidele.

Enigme ridică nu numai scheletul, ci şi sculpturile de pe placa sacrofagului său. Mai ales că, în ultimele decenii, după explozia de popularitate a cărţii lui Daniken („Amintiri despre viitor"), s-a găsit o mulţime de alţi neofiţi, care s-au grăbit să speculeze ciudăţeniile descoperirii lui Lhuillier în broşuri de senzaţie. Unul dintre cei mai incisivi, francezul Robert Charoux, descifrează în „Cartea Stăpânilor Lumii" toate aceste necunoscute prin intervenţia „iniţiaţilor" veniţi de pe Venus, în urmă cu 5 000 de ani.

Despre ce este vorba? Piatra uriaşă de pe sacrofag (capacul), lungă de 3,2 m şi lată de 2,2 m, cântărind aproximativ 5 tone, este acoperită cu basoreliefuri, reprezentând imaginea unui bărbat în interiorul unui desen complicat, interpretat în ultimele şase decenii ale secolului nostru în cele mai diferite feluri.

Daniken este de părere că avem de-a face cu un aparat de zbor, pe care chiar şi un copil îl poate „identifica cu o rachetă". În interior, stă o fiinţă umană, în poziţie „de motociclist". Personajul manevrează nişte aparate de control, iar piciorul stâng apasă „un fel de pedală". Îmbrăcămintea are o vădită croială japoneză (decupajul scurtei la gât). Se subliniază antenele de pe casca ce-i acoperă capul. În faţa ochilor, se află un aparat, la care pilotul se uită concentrat.

În 1967, alt ufolog, Guy de Tarade, realizează o descriere şi mai exactă, propunând chiar identificări ale aparatelor: „Pilotul poartă o cască şi se uită în direcţia propriei nave; mâinile sale sunt ocupate şi, aparent, manevrează pârghii. Fruntea se reazemă pe un suport şi în nas îi pătrunde un inhalator. La proră, găsim 3 receptoare, care acumulează energia... Motorul este subdivizat în patru părţi; sistemul de propulsie se găseşte în spatele pilotului..." etc.

Explicaţia clasică vorbeşte despre ilustrarea în piatră a momentului morţii şi renaşterii în mitologia mayasă. Cercetătoarea Merle Green Robertson explică: „Îngheţat într-o

cădere perpetuă, Pacal, marele conducător al aşezării Palenque, se prăbuşeşte, în momentul morţii, între fălcile unui monstru subteran, la fel cum Soarele se scufundă zilnic la apus. Crucea din spatele conducătorului reprezintă arborele sacru Ceiba, cu rădăcinile în infern, cu trunchiul în viaţă şi crengile în ceruri, unde stă cocoţată o pasăre celestă".

Statuile din Insula Paştelui

„Cea mai izolată aşezare din lume", după cum o defineşte cunoscutul explorator Thor Heyerdahl în cartea sa de călătorii „Aku-Aku", Insula Paştelui a primit această denumire în anul 1722, când cele trei corăbii ale amiralului olandaez Roggeveen au acostat pe ţărmul ei în chiar ziua marii sărbători religioase. De atunci şi până în prezent, aura de mister care însoţeşte capetele sculptate de pe insulă nu au făcut decât să crească în permanenţă.

În epoca lui Roggevven, populaţia insulei atingea circa 4 000 de locuitori. Canibalismul, frecvent practicat din lipsa cărnii de animale, luptele între triburi şi, mai ales, cumplitele epidemii aduse de europeni au decimat masiv rândurile *urechilor lungi* şi a *urechilor scurte* (denumiri sub care sunt cunoscute cele două populaţii importante ale insulei), recensământul din 1970 atestând un număr de abia 1 200 de locuitori.

Insula are o formă aproape triunghiulară, cu laturile de 16, 18 şi 24 km lungime şi cu o suprafaţă de numai 118 km^2. În acest spaţiu înghesuit, pietros şi aproape complet lipsit de vegetaţie, nestrăbătut de nici un fir de apă, sunt risipite peste 600 de statui gigantice, care au pus nesfârşite probleme oamenilor de ştiinţă. S-a reuşit cu certitudine să se determine două lucruri: că sunt peste 600 şi că au fost

cioplite în bazalt dur, în inima unei imense cariere, aflată în craterul unui vulcan stins, din centrul insulei. Circa 150 dintre ele nu sunt terminate şi zac, abia desprinse din piatră, altele numai cu trăsăturile schiţate în marile blocuri întunecate de bazalt.

Întrebările fundamentale, la care nu s-a reuşit încă nici un răspuns, sunt în număr de trei: în ce scop au fost făcute? Cine le-a cioplit? Cum au fost prelucrate şi, apoi, transportate pe locurile unde se găsesc în prezent?

S-a stabilit că populaţia băştinaşă actuală este rezultatul încrucişării a două rase destul de diferite, ajunse pe insulă în două etape distincte de timp. Thor Heyerdahl consideră că primii pe insulă ar fi reprezentanţi ai populaţiilor ameridiene (foarte probabil azteci sau tolteci), ce au străbătut Pacificul pe plute din trestie sau, probabil, din lemn de balsa. Conform datărilor cu carbon radioactiv, data la care s-a petrecut acest fapt se situează în jurul anilor 400 e.n. Ei ar fi celebrii „urechile lungi", numiţi în felul acesta după felul în care îşi alungeau urechile, petrecând prin el greutăţi din piatră. Câteva sute de ani mai târziu, aproximativ prin secolul X — XI, pe insulă a ajuns un al doilea val migrator, sosit dinspre insulele Polineziei. Ei sunt „urechile scurte", o populaţie net diferită de prima, având toate semnele caracteristice băştinaşilor polinezieni.

Luptele dintre cele două triburi au durat circa două sute de ani şi s-au încheiat cu victoria „urechilor scurte", care aproape i-au exterminat pe duşmanii lor mai nobili şi mai cizelaţi. Populaţia întâlnită de Roggeveen era deja rezultatul asimilării complete a primilor de către cei singuri stăpâni.

La întrebarea: „Cine a cioplit statuile?", nu s-a putu da nici un fel de răspuns. Singurul element pe care s-au putut baza cercetătorii a fost tradiţia orală dar, spre surprinderea tuturor, miturile locale vorbesc despre orice altceva decât

despre înălţarea misterioaselor statui. O parte a localnicilor afirmă că le-au găsit aici. Altă parte că au fost construite de strămunii lor. Atunci când Heyerdahl a încercat să demonstreze că acest lucru a fot posibil chiar şi cu uneltele primitive ale epocii de piatră, au eşuat însă. O echipă de 15 localnici, folosindu-se de dălţi din granit şi de topoare de piatră nu au reuşit vreme de două săptămâni decât să scrijelească vag pe unul din blocurile de bazalt forma unui chip uman.

Statuile, capete cu început de umeri, înalte de 10—20 metri şi cântărind, în medie, peste 20 de tone (unele ajungând chiar la 60 de tone), reprezintă cu toate aceeaşi figură, distinctă de cele ale băştinaşilor: o faţă cu trăsături lunguieţe, aspre, nas acvilin, subţire, frunte îngustă şi ochi adânciţi în orbite. În marea lor majoritate, capetele privesc spre cer, ca şi când ar aştepta pe cineva să sosească de acolo.

În ipoteza considerării băştinaşilor drept autori ai lor, unii autori contemporani, sprijinindu-se pe mărturiilor unor navigatori din secolele trecute, au considerat că scopul „moai"-lor ar fi fot unul de apărare împotriva spiritelor rele, dar şi a unor duşmani veniţi dinspre ocean (o parte dstul de însemnată a lor se află dispusă pe două din cele trei laturi ale insulei; cele dinspre vest în număr de vreo 40, sunt urcate pe un zid din piatră, înalt cam de vreo doi metri şi pot fi văzute dinspre mare de la o distanţă destul de mare. În plus, unele găuri descoperite în obraji, în zona urechilor, au acreditat ideea că băştinaşii aprindeau pe timpul nopţii torţe şi le înfigeau acolo, iluminând imensele chipuri, care îi înspăimântau pe navigatorii ce le zăreau din depărtare. Cea mai impresioanantă presupunere este aceea că locuitorii insulei au fost vizitaţi în trecut de extratereştri şi, după plecarea lor, în semn de adorare, au ridicat faimoasele statui.

Nu se cunoaşte exact nici cum au fost făcute, deoarece pare imposibil ca o populaţie de 4 000 de persoane (între care mulţi copii şi femei) să se fi ocupat numai de această muncă, vreme de multe zeci, poate chiar sute, de ani. Aceeaşi problemă s-a pus şi în cazul ridicării marii Piramide de la Gizeh, şi în acela al oraşului suspendat Machu-Pichu. Şi mai straniu încă este modul cum vor fi reuşit oamenii epocii de piatră să care aceste greutăţi imense, pe o insulă aproape complet lipsită de copaci.

Experimentul încercat de acelaşi neobosit Heyerdahl cu un „moai" de mici dimensiuni (cca 8 tone) nu a fost concludent: împreună cu un grup de douăzeci de inşi, folosindu-se de funii groase şi de trunchiuri de eucalipt, a reuşit să deplaseze statuia cca 80 de metri, pe plan înclinat, în aproape trei sferturi de zi. Doi ziarişti americani au încercat acelaşi lucru în 1971, folosindu-se de macarale puternice, troliuri şi de două tractoare de putere: rezultatul? Moai-ul de 20 de tone abia s-a clintit câţiva metri. Locuitorii insulei sunt absolut convinşi că statuile s-au mişcat singure către locurile unde se află în prezent, mânate de o forţă nevăzută, numită „mana". Soluţiile imaginate de autorii moderni nu sunt deloc viabile: statuile ar fi fost transportate pe un pat imens de patate (cartofi dulci); pe trunchiuri de copaci, întinse de la carieră până la locul de depozitare, rostogolite până la ţărm şi transportate cu plute imense din trestie etc. Dacă mai adăugăm că o parte dintre ele au şi un fel de pălărie din piatră roşie granitică, cântărind cca 10 tone, transportate ulterior şi căţărate pe creştet, vă puteţi închipui în ce impas se află explicaţiile raţionale.

Singura certitudine în acest noian de întrebări rămâne faptul că la răsărit de Te Pito o te Henua (Buricul Pământului), cum se mai numeşte Insula Paştelui în limba băştinaşilor, se află un alt loc ce poartă acelaşi nume, în apropiere de lacul Titicaca şi a străvechiului oraş megalitic

Tiwanak. Pe linia dreaptă care uneşte aerian insula de oraşul amerindian se găseşte celebra Valle de Palpa (Valea Zeilor), cu impresionantele desene efectuate pe sol cu ajutorul zgurei şi al nisipului.

Giganţii preistoriei — Terasa de la Baalbek

Este bincunoscută *pasiunea* pentru construcţii de dimensiuni ciclopice a strămoşilor noştri îndepărtaţi. Mărturie stau construcţiile de la Manchu Pichu, piramidele egiptene şi zigguratele mayaşe, menhirii de la Stonehenge, statuile din Insula Paştelui, desenele uriaşe de la Valle de Nazea... Printre ele, la loc de cinste în evoluţia ştiinţei de frontieră care este paleoastronautica, se află, fără îndoială, şi celebra terasă de la Baalbek.

La câţiva kilometri de minuscula localitate cu numele de Baalbek se afla o carieră de piatră. Chiar la intrarea în această carieră, zace părăsit de mai multe mii de ani un bloc de dimensiuni gigantice: 21,49 metri lungime, 4,80 metri lăţime, 4,22 metri înălţime. Amplasarea lui, pe jumătate afară din carieră, demonstrează în mod evident faptul că a fost mişcat din locul fasonării iniţiale, dar abandonat la scurt timp după începerea drumului care trebuia s-o ducă la locul destinat utilizării sale. Numele colosului este foarte poetic: „Piatra Sudului" (precum celebrul diamant din opera omonimă a lui Jules Verne).

Istoria clasică a atribuit romanilor iniţiativa de prelucrare şi de transportare a acestui bloc de piatră. Ipoteza este o urmare directă a faptului că, după cucerirea zonei, romanii au reamenajat zona Baalbek aşa cum au considerat necesar planurilor lor de reorganizare a vieţii localnicilor după modelul de viaţă roman. Adică au dărâmat templul zeului Haddad, aflat pe o terasă largă de piatră, situată în apropierea carierei cu pricina şi au clădit între anii 660 î.e.n. şi 250 î.e.n. o serie de monumente de o măreţie

impresionantă: două temple închinate lui Jupiter şi lui Bachus, legate între ele printr-o curte hexagonală. Aceasta cuprinde 12 coloane din granit roşu, înalte de 8 metri, pe care romanii le-au adus din Egipt cu ajutorul corăbiilor. Cei 80 de kilometri care despart Baalbekul de mare au fost parcurşi de bijuteriile de piatră pe trunchiuri de lemn, prin rostogolire. Efortul depus pentru a ridica impresionantele construcţii este deosebit. Dar de aici şi până la a-le atribui lucruri dincolo de puterea lor este o cale destul de lungă.

Pe ce se bazează această afirmaţie?

Pe calculele judecăţii logice. Volumul blocului de piatră numit „Steaua Sudului" este de 435,30 mc. Înmulţindu-l cu densitatea rocii (cam 4 kg/dmc) rezultă o greutate de 1 813,2 tone. Luând în calcul un coeficient de frecare (modest) de 0,6, rezultă că pentru deplasarea blocului ar fi fost nevoie de o forţă de 1 087,8 tone forţa. Dacă acceptăm faptul că un om poate să dezvolte pentru tractare 40 kg forţă, rezultă că pentru punerea sa în mişcare era nevoie de un număr de 27 295 de oameni.

Asta numai în teorie, luându-se în calcul dezvoltarea acestei forţe în paralel cu axul pietrei. În realitate însă, datorită numărului mare de tractanţi, tracţiunile trebuie că s-au executat cu obligativitate oblic. O lege a fizicii spune că acestea sunt cu atât mai ineficiente cu cât unghiul pe care-l face cu direcţia de deplasare este mai mare. Dacă direcţia tracţiunii face cu aceea a deplasării un unghi de 45 de grade este nevoie de o forţă dublă decât în cazul în care tracţiunea se execută pe direcţia deplasării. Dublu, adică circa 54 500 de oameni. Şi asta într-o zonă semideşertică cum este Baalbekul! În mod evident, romanii nu au fost atât de nebuni să întreprindă un efort atât de considerabil, pentru nimic. Dacă este să le judecăm istoria, constatăm că toate construcţiile lor s-au remarcat prin grandoare... umană şi prin eficienţă. Nimic din toate astea în cazul „Pietrei Sudului".

Cine să fi încercat deci, cu mult înaintea cuceririi romane să mişte aceşti giganţi şi în ce scopuri? Pentru că, blocul abandonat în carieră nu este singurul. Ceea ce se cunoaşte astăzi sub denumirea de „terasa de la Baalbek", adică platforma pe care romanii şi-au construit templele, reprezintă, de fapt, o nouă monstră de abilitate inginerească datând din preistorie. Terasa nu este, precum „Piatra Sudului" constituită dintr-un singur bloc, ci din trei. De dimensiuni mai modeste, în comparaţie cu el, dar impresionante în sine. Lăţimea şi înălţimea sunt identice: 3,65 metri, respectiv 4.34 metri. Diferă numai lungimile: 19,10 metri/19,30 metri/19,59 metri. Greutatea medie a fiecăruia: 1 200 de tone. Asamblate într-o singură bucată prin alipire, ele poartă numele de Triliton.

Scopul deplasării lor la peste 8 kilometri de carieră şi al alipirii sub formă de platformă este necunoscut. Pornindu-se de la interpretările denumirii localităţii (Baalbek = darul lui Baal) se pot trage concluzii de origine mitologică, Baal, Bel sau Belus fiind numele generic al zeului suprem atât la fenicieni, cât şi la cartaginezi sau la caldeeni.

Cei care au aderat la ipoteza paleoastronautică sunt toţi de acord că această construcţie, împreună cu blocul rămas în carieră reprezintă vestigii ale trecerii extratereştrilor pe Terra, în fapt chiar o construcţie cosmoportuară în vederea stabilirii unei baze pe Pământ. Nu se ştie exact ce anume ar fi determinat plecarea în mare grabă a vizitatorilor şi părăsirea construcţiei într-o fază încă incipientă.

Alţii, tot iubitori de ufologie, afirmă că pietrele gigant de la Baalbek sunt paznicii unei adevărate biblioteci ascunse sub trupurile lor imense, în care extratereştrii ne-au lăsat o mulţime de cunoştinţe pentru vremea când vom fi ajuns suficient de inteligenţi pentru a reuşi să le deplasăm. Pesemne că am ajuns, pentru că, la ora actuală, cele mai puternice macarale din lume sunt macaralele japoneze portuare, capabile să ridice aproape o mie de tone!

În fine, se mai vehiculează ideea unui depozit de carburanţi sau de deşeuri radioactive, plasate sub trupul greu al coloşilor de piatră.

Ceea ce nu se ştie cu precizie astăzi sunt trei lucruri: că aceste blocuri uriaşe există ca urmare a unei munci executate de fiinţe raţionale (indiferent că sunt oameni sau fiinţe venite din Cosmos); că fac parte, cu aproximaţie, din aceeaşi perioadă constructivă cu ceilalţi giganţi de piatră, descoperiţi aiurea pe Terra; că întocmai cu aceştia, au avut o destinaţie greu de întrezărit în epoca modernă, care este epoca metalelor şi nu a pietrei. Pentru că, oricât de greu i-ar veni inteligenţei noastre să admită, este evident faptul că pentru o civilizaţie care nu mai foloseşte decât în proporţie de 30—40% piatra în viaţa sa de zi cu zi, civilizaţii anterioare ce vor fi folosit-o în proporţii superioare (de până la 80%) au structurat scopuri de neînţeles pentru noi, cei obişnuiţi cu miniaturizările electronicii şi cu particulele subatomice.

Desenele uriaşe de la Nazca şi piramidele egiptene

S-a format un obicei cel puţin curios în epoca modernă: acolo unde explicaţiile raţionale, aflate la îndemână, nu rezistă contraargumentelor, fenomenele stranii care sunt examinate se trec pe seama extratereştrilor. Iată cum secolul cibernetcii şi al automatizării tinde să înlocuiască acel „Crede şi nu cerceta", impus atâtea zeci de secole gândirii umane de către religia creştină, cu sloganul foarte accesibil: „Nu ştim, EI l-au făcut, EI cu ştiinţa şi tehnica LOR de mii de ori mai avansate ca ale noastre...".

Nu contestăm faptul că spaţiul cosmic ar putea ascunde nu una, ci poate mii de civilizaţii, mai tinere sau infinit mai bătrâne ca ale noastre. Dar de aici şi până la adopta atitudinea ziaristului francez Robert Charoux, care era

absolut convins în volumul „Cartea secretelor trădate", publicat la Paris în 1965, că tot ce ţine de secret tehnic şi de inexplicabil pentru sistemul european de gândire a fost produs de extratereştri, este distanţă ca de la cer la pământ. Asta ca să nu mai pomenim despre cealaltă „autoritate" in materie de vizite extraterestre, mult controversatul personaj Von Däniken.

Uneori, explicaţiile pot fi coerente şi la îndemâna noastră, chiar dacă incomplete. Este şi cazul mult controversatului „aerodrom" de la Nazca, un areal geografico-istoric ce a făcut să curgă multă cerneală şi să istovească multă fantezie.

Nu departe de coasta Americii de Sud, la 160 de kilometri de localitatea Pisco, se află „aerodromul zeilor", o vale lungă şi îngustă (Valle de Palpa), situată în apropiere de Nazca. Cel care a scos-o din anonimat, în 1938, a fost un aviator, a cărui misiune era de a fotografia terenul, în vederea trasării viitoarei autostrăzi panamericane. După developare însă, spre stupoarea tuturor, a apărut o reţea complicată de figuri şi linii, fără nici un sens aparent, care au fost catalogate la început drept drumuri incaşe şi şanţuri de irigare.

Ciudăţenia consta în faptul că aceste „drumuri şi canale" se întindeau strict pe o suprafaţă de 30 de mile lungime şi 15 în lăţime — atât cât avea dimensiunea necunoscuta Valle de Palpa.

Cel dintâi cercetător serios al desenelor uriaşe a fost profesorul american Paul Kosok, de la Universitatea din Long Island. Ajuns pe valea râului Nazca, a fost surprins să întâlnească desenată pe sol o siluetă de pasăre ce depăşea 30 de metri.

Convins totuşi că are înaintea sa urme ale unor canale de irigaţii (populaţiile precolumbiene îşi demonstraseră măiestria în acest gen de lucrări), Kosok a încredinţat

conducerea cercetărilor unui specialist în materie, Toribio Mejia Kesspe, de la Universitatea din San Marcos. Însă prima concluzie a acestuia a fost... că solul de la Nazca nu se pretа la irigare! Articolul publicat în acelaşi an 1938 era suficient de convingător. Mai plauzibil i se părea ca desenele să fi avut un rol ceremonial. Ipoteza a fost preluată două decenii mai târziu, de şcoala clasică de arheologie: desenele ar fi constituit un fel de totem protector împotriva unor spirite nefaste, ce ar fi ameninţat din ceruri populaţia din Tiwanaku, singurul centru populat situat în această zonă, nu departe de Nazca, şi a cărui distrugere subită şi completă nu a putut fi încă suficient explicată de cercetători. Cu alte cuvinte, un fel de sperietori gigant...

În 1941, Kessepe emite o nouă supoziţie, care direcţionează cercetările în altă parte: desenele ar avea o semnificaţie astronomică. Se ştia ce cunoştinţe astronomice formidabile aveau mayaşii. Calendarul lor, de pildă, conţinea 365 de zile, împărţit în 18 luni, fiecare lună având 20 de zile. „Marele Calcul" al mayaşilor era de o precizie uimitoare. Anul calculat era exact de 365 şi $\frac{242}{10\,000}$ zile. În vederea avansării lucrărilor, Kessepe o propune, la rândul său, ca şefă pe tânăra Maria Reiche, absolventă a facultăţilor de matematică şi astronomie.

Maria Reiche a studiat misterul văii vreme de trei decenii, fiind sprijinită de specialişti de la Observatorul Smithsonian de astronomie şi de la universităţile Harvard, din Columbia şi de la Institutul Cultural din Peru.

Analizând cu ajutorul metodei de carbon radioactiv aşchii de lemn şi cioburi de ceramică descoperite în sol, a ajuns la concluzia că lucrările pentru realizarea desenelor au fost realizate cam prin anul 525 (± 80) e.n.

Urmărind de mai multe ori din avion conturul desenelor, Maria Reiche ajunge la constatarea că există o oarecare

asemănare între modul lor de poziţionare şi acela al ansamblului megalitic de la Stonehenge din Anglia. Un calendar astronomic? Să fi presupus corect Toribio Mejia Kesspe în 1941? Şi de ce nu? se întrebă femeia, argumentând pentru a suta oară faptele. Multe din liniile ce par a nu avea nici un rost, măsoară exact 182 metri, corespunzând duratei unei jumătăţi de an; altele mai scurt, numai 26 metri, durata unei luni. În fine, în afară de acestea, apare „notată" chiar şi ziua solstiţiului de vară. Evident că nu este vorba despre un răspuns definitiv şi ineluctabil. După cum nici la Stonehenge nu a fost vorba. Este, pentru momentul respectiv, o ipoteză de lucru, cu valoare mai mare. Pentru că, aşa cum a şi fost argumentat, cifrele pot să se potrivească peste absolut orice tip de realitate imaginară am dori, cu puţină bunăvoinţă. Demonstraţia matematică a Mariei Reiche, cum că desenele de la Nazca aveau o funcţie astronomică nu elucidează problema. Pentru că cine ar avea nevoie de un calendar astronomic gigant, inutilizabil de la sol?

Soţii William şi H. Isabell şi Billie Jean Isabell, de la Universitatea Cornell, pornind de la nişte studii întreprinse de ei asupra marilor aşezări din Peru, propun o ipoteză şocantă la prima vedere: afirmă că există o legătură strânsă între aceste desene şi marile piramide din Egipt sau din America de Sud! O legătură care priveşte scopul în care au fost realizate.

Ar putea fi vorba, nici mai mult nici mai puţin, decât de existenţa unor mecanisme de producţie şi sociale în vederea menţinerii unei balanţe echilibrate între resurse şi populaţie. Altfel spus, în perioadele de belşug social şi de creştere peste măsură a populaţiei, soluţia o reprezenta dirijarea maselor către construcţia unor giganţi, cum ar fi piramidele, pentru a ţine, în felul acesta, sub control sutele de mii de oameni pe parcursul a mai multe zeci de ani. În felul acesta erau canalizate şi veniturile excedentare şi surplusul de

mână de lucru. Când numărul suprapopulației nu atingea cote alarmante, dar depășea media obișnuită, iar veniturile nu erau însemnate, se realizau acele desene de pe sol, care nu implicau nici mari investiții, nici eforturi deosebite. O mână de oameni era suficientă ca să deplaseze selectiv, după un plan, niște pietre. Prin această judicioasă repartiție a forțelor de muncă și a veniturilor se mai obținea ceva: la cheltuieli erau obligați să participe doar cei care dobândeau câștiguri mai importante, astfel ca nici un grup să nu poată depăși un anume nivel al averii, permițându-i să formeze o clasă socială aparte, ceea ce ar fi amenințat echilibrul social.

Ipoteza soților Isbell pare a fi confirmate de descoperiri de dată mai recentă. Desene stilizate reprezentând maimuțe de peste 80 m, păianjeni de 46 m, tot felul de șopârle, de pești răpitori, de păsări de pradă și chiar monștri neidentificați au fost descoperite și în alte zone ale Americii de Sud. La sud de Nazca, în valea Sihuas e reprezentată pe sol o figură dreptunghiulară, lungă de 60 m și lată de 30 m, în care erau cuprinse decorațiuni geometrice, iar între Lima și Viru, în valea Supe, printre alte reprezentări în același stil, o figură umană lată de 43 m (fotografiată abia în 1978). S-au mai descoperit, de asemenea, desene și în valea Ica, la nord de Nazca, în valea Viru, în vecinătatea monumentului Huaca del Sol.

Nefiind vorba despre un fenomen izolat, ci despre manifestări solidare, într-un areal bine determinat, locuit de aceeași populație, se poate admite că soții Isbell au găsit o parte din răspunsul corect. Întreagă rămâne însă cealaltă parte a misterului: cui se adresau aceste gigantice construcții și opere de artă? Pentru că nici o minte rațională, chiar lucrând pentru a consuma o forță de muncă în mod inutil, nu ar fi conceput ceva dincolo de puterea de înțelegere a semenilor săi. Și cui ar fi folosit asemenea uriași, pentru a căror descifrare trebuia să urci peste 200 de metri în aer?

Totemuri pentru apărarea celor de la sol de spiritele rele venite din cer, sisteme ingenioase şi inutile de consumare a energiei sociale excedentare sau desene pentru distracţia zeilor din înalt? Viitorul urmează să răspundă.

Ciudatele hărţi ale lui Piri Reis

Se ştie astăzi, cu destulă siguranţă, că Antichitatea avea ceva mai mult decât nişte simple bănuieli cu privire la existenţa Americii. Numai în această situaţie şi-ar fi permis un filozof celebru precum Seneca să afirme în tragedia sa „Medeea": „Peste multe secole, când se vor descoperi noi ţinuturi uriaşe, Oceanul nu va mai fi graniţa lumii noastre şi zeiţa Thetis vă va da la iveală lumi noi. Insula Thule nu va mai fi capătul Pământului.

Afirmaţiile îndrăzneţe ale stoicului au avut în vedere şi expediţia navigatorului cartaginez Hannon, care a durat mai bine de patru luni, atingând ţărmuri necunoscute. Nu este deci exclus ca topografia ţinuturilor americane să fi fost cunoscută încă din vechime, iar cunoscutul navigator genovez, Cristofor Columb să fi pornit la drum nu doar urmărind o ipoteză sugerată de savantul Toricelli, ci urmând indicaţiile unei hărţi precise, copiată de el după portulane străvechi pierdute pentru totdeauna.

Numele lui Columb este pomenit, cu litere arabe, pe o hartă din secolul XVI, aparţinând amiralului turc Piri Reis. Acesta s-a iscălit pe desenul cartografiat prin indicarea unui şir de nume ale membrilor familiei sale: fiu al lui Hagi Mehmet, nepot al lui Keml Reis, la care a adăugat locul şi data apariţiei hărţii: 7 aprilie 1513, în oraşul-port Gelibol din strâmtoarea Dardanele.

Harta lui Piri Reis este legată, în mod curios, de numele genovezului: Kemal Reis fusese amiral turc şi comandase flota turcă din Mediterana. Într-una din expediţii capturase

un sclav spaniol, care susţinea că participase la trei dintre expediţiile lui Columb în Antile şi-şi probase spusele cu o copie a hărţii amiralului mărilor şi oceanelor. Respectiva copie o moştenise, la rându-i, Piri Reis, ca urmaş în funcţia de amiral. În plus, Piri Reis face referire la ea în prefaţa la culegerea de instrucţiuni privind navigaţia de coastă, terminată în 1524.

După stingerea puterii maritime a Imperiului turcesc, harta a căzut în uitare şi a fost depozitată, împreună cu altele, la Topkapi, în palatul ce adăposteşte arhiva sultanilor turci.

Ea a intrat în circuitul curiozităţii modiale, cu câţiva ani înainte de izbucnirea celui de-al doilea război mondial la recomandarea secretarului de stat al SUA din acea vreme, Henry L. Stimson, care dorea să descopere dacă amiralul turc se folosise cumva de hărţile lui Columb, ale căror originale s-au pierdut. Se încerca, în fapt, reconstiuirea lor după copii ulterioare, ceea ce ar fi însemnat o contribuţie importantă la studiul istoriei continentului american. Observându-se însă denaturarea grosolană a zonei Caraibelor şi a părţii sudice a Americii de Sud, s-a renunţat însă la studierea ei, ajungându-se la concluzia că nu documentele lui Columb au fost cele consultate pentru întocmirea ei.

După război, cineva a fost izbit de ciudata asemănare dintre această deformare grosolană, aparent absurdă din punct de vedere cartografic, şi hărţile elaborate la cererea Ministerului Apărării din SUA, în timpul celui de-al doilea război mondial, în scopuri strategice. Era vorba despre procedeul cartografic denumit *proiecţie echidistantă.*

Începând cu anul 1953, de harta lui Piri Reis s-a ocupat cartograful american, căpitan de marină, Arlington H. Mallery. Mai târziu, alte cercetări au fost efectuate de cartograful Walters, care a descoperit şi modalitatea de proiecţie echidistantă folosită.

Cei doi au demonstrat că linia contururilor continentelor, aşezarea geografică şi forma insulelor sunt deosebit de exacte, atât cele cunoscute pe vremea lui Columb şi, mai târziu, a amiralului turc din zona Mediteranei, dar şi cele mai puţin cunoscute, de dincolo de oceanul Atlantic.

Anul de glorie al portulanului turc a fost, fără îndoială, 1955, când Comitetul de organizare a anului geofizic a publicat rezultatele obţinute în studierea acestui document controversat de către Daniel Linehan, şeful serviciului cartografic al flotei SUA. Se confirmau spusele lui Mallory şi Walters cu privire la exactitatea cu care au fost reproduse contururile Americi de Nord, cu privire la amplasarea spaţială a munţilor şi lacurilor din Canada, la poziţia arhipelagului, format din peste 200 de insule, numit astăzi Falkland (descoperit abia la sfârşitul secolului XVI) şi — lucru extraordinar! — configuraţia continentului Antarctida, sub forma sa continentală, fără calota sa de gheaţă.

În mod interesant, chiar şi acum, rezultatele unor cercetări recente vin să confirme amănunte neverificate ale hărţii, rămase încă în discuţie. Cu ajutorul sondelor seismice, s-a pus în evidenţă faptul că munţii continentului sudic, însemnaţi de Piri Reis ca insule, se află la locurile indicate, chiar sub forma unor insule acoperite cu un strat gros de gheaţă, care le leagă de continent în zona Ţării reginei Maud.

Despre portulanul amiralului turc s-a scris foarte mult, unii pro, alţii contra autenticităţii sau interpretării informaţiilor sale. Däniken s-a exprimat favorabil, sugerând că ar fi vorba despre o hartă dăruită pământenilor de extratereştri, ca gest de bunăvoinţă. Lars Danielsson afirma că este vorba despre un original pierdut al unei hărţi complete a Terrei rămas de la atlanţi.

Atlanţi, extratereştri sau civilizaţii dispărute în urmă cu milioane de ani, un lucru rămâne cert: harta iniţială, ale

cărei copii ar fi trecut prin mâinile cartaginezilor, romanilor, fenicienilor, scandinavilor, oprindu-se, în fine, la Cristofor Columb a fost cu siguranţă realizată de la altitudinea de peste 40 de kilometri, pentru a fi putut surprinde, după opinia specialiştilor în cartografie, cu atâta corectitudine conturul continentelor şi amplasarea lor geografică exactă.

Sfidarea lui Piri Reis rămâne încă în picioare...

Oul lui Columb era, de fapt, o... pară!

Toată lumea cunoaşte expresia „Simplu ca oul lui Columb!" şi, destul de mult îi cunosc şi originea (hazlie): întrebat dacă oul poate fi stabilizat la unul din capete, navigatorul a spus simplu: „Da" şi a lovit baza unui ou fiert de masă. Evident că acesta nu s-a răsturnat şi pariul a fost câştigat.

Foarte puţini au însă idee că marelui navigator îi aparţine nu numai descoperirea unui nou continent, ci şi aceea a adevăratei forme a Pământului. Milenii de-a rândul s-a considerat că Terra are ba forma unei tipsii aşezată pe spinarea unei balene uriaşe, ba pe aceea a unei câmpii nesfârşite, sprijinită pe spinarea a patru elefanţi. Ideea sfericităţii planetei nu-i aparţine lui Copernic, aşa cum s-a încetăţenit îndeobşte. Învăţatul renascentist a impus-o în lumea ştiinţei prin riguroase demonstraţii matematice, dar ipoteza plutea în aer încă de pe vremea filozofilor antici.

Dacă iniţial pornise la drum convins de faptul că, fiind o sferă, va putea pleca spre apus şi va reveni prin răsărit (ceea ce, de fapt, s-a şi întâmplat), ulterior a început să combată ideea unei forme geometrice perfecte a gogoloiului terestru. Astfel, într-una din scrisorile adresate la 31 august ~~1948~~ — după ce navigase între Venezuela şi insula Trinidad — majestăţii sale Ferdinand Catolicul (regina Isabela murise între timp), Columb consemna una dintre cele mai stranii observaţii ale sale:

„Am citit că lumea — pământul şi apa — este de formă sferică. Acum eu constat, în loc de asta, o asemenea mare neregularitate şi am găsit că nu este de formă rotundă, cum s-a scris, ci are forma unei pere foarte rotunde, doar că în partea unde se află codiţa este mai ridicată... Această parte dinspre codiţă este cea mai înaltă şi mai aproape de cer şi se găseşte pe linia ecuatorului, în acea mare-ocean."

Se afla în timpul celei de-a patra şi ultimei călătorii. Steaua sa ajunsese în crepuscul. Regina Isabella murise, înainte de a apuca să-l convingă pe Ferdinand de importanţa descoperirilor genovezului. Iar aceasta îl considerase, încă de la început, un aventurier oarecare, mândru şi plin de sine. În plus, nu i se puteau ierta eşecurile (promisese că va ajunge în India, pe apă, nu într-o „nouă lume"), iar intrigile duşmanilor de la curte îl discreditaseră complet, în răstimpul lungilor călătorii. Până şi un hidalgo fantezist, cum era Juan Ponce de Leon s-a bucurat de mai multă încredere. Acest conchistador, extrem de lacom şi de crud, a ajuns în Lumea Nouă în timpul celei de-a doua călătorii a lui Columb. În vreme ce genovezul se străduia să-i convingă pe armatorii spanioli să asigure fonduri pentru noi expediţii care să extindă limitele imperiului catolic, Juan Ponce se îmbogăţea prin jaf şi devenea guvernator în Porto Rico. În mod paradoxal, Ferdinand prefera să aibă încredere într-un astfel de personaj, care-i promitea într-o scrisoare, nici mai mult nici mai puţin, decât *nemurirea;* leonezul afirma că descoperise înspre nord o insulă fermecătoare (de fapt, peninsula Florida), unde exista un izvor al tinereţii, în care cei ce se îmbăiau îşi recăpătau vigoarea din primii ani ai vieţii.

La 61 de ani, mai bogat şi mai puternic decât toţi predecesorii săi (era rege al Aragonului, al Castiliei, al Siciliei şi al Neapolului), lui Ferdinand posibilitatea întineririi nu i se părea imposibilă şi aştepta cu nerăbdare

butoaiele cu „apă vie" trimise de peste ocean de guvernatorul din Porto-Rico. În schimb, scrisorile, trimise de amiralul care-i dăruise un teritoriu de câteva ori mai mare decât ţara peste care domnea ca un despot absolut, le considera pline de aiureli şi de minciuni. Le-a ferecat în arhiva regală, interzicând accesul la ele, interdicţie ce a rămas în vigoare mult timp şi după moartea sa. Aşa se explică faptul că abia la început secolului nostru ele au putut fi studiate de către specialişti, furnizând neaşteptate surprize.

Astfel, la 29 decembrie 1958, doi astronomi de la Harvard College Observatory din SUA, John A. O'Keefe şi ANN Eckels, au făcut cunoscut lumii ştiinţifice că satelitul american VAGUARD a transmis Centrului Spaţial Goddard o serie de fotografii ce prezentau forma Terrei. Inditul consta în faptul că aceasta era departe de a arăta ca o sferă, apropiindu-se de conturul unei pere cu prootuberanţe mari la ecuator (high points).

O pară, imagine la care navigatorul genovez ajunsese cu peste 400 de ani mai înainte. Cine-i furnizase oare informaţia, la care, evident, nu avusese cum să ajungă singur? Oricum ar fi, para lui Columb rămâne în ochii Istoriei ca un imens de întrebare — în mod sigur, genovezul nu va fi avut posibilitatea de a vedea Pământul din spaţiu.

Craniul de cristal — o sfidare pentru raţiune

Richard Garvin: „Când inteligenţa umană se izbeşte de stranietatea unor lucruri pe care nu şi le poate explica prin canoanele clasice, reacţionează ca în cazul Marii piramide a lui Keops — se miră că există şi, pentru că nu o poate cataloga şi înţelege corect îi tipăreşte imaginea pe o carte poştală de câţiva cenţi..."

Craniul de cristal Mitchel-Hedges poartă numele descoperitorului său, un mare aventurier, care l-a găsit în anul 1927 la Lubaantum, în Hondurasul britanic, împreună cu fiica sa adoptivă Anne Le Guillon. Reîntors în Europa, îl expune public împreună cu o ciudată istorie, în care vorbeşte despre marii meşteri din Atlantida, cunoscători ai unor tehnologii speciale. Reacţia lumii savante a fost totală: nebunul îndrăzneţ a fost exilat din mediile ştiinţifice, împreună cu blestematul său artefact, care nu se încadra în nici una din schemele cunoscute.

Patruzeci de ani mai târziu, ziaristul american Richard Garvin află dintr-o sursă obscură ca, într-o sucursală a unei bănci din San Francisco, cineva a depozitat de mai mulţi ani un craniu de cristal. După o serie de aventuri, îl descoperă în posesia lui Frank Dorland, restaurator de profesie, căruia i-l încredinţase spre studiu Anne Le Guillon. Şocul pe care i-l produce obiectul este atât de puternic, încât Garvin se simte marcat pentru tot restul vieţii: „A fost ca un şoc visceral, o privire aruncată în cea mai adâncă prăpastie care duce spre nicăieri". Articolele, cartea şi emisiunea de televiziune pe care le realizează aduc subiectul în actualitate şi polemica se înclnge din nou.

Craniul este o adevărată bijuterie, unică prin dimensiuni şi proprietăţi. A fost dăltuit într-un bloc de cuarţ, ce trebuie să fi avut dimensiunile: L = 182 mm l = h = 130 mm şi cântărind 11 livre şi 7 uncii (aproximativ 5 kg). Dimensiunile sale actuale sunt: lungime glabelo-opistocranian: 174 mm; lăţimea calotei: 140 mm; index cefalic: 80,5 mm; lăţime bizigomatică: 117 mm; secţiile medii ale scheletului facial sunt nefiresc de drepte, spinale nazale anterioare proeminente, mandibulele verticale.

Fasonarea deosebită a făcut din el un obiect cu o transparenţă încă nemaiîntâlnită: netezimea este aceea a unui obiect turnat. Cercetările realizate cu microscopul

electronic nu a revelat nici măcar o zgârietură! În 1970, craniul este preluat pentru analize de echipa condusă de profesorul James Pruett, în laboratoarele moderne de la Hewlet-Pakard (Santa Clara). Încercându-se polizarea unei mici suprafeţe şi măsurându-se timpul necesar execuţiei lucrării, apoi extrapolându-se rezultatele, s-a ajuns la concluzia că, pentru realizarea sa în maniera clasică a şlefuirii, ar fi fost necesare cca 2,5 milioane de ore de muncă neîntreruptă, adică vreo 300 de ani!

Se pun în evidenţă: un set de prisme şi lentile, vizibile din interior, care orientează fasciculele de lumină din exterior prin fibrele cristalului; maxilarul de jos este mobil şi detaşabil; prin iluminare laterală în anumite unghiuri sau printr-un bizar efect de rezonanţă, obiectul îşi creează o aură lată de 30—50 cm ce durează minute în şir; uneori, în orbite îi apar imagini (o mână, un peisaj), alteori benzi de culoare, pete mobile, ori emite chiar sunete (ca un dangăt grav de clopot); acţionează hipnotic asupra privitorilor.

O rază laser îndreptată spre cavitatea nazală creează un fenomen de irizaţie incandescentă, iar coloritul i se schimbă în permanenţă, trecând de la verde la violet, la chihlimbariu sau la purpuriu. S-a stabilit că transparenţa este (totuşi!) variabilă: uneori apar condensări inexplicabile în dreptul frunţii, de unde şi deducţia că, în interior, se găseşte un volum vidat perfect închis.

Craniul Mitchel-Hedges nu este singurul obiect de acest fel din lume: la Musée de l'Homme din Paris se află un altul, reprezentându-l, probabil, pe Mictlantecutli (zeul aztec al morţii), iar la British Museum există un al treilea, adus aici în 1889, din Mexic. Ele sunt însă cu mult mai mici şi mai puţin reuşite artistic, de unde se poate trage concluzia că nu reprezintă decât cópii târzii ale acestuia care, la rândul său este o copie după un original pierdut. Mai mult,

arheologul american H. Morant afirmă că, atât el cât şi cel mexican sunt realizate în manieră chineză!

Dacă adăugăm că Lubaantun, oraşul în care a fost găsită bijuteria, înseamnă în aztecă „oraşul pietrelor căzute", misterul pare să se închidă în sine însuşi.

Binecuvântaţi strămoşii coborâţi din stele...

„Instalaţi pe microscopicul nostru fir de nisip, am ajuns a ne sili să înţelegem natura şi scopul Universului care ne înconjoară în spaţiu şi timp. Prima impresie este asemănătoare cu groaza. Universul ne înspăimântă prin imensitatea distanţelor sale, prin lungimea de neconceput a perspectivelor lui temporale — ce reduc toată istoria omenirii la durata unei clipiri din ochi — prin extrema noastră singurătate, prin lipsa de însemnătate materială a Terrei în spaţiu (...) Dar mai presus de toate, Universul ne pare îngrozitor, fiindcă se arată indiferent faţă de orice formă de viaţă asemănătoare nouă; emoţia, ambiţia, succesul, arta şi religia, toate acestea sunt străine de planurile sale (...) Într-un astfel de Univers am picat noi, oamenii, fără să ştim prea bine cum, în orice caz prin efectul a ceea ce se poate numi pe bună dreptate un accident (...) Uimirea nu poate decât să ne sporească, atunci când încercăm să trecem de la problema originilor la aceea a scopului existenţei, adică la previziunile asupra destinului speciei Homo sapiens (...)" — Sir James Jeans, la conferinţa sa intitulată „Soarele muribund" („The Dying Sun"), ţinută cu decenii în urmă la Universitatea din Cambridge.

Iată cum numai în câteva cuvinte, savantul englez a concentrat tot amarul unei lucide constatări: miracolul fără sens al vieţii în Univers şi în special al formelor inteligente. „Accidentul" este de înţeles, pentru că materia vie, în fond, reprezintă moduri de structurare diversificată ale aceloraşi

particule primare, cunoscute şi necunoscute de noi, absolut indiferente Universului iraţional, oricând „dispus" să se manifeste sub forme inimaginabile.

Tonul savantului este uşor dezolat, ca al omului care a pătruns adevărul lipsei de sens a întregului Univers. Dar Universul există şi noi, aşa „accidentali" cum suntem, trăim pe Terra şi alţii ca noi în lumile lor, fără nici o îndoială... Şi avem şansa de a fi materia care gândeşte, superioară prin conştientizarea existenţei de sine... STĂPÂNII Universului! Suntem mulţi şi răspândiţi în tot Universul observabil... şi mai departe...

În ultimele decenii tot mai mulţi oameni de ştiinţă acceptă ideea pluricivilizaţiilor galactice şi metagalactice. Ar fi şi foarte greu de respins evidenţa. Mai mult, s-a simţit nevoia „clasificării lumilor inteligente", care numai în Galaxia noastră se apreciază a fi de ordinul sutelor de mii până la milioane (pe baza „ecuaţiei Drake", dr. F. Drake de la „National Radio Observatory", Green Bank, Virginia — S.U.A.). Una dintre propunerile în acest sens, acceptată de comunitatea ştiinţifică, aparţine astro- fizicianului N.S. Kardaşev şi are drept criteriu cantitatea de energie consumată, cuantificată în trei trepte: • civilizaţii de tipul I — care presupune consumarea resurselor planetare proprii, categorie în care se încadrează civilizaţia noastră — cu necesităţi energetice de valoarea a $4 \cdot 10^{12}$ watt; • civilizaţii de tipul II — cu un necesar energetic de ordinul a $4 \cdot 10^{26}$ watt — presupune stăpânirea sistemului planetar propriu, cu utilizarea resurselor energetice ale acestuia, inclusiv de la steaua centrală; • civilizaţii de tipul III — cu un consum energetic estimat la $4 \cdot 10^{37}$ watt — aceste civilizaţii trebuie să fi realizat cunoaşterea întregii Galaxii şi să folosească imensele disponibilităţi energetice ale acesteia; este probabil ca aceste civilizaţii ajunse la un astfel de nivel să folosească forme de energie care nouă ne sunt

necunoscute, poate şi uriaşele rezervoare energetice ale „găurilor negre", efecte fizice ale unor legi pe care încă nu le-am „dibuit" şi multe altele ce nici nu ni le putem imagina.

Bine, aceştia sunt Ei, de pe treptele doi şi trei ale dezvoltării Universului material, pe care îl recunoaştem prin simţuri şi gândire în abstract, dar cine suntem noi, cei din-naintea „saltului" în Cosmosul apropiat? Cum am apărut, sau poate o parte dintre noi ne vom căuta originile sub lumina altor sori? Lucrurile nu sunt tocmai clare şi parcă în ultimii ani şi mai puţin, iar răspunsurile ferme de ocolit. S-a încercat aşa ceva, afirmându-se pe baza unor descoperiri incomplete, că „prima verigă a lanţului evolutiv ce a dus la Homo sapiens" a apărut acum 12—14 milioane de ani şi se numeşte Ramapithecus, cu ruda sa africană Kenyapithecus. Şi cu asta basta, lucrurile s-au aşezat. Cel puţin aşa se credea. Dar să vedem pe scurt, cam care ar trebui să fie „drumul vieţii către om", pe planeta Pământ: acum 25—30 milioane de ani, poate mai recent, „strămoşul nostru primordial" a avut bunul gust să-şi fi pierdut doi cromozomi din zestrea neamului maimuţesc din care se trăgea, rămânând numai cu 46. Cum a reuşit să-şi „piardă" cromozomii este o altă poveste, cu mai multe versiuni, mai agreată fiind, pare-se, cea a schimbării polarităţii magnetice a pământului, perioadă în care „scutul magnetic" dispare şi radiaţiile cosmice nocive „atacă" zestrea genetică, dar şi... ucid. Ca drumul maimuţei către rangul de om să continue, trebuie să se mai fi petrecut şi alte minuni, chiar mai mari decât „eliminarea" cromozomilor „nefolositori": din ovulul fecundat, având defectul cromozomial, trebuie să se nască doi gemeni, mascul şi femelă (sau băiat şi fată, să nu se supere strămoşii), un fel de Adam şi Eva, ai căror descendenţi (atunci nu se condamna incestul), procreaţi numai între ei, şi descendenţii descendenţilor lor „obţinuţi" în aceleaşi condiţii, pot conserva linia genetică umană

dobândită cu atâtea „sacrificii". Iată un şir de întâmplări improbabile, care trebuie să fi asigurat un număr mare de indivizi de ambele sexe, din care se presupune că ne tragem cu toţii. Se presupune... De altfel, cine poate garanta că faptele s-au petrecut întocmai şi că acesta a fost începutul. Antropologii au dezgropat fosile vechi de 18—20 milioane de ani, aparţinând unor primate, *driopitecii,* cu o structură mai primitivă şi *ramapitecii,* care trăiau organizaţi în grupuri şi foloseau unelte. Erau omnivori şi timp de circa 10 milioane de ani, curios, au rămas aproape neschimbaţi, perfecţionându-şi însă mersul biped, iar mâinile devenind tot mai mult ce trebuie să fie. Se răspândiseră în toată Europa, în Africa, China, India şi Pakistan. Ramapitecii au fost înlocuiţi, în urmă cu 5—6 milioane de ani, de nişte descendenţi mai evoluaţi (ce simplu, înlocuiţi!), *australopitecii,* cu două specii mai bine diferenţiate, *australopitecul robust* (cu înălţimea de cca. 1,60 m) şi cel *african* (circa 1,20 m înălţime). Ambele specii au dispărut cu un milion de ani în urmă.

Acum „vreo" 6—10 milioane de ani s-a produs separarea de australopiteci a lui *homo habilis,* o specie mai perfecţionată, cu apucături „subţiri", preferând să aducă acasă hrana adunată cu trudă şi să o împartă cu ai săi. Era om, nu era om?... Mai mic de stat decât australopitecul, avea un cap mai mare şi un mers mai „elegant"; un exemplar al speciei, care a trăit cam acum două milioane şi jumătate de ani „înaintea erei noastre", arăta cam ca în filmele de groază, trup mic de om cu cap mare de maimuţă. Să-l acceptăm cu duioşie pe strămoş şi să facem cunoştinţă cu următorul neam, *homo erectus.* Toţi specialiştii sunt de acord că putem să-i spunem om fără să greşim cu ceva: „apărut" acum „vreo" două milioane de ani, trăia adesea asociat cu australopitecii, pe care, după unii autori, „îi miluia" cu o parte din agoniseală, probabil în schimbul unor

servicii. Ca „reprezentanţi" de marcă ai neamului „erect", să-i amintim pe Pitecantropul din Jawa, Sinantropul de Beijing şi omul de Heidelberg.

Şi iată că acum o sută de mii de ani (câtă exactitate, de această dată) homo erectus, cu toate „manierele lui elegante", ne-a părăsit, în locul lui instalându-se, dar nu pentru mult timp, dacă avem în vedere milioanele de ani spulberate de cursa maimuţei către om *omul de Neanderthal* (Homo Neanderthalensis). O specie de om cu înfăţişare primitivă, dar cu un volum mediu al creierului de 1 300—1 400 cm^3, media omului actual! Se pare că aveau o memorie excepţională (după deducţie forma craniului, care a permis dezvoltarea lobilor parietali şi occipitali ai creierului în detrimentul celor frontali), dar erau puţin capabili de anticipări şi gândire în abstract. În paralel cu neanderthalienii, o a doua rasă a aceleiaşi specii, se pare, *homo sapiens* s-a apropiat şi mai mult de noi.

Dispariţia acum 35 de mii de ani a neanderthalienilor, brusc şi pare-se total din Europa şi Africa şi parţial din Asia, rămâne una dintre enigmele preistoriei. Şi ca să nu rămână singulară în finalul „cizelării omului", o altă enigmă, şi, mai şi: momentul apariţiei omului modern este o necunoscută şi aşijderea mecanismul prin care „a ajuns pe lume". Acel *homo sapiens sapiens,* prin reprezentantul său cel mai cunoscut, *Homo sapiens Cro-Magnon,* apărut acum cca. 50 mii de ani, răspândit în vestul Europei şi nord-vestul Africii, avea înălţimea medie de 1,80 m şi volumul creerului până la 1 600 cm^3, creştere cerebrală care i-a permis dezvoltarea limbajului şi a facultăţii pur umane (avem infatuarea să o credem) — abstractizarea.

Aceasta este istoria „oficială" a omului, incompletă, adunată din cioburi care de multe ori nu se potrivesc şi mai şi lipsesc. Şi ceea ce irită mai rău este faptul că lipsesc tocmai componentele finale ale jocului de „asamblare" a

omului modern. Iar dacă noi suntem oarecum o surpriză, sau cel puţin o necunoscută, pentru... noi, iată că ciudăţeniile preistoriei se prelungesc şi în timpurile actuale: alături de civilizaţia noastră de tipul I, care ne pregătim expansiunea în Cosmosul apropiat (propriul sistem planetar), trăiesc relicvele vii, ale neanderthalienilor, sau urmaşii lor, „blocaţi" în timpurile epocii de piatră timpurii? Răspunsul nu poate fi decât afirmativ, pentru că realmente aceşti „oameni ai cavernelor" există, fiind cunoscuţi de triburile nomade de păstori şi vânători mongoli şi kirghizi sub numele de *Alma,* care îi întâlnesc destul de des în timpul peregrinărilor profesionale. În prezent arealul de supravieţuire a „oamenilor sălbatici se restrânge la Munţii Altai din sud-vestul Mongoliei, o zonă redusă din sudul Deşertului Gobi, Podişul Pamir şi posibil în Altaiul ce aparţinea de fostul imperiu sovietic.

Rapoartele referitoare la aceşti Alma au trezit interesul oamenilor de ştiinţă şi în anul 1958 Academia de ştiinţe a U.R.S.S. a înfiinţat Comisia pentru Studiul Problemei Omului Zăpezilor, care a poposit şi în Pamir confirmând cu acea ocazie realitatea oamenilor Alma. În 1982, arheologul dr. Myra Shacklei de la Universitatea din Leicester (Marea Britanie) a fost condusă de păstori mongoli la un loc de tabără, în Altaiul Gobian, în care au poposit „oamenii sălbatici", găsind probe materiale (oase zgâriate cu răzătoare de piatră, o legătură de topor făcută din tendoane de cal sălbatic, o bâtă ruptă, etc.) ale incredibilei perioade în care trăiesc.

Fiinţe asemănătoare, de tipul neanderthalian, foarte apropiate de Alma au fost semnalate încă din secolul trecut în Munţii Caucaz. Localnicii îi numesc Kaptar. Aceşti hominizi primitivi trăiesc în păduri, au corpul acoperit cu păr des, negru sau cafeniu, sunt mai sociabili decât Alma, nu pot vorbi, dar au încercat să comunice prin semne cu

localnicii. Femeile Kaptar pot naşte copii în urma relaţiilor sexuale cu oamenii, fapt demonstrat de cazul femeii numite Zana, care convieţuind cu un ţăran dintr-un sat din munţii Zadan (acesta o capturase pentru că îi jefuia gospodăria de hrană, dar treptat Zana a preluat conducerea gospodăriei) a dat naştere la trei copii, consideraţi de consăteni ca fiind oameni (puteau vorbi şi o parte din blana mamei dispăruse de pe ei); studiind craniul fiului mai mic, Kvit, care a trăit 70 de ani (Zana a murit în 1880), antropologii sovietici au confirmat caracterele preumane ale omului-Kaptar.

Dacă mergem mai la sud de zonele de răspândire a indivizilor (populaţiilor?) Alma şi Kaptat, vom putea asculta relatările localnicilor despre faimoşii „oameni ai zăpezilor", denumiţi *Yeti* în Tibet, Nepal şi India, iar în China, *Yeren.* Mărturii ale prezenţelor acestor misterioşi „oameni ai zăpezilor" au parvenit şi de la vânătorii din Irkuţia (Siberia Orientală), care îi numesc *Tchoutchounaa,* precum şi din nord-vestul Statelor Unite şi Canada. Vânătorii irkuţi l-au descris ca pe o fiinţă humanoidă, înaltă de circa trei metri, înveşmântat în piei de animale, bun alergător şi mânuitor de suliţă şi arc; nu poate vorbi dar fluieră, nu cunoaşte modul de aprindere a focului dar când îl găseşte ştie să se folosească de el, hoţ, fură peşte şi carne din gospodăriile izolate, dar nu atacă niciodată omul. Chinezii îl descriu astfel: înălţimea între 2—3 m, lungimea medie a tălpii de 35 cm (cea mai mare urmă avea 48 cm lungime, 16 cm lăţime la călcâi şi 23 la degete, iar pasul măsura 2,20 m), cca 300 kg greutate, mers exclusiv biped, figură umană, corp acoperit cu păr roşcat (foarte rar gălbui sau cenuşiu-albicios), păr lung de culoare roşie (o caracteristică strict umană), regim alimentar omnivor dar preferă vegetalele; trăieşte solitar, sau în cuplu pentru a-şi creşte puii, nu foloseşte unelte, nu are limbaj articulat, nu atacă omul dar se fereşte de el fără a manifesta teamă. Cine poate fi acest

Yeti-Yeren? Există o ipoteză, emisă de antropologul Grover Krantz, care sugerează că ar putea fi urmaşul, probabil evoluat, al lui Gigantopithecus, primată care a apărut acum 10 milioane de ani şi a supravieţuit până în urmă cu un milion de ani. Rămâne de văzut...

Că aceste hominide arhaice (Alma, Kaptar, Yeti-Yeren-Tchoutchounaa) există, nu mai încape îndoială, că sunt altceva decât animale, de asemenea, sunt acceptabile şi explicaţiile privind condiţiile speciale de izolare protectivă oferite de mediul în care mai dăinuie, dar o întrebare rămâne încă fără răspuns: de ce Alma şi Kaptar nu au evoluat alături de rudele lor neanderthaliene, care în Asia au dat naştere raselor mongoloidă şi australidă, ulterior „invadând" cele două Americi, Jawa, Noua Guinee, Micronezia, Australia şi Tasmania? De ce? Cu „oamenii zăpezilor" lucrurile par şi mai complicate, aceştia, din punct de vedere anatomic fiind un mixaj de caractere umane şi de maimuţă (mai aproape de gorilă), ori cum un astfel de „melanj" nu favorizează evoluţia, atunci trebuie că Yeti/Yeren este o verigă timpurie a lanţului evolutiv uman şi atunci este şi mai greu de înţeles cum de a ajuns până în zilele noastre, iar dacă este un „coridor" evolutiv „înfundat", prezenţa acestor hominite este şi mai inexplicabilă.

O întrebare pe care cred că ne-o putem pune ar fi următoarea: de ce „accidentul" genetic, presupus că s-ar fi petrecut cu zeci de milioane de ani în urmă, nu s-ar fi putut repeta, sub o formă sau alta, acum câteva mii sau zeci de mii de ani (informaţii despre Yeren sunt prezente în documente chineze încă de acum patru mii de ani), deschizând calea împerecherii fertile între om şi specii de maimuţe „ameliorate genetic"? Pentru că „apetitul" unora pentru maimuţe şi alte animale nu lipseşte se pare nici astăzi, darmite în trecutul mai îndepărtat. Iar din cele

declarate de ţăranii din regiunile bântuite de Yeren, atât frumoasele preneanderthaliene cât şi masculii, prin faptul că trăiesc singuratici şi îşi găsesc mai greu perechea, cu toată timiditatea „înăscută" nu se sfiesc să facă „avansuri" oamenilor. Deci, se poate şi aşa...

Dresorii, ca de altfel şi localnicii, cunosc comnportamentul unor maimuţe antropoide (şi nu numai), care, incapabile de a-şi stăpâni instinctele sexuale „se dau" la oameni. Dacă în captivitate sunt mai uşor de evitat şi la nevoie stăpânite, în libertate „efuziunile lor sentimentale" trebuie că au dat şi rezultate, dacă avem în vedere şi ciudăţeniile umane. Şi dacă tot s-a „încercat" de-a lungul vremurilor, poate că „minunea" s-a şi produs, apărând omul-maimuţă, mai ales că nu ar fi o minune chiar atât de mare dacă a fost realizată cu primatele. Se cunosc „anomalii" genetice şi mai şi, cum ar fi de pildă oameni cu indiscutabile caractere canine.

De unde am apărut, cine suntem? Putem afirma cu certitudine că noi toţi avem aceiaşi strămoşi, acei „Adam şi Eva" cu ştampila „made on Terra" pe fesele incestuoase? Sigur, nu putem nega această teorie a „genezei" omului, susţinută parţial de dovezi materiale, dar oare ne obligă să ne limităm la ea dacă constatăm că nu satisface în întregime? Şi aş îndrăzni să cred că nu satisface. Să analizăm „etapa finală" a cursei pentru om: acum cca 35 mii de ani, omul de Cro-Magnon înlocuieşte complet în Europa — cel puţin aşa se susţine„ — pe neizbutitul om de Neanderthal, care nu prea avea darul vorbirii, cu slabe realizări în anticipare şi abstractizare, dar cu o memorie de invidiat. Înlocuitorul este un hominid foarte apropiat de omul modern, şi nu mai insistăm că ştim cum suntem. De unde a apărut gata pregătit pentru a fi om? Se spune că ar fi migrat dinspre est, ori mai la est de Europa şi Africa este Asia. Deci, a venit din Asia, s-a aşezat lângă Neanderthal (s-au găsit schelete ale ambelor specii, în aceleaşi peşteri)

şi a aşteptat că aceştia să se stingă de frig şi lipsă de grai (anatomistul Edmund Crelin de la Facultatea de Medicină a Universităţii Yale din New Haven-Connecticut, a lansat ipoteza că oamenii de Neanderthal au dispărut datorită conformaţiei inadecvate a cavităţii bucale şi a laringelui, ce nu le-a permis dezvoltarea unui limbaj rapid şi inteligibil, cu efect de stagnare a relaţiilor sociale). Interesant, pentru că aceiaşi neaderthalieni, se spune că au fost foarte buni pentru crearea raselor mongoloidă şi australidă, intrându-şi rapid în voce, gândind abstract şi anticipativ...

Cum a fost posibil, când neanderthalienii de tip Alma şi Kaptar au rămas aceiaşi necuvântători, descurcându-se greu într-o lume oricum mai puţin ostilă decât acum, să zicem, 35—40 de milenii? Oameni aflaţi la nivelul epocii de piatră se mai găsesc şi în alte locuri de pe Terra, de pildă în regiunea Issure-Simbiti din Tanganyka (Agogve = „Omuleţii Pădurilor" — cunoscuţi din sud-vestul Kenyei şi Uganda până în Mozambic), pe munţii kenyeni Mau (3 049 m) şi Langonot (2 777 m) trăiesc omuleţii Mau („Omuleţii Zăpezilor"), în locurile muntoase şi greu accesibile din Australia, în jungla Amazoniană... Nu cumva toţi aceştia, la care se adaugă Alma, Kaptar, misteriosul Yeti/Yeren şi ruda sa americană „Big Foot" („Picior Mare"), şi poate alţii pe care nu-i ştim încă, reprezintă „terrienii puri" în faza de trecere — mai mult sau mai puţin reuşită — la omul modern? Şi atunci, omul modern?... Nu cumva am fost „ajutaţi" la „ameliorarea rasei umane autohtone" de Ei, cei care au venit de cine ştie unde din Univers şi au rămas, de voie de nevoie, perpetuându-se prin „tulpina" terriană? Putem respinge posibilitatea ca în Univers să existe „verii" noştri bipezi şi mai inteligenţi (să zicem mai evoluaţi, pentru protejarea „sensibilităţii" umane), care să posede cei 46 de cromozomi trebuincioşi? Ce ar fi rău în asta şi de ce ar fi de necrezut?

Numeroase legende şi scrieri vechi, printre care şi Biblia, ne informează cum cei veniţi din cer, de regulă numiţi „zei", se împerecheau cu oamenii. O legendă legată de străvechiul şi mişteriosul oraş Tiahuanaco (ruinele au fost descoperite din avion pe platourile Boliviene, la altitudinea de 4 000 m) povesteşte cum o navă aurită a adus din ceruri pe Pământ o femeie numită Oriana, cu misiunea de a crea o nouă rasă prin încrucişarea cu oamenii. Se spune că a născut 70 de copii, după care a plecat de unde a venit. În Tiahuanaco, pe unele din pietrele gigantice ale ruinelor se găsesc desene şi bazoreliefuri cu umanoizi care au numai patru degete la mâini. Arheologii susţin că oraşul datează de 3 000 de ani, dar nu se cunoaşte nimic despre constructori şi epoca în care l-au ridicat; prezintă o tehnică de construcţie singulară în lumea antichităţii, blocuri de gresie de 60—100 de tone fiecare, prevăzute cu caneluri tăiate cu precizie, fiind asamblate în paralelipipede uriaşe şi fixate cu scoabe din aramă. Sunt construcţii complexe, cu sisteme întortocheate de conducte săpate în piatră, finisajele desăvârşite şi totul străjuit de o „colecţie" de chipuri tăiate în piatră, reprezentând rase cu trăsături variate şi stranii, unele dintre capete purtând căşti bizare.

Primele scrieri sumeriene (inscripţii cuneiforme pe piatră, cărămizi, monede) din care aflăm câte ceva din trecutul unui popor misterios, cu origini necunoscute, datează de cca. 4 300 de ani. Sosiţi de nu se ştie unde, s-au aşezat în locurile cunoscute din istorie, impunând civilizaţia lor avansată localnicilor semiţi semiprimitivi. Trecând dincolo de realizările lor de excepţie, uimindu-ne prin cunoştinţele lor de astronomie şi calculele matematice de care erau capabili, să ne oprim asupra enigmei ce învăluie pe suveranii Sumerului, toţi cunoscuţi din inscripţiile descifrate: primii zece regi şi-au exercitat puterea pe durata a numai... 456 000 de ani! O medie bunicică pe suveran. Să

fie vorba de o eroare în sistemul de descifrare a datelor inscripţionate? Nu cred să fie cazul. Totuşi, se afirmă o longevitate care pentru noi oamenii nu are sens. Cine au putut fi acei suverani ai Sumerului care au „privit" la vieţile pământenilor precum noi la cele ale efemeridelor? Pentru că, iată ce, iată ce aflăm dintr-o inscripţie sumeriană: „Apoi a fost potopul, şi după potop regii pogorâră din nou din cer...". Urmează cei 23 de regi ale căror domnii consacrate, în principal, refacerii de după diluviu, au însumat „numai" 24 510 ani.

Numeroase descoperiri arheologice atestă fără echivoc că în spaţiul geografic al Sumerului, cu cca. 35—40 mii de ani în urmă, se găsea un „melanj" de populaţii primitive. Brusc, de niciunde, apar sumerienii, cu astronomia, matematica, tehnica şi cultura lor. În plin primitivism.

Şi în vechile mituri sudamericane există referiri la „facere" şi potop: primele făpturi au fost cele de pulbere, apoi au fost create cele de „lemn" cu chip de om şi care se puteau înmulţi, iar la urmă omul, abia după diluviul provocat — aşa cum se specifică — de creatori, pentru a distruge roadele experienţelor neizbutite. Deci creatorii, nu Creatorul, au experimentat până au considerat că au reuşit. Modul de „eliminare" a „rebuturilor" experimentale mi se pare însă ciudat, dar probabil că etica LOR nu se întâlneşte cu a noastră, creaţiile LOR.

„Iar după ce oamenii au început să se înmulţească pe faţa Pământului şi li s-au născut fete, atunci au văzut fiii lui Dumnezeu că fetele oamenilor sunt frumoase şi şi-au luat neveste, din toate, pe acelea pe care şi le-au ales" (Biblia—Facerea, VI, 1—2).

„În vremea aceea se iviră pe Pământ uriaşi, mai cu seamă de când fiii lui Dumnezeu începuseră a intra la fiicele oamenilor şi acestea începuseră a le naşte fii: aceştia sunt vestiţii viteji din vechime" (Biblia—Facerea, VI, 4).

„Dar după ce fiii oamenilor s-au înmulţit, în zilele acelea li se născură fete frumoase şi îmbietoare; şi îngerii, fiii cerului, le văzură şi le doriră pe ele şi îşi ziseră: să mergem să ne alegem femei dintre odraslele oamenilor şi să naştem copii." (Apocriful lui Enoh — versiunea coptă).

Cine sunt aceşti fii al lui Dumnezeu, care se amestecă în viaţa oamenilor împerechindu-se fără reţinere, ba chiar cu plăcere cu fiicele oamenilor, pe care le găsesc frumoase? În vechiul Israel, din care ne parvin informaţiile, nu se cunoştea decât un unic Dumnezeu... fără fii sau Fiu...

În zilele noastre, mai multe populaţii restrânse ca număr de indivizi, pretind că strămoşii lor au venit din Cosmos. Este şi cazul oamenilor *ainu,* o rasă pe cale de a se stinge, care trăiesc pe insula japoneză Hokkaido. Se deosebesc total de japonezi având aspect european, vorbesc o limbă deosebită, iar specialiştii îi consideră o rasă autohtonă veche de cel puţin şapte mii de ani. Cu câteva secole în urmă erau de găsit şi în insulele Kurile şi pe ţărmurile Sahalinului. Din cultura yômon, creată de această populaţie misterioasă, din păcate puţin cercetată, se remarcă statuetele din ceramică care reprezintă humanoizi, probabil nepământeni după conformaţie şi proporţii, îmbrăcaţi într-un fel de costum etanş, asemănător celor de scafandru greu de mare adâncime. Capul este acoperit de o cască cu doi oculari/ochi foarte mari, eliptici, orizontali, cu câte o fantă pe axa orizontală, iar pe creştetul „ţuguiat" se detaşează un soi de excrescenţe cu o semnificaţie/funcţie incertă, dar departe de ceea ce am considera podoabe. După părerea cercetătorului şi scriitorului Victor Kernbach, aceste figurine au contingenţe cu înfăţişarea zeului Oannes, Zeul-amfibie, învăţătorul poporului sumerian.

Este cunoscut faptul că în regiunea Baian Kara-Ula din Tibet au fost găsite 716 discuri dintr-o piatră dură, specială, cu un conţinut important de cobalt şi dintr-un alt metal neidentificat; dispuse după o spirală începută de la un orificiu central (discurile seamănă cu nişte plăci de patefon)

pe suprafaţa fiecărui disc sunt gravate semne ale unei scrieri aparte, care a fost descifrată de profesorul chinez Tsum Um Nui şi colaboratorii săi. Dincolo de povestea descoperirii şi înţelegerii a ceea ce sunt aceste discuri, dincolo de efortul de circa douăzeci de ani depus de profesor pentru a „citi" mesajele, conţinutul acestora este cu adevărat uimitor, fiind „povestea" a două neamuri de oameni (?), *dropa* şi *ham* care au venit din spaţiul extraterestru; există şi astăzi pe crestele înalţilor munţi din Baian Kara-Ula triburile dropa şi ham, probabil descendenţii celor două neamuri stelare, care de altfel nu au putut fi încadraţi într-o grupare etnică cunoscută şi care şi fizic sunt mai aparte, deosebit de slabi şi până la 1,30 m înălţime. Dar iată un scurt fragment dintr-un „disc", ce se referă la primii: „Dropa au coborât din nori în navele lor aeriene. Şi de zece ori, până la răsăritul Soarelui, bărbaţii, femeile şi copiii s-au ascuns în peşteri. Până la sfârşit, ei au înţeles semnele şi au înţeles că de această dată Dropa veniseră cu intenţii paşnice..." Interesant, asta înseamnă că oamenii primitivi (nu puteau fi altceva trăind în peşteri), care au fost speriaţi de sosirea acelor dropa, au mai avut ocazia să fie vizitaţi şi altă dată, iar „oaspeţii" se pare că nu au fost tocmai paşnici; dacă nu or fi fost alţii, iar dropa este o denumire generică a celor sosiţi din cer.

Despre *ham,* alte discuri relatează că şi-au pierdut navele proprii, care s-au stricat iremediabil în timpul aterizării în locurile stâncoase şi că regretă profund că nu pot construi altele. Deci, au rămas...

Monumente şi vestigii culturale materiale şi transmise oral, datând de mii şi zeci de mii de ani, care să dea de gândit asupra prezenţei indiscutabile pe Terra a „Zeilor" veniţi din stele, sunt răspândite pe tot cuprinsul pământului, pe continente şi insule şi chiar pe fundurile mărilor şi lacurilor. Numai cine nu vrea nu le vede, numai cine nu vrea nu le pătrunde mesajele stelare. Recunoscând adevărul

trecerii LOR, iată cum întreaga mitologie, fie elină, latină, sudamericană, din insulele sudului şi de pe oricare alte meleaguri, cu zeii şi semizeii lor, capătă şi alte sensuri de sacerdotal şi estetic, sensul originii cosmice a omului modern.

Cine suntem noi? Suntem fiii şi fiicele „ZEILOR", iar locul nostru va fi printre EI, STĂPÂNII UNIVERSULUI!

În loc de încheiere

...pentru că nu există o încheiere. Nu putem considera că suntem pe deplin maturi până ce nu ne vom cunoaşte originea, sau originile, deoarece s-ar putea să fim mai diferiţi între noi decât bănuim, dincolo de aspect, culoarea pielii sau cultură. Poate că avem capacităţi latente diverse şi diferite la rasele umane, încă necunoscute, rafinate în sute de milioane sau miliarde de ani de evoluţie a materiei gânditoare, în neştiutele laboratoare planetare sau în cine ştie ce şi unde în Metagalaxie. Poate că avem strămoşi comuni, dar şi strămoşi diferiţi, sosiţi de dincolo de cer. Că ne vizitează astăzi poate chiar urmaşii strămoşilor noştri de dincolo de cer, sau, de ce nu, chiar EI în persoană şi alţi veri şi neamuri din spaţiu este din ce în ce mai greu de contestat. Sutele de mii de evoluţii (încă) OZN înregistrate numai în secolul nostru stau mărturie. Nu se mai poate tăgădui realitatea OZN, pentru că în afara creşterii continue a cantităţii, au crescut calitatea şi credibilitatea rapoartelor şi raportorilor. Pe de o parte, oamenii încep să capete o „educaţie" în domeniu, datorată puternicei mediatizări a unui fenomen de senzaţie, elementul pozitiv constând din reducerea gradelor de surprindere şi teamă manifestate de un potenţial raportor, reflectându-se în disponibilitatea pentru asemenea observaţii şi relatări chiar în prezenţa oficialităţilor, precum şi în cantitatea sporită de detalii reţinute, pe care, poate în lipsa unei „pregătiri" prealabile

le-ar fi scăpat în parte, sau le-ar fi considerat neinteresante. Pe de altă parte, a crescut şi numărul raportorilor cu pregătire superioară (astronomi, fizicieni, ingineri, profesori, militari, prelaţi, tehnicieni, etc.) şi nu puţini oameni de ştiinţă au acceptat de la bun început realitatea fenomenelor OZN, acordând studierii acestora o parte din preţiosul lor timp, fără teama de ridicol. Şi nu au greşit, lor alăturându-li-se treptat dintre scepticii şi chiar dintre adversarii din start ai ideii, dar care nu au abdicat totuşi de la statutul omului de ştiinţă, au cercetat şi şi-au schimbat opiniile, spre cinstea lor şi câştigul ştiinţei. Alţii, nu mulţi, probabil din interese sau obligaţii, au rămas pe poziţiile negării fără cercetare sau, mai grav, în baza unor cercetări sumare au formulat concluzii menite să minimalizeze importanţa fenomenului OZN, prin false argumente ştiinţifice şi denigrarea raportorilor. Păcat pentru ei.

Întorcându-ne în timp, tot mai mult, până la începuturile presupuse ale fiinţei umane moderne şi chiar mai înainte, numai cine nu vrea nu vede prezenţa LOR, a entităţilor raţionale non-pământene care ne-au însoţit din totdeauna „creşterea": în picturile rupestre, tăiată în piatra străvechilor monumente sudamericane, în tehnica construcţiilor gigantice ridicate în pre-Antichitate şi Antichitate de popoare cu civilizaţii puţin cunoscute sau rămase total necunoscute, în tot felul de obiecte considerate „imposibile" în începuturile umane, în cunoştinţele astronomice, matematice şi din alte domenii, în vechile scrieri şi în mituri... în noi... Este inutil să se invoce fantezia oamenilor primitivi, care în nordul Africii, pe stâncile de la Tassili, în Elveţia la Val Camonica, în Asia centrală şi până în Australia la Delamer au avut aceeaşi inspiraţie când au zugrăvit aparate de zbor şi personaje echipate neîndoios cu costume de protecţie dotate cu căşti etanşe şi dispozitive ciudate. Evident, nu încape comparaţia între fantezia omului de azi şi cea a primitivului, fantezia bazându-se pe experienţa acumulată

de individ, aşadar devine limpede că în stângăcia creaţiei sale „artistul" primitiv a interpretat şi executat ceea ce a văzut.

Fiecare popor îşi caută rădăcinile în „negura istoriei" — cam aşa se zice când nu am aflat prea multe — şi noi, toţi pământenii, în „negura timpurilor", mereu mai înapoi, dacă s-o putea la „supa primitivă" de acum mai bine de patru miliarde de ani, în care se spune că ar fi putut apare primii germeni ai vieţii pe Terra (adenozina-uridină şi citozina-guanozică, „strămoaşele primordiale" care au „descoperit" calea cooperării pentru reuşita deplină a autoreproducerii — vă amintiţi ceva, ce spune memoria ancestrală?). Sau poate că viaţa a sosit din Cosmos gata „amorsată", iar aici pe Pământ şi-a găsit „leagănul". Sau poate că viaţa este rezultatul „însămânţării artificiale", sau,... Ce ne face să credem că o ipoteză este mai valabilă decât alta? S-ar putea ca lucrurile să se fi petrecut în cu totul alt fel. Ei şi? Poate cândva vom cunoaşte exact cum a fost, dar mult mai important ar fi să ştim cum am devenit ceea ce suntem, oamenii de astăzi, atât de diferiţi de presupuşii noştri strămoşi neanderthalieni şi Cro-Magnon-i, mult prea puţin îndepărtaţi în timp pentru gustul evoluţiei biologice, ca să nu fi fost „stimulată". Preistoria neconvenţională tocmai asta afirmă şi dacă încă nu înţelegem, EI au lăsat suficiente mărturii ca s-o putem face odată. Fără îndoială, trebuie să ştim cine suntem pentru a şti ce vom deveni. Dacă analizăm condiţiile în care s-a declanşat saltul tehnico-ştiinţific început la sfârşitul secolului trecut, vom constata că un stimulent major l-a constituit creşterea demografică fără precedent, care a continuat nestăvilită până în zilele noastre, când o numim cu îngrijorare „explozie". Inventivitatea umană va mai asigura pentru o vreme hrana şi energia necesară unei populaţii în continuă creştere. Controlul demografic pe care ne străduim să-l promovăm nu poate fi decât o soluţie temporară, necesară în câştigarea

de timp pentru găsirea soluţiilor reale. Iar soluţiile se află în oameni, în minţile de geniu care, în mod paradoxal, ar putea să apară tocmai în posibilii noştri semeni al căror drept la naştere îl refuzăm acum. Da, soluţia reală înseamnă desprinderea din „leagănul" Terrei. Viitorul omenirii nu poate fi decât în spaţiul cosmic, sau nu va fi deloc. Încă ne este teamă de Cosmos, dar nu simţiţi cum ne atrage irezistibil? Este adevărata chemare ancestrală, natura cosmică a fiinţei gânditoare.

Binecuvântaţi strămoşii coborâţi din stele...

Autorii

Tiparul executat la
ROMCART S.A.
Bucureşti — 1995

OZN - trecut, prezent, viitor
se constituie fără îndoială într-un pas
hotărâtor în înţelegera controversatului
fenomen OZN. Autorii acestei lucrări îşi
doresc să ajute atât pe cei care iau
pentru prima dată contact cu această lume
miraculoasă, cât şi pe aceia care se
consideră iniţiaţi în acest domeniu.

Demn de remarcat este însă mai ales
faptul că lucrarea se ocupă şi de
cazuistica de gen din ţara
noastră, pe care cei doi autori o cunosc
foarte bine. Ani de zile aceştia au
căutat dovezi ale vizitelor făcute
de locuitorii altor lumii.

Coperta : **Rabi**

ISBN : 973-97067-4-6

Preţ lei : 3 900